

[Gabelte]

גבעטי דער יודן

או"ף

דאס גאנצייאהר

איברזעצט

מיט ערקלעהרונגן אנמערקונגען פרועזן

פֿאן

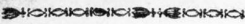
דוד פרידלענדר

ברין

הארץ נייאזאניט-העבראים אונד דייטשע
טריוויזיגערטע בוך דרוקרייט הפרוי
געעבן פֿאן דער קאאפיאניע

שנת ה'תקנו לכ"ע

Handwritten:
Lud. Germ.
942

פאר עראינברונג

זעדער טוגנדהאפט גזיכנטי מענס, דעם עט איין ערנסט
 אינט אן זייני זעלבסט בעסרונג אונאויפהערליך לוי
 ארבייטן, ווירד לוי גוויסן לייטן עטוואס אין זיך פֿיחן,
 דאס איהן אכטרייבט זייני זעלי לוי גאטט לוי ערהעבן,
 אונד זיין הערן פאר איהם אויט לוי סיטטן. עט גיבט
 אבר כור אייני ארט, וויא און זייני זעלי לוי גאטט ערהעבט.
 אונד דזי אינט: ווען און איברדענקט, וויא פֿיל און
 דזינס אלומעכטיגן אורחעבר און ווען, וויא פֿיל
 און אין דען פֿרטידן פֿאר פֿעלן דעס לעבנס זיך זעלבסט
 אונד זייכן כעבן מענטשן סולדיג אינט. דער מענטש דער
 דזינס אפט טהוט, ווירד גאר לייכט דיא כאטחונענדיגקייט
 איינזעהן זיך זעלבסט לוי פֿריפֿן, אייכן בליק אויף אלץ
 זיין טהון אונד זאסן לוי ווערפֿן, אונד אין זיין פֿרגאנגנס
 לעבן ליריק לוי דענקן, אום דיא פֿעהלר דיא ער דארין
 בגאנגן אין דער לוקונסט לוי פֿראידן. דזיני זעלבסט
 פֿריפֿונג, דיא גוויס כיכט וואס לייכטס אינט, ווירד איהן
 פֿראכזאסן איבר אלזי ווארהייטן כאפֿ לוי דענקן דיא אויף
 זייני זיטטליכי אויפֿפֿיחרונג איינפֿאוס האבן קענכן: דיא
 איהם גאטט, זיך זעלבסטן, אונד זייני כעבן מענטשן
 גנואר קענכן לעהרן, אונד אויס דזינר זעלבסט פֿריפֿונג
 פֿנטסטעהט אלסדאן דיא כאטירליכי פֿאלג, דאס פֿר
 איט פֿכטר גאטטט פֿורלט, דען פֿארסריפטן טרייט
 פֿאלגן ווירד, דיא איהם רעליגיאן אונד פֿרכונסט לוי זיכר
 וואהרן גזיקזעליגקייט פֿארסרייבן.

דיזס א (1) א

דיזע חיות חיינ יעדע וואהגמארסטן גאיהס כאסירליכט
 בדירעכניס . דיא בארדיגונג דינס בדירעכניסס אאלט דען
 אעכסן גזיקליך , אונד חייסס מיט מייגנטליכסטן
 פֿרסטאנדי בעטן .

ווען עס וואהר מיט , דאס חיר חין גזיקליכן לייטן אונזרן
 וואהלטאנד אונד אונזר גזיק , לעבאדער אונד מיכניג
 פֿיהלן , ווען חיר עס מיט אונזר פֿריינדי טחילן ; דאס
 חיר חין דען טאגן דעס לידעס , טראסט אונד וואהרי
 הערלעכס-טרוילעטרונג עאפֿענדן , ווען חיר אונזרן קואאר
 חין דען בונן אונזר פֿריינדס אויסטיסטן קעכען : זא אוס
 פֿיה טרייסונג דעס הערלעכס פֿאר דעם אלזאראהערליגן
 נוסן , חין דען טאגן דער פֿריידי אונד דעס אונגליקס ,
 אונזערליך אנגעטאהר , אונזערליך וואהטהעטיג , אונד
 ענדליך ברוהיגנדר פֿיר אונט זיין .

ווען פֿערנדר דער וואה-גייטטי אעכס , מייני וואלוסט
 עאפֿענדט , דאנקבארי גיזכונגן פֿיר פֿרהאלטני וואה-
 טהאטן ערקעכען לו געבן , אונד קאן דער טוגדהאפֿטי
 זאחן דעם פֿאטר , דער פֿריינד דעם פֿריינדי , ניכט אינ-
 ביגן , בעטן , איברלייגנדר זייכי דאנקבארקייט אן דען טאג
 לעגן , אלס ווען ער טטרעבט , זיך דער וואה-טהאטן
 דורך גוטי אויספֿיהרונג , אונד דורך פֿריינדטיגן גנוס
 חירדיג לו אאכן : זא אוס דער אעכס דיני וואלוסט מיט
 העכסטן גראדי עאפֿענדן , ווען ער , גריהרט פֿאן דער
 אלזווייזיהייט אונד אלזגיטי זייכס סעפֿערט , חין זאב אונד
 דאנק-לידר געגן דאס אונזערליכי וועגן אויסברייכט , אונד
 דורך חין טוגדהאפֿטס לעבן דעסן איברסווענגליכי גנאדי
 לו פֿרדיהנן טראכטט . דיני אלזגיטי אונד אלזווייזיהייט גאטטע
 חייט חין דער גאכלן סעפֿעכונג זא אלזגאין אויסגברייטט
 גא אונזערקעכנבאר , זא אלזגאין פֿרסטענדליך , דאס נור
 חין גפֿיהלזאזר אעכס קאלט אונד אונזריהרט דאבייא
 בלייבן קאן חויך האבן חיר ניכט כעהטיג זיא דורך פֿר-
 ניכטסזייסי לו ערגריבן , חדר דורך איהזאמי אכטערעכ-
 גונג לו ענטדעכען ; זאנדרן חייח דער הייליגי דייכט זיכט :

דיח

דיה היאלו פרלעמאן דיה סחרי גאטט ;
 זייכר חענדי ווערק פֿרקינדט דיה פֿעטטי
 איין טאג טערעאט עס דעם אנדרן לֹו,
 אונד כאַלט גיבט דיין אונטרריכט דער כאַלט
 (עס זינד) קייכי לעחרן , קייכי ווארטי ,
 דערן סטיאמיאן ניכט הערי ,

(זאכערן) איבר דען גאכלן ערדקרייז טעהנט איחרי זאיטי,
 איהר פֿארטראג דרינגט זא ווייט אלס , דיה בחאכהטי וואלט
 איזט עט אטגליך , דאס דער מענטש בייז דעם אכבליך
 דער העררייזיך ווערקי דער טעמפֿונג סטעטט ווארגאז
 אונד גזייבליטיג בלייבי ? ווירד ער דארוך ניכט פֿילן
 אטער אפט אויף דאס העכטטי וועגן לוריקגסיהרט , אויף
 זייכי פֿלייטן אונד אויף זייכי פֿטיאמונג אויספֿערקאמ
 ווערדן ? אין דעכטיגן אויגבליקן , אין וואלן דיזי אונס
 אואגעבנדי געגנטטענדי אונס אויספֿארדן דיה וויינהייט ,
 דיה אלואאלט אונד דיה אלגזיטי דעם אונכעכבארן ווענט
 אן-לֹו-סטויכן , דאס דיאט מוזס זייכט דאזיין ריך ; אין דער
 גאיטהס פֿרעמטונג , ווען זייכי פֿארטרייאי אויף אונס
 אייכן טיפֿן איינדרוק אכט , ווערדן וויר אונזרי גדאכקן ,
 זאמאן , כאַדעכקן , אונד וואהרי גאטט-זענליגי פֿאפֿטיג
 דונגן ווערדן זיך אונרט הערלכט באייטערן . אין דיין אויג-
 בליקן , ערהעבן וויר אונס אין אנדעכטיגן גדאכקן איבר
 אונס זעלבסט , פֿיהלן אונס גלייכזאם דעם געטטליכן וועגן-כע-
 הר ; דאס גאיהט רייכטיג זיך פֿאן יעדד טענליכן בגירדי; דיה
 גזיכונגן פֿרעלן זיך ; דאס הערן איזט גריהרט , דיה זענלי
 ערהעבט זיך : וויר בעטן . לֹום וואהרן געטט אונס דער פֿר-
 טטאנד אונד דער ווילזי גאייכטאפֿטליך ווירקן , דער פֿר
 סטאנד ווירד אונס אייכי ריכטיגי אונד לעבאפֿטי פֿארטענ-
 לונג פֿאן דער האהייט דעם ווענט גמבן לֹו וועלט וויר פֿסטן
 דער ווילזי ווירד אונזרי אויספֿערקאקייט פֿאן יעדס פֿרעמ-
 דן געגנטטאנד אבליהן / אונד אונזרי גדאכקן אויף דאס
 וויכטיגי גסעפֿט לעכקן דאס וויר פֿארחאבן : אויף דיה
 אונטרהאלטונג איז גאטט . ווען פֿרסטאנד אונד ווילזי ,
 דיזי גליקליי סטיאמונג דעם גאיטחס , דיזי ערעכעכונג
 דעם הערלכט בוירקן , אלסדאן איזט אונזר געטט אכ-
 דעכטיג

דיזע חייט חיינ יעדע וואהלאמארסטן גאיהס נאסירלעכט
 בדירעכניס . דיא בארידיגונג דיזע בדירעכניסס אאלט דען
 אעכסן גליקליך , אונד חייסס מיט מייגנטליכסטן
 פֿרעטמדי בעטן .

ווען עס וואהר חייט , דאס חיר אין גליקליכן לייטן אונזר ,
 וואהלסטמאנד אונד אונזר גליק , לעבאמאטער אונד מיכניגער
 פֿיהן , ווען חיר עס איט אונזרס פֿריינדי טהיילן ; דאס
 חיר אין דען טאגן דעס לייכט , טראסט אונד וואהרי
 הערלעכס-פֿרילייכטרונג טאמפֿיכרן , ווען חיר אונזרן קואאר
 אין דען בון אונזרס פֿרייכדס אויסטיטסן קעכנן : זא אוס
 פֿייע ערגיסונג דעס הערלעכט פֿאר דעם אלזאראהערליגן
 ווען , אין דען טאגן דער פֿריידי אונד דעס אונגליקס ,
 אונטערליך אנגעטאהר , אונטערליך וואהלטהטיגער , אונד
 פֿנדליך ברוהיגנדר פֿיר אונט זיין .

ווען פֿערנר דער וואהל-גייטלי אעכס , אייני וואלוסט
 טאמפֿיכדט , דאנקבארי גייכונגן פֿיר ערהאלטני וואהל-
 טהאטן ערקעכנן לו געבן ; אונד קאן דער טונגדהאפטי
 זאחן דעם פֿאטר , דער פֿריינד דעם פֿריינדי , ניכט איינ-
 ביג , בעטר , איברלייגנדר זייני דאנקבארקייט אן דען טאג
 לעגן , אלס ווען ער סטרעבט , זיך דינר וואהל-טהאטן
 דורך גוטי אויספֿיהרונג , אונד דורך פֿרייכפֿטיגן גנוס
 ווירדיג לו אאָן : זא אוס דער אעכס דיני וואלוסט מיט
 העכסטן גראדי טאמפֿיכרן , ווען ער , גריהרט פֿאן דער
 אלזווייזחייט אונד אלזגייטי זיינס סעפֿערט , אין זאב אונד
 דאנק-לידער געגן דאס אונטערליכי וועגן אויסברייכט , אונד
 דורך חיינ טונגדהאפסט לעבן דעסן איברסווענגליכי גכאדי
 לו פֿרדיהנן טראכטט . דיני אלזגייטי אונד אלזווייזחייט גאטטט
 חייט אין דער גאלבן סעפֿעכונג זא אלזגאיינן אויסגברייטט
 זא אונטערקעכנבאר , זא אלזגאיינן פֿרעטמנדליך , דאס כור
 חיינ גפֿיהלזאזר אעכס קאלט אונד אונגריהרט דאבייא
 בלייבן קאן חויך האבן חיר ניכט כעהטיג זיח דורך פֿר-
 ניכטסליסי לו ערגריבון , חדר דורך איהזאמי אנטערעכט-
 גונג לו עכטדעקן ; זאנדרן חייח דער הייליג דיכטר זינגט :

דיח

דיה היאלו פרלעטאן דיה עחרי גאטטט ;
 זייכר חענדי ווערק פֿרקינדט דיה פֿעסטי
 איין טאג טטרעאט עט דעם אכדון לֹו,
 אונד כאכט גיבט דיין אונטרריכט דער כאכט
 (עס זינד) קייני לעחרן , קייני ווארטי ,
 דערן טטיאמי און ניכט הערי ,
 (זאכדון) איבר דען גאנלן ערדקרייז טעהנט איחרי זאיטי ,
 איהר פֿארטראג דרינגט זא ווייט אום , דיה באזאנהטי וואלט
 איזט עט אטגליך , דאס דער אענס ביי דעם אכבליך
 דער העררייכן ווערקי דער טעפפונג סטעטט זארגאז
 אונד גלייבליטיג בלייבי ? ווירד ער דארוך ניכט פֿיל
 אעהר אפט אויף דאס העכטטי ווען לוריקגסיהרט , אויף
 זייני פֿליכטן אונד אויף זייני פֿטיאמונג אויספארקאמ
 ווערדן ? אין דעכעניגן אויגנבליקן , אין וועלכן דיני אונס
 אואגעבנדי געגנטטענדי אונס אויספארדן דיה ווייזיהייט ,
 דיה אלאאכט אונד דיה אלגעיט דעס אונגעכאדן ווענט
 אן-לֹו-סטויכן , דאס דיאט מוּלס זייכס דאזיין ריף ; אין דער
 גאיטהס פֿרפֿאסונג , ווען זייני פֿארטרייאי אויף אונס
 אייכן טיפֿן אייכדרוק אאכט , ווערדן וויר אונזרי גדאקן ,
 זאמאן , כאכדעכקן , אונד וואהרי גאטט-זעטליגי פֿאפפֿיכ-
 דונגן ווערדן זיך אונזרס הערלכס באייטערן . אין דיין אויגנ-
 בליקן , ערהעבן וויר אונס אין אכדעכטיגן גדאקן איבר
 אונס זעלבסט , פֿיהלן אונס גלייכזאם דעם געטטליכן ווען נע-
 הר ; דאס גאיהט רייכטיג זיך פֿאן יעדד טעדליכן בגירדידי
 גזיכונגן פֿרעדלן זיך ; דאס הערן אינט גריהרט , דיה זעטלי
 ערהעבט זיך : וויר בעטן . לֹום וואהרן גבעט אום דער פֿר-
 טטאנד אונד דער ווילי גאייכטאפֿטליך ווירקן , דער פֿר
 סטאנד ווירד אונס אייני ריכטיגי אונד לעבהאפֿטי פֿארטעל
 לונג פֿאן דער האהייט דעס ווענט גמבן לֹו וועלכס וויר פֿסטן
 דער ווילי ווירד אונזרי אויספארקאמקייט פֿאן יעדס פֿרעמ-
 דן געגנטטאנד אבליהן ! אונד אונזרי גדאקן אויף דאס
 וויכטיגי גטעפֿט לעכקן דאס וויר פֿארחאבן : אויף דיה
 אונטרהאלטונג איס גאטט . ווען פֿרסטאנד אונד ווילי ,
 דיני גליקליי פֿטיאמונג דעס גאיטחס , דיני ערהעבונג
 דעס הערלכס בוירקן , אלסדאן אינט אונזר גבעט אכ-
 דעכטיג

דעבטיג אונד אינברייכטיג . כור אולטראן קענן וויר ער
 זיכרט זיין, דאס אונד גבעט דעם עוויגן אכגעטעס זיין;
 ווייל כור אולטראן דאס גבעט וואהלטהעטיג אונד ער
 טפריטליכי פאלגן פיר דען מעכטן האבן קאן . עס ווירד
 אונט אויף דיא אונדגרעכטן געטליכן אייגנטאפטן דעם
 אולהעכטען פיהרן, אונד אונדרי בגריפי דאריבר ערווייט
 רן, אויפקלעהרן אונד ברייטיגן . דאס גבעט ווירד אונט
 אויף דיא בראכטונג ווייטן : וואס איזט אונדרי בטטיא
 אונד ? לו וועלכע ענדי האט גאטט אונט גמאכטן ?

וויר ווערן אייננעהן לערנן . וואס דאס הייסט : גאטט
 ווילן אויטאייבן, פאר איהם וואנדלן, אין זיין וועגן געהן
 אונד אויף אייבי גאטט גפעלויגי ווייט לעבן .

וויר לערנן ווייט ווערן, גיטיג זיין, כאכזיכט חאבן,
 רערליך האנדלן, פעהלר אונדער נעכטען פריייהן, דען
 בעסטן גברויך פאן אונדן קרעפטן מאכן, אונד זא ווייט
 עס דעם ערדן זאחן מעגליך איזט, דעם ערהאכטען
 אורבילדי כאכאהאן .

דורך איין זאלט אינברייכטיגט אונד אנדעבטיגט גבעט,
 ערלונגט יעדי טוגנד, יעדער ערלי פארזאן, יעדי פער
 טיגקייט דאס גוטי לו איבן, כיימי קראפט אונד כיימי
 בחגעונגט גריכדי

דען זיכד ווירד עס אויט זיכר זאלענזעט ערוועקן
 מיט דער טרעהבי דער לרקנירטונג דיא זיין אויגי ווייכט,
 ווירד דער פנטטאזט אין זייכט הערלן זיך בעפעטיגן,
 אויף דען וועג לור טוגנד לוריקעלו קעהרן, אונד כיא אין
 פעהלטיטן אויטעלו גלייטן .

דאס גבעט, ווירד דעם גליקליכן אונד רייכען לעהרן, כיכט
 אלוין דאנקבאר אונד בטיידן זיין זאסט לו גכיסן, זאנדערן
 אויף ווירדיגן גברויך פאן זיין פעהיגקייטן אונד גליקט
 גיטרן לו מאכן :

דאס גבעט, ווירד דען טטורם אין דעם גמיטהי דעם
 אונדליקליכן בזעכעטיגן : ער ווירד זיין הערץ פאר גאטט
 אויטטיטטן אונד זיך ברוהיגט פילן . דער גראכקי :
 דאס זיין זיין אויט דען העכדן זייכט זא זיברייכן אלס
 אולגרעכטן פאטרס איחס קעמאט, ווירד איחן טרעסטן
 זייכי קינדליכי לופרזיכט לור פארזעהונג גאטטס, אונד
 זיין

זיין אייגנט כאדערעקן ווערן איהן אעהרן, דאס זאל זיך
 זייכי לידן איטעל זיך, דיא לז זייכט בעטטן אבליזעקן
 דאס אינדען לידן דער קייט לז זייכר קיכעטיגן פאלקאמאט
 הייט ליגן אום, ווייל אזוי מענטן לזר אונסטערבליכקייט
 אונד עוויגן גליק-זעליגקייט בטוימאט זיך.
 זא ווירד דאס גבעט דען מענטן גליקליך מאכן; פאלז
 לופרזיכט אונד אזהט אין דען טאגן דעס טריבנאלט,
 אונד פאלז זאכעטאזהט אונד בטיידהייט אין גליקליכן לייטן.
 זא ווירד ער לערנן איט פֿרטרואן אויף דיא געטליכי פֿאר-
 זעהונג זייכט עכדי אהני טרעקן ענטגעגן לז זעהן.
 איט דער פֿארעראיכרונג, פֿאן דער וויכטיגקייט דעס
 וואהרן גבעט, אונד זייכר וואהרעטיגן ווירקונג אויף
 דאס מענטליכי גאיהט, איברגעבי איך דעס מובליקום
 דיא פֿאן איר אינ'ס דייטסי איברזעלטי

גבעטי דער יורן אויף דאס גאנצי יאהר *
 דיזי גבעטס-פֿארזאגן זיך גרעטטן-טהיילט פֿאן עזרא
 אונד דען איהט לזגארדנטן געזעץ-אפֿשררן פֿרפֿאסט
 ווארדן. לז זייכר לייט וואר אונזרי כאליאן דורך דען טיראנאן
 כבֿודלכר אין עלעכד אונד גפֿאנגטאפֿט גראטען, אונד
 איט עטרוזן אונד אנדרן בארבראן פֿראייטט ווארדן. אונד
 דען טרויאריגן פֿאזגן דיא דיזי גפֿאנגטאפֿט פֿיר זיא
 האטטי וואר אויך דער פֿרוזסט איהרר הייליגן אוטער-
 טפֿראכי * זיא האטטן אבר, אויטר דער קענטניט דער
 טפֿראכי, אויך דיא קענטניט יעדער אנדרן פֿראכאלעטיגן
 אונד פֿרויהרן איטן. זיא וואוטטן זיך אין קייכר דייטליך
 רייכטיג אונד בטוימאט אויט-לז-דריקן. דיזט בקלאגטי
 כחאיה איין לייטגאטטי אונד פֿריינד דעס עזרא אין קא-
 מיטל יג איט פֿאלגנרן ווארטן:

„ איחרי קיכדר רעדן האלב אסרודית * פֿרסטען דיא
 „ יידיטי טפֿראכי ניכט * כאך דיא טפֿראכי אנדרר פֿעלקר *
 „ איך טאלט זיא דעטהאלב, אום דאס זיא זיך אזא וועניגט *
 טכט אין איהרן גבעטן זייכר רייכן אונד גלייטרטן
 טפֿראכי בדיהכן קענטטן, עכטווארן עזרא אונד זייכי איט-
 דיכטר איהנן דיזי-פֿארזאגן דעס גבעטס) פֿאר דיזמ-לייטפֿוכק
 האטטן זיא גאר קייכי בטוימאטי גבעטי) אין ספעטרן
 לייטן

זײַטן זינד נאך אייניגי היכלוגקאמאן , דערן פֿראַסער
אונט מונבעקאנט גבליבן :

דיא טאונט עטרה גבעטי פֿיר דיא וואַכן זונד פֿיירטאגי
ריתרן ביס אויף אייניגי קלייני אבענדונג אונד זונעלי
פֿאן עזרא זעלבסט הער . פֿרטידיני גבעטי בסטעחן אויס
אייכלזאן לרסטרייטן פֿערן אויס דער גאכלן הייליגן
טריפט (תורה כביאימ וכהובים) דיא זונאמאן גסטעלט
וואררן , אונד פֿאלגליך קיינט גבויאן זונאמאכאכאגס
פֿעחיג זינד . אין איינר איברזעלונג זינד דיני דורך קלייני
אבזאדרנדי טטערנאן בלייכט ?

דער בייא ווייטק גרעטרי טחיל דערזעלובן , בסטעחט אויס
איינר אויסוואהל פֿסאואן , אמיגפֿאלטיגן אינחאלטס * דיא
פֿסאואן זינד אייכטיאמיג פֿיר דיא סענטטן , פֿייריגסטן
קיחנטטן אונד ערהאכנטטן זאב אונד דאנק גזסנגי בקאנט
דיא אירגנד אייני כאליאן אויס זונעלין האט . דיא איבר
זעלונג דערזעלובן איזט ביס אויף אייניגי גריכטיגיגי

אבענדונגן , אויס דער איט דייטטן זעטטרן ערטינגן
איברזעלונג דער פֿסאואן אונד גראסן זעחרט אונד
זייטפֿרוואנדטן , דעטיעלט פֿרעוויגטר ' משה בֿר מנחם
(אזוס אפנדלס זאחן) גנאמאן . איך חאבי חיז אונד
דיא דען בויה זינר פֿעריארן . אונד זייני נאכדריקליי
קירלי דיא דעם ארגיכאל גלייכקעאט , אבענדונ אונד לר
סטערן איטן , אום דען זין פֿאמליכר זונאמאן . אויטר
דין גבעטן , זינד דיא שפֿריכי דער פֿעטר (פרקי אבות)
זייאגפֿיגט , וועלן אייני זאלונג , זעחרן , רעגון אונד
פֿארטריפטן אונדזר ווייטן ענטהאלטן , דיא בסטיאט זינד
א פֿ זאמאר יערן טבת פֿארגזען זונעלין זינד זינד
זא קורן פֿאן ווארטן , אונד זא רייך זון גזאכקן , דאס זיא
זיך דעם גאיהט זייכט זיכערעגן , אונד זונעלין זיכערט נאכ
דעכקן פֿראכואטן , דאחער זיא זאלר אויסאמערקזאקייט
ווידיג זינד . אין דען ערקזעחרונג אונד אכאערקונגן
בין איך גרעטטן טחילוט דעם העברעאייטן קאמפֿטאר
אונדזר גראסן זעחרט ' משה בֿר מיימון . (זונעכליך
דער ראבב גבעט) גפֿאלט . אויך איזט דיני קורלי
גסיכטי דעם יידטן גבעט אויס זיהם ענטזעחט .

ברוין ראט חודס ניטן תקאו זעק דוד פֿירלענד

א

מארגן-געבעט

(בייא דעם אייכטריט אין דאס חוץ דער אנדאעט)

(מה טובו)

חיה סעהן זינד דייכי גלענטי יעקב! דייכי וואכנונגן יסראל!
 איך—אין לופרזיכט אויף דייכי גראסי גיטי, בטרעטי דין
 חוץ * בעטי אן אין גאטטסלורכט, פאר דעם טעאסן
 דיכר הייליקייט.

שוויגר! איך זיבי דיה סטעטי דייכר וואכנוג, דען ארז
 ווא דייכי עחרי טרהאכט.

איך בעטי אן, סאלזי נידר, אונד בייגי דאס קניא, פאר
 דעם עוויגן איינל טעפער.

זאסאין גבעט לז דיר אויף סטיגן, עוויגר, לזר גאדאכט
 לייט! גאטט, כאך דייכר ענדלאזן גיטי, ערהערי אויך
 איט דיכר טרימן היילי.

(יגדל)

1 אחך גאבט זיח דער לעבנדיגי גאטט, אונד גמריין י
 ער איזט, אונד זיין דא זיין הענגט פאן דער לייט ניגט אב.

2 ער איזט אייניכ, קייני אייכהייט גלייכט דער זייכונג
 אונבגרייסיך איזט זיין וועגן, אונד אונטערליך.

3 ער איזט אחי פארק דעט קערפראיכן, אונד אויך קיין
 קערפער; אונטערגלייכבאר איזט זיכי הייליקייט.

4 ער וואר פריהר אלס אלזי ערסאפני דיכגי;
 דאס ערסטי וועגן! דעם ניכט פארהערגעהט.

5 ער איזט אברסטר בהערסטר אלזר קרעחטורן
 זיכי העררליכקייט אונד רעגירונג זינד דאסעגן לייגן.

6 ער טהילט דען גייסט דער ווייזונג לז
 זיכן זיבלינגן, דען אמכערן זיכט רוחאט.

7 ניה סטאנד אין יסראל זיין פראפעט אויף, דעם
 אסה גלייך

דער דען סבנאמאן זיכר העררליכקייט, ווא אנגסזיכט,
 זיעלי

מארגן-געט

- 8 געזלי דער ווארהייט, גאב זייכט פֿאָלקי, דער אַלזעס-טיגי! דורך זיינן פראפעטן, דען גטרייאן זייכט הויט.
- 9 כּיָּא ווירד דער אונזשאנדלובארי! זיא פֿרעכערן אין עוויגקייט זיא איט אנדרן כיכט פֿרוועכסאָן.
- 10 ער ווייס אונזר גחייאסטט, אונד טויזט עס פֿארהער; פֿרקעכט דיא פֿאָלגן יעדער בגעבנהייט, אין מיהרק עכטשטעהן.
- 11 בלזחכן ווירד ער דען גרעכטן נאך פֿרדיכטט דען בעזן פֿרגעלטן, נאך מיהרר באסחייט.
- 12 ער ווירד אונס דען ערזער זעכרן, לום לייטשפּיקט דער מיהק אַלזין בקאכט, דאיעניגן לז ערזען, דיא זייכט היילי האררן.
- 31 ער ווירד דיא טאדטן דראייכטט ערוועקן, דורך זייני גרעכלזאזי גיטי גפרין זיא זיין רוחאווירדיגר נאחאי, פֿיר אונד פֿיר!

(אדן עולם)

- 1 דעט וועלטאלזט הערר, האט גטראכט עהי נאך איררדיטי ווען ערטאסן ווארן.
- 2 אלס אַלזס דורך זיינן ווילן עכטשטאנד, ווארד זיין נאחאי, רעגעכט! גנאכט אונד ווען דראייכטט אַלזס פֿרוועזט,
- 3 ווירד ער אַלזין טהראנן, דער פֿורכטבארי ער! דער וואר-איזט-אונד זיין ווירד, אין זייכר העררויכקייט.
- 5 ער ווייס אייניג אונד אייכליג קיין ווען איט מיהק לז פֿרגלמלן, איט מיהק לז פֿרגעלזאמלען.
- 6 ער איזט אַהנו אַנפֿאכט אונד אַהני ענדי, זיין דיא אַהלט, אונד דער לעמטער.
- 7 ער איזט איין אַלזעכטיגר גאטט; איין לעבנדיגר ערזער.

מארגן נבעט

ב

ערלסור

- דער פֿעלז איינר לופלופט, אין זייט דער כאהט, 8
 איין פאכיר, אונד איין הארט !
 קעלך דעט היילט, ווען איך איהן אכרופי .
 9 אין זייכי האנד איברגעבי איך אייכי זעעלי
 ווען איך טלאפּי, אונד ווען איך ערוואַלי .
 10 אונד איט איינכ גייסטי, אונד דיני אירדיטי היילי .
 גאטט איזט איט איר, איך פֿירכטי ניכטט .

ברוך

גלאבט זייאטט דוא עוויגר, אונד גאטט, הערר דער
 וועלט, דער דוא אונס גהייליגט דורך דיכי
 גזעלי, אונד גבאטן האטט : דיא הענדי לוזאטן
 גלאבט זייאטט דוא עוויגר, אונד גאטט, הערר דער
 וועלט, דער דוא דען מעכטן גבילדט איט ווייז
 הייט, אונד אהק פֿילי עפֿכונגן אונד העהלונגן אכער
 טאפֿן האטט . דיכר הייליגן פֿארזעהונג איזט עס בקאנט
 דאט, ווען איינט דער עפֿכונגן פֿרטאפֿט, אדר איינט
 דינר העהלונגן געפֿכט ווירדי, דער מעכט ניכט ערהאלטן
 ווערדן, אונד פֿאר דיר בטטעהן קעכטי . גלאבט זייאטט
 דוא עוויגר, ארלט אלז פֿלייטט, דוא ערהעלטטט אונס
 וואונדבאר .

גלאבט זייאטט דוא עוויגר, אונד גאטט . הערר דער
 וועלט, דער דוא אונס גהייליגט דורך דיכי גזע
 לי, אונד גבאטן האטט : אונס איט דען גזעלן לוז בעפֿטיגן .
 לאט דאך כון, עוויגר, אונד גאטט, דיא ווארטי דיכט
 גזעלט, אכגעעהק זיין אין אונזרם אונדי, אונד אין
 דעם אונדי דיכט פֿאוקט, דעט הוינט ישראלי ;
 לאט אונס אונד אונזרי כאכֿקאמאן, וויא אונד דיא כאכֿ
 קאמאכטאפֿט דיכט פֿאוקט, דעט הוינט ישראלי, אלז
 ערקעכנר דיכט וועכט, אונד ערלערנר דיכט גזעלט זיין .
 גלאבט זייאטט דוא עוויגר, דער דוא דיכט פֿאוקי ישראלי

ג (2) ב דאט

מארגן-גבעט

דאס גזען זעהרטע .

גלאבט זיאסט דוא עוויגר, אונזר גאטט, הערר דער
וועלט, דער דוא אונט ערוועהלט אויט אולן פֿעל
קרן, אונד אונט דין גזען גגעבן האטט . גלאבט זיאסט
דוא עוויגר, געבר דעט גזעלט .
(יברכך) דער עוויגי זעטגני דיק, אונד בהיטי דיק .
דער עוויגי זאסי זיין אכטלין דיר זייטן, אונד
זיא דיר גבעדיג . דער עוויגי וועכדי זיין אכטלין דיר
זו, אונד געבי דיר גזיקזעליגקייט .

(אלו דברים) דיט זיכר דיא דיכגי, דערן זאסט דורך
דאס גזען ניכט בטשיזאט איזט, דיא
עקי דעט פֿעלדט (1), דיא ערטליכגי (2), דיא ער-
טייכונג (3), דיא אויטאיבונג דעט וועהזונזאלכט, אונד
דאס ערזערכן דער גזעלי .
דיט זיכר דיא האנדלונגן, וועסן דער זעכט דער זיא
אויטאיבט, דיא פריכטי טאהן אויף דיר וועלט
גניסט, אונד זיאט דער טטאק נאך זין יעכר וועלט
אויף בוואהרט בזייבט; פֿאטר אונד אוטר עהרן; וועהר-
וועלן אויטאיבן; אארגפס אונד אבנדט בייא גוטר זייט
דיא טולט (דאז זעהרהויז) בזוכן; גאטטפֿרייהייט אויט-
איבן; קראנקי פֿרפֿלעגן; עחיביכדיטי בעערדרן; דיא
טאדטכבאחרי בגזייטן; אנדעכטיג בעטן; פֿרידן לזייטן
זייכן כעבאזעטן טטיפטן; אונד דיא גזעלי ערזערכן.
דאס זעלטי איברטריפט יעכי אזוי

- (1) זור זייט דער ענדלטי, מוסטן דיא עקן דעס זעעטן פעלדס
לואלנגשניטן, נוס גברויכי דער ארמן טטעהן בלייבן .
- (2) זור זייט דער פעסט-טאגי, מוסטן דיא ערשטליכגי אללר
פריכטי, נאך ירושלים גבראכט ווערן .
- (3) דס איזט: דער וועהרט דעס אפפרס, מיט וועלכס יעדומאנס-
פערסאן, פאר דעס עוויגן דרייא מאהל דעס יאהרס ערשיין מוסטי
אזוי

גבי
דוא
אוי
דא
פא
גא

גל
גל
גל
גל
גל
גל

גל
גל
גל

מארגן-גבעט

ב

(אלהי) איין גאטט דיא זעטלי דיא דוא אין איך גלעגט
האטט, אינט ריין . דוא האטט זיא גמאסן זיא
גבילדט, איר איינגהויכט, אונד בווההרטט זיא אין איר
דוא וירטט זיא אייכטט פאן איר כעהאן, אונד זיא איר
איינטט ווידרגעבן . זא לאנגי דער גייטט אין איר אינט,
דאנקי איך דיר עוויגער, איין גאטט, אונד גאט איינער
פארעלטערן, טעפער און וועגן, הערר און גייטט .
גלאבט זיאטט דוא עוויגער, דער דוא זייכטט טאדטן
קערפערן, דיא זעטען ווידר גיבטט

(ברוד)

גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דער דוא דעם האהן דיא איינזיכט
גיבטט, טאג אונד נאכט זון אונטערטיידן .
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דאס דוא איך נישט זום היידן ערטאפן
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דאס דוא איך נישט זום טקאפן ערטאפן.
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דאס דוא איך נישט זום ווייבי ערטאפן
פרויכליינער בעטן]
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דאס דוא איך נאך דייכט וואהגמאלן
ערטאפן)
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דער דוא דען בלינדן דיא אויגן עפנטט
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט, דער דוא דיא כאקנדן קליידטט
גלאבט זיאטט דוא, עוויגער, אונד גאטט, הערר דער
וועלט

ב 2

מארגן גבעט

וועלט, דער דוא גפאכגני בפרייאסט .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא גביקטי אויף ריכטעסט .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא דיא ערדי אויס דעהכסט איבר
 דיא וואטר .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא פיר אזוי אייני בדירפניטי
 זארגעסט .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער וועלט
 דער דוא דיא סריטטי דעט מעכטן אייגריכטט
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא יטראז איט טטערקי אונ
 גירטעסט .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא יטראז איט העררליכקייט
 קרעכסט .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא רען אידן קראפט פרוייהסט .
 זיאסט דוא, עוויגר, אונזר גאסט, הערר דער
 וועלט, דער דוא רען טאלף פאן איינן אויגן ,
 אונד רען טוואאר פאן איינן אויגן אונד פרוייהסט,
 (ויהי רצון) עט זיא דיר אויך וואהלגעלויג, עוויגר,
 אונזר גאסט אונד גאסט אונזר פאר-
 עוטרן, דאט וויר פערטיגקייט ערלונגן אין דייכט געזלי,
 אונד דאט וויר אונד בפעסטיגן אן דייני גבאחטי בווואהרי
 אונד פיר פעחור, איברטרעטונג אונד אונכטהט, פיר
 פרוזוכונג אונד טאכדי . זאט דיא בעני בגירדי ניכט
 איבר אונד הערטן . עכטפערני אונד אויך פאן בען
 מעכטן אונד בען געוואטפער . בפעסטיגי אין אונד,
 דיא זוסט לוס גוטן אונד לז גוטן האנדלונגן . זעהרי
 אונד אונזרן זין בייגן, דאט וויר איהן דיר אונדווערפן
 זאט אונד אויך הייטי אונד יעדן טאג, גזכסט גנאדי
 אונד

נלאבט

נלאבט

נלאבט

נלאבט

נלאבט

נלאבט

נלאבט

נלאבט

אונד ערבארן פֿיכדן , אין דייכן אויגן , אונד אין דען
אוגן און דא אונט זעהן , אונד ערלייג אונט גכאדי לִו
אונזרס וואהל . גלאבט זייאסט דא עוויג , דא ערלייגסט
דייכט פֿאוקי יטראל גכאדי לִו איהרס וואהל .

(יהי רצון)

עס זייא דיר וואהגפעלליג , עוויג , אין גאסט ,
אונד גאסט אייכר פֿאר עלטרן , דאט דא אונט
הייטיאונד און טאגי בטיִלעסט פֿיר אונפֿרטאטי אונד
פֿיר אונפֿרטאטהייט , פֿיר בעני מענטשן פֿיר בעני גועל
טאפער , פֿיר בעני נאכבארן , פֿיר בעני לִושעלוי , פֿיר
יעדי פֿרדערבליכי הינדרכיט , פֿיר טטרענגי ריכטר אונד
טטרענגי אנקלעג , אונטר אונזרן אונד פֿרעהדן
גלויבסטגכאטן .

(לעולם) דער מענט זייא אימאר גאטטפֿיררטיג ,
אימ ערבארגן זא וואהל אלס עכפֿטליך .
ער גטטעהי דא ווארחייט איין , אונד זייא אויך אין זייכט
הערלן וואהרהאפט . דעט מארגנט מאלי ער זיך אויך
אונד בעטי :

(רבון כל העולמים) טעפֿער און וועלן ! כיִט
אימ פֿרטרויאן אויך אונזרי
טונד פֿלעהן וויר פֿאר דיר , זאכדן אימ פֿרטרויאן אויך
דייני גראטי ערבאראונג . וואט זיכד וויר , וואט אינט
אונזר לעבן , וואט אונזרי גיטי , וואט אונזרי טונד , וואט
אונזרי היִלפי , וואט אונזרי מאכט , וואט אונזרי קרעפֿטי ,
וואט קעכנ וויר פֿאר דיר זאגן , עוויג , אונד גאטט ,
אונד גאטט אונזר פֿאר עלטרן . געגן דיך זיכט וויא כיִטט
לִו אכטן און העלדן . דא מעכנר דעט רוהאט פֿוויכדן
זעג אלס ווערן זיא כיא גועלן , דיאקלוגן ערטייכן אהני
קעכטיט , דא ווייטן אהני אייכליכט , דער גרעסטי טהייל
איהרר האנדלונגן וויא כיִטטיג , דא טאגי איהרט לעבנט וויא
איטל . זעלבסט דער פֿארלוג דעט מענטש פֿאר דעט
פֿיהי פֿר טוויכדט , דען און אינט איטל .
אב

מארקן-גבעט

(אבל) זוכר , וויר זינד דין פאנק , קינד דיינס
 בונדט ; זעהני אברחקט דען דו גליבט ,
 זוכר דעם דו אויף דעם בערגי אוריה לוגטווארן האסט;
 יצהקט זאן , יענט איינליגן זאהנט , דער אויף דעם
 אלטער גבוהן ווארד ; זייני גזייכדי יעקביס דיינס ערסט
 גבאהרן זאהנט , דען דו זאם דער זיני וויילן , איט
 זעלכר דו זיהן גליבט , זאם דער פריידי וויילן , איט
 זעלכר דו דיק זיכר גפרייט האסט , איט כאן כאט
 טיט : יסראל זוכר יסרון

(לפיכך) דארט איט עט זוכרי פפליכט דיר לז
 דאנקן , דיק לז פריין , לז ריהאן , לז
 בעכעדייאן , לז חיליגן זוכר זאם זוכר זאכעטונג לז געבן
 דיינס חיליגן כאן . הייל זוכט ' ווי גליקליך איט זוכר
 טהייל ! ווי זיבליך זוכר זאט ! ווי סען זוכר ערבי!
 הייל זוכט ! דו וויר פריה ' זוכר ספאט ' זוכר זוכר
 זארגן טעגליך לזייט זאהל זויטרוסן :

הערי ישראל דער עויגי זוכר זאט
 איזט איין אייניגס עויגס זען .

גפריין זייט דער כאני זיכר הייליגן רעגירונג זין עויגקייט .

(אתה הוא) דו זארטט פאר דער סעטפונג ,
 דו ביטט זייט דער סעטפונג

דו ביטט אין דער זעלט , דו ביטט אין דער קינפטיגן .
 הייליגי דייכן כאן , דורך דו דייכן כאן הייליגן . היי
 זיגי דייכן כאן אין דייכר זעלט , זוכר דורך דין הייל ,
 ערהעבי זוכר ערהעבי זוכר גליקסהארן . גלאבט זייטט
 דו עוויגר דו הייליגט דייכן כאן זעטליך .

(אתה הוא ה') דו ביטט עוויגר , זוכר זאט , איט
 זאט זוכר אויף ערדן , זוכר אין אלן
 זעכן אברטטן הימלן ' פירזאחר ! דו ביטט דער ערסט ,
 דו ביטט דער זעלט , זוכר זויטר דיר איט קיין געטט
 זיכט זען ' פירזאחזלי דו דייכר זאטן , פאן דען פיר
 זייטן דער ערדי , זא'ווערדן אלזי זעלט זאחזכר אייזענען
 זוכר

מארגן-גבעט

ה

זוכר טרקעכנן, דאס דוא אללין הערר ביסט, ס'ען זאלן
 קעניגרייכן דער ערדי. דוא ערשטמסט דוויס הימלן זוכר
 דו ערדי, זוכר דאס מעער איט זאלס זאט דאריכנן;
 זוכר זעלעכט פאן אלן דיינן געשעסן, אין דען אברן
 אדר אין דען זוכטרן געגנדן דארף ל' דיר זאגן: זאט
 טהוטט דוא? הימאליסר פאטר! ערלייגי זוכט גאדאי,
 זאט דייכט גראטן כאזכט ווילן, דער איבר זוכט געכענט
 זינט; זוכר בטעטעיגי אן זוכט זאט גטריבן טעעהט:
 „ ל' זעלביגן לייט ווילן איך אייך הערליכברייגן,
 „ זוכר ל' לייט אייך פ'רוזאמאלן, דען איך הערדי
 „ אייך ל' זאכ זוכר עהרן אזאלן זוכטר אלן פ'עקרון אויף
 „ עהרן, זען איך איירי גפאכנגן ל'רוק ברינגן הערדי,
 „ פאר איירן זויגן, ספריכט דער עוויגי.

(וידבר) דער עוויגי רעדטי זיט אסה זוכר טפראך:
 גביטי דען קיכרן יטראל'ט זוכר טפריך ל'ן
 איהן: אין אספר, כעאל'ך אייבי טפייני, דו איין
 פ'יאר פ'רלעהרט, איר ל'זט אנגעעהאן ג'רוכי, אינט איהר
 זארגעלטיג זיין יעדט ל'ן זיכר לייט דער ל'ן ברינגן.
 זאגי איהן זאלן, דזס זינט דאס פ'יאר אספר, דאס איהר
 דעם עוויגן ל'ן ברינגן האבט: יעהרגי זעאזר אחי
 לייבט פ'עהלר, יעדן טאג ל'זייאל'זט גאנלן אספער, זוכר
 דזס בטעטעדיג. דאס אייבי זאט ברינגט דו דעם
 אזארגט, זוכר דאס אנדרי ל'זייטן בייך זוכרן. דאל'ן
 איין לעהנטל איה פ'יכט אעהלט ל'זט אעהל'אספר,
 איינגריהרט "זיט אייכט פ'ירטל הין געטאכט בזיט עהלט"
 דאס טעגליכי אספר, וזיט עט ברייטט אה בערגי סיני
 גבראכט, זוכר דעם עוויגן ל'ן עהרן, ל'זט אנגעעהאן
 גרוד פאס פ'יאר פ'רלעהרט ווארד. ל'ן יעדן זאזא
 גהערט איין פ'ירטל הין טראכ'אספר; אויף דאס הייליגי
 זאל דער זוכפראייטי אספר-זיין, דעם עוויגן ל'ן עהרן
 זאזנגאטן ווערן. דאס אנדרי זאט ברינגט דו ל'זייטן
 בייך

מארן-געבעט

ביידן אבנדן , איט עבן דעם אעהואפער אונד טראנקאס-
 פֿר , וויא דעם אארגנט , דעם פֿיאר בטטיאט , איין
 אבגעטאר גרוך , דעם עוויגן לוז עהרן .
 אן זאל עט אויף דער איטטרעכטליכן זיטי דעם אומערט
 פֿאר דעם עוויגן טואכטן ; אונד דיא זעהני אהרכיט
 דיא פריסטר , זאלן דאט בלוט אום דען אומער טערענגן

(אס טבת זעלט מאן היכלו)

(זביום השבת) אס טבתטאגי , לזוויא יעהריגי זעא-
 אר אהני פֿעהור , אונד לוז אעהל-
 אפער לזוויא לטעהנטל פֿיינט אעהלס איט עהז איינגריהרט ,
 נעבטט דעם טראנקאפער דאלו . דזיס אינט דאס גאכלי-
 אפער פֿיר יעדן טבת , אויטר דעם טעגליכן גאכלאכפֿער ,
 נעבטט דעם וויכאפער דאלו

(אן דען ערשטן טאגן דער מאכאטי , זעלט מאן היכלו)
 (ובראשי חדשיכם) אן דען ערשטן טאגן דער אאכאטי ,
 בריכט איהר לוז גאכלן אפער ,
 דעם עוויגן לוז עהרן , לזוויא יוכגי טטירי , אייכן וויד-
 דר , זיבן יעהריגי זעאאר אהני פֿעהור . לוז יעדס טטירי
 גהערט , איין אעהואפער פֿאן דריי לטעהנטל פֿיינט
 אעהלס , איט עהז איינגריהרט , אונד לוז יעדס ווידדר
 איין אעהואפער פֿאן לזוויא לטעהנטל פֿיינט אעהלס איט עהז
 איינגריהרט . לוז יעדס זאמאי איין לטעהנטל פֿיינט אעהלס איט
 עהז איינגריהרט , לוז אעהואפער . דזיס אינט איין גאכלט
 אפער , זיט גרוכט ' דאט דעם עוואן לוז עהרן פֿאם
 פֿיאר פֿרלעהרט ווידר . דיא דאלו גהעריגן טראנקאפער
 זינד לוז יעדס טטירי איין האלב הין . לוז יעדס ווידדר איין
 דריטל הין , אונד לוז יעדס זאמאי איין פֿירטל הין וויין .
 דזיס אינט דאס גאכלאכפֿער , אין יעדס נייאאנד . פֿיר
 אזוי אאכאטי דעם יאהרט . דאביי כאך איין ליגנבאק לוז
 זינדאפער , דעם עוויגן לוז עהרן אויטר דעם טעגליכן
 גאכלאכפֿער

מארגן גבעט

אז לזאכאסער, נעבט זיינס טראכאקאסער, זאל דינט אלס
גבראכט ווערן

(איזהו מקומן)

(1) וועלכס זינד דיא ערטער ווא דיא אסער גטלאכע
טט ווערן ? דיא אלזר=הייזיגסטן
ווערן אן דער איטערנאלעט זייטי גטלאכעט * דער פארר
אונד ליגבאק אק פרועהכונגטעטט ווערדאן דער איט=
טרכאכט זייטי גטלאכעט, אונד דיא בלוט ווירד אין דיא
גפעטי דעט דיהנסטט אן דער איטערנאלעט זייטי אויס=
גפאכגן. דינס בלוט אום לויטן דען טטאכגן, אונד אויף דען
פארהאכג, וויא אויך אויף דען גאלדכן אלטאר גטפרעכג
ווערן; ווען אייני דער טפרעכגונגן פעהלט, היכדרט
עס דיא פרועהכונג * דאט איבריגבליכני בלוט גיטט
דער פריטער אויס, אן דען באדן דער וועטטליכן זייטי
דעט אייטרן אלטארט; ווען עט אונטרבליבן, ווירד דיא
פרעכונג דאדורך כיכט גהיכדרט *

(2) דיא פאררן אונד ליגבעקי, דיא און גאכן
פברעכט, איסן אן דער איטערנאלעט
זייטי גטלאכעט, אונד איהר בלוט אין דיא גפעטי דעט
דיהנסטט דאזעלבעטט אויף גפאכגן ווערן * איהר בלוט
ווירד אויף דען פארהאכג אונד אויף דען גאלדכן
אלטאר גטפרעכג * ווען אייני דער טפרעכגונגן פעהלט
היכדרט עס דיא פרועהכונג * דאט איבריגבליכני בלוט ווירד
אן דען באדן דער וועטטליכן זייטי דעט אייטרן אלטארט
אויסגאטן; ווען עט אונטרבליבן * היכדרט עט דיא פר=
זעהכונג כיכט * זא וואהל דיני אלס דיא פארערנועהנטן
אסער ווערן אויף דעט אטנפאלן פברעכט *

(3) דיא זינדאסער דער גאייכני זאוואהל, אלס
דער אייכלון פערטאהקן (דיא
זינדאסער דער גאייכני זינד כעהלך : דיא ליגבעקי
אן דען כייאזאכדן אונד אן אכדן פעסטטאגן) ווערן אן
דער איטערנאלעט זייטי גטלאכעט, אונד איהר בלוט אין
דיא

[3] 1 a

דיא

מארגן גבעט

דיא גפעטי דעס דיהכטטט דא זעלבסט אויפגאכאגן * דיזס
 בלוט ווירד פֿיר מאהלו אין דיא פֿיר ווינקל דעס אייטרן
 אוטארט גטפרענגט, אונד לוזער אויף פֿאזגנדי ווייז:
 דער פריטער געהט דיא טטיגי היכוין, בטריט דען אוא=
 גאנג, אונד ווענדט זיך לֹ דעס זידעסטליכן, דאן
 לֹס כארדעסטליכן, פֿערנר לֹס כארדוועסטליכן, אונד
 ענדליך לֹ דעס זידעסטליכן; דאס איבריגי בלוט טייטט
 ער אן דער זידעטי דעס אוטארט אויס * דיא מאכט=
 פערטאגן אויס דעס פריטערטאנדי דירפֿן דיני אפער,
 אבר כור אינברהאזב דער פֿאסטן דעס פֿארהאפט, אויף
 יעדי ארט לֹברייטט עטן, דען גאכלן טאג ביט איטטראכט
 (4) דאס בראנדאפער גהערט אונטר דיא אולר
 היילגטן אפער. עט ווירד אן דער
 איטטראכט זייטי גטואכטט, אונד דאס בלוט ווירד אין
 דיא גפעטי דעס דיהכטטט עבן דאזעלבסט אויף גפאכאגן
 דיזס בלוט ווירד לֹווייאמהו, אבר זא גטפרענגט, דאס עט
 אייני פֿירפֿאכי בטפרענגונג אויטאאכט * דאבייא ווירד
 ערפֿארדט, דאס דיא הויט אבגלאגן, דאס דאס אפער
 לֹרטטיקט, אונד דאס עט גאכלן פֿרבראכנט ווערדי.
 (5) דיא פֿרידנטאפער דער גאייני אונד דיא טולד=
 אפער, (אונטר זעלטרן ווערדן היר פֿר=
 טטאכרן: דיא טולדאפער וועגן אייכר גרויבטן זאכי;
 וועגן פֿערגרייפונג אן גהייליגטן גיטרן: וועגן
 טוועכונג אייכר פֿרטפראכטן מאגד; טולדאפער דעס
 טכטהאלטזאאן (דיא ער ברינגט ווען ער זיך אן אייכט
 טאדטן פֿראוכרייגיט); טולדאפער דעטאויטזעליגן;
 טולדאפער בייא לֹווייפֿהאשטן פֿרגעהונגן) ווערדן אן
 דער איטטראכט זייטי גטואכטט, אונד דאס בלוט ווירד
 אויך דאזעלבסט אין דיא גפעטי דעס דיהכטטט אויף גפאכאגן.
 דיזס בלוט ווירד לֹווייא אהלו, אבר זא גטפרענגט דאס
 עס אייני פֿירפֿאכי בטפרענגונג אויטאאכט * כור דיא
 מאכט פֿערטאגן אויס דעס פריטערטאנדי דירפֿן דיני
 אפער עזן, אונד כור אינברהאזב דער פֿאסטן דעס
 פֿארהאפט, אבר אויף יעדי ארט לֹברייטט, דען גאכלן

מארגן גבעט

1

טאג ביט איטטרכאכט .

(6) דאס דאנקאספֿר אונד דער ווידדר דעט ענט=
האלטמאן , גהערן אונטר דיא אספֿר פֿון
גרינגרר הייליגקייט , אונד קעכנן איבראלו אין דעט
פֿארהאן גטואכטט ווערדן . דאט בלוט ווירד לוויהאאהו ,
אבר זא גטפֿרענגט , דאט עט אייני פֿירפֿאכי בטפֿרענג=
זונג אויטמאכט . דיא אספֿר קעכנן איבראלו אין דער
טטאדט , פֿאן יעדראמן , אויף יעדי ארט
לוברייטט , דען גאנלן טאג ביט איטטרכאכט פֿרלעהרט
ווערדן . איט דעט וואט דאפֿאן פֿיר דיא פֿריטטר גהאבן
ווארדן , האט עט גלייכי בואכדניס ; נור דאס דינט ,
בלוט פֿאן דען פֿריטטר , איהרן חייברן , קינדערן אונד
קנעכטן גגעטן ווערדן דארף .

(7) דיא פֿרידנטאספֿר זינד גלייפֿאלט פֿאן גרינגרר
הייליגקייט , אונד קעכנן עבנפֿאלט איבראלו
אין דעט פֿארהאן גטואכטט ווערדן . דאט בלוט ווירד
לוייה אאהו גטפֿרענגט , זא דאט עט אייני פֿירפֿאכי
בטפֿרענגונג אויטמאכט . זיא דירפֿן אין דער גאנלן
טטאדט פֿאן יעדראמן אויף יעדי ארט לוברייטט לוייה
טאגי אונד אייני כאכט גגעטן ווערדן . איט דעט וואט
דאפֿאן פֿיר דיא פֿריטטר גהאבן ווארדן , האט עט גלייכי
בואכדניס , נור דאט דאפֿאן אלזיין דיא פֿריטטר ,
איהרי ווייבר קינדער אונד קנעכטי עטן דירפֿן .

(8) דיא ערטטגבורט , וויא אויך דאט לעהנדי
פֿאם פֿיה , נייכט אינדער דאט פֿטח=זאט ,
זיא איבראלו איט פֿארהאן טואכטן . איהר בלוט ווירד
נור איינאאהו גטפֿרענגט , יעדאך אוט עט געגן דען
גרוכר דעט אולטארט גטפֿחן . אין אנועהונג דעט פֿר=
לעהרנט אינט פֿאלגנדר אונטרטיד . דיא ערטטגבורט
דארף נור פֿאן פֿריטטרן , דאט פֿיהלעהניד קאן הינגעגן
פֿאן יעדראמן פֿרלעהרט ווערדן . בידי ווערדן אין דער
גאנלן טטאדט נאך אלזר ארט דער לוריכטונג לוייה טאגי
אונד

2 1

מארגן-גבעמ

אונד אייני כאַט געטן * דאס סטח-אמ ענדליך ווירד
 נור אין דערזעלבן כאַט ביט איטטרנאכט, פאן דעכע
 יעניגן נור דיא דאזו גרעכנט אונד בטטיאמט ווארדן,
 אונד נור גבראטן פֿרזעהרט *

[רבי ישמעאל]

דער זעהרר יטאמאז זאטי: דיא געזלי ווערדן פֿר-

מיטלסט דרייאַלעהן רעגזון ערזייטרט. כטאליך
 1 דורך דען טאזט פאן דעט איכדוויכטיגן אויף דאס
 וויכטיגרי (אונד אויך וואגקעהרט, פאן דעמ
 וויכטיגן אויף דאס איכדוויכטיגרי)

2 דורך גזיינזויטנדי אויטטפריכי (ווען ביא זוויי
 גזעלן גזיינזויטנדי אדר גזייכדייטנדי ווערט
 גברויכט ווארדן: ווערדן זיא אונטר גוויטן דינגונגן
 פֿרגליכן)

3 דורך זיין לור רעגז דיכענדט געזן, בטטיאמט
 דורך אייכן פֿערז: אדר דורך זוויי פֿערזן (איין
 אייכלזכט גכויא בטטיאמט געזן, דיאכט לור אלוגאייכן
 רעגז אלזן אכדרן אונכטטיאמטן געזען; דיא בטטיא-
 מונג דעט אייכלזכן, מאג אויט אייכט אדר אויט
 זווייאן פֿערזן גפאלגרט ווארדן זיין.)

4 דורך דאס אלוגאייני אונד בזאכדרי. (ווען אויף דאס
 אלוגאייני דאס בזאכדרי פֿאלגט, ווירד דאס
 אלוגאייני אויף דאס בזאכדרי איינגערעכנט) *

5 דורך דאס בזאכדרי אונד אלוגאייני * (ווען דאס
 בזאכדרי פֿארהערגעהט, אונד דאס אלוגאייני פֿאלגט,
 ווירד זעלטרט דורך ערטטרט ניכט איינגערעכנט)

6 דורך דאס אלוגאייני, בזאכדרי אונד אלוגאייני:
 [אייט דאס געזן אין דער ארדנונג אבגפאסט]
 אַוסדאן טרעכנט דאס בזאכדרי דאס אלוגאייני אויף
 אזוי איחט עהכזיכי פֿעזלי איין *

7 דורך דאס אלוגאייני דאס דעט בזאכדרי, אונד דורך
 דאס בזאכדרי דאס דעט אלוגאייני בארן
 (לור געגן-זייטיגן כעהרן בטטיאמונג.)

- 8 ווען פאן דעם אלוגאייכן איין באזאנדער פאלו הרויס
 ודאכן, אונד פאן דיזש איין כייאר אואטטאנד אויס
 גאנגט ווארדן: זא גילט דער כייאי אואטטאנד אויך פאן
 דעם אלוגאייכן =
- 9 ווירד פאן דעם אויס דעם אלוגאייכן הערויסגהאבן
 באזאנדערן פאלו כור איין טהילו דער דעם אלוגאייכן
 גגעבן פארטריפט גפארדרט: זא איזט ער הערויס
 גהאבן אום איהן לז ערלייכערן, כיכט לז ערטוערן *
- 10 ווירד פאן דעם אויס דעם אלוגאייכן הערויסגהאבן
 באזאנדערן פאלו אייבי כייאי, דעם אלוגאייכן כיכט
 גגעבני פארטריפט גפארדרט: זא איזט ער הע
 רויטגהאבן איהן לז ערלייכערן (פאן דער אלוגאייכן)
 אונד לז ערטוערן (דורך דיא כייאי פארטריפט)
- 11 ווירד פאן דעם אויס דעם אלוגאייכן הערויסגהאבן בזייכ
 דרן פאלו אייבי כייאי (דער אלוגאייך גגעבן ווירד
 פארטריכטן פארטריפט גפארדרט: און ער כיכט ווירד
 אונדער דיאלוגאייכי רעגל גבראכט ווערדן, ביט איהן
 דיא הייליגי טריפט אויסדריקליך ווירד דארונטער לעהלט *
- 12 אאכער אונדערטראטי זאל ווירד אויס דעם דארניץ
 פאלגערן איהם עהנליכן זאל כעהר בטטיאט, אאכ
 כר אויס זייכס אייגן וועגן
- 13 לז לוייאן זעלן דיא זיך ווירטסרעכן, אום איין
 דריטער אויפגאכרן ווערדן, דער דען אויסטלאג גיבט.
- (יהי רצון עס זייא דיר וואהגפעלויג, עוויגר אונד
 גאטט, אונד גאטט אונדער פארפאהרן, דען הייליגן
 טעאפל ווירד לז ערבויאן, באר אונד און אונדערן טאגן,
 אונד לאט אונד אכטייהל דיין הייליגט געלן זיין *

(ברוך שאמר)

האך גלאבט זייא ער, דער ספראך, אונד דיא
 וועלט ווארד! גלאבט זייא ער! גלאבט דער טעטסער אלז
 וועגן

מארגן-גבעט

ווען * גלאבט, דער אויטספריכט, אונד עס גטיהט,
 גלאבט, דער אנארדנט אונד בטעטיגט * גלאבט זיין
 ער * דער זיך דער ערדי ערבאראט * גלאבט, דער
 זיך דער קרעאטורן ערבאראט. גלאבט דער אים וואהל
 טאהטן בלאהנט דיא איהן עהרפירכטן * גלאבט,
 זיין ער, דער עוויג דויערט אונד זעלבסטטענדיג אינט.
 גלאבט, דער ערלעוט אונד בטיילט * גלאבט זיין הייליגר
 כאאי ! גלאבט ביטט דוא עוויגה, אונד גאטט, הערר
 דער וועלט, אוללעכטיגר, פאטר דעס ערוואנט !
 דער אונד דייכט פאלקט לאבט דיך ; דיא זענדיג דייכר
 פראמאן אונד דייכר דיהנר פריינט אונד פייערט דייכן
 כאאן. אויך וויר וואלן דיך לאבן, עוויגר אונד גאטט!
 אים לאבנעכגן דודס דייכט קנעכטט ; אויך וויר, דיך
 ערהעבן, דיך פרייזן, דיר פייערן אים לאבנדיג אונד
 גזאנג * וויר וואלן דייכט כאאנט איינגעדעק זיין * וויר
 וואלן דייכר רעגירונג אונד אונטרווערפן גאטט, אייכ
 זיגר אונד עוויגדיארנדר ! גפרזכר אונד גלאררייכר קעניג!
 אין עוויקייט ערהאבן אינט דין כאאי, גלאבט זייעט
 דוא, רעהאפאלד, גפרזכר קעניג !

(הוורו לה)

דאנקט דעם עוויגן ! פריינדט זיין כאאן !
 אאכט דען פעלקרן זייני טאהטן קונד !
 זיכט איהם, ריהרט איהם דאס זאטעכטסיל !
 אונטרהאלטט אייך פאן זיין וואונדרן !
 ריהאט אייך זייכט הייליגן כאאנט !
 עס פרייאי זיך דאס הערן דער גאטטפריעהרר !
 זוכט דען העררן, זוכט זיין טון !
 פלעהט פאר זיין אנגיכט זוכאויפהערליך !
 דענקט אן דיא וואונדר דיא ער גטהאן,
 אן זייני בטראפונגט זיין,

אן דיא טעריכי זיינמ אונדט
 איהר, דיא איהר זייד כאכקאמאן זיינט קנעכטטיטראן!
 קינדער יעקב'ט, זייני אויטערונעהלזן!
 ער, דער עוויגי! איזט זונדר גאטט;
 אין אלזר וועלט געהט זיין גריכט.
 ער דעכקט עוויג זיינט בונדט;
 דער פרהייטונג ביט אין דאט טויזנדטטי גטלעכט.
 דען בונד דען ער איט אברהם גטטיפטט;
 דיא פרהייטונג דעם ילחק לוגטזארן;
 דיא ער יעקב איינגעזעלט לום רעכט;
 יטראל לום עוויגליכן בונד.
 = דיר, טפראך ער, געב איד כנען,
 = דאט זאנד לז איירט ערבגוט איין.
 כאך ווארדן זיא פאן גרינגר זאהל,
 וועכיג כאך זונד פֿרעמד אימ זאנדי.
 זאגן אויט פאן פֿאלק לז פֿאלק,
 פאן דינס רייד, לז יענר כאליאן.
 פאן קיינמ איט ער זיא בדריקקן;
 זייטיגט אייחרנטוועגן קעכיגי.
 = טאטטט אייני גזאלבטן כיכט אן!
 = טהוט אייני פראפעטן קיין זייד
 זינגט דעם עוויגן אזוי לעכדר,
 פֿרקינדט טאג פֿיר טאג זיין הייל!
 ערזעהלט אונטר היידן זייני העררליכקייט;
 זונטר אזון פֿעלקרן זייני וואונדר.
 דען גראט איזט גאט, זונדר האך גפריין,
 זונד עהרפֿורכטטוועהרט איזט ער;
 האך זיבר אזוי געטטרוועגן!
 דער היידן געטטר זינד געלן אזוי;
 דער עוויגי האט דיא הימאל גמאפן.
 פֿאר איהם איזט אייעטטעט זונד פֿראכט,
 אלזגוואלט זונד הימאלישי לזטט אן זיינמ ארט.
 ברינגט דעם עוויגן, גטלעכטר דער היידן!
 ברינגט

ברינגט

מארנן-גבעט

בריכט דעם עוויגן, רוהם אונד טריאוונן !
 בריכט דעם העררן, זייכט כאאכט רוהם !
 טראגט גטענקי, אונד קאאחט פאר איהן !
 בעטט איהן אן, אין פֿעטטליכס טאווק !
 בעבט, אזוי וועלט ! פאר איהם .
 פֿעטט טטעהט דורך איהן דיא וועלט ;
 אונד וואכטט כיא .

הימאל פֿריי דיך ! טרדי זיא פֿרענליך !
 פֿריקנדט אונטר היידן : דער הערר איזט קעניג !
 עט ברויזי דאס מעער אונד וואט עט עכטהעלט !
 וואכניפאלז זיא פֿלור איזט אלס וואט דרויף איזט ;
 עט יויכלן אזוי ביימי דעט ווארט, פֿר דעם העררן !
 ער קעאט לז ריכטן דען ערדבאלז
 דאכט דעם עוויגן, דען ער איזט פֿריינדליך,
 עוויג וועהרט זייני גיטי .

אונד טפֿרעכט ; היילן אונס גאטט, אונד . הייל !
 אונד פֿריאוואלי אונס ווידר ;
 עררעטטי אונס פֿאן דען היידן,
 דאס וויר דייכס הייליגן כאאן דאכקן,
 אונד דייכס זאבט אונס ריהאן .
 גזאבט זיא דער עוויגי, דער גאטט יטראז'ט !
 פֿאן עוויגקייט לז עוויגקייט, אונד אלס פֿאלק זאגי זאן ;
 אונד זאב דעם עוויגן .

ערהעבט דען עוויגן אונזרן גאטט .
 אונד בעטט אן, פֿאר דעם טעאל זייכר פֿיטי ;
 הייליג איזט ער !

ערהעבט דען עוויגן אונזרן גאטט :
 אונד פֿאלזט הין לז זייכס הייליגן בערגי !
 דען דער עוויגי, אונזר גאטט, איזט הייליג !

מארגן-גבעט

ער דער , אולבאראחערליגי ! ערגיבט דיא מיטטהאט ,
פערטיאגט ביכט, ניאט אפט דען לארן לוריק ,
אונד לעסט זיין גריס ביכט ערוואכן .

אך עוויג ! ענטליהי איר דיין ערבארן ביכט !
דייני לויב אונד דייני ווארחייט ,
מעגן איך אלאאר בטיילן -
גדענקי אן דייני הווד , עוויג !
אונד אן דייני גיטי , דיא פאן עוויגקייט זינד :

געבט גאטט דיא העררטאפט ,
זייני מאיעסטעט איזט אויף יטראל ,
זייני אולאאלט האך אק פיראזאענט .
פֿורֿטבאר ערטיינט דער עוויגי ,
אויט זיינע הייליגטהואי !
יטראל'ס גאטט איזט ער !
רייך אונד אאלט גיבט ער זיינע פֿאלקי ,
גואבט זיין גאטט !

גאטט דער ראכי , עוויג !
גאטט דער ראכי ! ערטייני !
ריכטר דער ערדי , ערהעבי דיק !
פֿרגעלטי דען טטאלן ,
כאך זיינע פֿרדיחקסט .

בייח דעם עוויגן , פֿיכרט און חילפי ;
דיין זעגן זיין איבר דיין פֿאלק .

מארגן-נבעט

דער גאטט דער העערטארן איזט איזט אונט ;
יעקב'ס גאטט איזט אונזרי פֿעטטי , טוה :

גאטט דער העערטארן !
היין דעם אענטן , דער זיך דיר פֿרטרויאט
עוויגר , היילן אונט ! קעפיג , טרהערי אונט !
ווען וויר דיך אן רופן

היילן דייכם פֿאלקי ; זעגני דייכי טרבי ;
זייא איהר הירטי ; אונד טראגי זיא אין דייכם טאמט ,
לור עוויגקייט

אונזרי זעצוי האפֿט אויף דען עוויגן ,
ער איזט אונזרי היילפי אונד אונזר טיילד
אונזר הערן פֿרפֿרייאט זיך זיין
דען וויר פֿרטרויאן זייכם הייליגן כאמן
אמט דייכי גיטי איבר אונט וואלטן ,
וויא וויר אויף דיך האררן

אך עוויגר ! פֿרלייגי אונט דייכי גכאדי ,
פענקי אונט דייכי היילפי וויר

מאכי דיך אויף , סטעחי אונט בייא
רעטטי אונט , אום דייכר גיטי היילון

איך בין דער עוויגי , דיין גאטט ,
דער דיך אויס דעם לאכדי אלריס גפֿיהרט .

טוה

י"א

מארדן-גבעט

טוהי דיין אונד ווייט אויף : איך פילוי איהן

1

היין דעם פאלקי / דעם עס זא ערגעהט ,
היין דעם פאלקי , דעסן גאטט דער עוויגי מינט

איך פערטרויא דיכר גכאדי
איין הערן פרייאט זיך דיכר היילפי ,
איך זיכגי דעם עוויגן ,
דען ער טאהט איר וואהן .

[פאלגנדר פפאלס ווירד טבת , דיא פיארטאגי , דען טאג פאר
סקס אונד דען טאג פאר דעם פרזעהנונקפעסט , ניכט גזונגן]

(מזמור לתורה)

- 1 פטאום בייט דאכקאספֿר *
יזכֿלט דעם עוויגן אזוי וועלט !
- 2 דיהכט דעם העררן איט פֿריידן!
קאמאט פֿאר איהן איט פֿראחלאקן !
- 3 ערקעכט , דאס דער עוויגי , גאטט אינט !
ער האט אונט ערשאפֿן , וויר זיכד זיין ;
- 4 זיין פֿאלק , אונד דיא העערדי זיכר וויידי .
געהט איין לוו זיין טהארן איט דאנק ;
לוי זיין פֿארהעפֿן איט לוב זאנג :
- 5 דאכקט איהם ! לובט זיין כאהאן !
דען גיטיג אינט גאטט ' ,
זיכגי גכאדי דווארט עוויג ,
זיכגי טרייא פיך אונד פיך .

זאנלח

7 2

מארגן-גבעט

[פאלגנדי פסאלמן ווערן אללי שבת , אללי פייארטאגי , אונד אן
הוטענא רבה גזונגן]

(למנצח)

11		דעם זאגאייטער איין פסאלם דוד'ס	1
12		דיא היאל ערלעהן דיא עהרי גאטטט ;	2
13		אונד דיא פעטטי פֿרקינדט זיכר העכרי ווערק	3
14		איין טאג זאגט'ט דעם אנדרן ,	3
15		יעדי כאכט גיבט דער אנדרן דען אונטרריכט	4
		עט אינט קייני לעהרי , קיין ווארט ,	4
		דערן טטיאאי און כיכט פֿרנעהאי .	5
		איבר דען גאנצן ערוקרײט טעהכט איהרט זאיטי ;	5
		איהרי רעדן דרינגן אז ווייט ,	
		אלס דיא בוזאהכטי וועלט געהט ;	
		ביט דאהין ווא ער דעם זאכגלאזן איין לעלט	
1		אויסטאג	
		וויא איין ברייטיגאס אויס זייכט זיאהר געהט ,	6
		זא טטראהלט דער זאכגלאזן הערפאר ,	
2		אונד פֿריידיג וויא איין העזר , דורךזויפט ער	
		זייכי באהן	
3		ער געהט אויס פֿאן יעכר היאלזאגרעכני ,	7
		אונד קעהאט דורך זייכן קרייטזוין ווירן לון	
4		איהר חין ,	
		זא דאס כיכטט זייכט פֿריידיג ברייכט	
5		עבן זא אינט גאטטט לעהרי פֿאלזטעכדיג	8
		זאכט דיא זעלי	
6		גאטטט זייגיכט איהאר טרייא , אאכט קורלזיכטיגי	
		ווייני	
7		גאטטט בעעהלי זיכד גראדי , ערפֿרייאן דאס הערן	9
		גאטטט גבאהטי זיכד לויטר , ערלזיכטן בלערי אויגן	
8		פֿורכט גאטטס אינט ריין , בטטעהט עוויג	10
		רעכטי גאטטט זיכד ווארהייט , גרעכט אלזיאאט ;	
		וויכטנסווירדיגר	

- 11 וויכנסטווידיגער אלס גאזר אונד קאטטבארקייטן ,
אכגעקאהר דעס אונדי אלס זיטר האכיגזייט .
- 12 אויך ווערדי איך , דיין קענעכט , גווארנט דורך זיי
גראטר זעהן ערווארטט דען , דער זיי בוזאהרט
13 ווער בערקט זייכי אונוויסנטליכי פעהר ;
בוואהרי איך פאר אונערקאכטן זינדן !
- 14 אויך ענטפערני איך פאן איבראייטהיגן גדאנקן
זאט זיי ניכט העררסן איבר איך !
זא קאן איך פאלוקאמאן ווערדן ;
פרייז פאן פילן פברעכן !
- 15 מעגן דיא רעדן אייכט אונדס דיר וואהלגפאלן ,
זא אויך דיא רעדן אייכט הערלכט ,
דיר , עוויגר , איין הארט אונד איין ערלעג .

(לרוך בשנותו)

- 1 פטאלם פאן דוד , אלס ער זייכן פֿרסטאנד
פֿרויגכטי פאר אביאלד , דער איהן פאן זיך
טריב , אונד ער ענטקאט
2 זאכפרייגן ווערדי איך אולזייט דען עוויגן ;
זיין זאב בלייבט אימארדאר אין אייכט אונדי .
- 3 אייכי זעטלי ריהאט זיך דעט עוויגן :
דיא בדרענגטן מעגן עט הערן , אונד זיך פֿרייאן
4 פֿרייזט אייט איר דעט עוויגן גרעטי !
זאטט אונט זוזאמאן זייכן כאמן עהרן !
- 5 דא איך גאטט זוכטי , אכטווארטטי ער איר ;
אונד רעטיטי איך אויט אלזר אייכר פֿורכט .
- 6 דיא אוין איהן היכטוואן , גלעכלן פאלו פֿריידי
כיז ווירד איהר אכגיכט זו סאכרן .
- 7 דיר בדרענגטי ריין , אונד גאטט הערטי עט ,
אונד האלף איהם אויט אלזן זייכן כעטהן .
- 8 דיא עכגו דעט עוויגן זאגן זיך אואהער ,
אום זייכי פֿרעהרר , אונד עררעטטן זיא
ווערדט

מארגן-גבעט

- 9 ווערט איכני אונד טויאט , וויא גיטיג דער
עוויגי מיט !
- 10 הייז דעם אאכני דער אויף איחן פֿרטרויאט !
פֿרעהרט דען עוויגן , איהר זייכי הייליגן !
דיא איחן עהרן האבן קיינן אאכגו .
- 11 יוכגי זעוון דארבן אונד חוכגרון ;
דעם גאטטעהרר פֿעהלט קיין גוט .
- 12 קאאט קיכדר ! הערט איר לוי !
איך זעהרי איך גאטטפֿורכט .
- 13 ווער אייז דער אאן , דער לויט לום זעבן האט ?
אונד איט אלטר גערני גליקליך זיין ווייז ?
- 14 בוואהר דייכי לוכגי פֿאר בעגט ,
דייכי זיפסן פֿאר בטיגליכרעדן .
- 15 ווייך פֿאק בעוון , טוחי גוטט !
זוכי פֿרידן , זיין איהק כאך !
- 16 דיא אויגן דעם עוויגן אערקן אויף דיא גרעכטן ;
זייכי ווערן אויף איהר פֿלעחן .
- 17 זיין זארכבליק טריפֿט דיא איבולטהער ;
פֿרטילגט איהר אכגדענקן פֿאן דער ערדי ;
- 18 ווען יעכני טרייאן , זא חערטט דער הער ,
אונד רעטט זיא אויט אלזר כאחט .
- 19 לבראככן הערלן אייז דער עוויגי כאהי ;
אונד הילפֿט לרטאגכן גאיטהרן ;
- 20 פֿילו זיידן האט אפֿט דער גרעכטי ;
דאך רעטט איחן גאטט אויט אלזן ;
- 21 בוואהרט אזוי זיין גביין ;
כילכט אייכט ווירד פֿרעהרט דאפֿאן .
- 22 אבר דען פֿרעפֿלואפֿטן ברינגט זיין אאטער אוק ;
פֿרדאאכניס טריפֿט דיא פֿייכדי דעם גרעכטן .
- 23 דער עוויגי ערזעט דיא זעפֿלי זייכר קנעכטי ;
דיא איהק פֿרטרויאן , ווערדן כיא פֿרדאאט .
(תפלה למשה)
- 1 גבעט אסח'ס , דעם געטליכן אאכנס

מארגן-גבעט

פּוּזיגער ! דאָס וואָרסט אונזרי לופֿלוכט אין אַלן

לײַטאַלערן .

2 עהי בערגי בלײַגט , וועלט אונד ערדי גטאַפֿן
וואָרדן ;

אונד פֿאַן עוויגקײט לױ עוויגקײט ,
ביסט דאָס אַלואַעכטיג !

3 דאָס פֿיהרסט דאָס אַעכטנאָטעכט ביט לױר
לֶרַקנירטונג !

דאָן ספּריכסט דאָס : אַעכטנאָקנידר ! קעגהרט
ווידר !

4 (דען בײַאָ דיר זיכר טוינד יאהרי ,
וויאָ דער זעסטריגי טאָג , דער פֿרגאַנגן איזט ;
גלײַך אײַכר נאַכטוואָלי .)

5 דאָס ספּרעהאַטט זײַאָ הין : זײַאָ עכטטעפּהן
איט טוואָר .

6 דעט אַאַרגנט וויאָ וואַנדלַבאַרט גראַסט ,
פֿדיה בליהט עט אונד וועלֶקטי ;

7 אַם אַבנד אַבגהוואָן אונד פֿרדאַררט .
זאָ פֿרגעהן וויר אין דײַכט לַאַרני ;

זאָ סלײַדרט אונט דײַן גריט דאָהין .

8 דען דאָס טטעלֶוטט אונזרי אײַטיטאַט פֿאַר דײַך ,
אונד היאַלײַכטט טהון פֿאַר דאָס לײַכט דײַכט
אַבגוײַכטט .

9 כּון טוויכדן אַלױ אונזרי טאַגי , דורך דײַכן לַאַרן ;
וויר ברינגן אונזרי יאהרי לױ , וויאָ אין גטוועלֶן

10 אונד לעבנטלײַט וועהרט זיבכלײַג יאהר ;
אַכטלײַג איזט דאָס פֿערנטטי לײַה ;

אונד מײַדער טטאַלֶן איזט איה אונד קוואָר .

11 דען איזט'ס סכעלֶן אַבגטניטטן ; זאָ פֿלײַגן וויר הין !
דאָך ווער ערקעכט דײַאָ אַלֶגוואָלט דײַכט גריאַט ;

12 דאָס ער איהן פֿירכטי , זאָ פֿורכטבאַר דאָס ביסט ?
אַך , לעהר אונט , דאָס וויר אונזרי טאַגי לעהלֶן ,
דאָאָיט וויר ווייַזי הערלֶן ערלֶאָנגן !

ווענדי

מארנן-גבעט

- 7 ווענדי דיק לז אונס , ענויגר ! עס דויערט 13
 זא זאכגי !
 זייא דייכן קעכעטן. ווידר גענדיג !
- 8 ערפילי אונס פריה איט דייכר הווד ! 14
 זא ריהאן וויר פראהזאקנד אונזר לעבנזאכג .
- 9 ערפרייט אונס כון זא זאכגי זייט , 15
 אלס דוא אונס פזאגטטט ;
- 10 זא זאכגי יאהרי אלס וויר אונגליק זאהן ! 16
 זייגי דיין ערהאכטס ווערק אן דייכן קעכעטן ;
 אן מיהרן קיכרן דייכי אייעסטעט *
- (קאהר)
- 11 אונד דער חערר אונזר גאטט , 17
 זייא אונס פרייכנדיך ;
 דאן גליכט אונזר הענדי ווערק ,
 יא , אונזר קהון גליכט כור דורך מיהן *
- (יושב בסתר עליון)
- 12 דוא , דער דוא זילטט אימ טירמ דעס העכעטן ; 1
 דוא , דער דוא רעהטט אימ טאטטן דעס
 אלזאעכטיגן .
- 13 דיר זאגי איך , דאס איין גאטט , אייכי בורג , 2
 אייכי זופרייכט ,
 דאס אלזאעכטיגי ווען , דעם איך פֿרטרויט ,
 דיין רעטער זיין ווירד , ווען דיר כעגני דראהן , 3
 ווען דיא פעטט וויהטט .
- 14 איט זייכמ פֿיטטיג דעקט ער דיק ; 4
 דוא טיראסט דיק אונטר זייכן פֿליגלן ;
 זייכי ווארהייט אינט דיר טילד אונד חארניט
- 15 ערזיטטרי ניכט בייא נעכטליכר גפאהר ; 5
 פֿיר פֿיילי דיא דעס טאגס טונעראן ;
- 16 פֿירכטי ניכט פעטט , דיא אימ פֿיכטערן טויליכט ; 6
 ניכט זייכי , דיא אק איטטאג טעדטט .
 פֿאלזן

מארגן-געט

יד

- 7 פאלן אויך טוינד דיר לור זייטי , איראדן לו דיכר רעכטן : דיר כאהט זיך קיין אונגליק .
- 8 דוא טוואסט זיא כור מיט דייכן אויגן , דיא טטראפי דיא דען פֿרעפֿאר טריפט , דען דוא האטט דיין פֿרטרויאן אויף גאטט ,
- 9 אויף דען העכטטן , אייני לוזרזיכט . דיר קאן קיין אונגליק ווידרפֿאחרן ;
- 10 קייני כאהט דייכר היטטי זיך כאהן . דען ער' בפֿיהלט זייכן עכגלן ,
- 11 אויף אולן וועגן דיר לור טילן . זיא מיטן דיר אויף הענדן טראגן ,
- 12 דאס קיין טטיין דיין פֿוט פֿרלעצני , דוא ווירטט אויף לעאפארד אונד אטטר טרעטן ,
- 13 יוכגי לעוון אונד דראכֿן לרדריקן' . ,דען ער בגעהרט איין , דארום רעטט' איך איהן :
- 14 ,,איך העב' איהן האך עאפאר ; ,דען ער ערקעכט איך . ,ער רופֿט איך אן , איך הערי ;
- 15 ,,בין אין דער כאהט בייא איהם ; ,,עכטרייס' איהן דער גפֿאהר , ,,אונד זעל, איהן האך אין עהרן . ,מיט לאנגט לעבן , זעטטיג' איך איהן , ,דאן ערבליקט ער איין הייל !

(הללויה)

- 1 הלוויה ! לאבט דען כאאן דעט עוויגן ! לאבט איהר קעכטי דעט עוויגן !
- 2 איהר , דיא איהר דיחכט איס הווי דעט עוויגן , איס פֿארהאלן דעט טעאסל גאטט .
- 3 לאבט גאטט , דען ער איזט אלוגיטיג ! לאבינגט זייכס כאאן , ער איזט ליברייך !
- 4 ער האט יעקב זיך ערקאהרן ,

יטראל א (5) ה

מארגן-גבעט

- ישראלו לזו זיינע אײגנטהום .
- 5 דיט ווייט אײך ; גרעסער אינט דער עוויגי ,
אונזר גאטט , אלס אזוי געטטרונען .
- 6 ער טאפט וואס איהק וואהגפאלט ;
איס הימלו אונד אויף ערדן ,
איס מעער אונד אזלן טיפן ;
- 7 פֿיהרט וואלקן הערויף פֿאס עכדי דער ערדי ;
טאפט לזס רעגן בליטלי ;
ענטלעטט דען ווינד אויס זיינר פֿרוואהרונג .
- 8 ער טלוג אלריאײס ערטטגבורט ,
פֿאן מענטשן אונד פֿאן פֿיהי ;
זײט איבר דײך , אלריס !
- 9 לײכן אויס אונד וואונדער ' ,
אן פרעה אונד זיינן דיהכרן .
- 10 ער , דער גראסי פֿעלקר טלוג ;
מעכטיגי קעכיגי ערלעגטי ;
דען טיחן , קעכיג פֿאן וואורי .
- 11 דען עוג , קעכיג פֿאן בטן ,
אונד אזוי רייכי פֿאן ככען .
- 12 אונד גאב איהר לאנד איין לזס בליטן ,
זיינע פֿאלק ישראל .
- 13 הערר ! דײן כאמי וועהרט עוויג ,
פֿיר אונד פֿיר דײן רוחק !
- 14 גאטט טאפט זיינע פֿאלקי רעכט ;
כימאט זיך ווידר זיינע דיהכר אן .
- 15 דער היידן געלן , גאלדן , זילברן ,
זינד דער מעכטהעכדי ארבייט ;
- 16 האבן איילר , רעדן כיכט ;
האבן אויגן , זעהן כיכט ;
- 17 האבן אהרן ; הערן כיכט ;
אויך וועהט קיין הויך אין איהרע אונדי ;
- 18 דיא זאלכי מאכן , זינד וויא זיא ;
דיא אויף זיא האפן , איהכן גלייך .

איהר

- 19 איהר פֿאם הויני יטראז'ט !
 בענעדייאט דעם העררן !
 איהר פֿאם הויני אהרכ'ט !
 בענעדייאט דעם העררן !
 איהר פֿאם הויני זוי'ט 20
 בענעדייאט דעם העררן !
 איהר גאטטפֿירכטיגי !
 בענעדייאט דעם העררן !
 דער עוויגי זייא פֿאן זיין אויט גאבט , 21
 ער , דער זון ירוטא'ס טהראנט . הלוזיה !

(הודו)

- 1 דאנקט דעם עוויגן ! דען ער אינט פֿריינדליך ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 2 דאנקט דעם גאטטי אלזר געטטרוועגן !
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 3 דאנקט דעם העררן אלזר העררן !
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 4 דער גראטי וואונדער טהוט אלזיין ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 5 דער איט פֿרכנפֿט דיא היאול גטאפֿן ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 6 דיא ערדי אויף דאט וואטר אויסגברייטט ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 7 דער גראטי זיכטר האט גאאלט ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 8 דיא זאנכי , פֿארזוטטעהן דעם טאגי ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 9 אאנד אונד טטערן פֿארזוטטעהן דער כאפֿט ;
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 10 אלזריק טלוג אן איהרר ערטטגבורט ,
 עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 11 אונד פֿיהרטי יטראז' הערויט ;
 עוויג 2 ה

מארגן=גבעט

- עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 12 איט טטארקר האכד אונד אויטגרעקט ארט ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 13 דער דאט טילפאמער אבגטהייט ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי ;
- 14 אונד ישראז היכדורך גפיהרט ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 15 אונד סרעה גטטירלזט איט זייכט העער היכין ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 16 דער זיין פאזק פיהרטי דורך דיא וויסטי ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 17 דער גראטי קעכיגי ערלעגטי ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 18 מעכטיגי בהעררט ערווירגטי ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 19 סיחון , דער קעכיגי פאן אאורי ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 20 עוג , דען קעכיגי פאן בטן ,
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 21 אונד איחר זאכד אייגאב לזס בויטן ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 22 לזס בויטן פיר ישראז זיין פאזק ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 23 דער זיין אונזרט דרוקי זון אונט דאכטי ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 24 אונד פאק פייכדי אונט ערלעגטי ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 25 דער אזלס פלייטי טפייזי גיבט ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .
- 26 דאקט דעם גאטטי דעט היאזוט ;
עוויג וועהרט זייכי גיטי .

טז

מארגן גבעט

(רננו)

1

- 1 פֿראהלאקט גרעכטן ! פֿראהלאקט איט עוויגן !
 2 זאכפרייט גזיהאט נור רעדליכגויכטן :
 דאנקט דעם עוויגן איט הארפֿן קלאנג !
 3 פֿלאגט לעהן זאיטכפסטאר איהם אן !
 זינגט איהם איין כיאהערטט זיד !
 ביי אירק יובאגזאנג ריהרט איהם דאט בעטט
 זאיטכפֿעיל !
 4 דען רעדליך איזט דעט עוויגן פֿרהייטונג
 אונד אלז זיין טחון טרייט פֿאלז .
 5 ער זיבט ביליגקייט אונד רעכט ,
 דיא ערדי איזט פֿאלז פֿאן גאטטט גיטי .

2

- 6 דיא היאול עכטטאנדן דורך דעט עוויגן זוארט,
 אלזי איהרי העטרי דורך זייכט אונדס הויך .
 7 ער טיראט אפערטוואגן אויף , וויא אוואר !
 דען זאגרונד פֿרוואהרט ער אין טיפֿן
 8 דען עוויגן פֿירכטי אלזי זעלט ;
 פֿאר איהם טייאי זיך יעדער ערדבוואהר .
 9 דען זא ער טפריכט , גטיהט עט !
 ער בֿפיהלט , עט טטעהט דא !

3

- 10 גאטט לרטטעהרט דען ראטהטאוס דער היידן ,
 פֿראייטוט דיא אנטלעגי דער פֿעלוקר :
 11 אבר גאטטט ראטהטאוס בטטעהט עוויג ,
 דיא עכטווירפֿי זייכט הערלכט פֿיר אונד פֿיר .
 12 הייל דער כאליאן , דעטן גאטט דער עוויגי איזט,
 וואהל דעם פֿאלקי , דאט ער זיך לוס אייגנטהומ
 ערקאהרן !

פֿאט

מארגן-גבעט

4

- 13 פֿאָם הימל זיהט דער עוויגי העראב ;
 בליקט אויף אזוי מענטשן-כידר ;
 14 בטויאט אזוי ערדבונאהער
 פֿאָן זייכט פֿעטטן טהראכניטן *
 15 ער , דער אזוי איהר' הערל'ן גבילדט האט ,
 במערקט אויך אזוי איהר טהון .

5

- 16 דער קעניג זיגט ניכט דורך העערטאכט ;
 דען העלדן רעטט קייני גראסי קראפֿט .
 17 טריגליך איזט דאס ראט לומ זיגי ;
 אונד פֿילט פֿאָלק רעטט איהן ניכט ,
 18 אבר זיה ! גאטטט אזוי טויאט אויף זייני פֿרעהרר ,
 אויף דימעכניגי דיא זייכר גיטי אזויין פֿרטרויאן ;
 19 דאס ער זיא פֿאָן טאדטגפֿאהר רעטטי ,
 זיא ערהאזטי אין דער טהיירונג כאהט .

6

(קאהר)

- 20 אונזרי זענלי הארטט אויף דען עוויגן ;
 אונזרי הילפי , אונזר טילד איזט ער !
 21 אונזר הערן ערפֿרייאט זיך זיין ;
 דען וויר פֿרטרויאן זייכט הייליגן כאאן .
 22 דייכי גיטי , עוויגר ! וואזטי איבר אונט
 וויא וויר אויף דיך האררן *

(מזמור שיר ליום השבת)

- 1 פֿטאָלם זיך פֿיר דען טבת .
 2 זיבליך איזטט , דעמ עוויגן דאנקן ;
 דייכט כאאן העכטטר ! זיכגן ;

דעט

מארגן-גבעט

- דעט אארגנס דייכי גיטי ריהאן ; 3
 דעט אבנדס דייכי טרייא ;
 אונטר זאיטן=טפילו אונד פטאזטר , 4
 לום דענקן פאן דער הארפי ערוועקט ;
 עוויגר ! דייכי ווערקי ערגעלן איך ! 5
 פֿרעהליך זיכגי איך דייכי טהאטן י
 וויא גראט זינד דייכי טהאטן , הערר ! 6
 וויא טיף דיא געטטליכן גראכקן !
 דיא אונפֿרונכפֿט זיהט דאס ניכט איין ; 7
 אונדענקדי בגרייפֿן כיכט ;
 ווען פֿרעפֿלר גריהכן גלייך דעם גראזי : 8
 ווען אזוי איבלטהערט בליהן : —
 דאזיט זיא עוויג אונטרגעהן .
 דען דוא ביטט עוויגליך ערהאבן גאטט ! 9
 זיה דייכי פֿייכדי , הערר ! 10
 דייכי פֿייכדי קאזאן אום ;
 איבלטהערט פֿאהרן הין :
 אבר מיין הארן סטייגט עאפֿאר , 11
 היא דיא קראזי דעם ראם .
 מיין אלטר גלענלט פֿאן פֿריטש עהזי
 מיין אזיגי זיהט לוסט אן כידרן ; 12
 אייכי אהרן הערן לוסט ,
 ווען איבלטהערט ווידר איך אויפֿטעהן .
 דער פֿראזאי גריהכט , וויא פֿאלאן=וויפֿלן 13
 זא טיהטט דיא לעדר זבכונ'ט עאפֿאר !
 וואס זימ הויזי גאטטט טטעהט ; 14
 וואס אין זייכס פֿארהאן גריהכט ;
 אום כאך זימ העכסטן אלטר בליהן ; 15
 איאאר פֿריט אונד זאפֿטפֿאלל בלייבן .
 ווירד זעהרן , דאס גאטט גרעכט ; 16
 מיין הארט אהכיאולן טארל זיז .

דער

מארגן גבעט

(" מלך)

- 1 דער הערר איזט קעניג , הערליך גטאוקט ; זיין גוואנד דיא האיעטטעט האט דער הערר אכגלעגט , אונד לעטט זוואגירטט
- 2 זא טטעהט זיא דא , דיא וועלט ! אונד וואקט ביא !
- 3 כון טטעהט לעטט דיין טראן זייט דער טעפלונג : דוא אבר זעלבסט ביטט פאן עוויגקייט הער !
- 4 דיא ווארטטרעמי , עוויגר ! ערהעבן זיך ; דיא ווארטטרעמי ערהעבן זיך איט ברויין ; דיא טטרעמי העבן דיא וועלן באפאר .
- 5 ערהאבבר אלס דער פלוטן גרייס , ברויין דיא וואגן דעט וועלטאטערט : אבר כאך ערהאבבר איזט גאטט אין יעכר העהי אויך דיין לייגניט בלייבט אימאר טרייט ; דיין טטעאלו ליהרט הייליקייט , זא גאטט ! אויך עוויגי לייט :

(פארזעלונג דעס טעגליכן גבעטס)

(יהי כבוד)

דעס עוויגן רוהק וועהרט עוויג , ער האט וואהלגפאלן אן זייכן ווערקן

גערין זיא דער כאאי דעס העררן פאן כון אן אונד אין עוויגקייט . פאם אויפגאנג דער זאכני , ביט לוס כידרגאנגי , גאבט דער כאאי דעס העררן .

דער

מארגן-גבעט יח

פֿאָס אויפֿגאנגי דער זאכני ביט זום כידרגאנגי ,
 גלאבט דער כאאי דעט העררן .
 דער עוויגי אינט ערהאבן איבר אזוי פֿעקער ,
 איבר דיא היאזל זיין רוהק ערהאבן .

עוויגר ! דיין כאאי וועהרט עוויג ,
 עוויגר ! דיין רוהק פֿיר אונד פֿיר .

דער עוויגי האט זיכן טראהן אימ היאזל פֿעטטגטטעלט ,
 אונד זייני הערטאפֿט וואלטט איבר אזוט :

עט פֿרייא זיך דער היאזל !
 עט יונלזי דיא ערדי !
 אאן פֿרקידגי אונטר דען כאזיאן :
 דער עוויגי רעגירט ו

דער הערר רעגירט ,
 דער הערר האט רעגירט ,
 דער הערר ווירד רעגירן ,
 פֿאן כון אן אונד אין עוויגקייט .

דער עוויגי אינט קעניג ,
 אימאר אונד עוויג .
 היכונעג זינד דיא בארבארן אויס זייכט זאכדי ,
 גאטט זֵרסטעהרט דען ראטהעלזוט דער היידן ,
 פֿראייטוט דיא אנטזעגי דער פֿעקער .

מארגן-גבעט

דעס מענטן הערן פֿאסט פֿיל אנטלעג ,
אבר דער ראהטטזוס דעס עוויגן בטטעהט .

גאטט ראטטזוס בטטעהט עוויג ,
דיז גראנקן זייכט הערלכט פֿיר אונד פֿיר .

דען זא ער טפריכט , גטיהט עס ;
ער בפֿיהוט , עס טטעהט דא !

דער עוויגי האט וואהגפֿאלן אן זיין ,
האט עס זיך רעזידעכן ערוועהוט .

ער האט יעקב זיך ערקאהרן ;
יטראז זיך זייכט אייגנטהווי .

גאטט פֿרטטעטט זיין פֿאזק כיכט ,
פֿרלעטט כיכט זיין אייגנטהוק .

דער אלזארהערלגי פֿרגיכט דיז איטטאהטן ,
פֿרטיזגט כיכט , כיאט אפֿט דען לארן לזריק .
לעטט כיז זייכן לארן ערוואכן .

עוויגר ! היזן אונט ,
קעכיג ! ערהערי אונט ווען וויר פֿלעהן .

(אשרי) היז דען בואהערן דיכט טעאפלט ,
יז פֿרייך דיק אהכ אונטרזאט .

היז

יט

מארגן-גבעט

הייל דעם פֿאָלקי דעם דיאט לֹו טייהל ווירד !
הייל דעם פֿאָלקי דעטן גאטט דער עוויגי אינט !

(תהלה לדוד)

- 1 זאבליד דוד'ס .
איך וויל דיך ערהעבן , איין גאטט ! א קעניג !
דייכן כאאן עוויג בעכעדייאן
- 2 טעגליך בעכעדייא איך דיך .
זאבי דייכן כאאן עוויג .
- 3 גראט אינט דער עוויגי אונד אלגזאבט ;
זייכי גרעטי אינט אונערפֿארטליך
- 4 איין גטלעכט ריהאט דעם אנדרן דייכי ווערקי ,
אזאכן דייכי אלזאזאכט קונד .
- 5 פראכט אונד גלאכן דייכר אייטטעט ,
אונד דייכי וואונדערטהאטן וויל איך זיכגן
- 6 אלזט טפֿריכט פֿאן עהרפֿורכט דייכר אלזאזאכט ,
אויך איך וויל דייכי העררליכקייט פֿרקינדן .
- 7 אלזט זיכט איין דענקאזאחל דייכר גראטן גיטי ,
אונד ריהאט דייכי אלזגרעכטיגקייט
- 8 אלזגנעדיג , אלזבארהערליג אינט דער עוויגי !
זאכגאיטהיג אונד פֿאן גראטר גיטי .
- 9 אלזן אינט דער עוויגי וואלטעהטיג ,
ערבארהט זיך זייכר ווערקי אלזר
- 10 גאטט ! דיר דאנקן דייכי ווערקי אלזי ;
דיך בעכעדייאן דייכי הייליגן
- 11 בזיכגן דייכט רייכט אייטטעט ,
אונטרהאלטן זיך פֿאן דייכר אלזאזאכט .
- 12 דען מעכטן דייכי אלזאזאכט לֹו פֿרקינדן ,
דיא העררליכקייט אונד טענהייט דייכט רייכט
- 13 דין רייך אינט אלזר עוויגקייטן רייך .
דייכי הערטאפט וועהרט פֿיר אונד פֿיר .
- 14 אלזי פֿאלזנדי ערהעלט דער הערר ;

ריכטט

1 2

מארגן-גבעט

- ריכטט דיא גבייגטן אויף .
- 15 אוור אויגן טויען כאך דיר הין ,
אוכד דוא גיבסט איהן טפייני אין דער זייט *
- 16 אוואילדי עפכסט דוא דיא האנד ,
אוכד זעטטיגסט , וואס דא זעבט , איט וואהלטהון
- 17 אויף אזון זייכן וועגן אינט דער הערר גרעכט ,
אין אזון זייכן טאהטן גיטיג .
- 18 דער הערר אינט כאהי , אזון דיא איהן רופן ;
אזון , דיא אויפריכטיג איהן אכרופן *
- 19 ער טהוט , וואס גאטטספירכטיגן כילזיך אינט ;
ערהערט איהר טרייען , הילפט איהן אויס —
- 20 ער טילט אזוי , דיא איהן זיבן ,
אוכד ראטיט אזוי פרעפאר אויס .
- 21 איין אוכד זאל זאב דעס עוויגן זינגן ;
אזוט פלייט זאבינגי זיכר הייליגקייט ,
עוויגליך אוכד אימאר !

וויר פרייען איהן דען עוויגן ,
פֿאן כון אן אוכד אין עוויגקייט . הללויה !

(הללויה הללי)

- 1 הלוויה ! דען עוויגן זאבי אייני זענדי !
- 2 איך זאבי אייכן גאטט , זא זאכגי איך זעבי ;
איין זאיטכטפיל ערטעהנט דעם עוויגן ,
זא זאכג איך דא בין .
- 3 פֿרטרויאט כיכט אויף פֿירטטן ,
אויף מעכטנכיכד , דאס וועכניג העלפן קאן .
- 4 פֿרזעסט איהן זיין גייסט ;
דאן קעהרס ער ווירר הין , ז'ו זיכר ערדי ,
זאגלייך אינט עס אויס איט זייכן ווייזטן עכטוירפֿן .
- 5 וואהן דעם , דער יעקב'ס גאטט ז'ור הילפי האט ,
דער אויף דען עוויגן פֿרטרויאט ; אויף גאטט ,
דער

6 דער האאל , ערדי , אנטער ,
 אונד אלס וואס אין איהן איזט , גטאָן ;
 דער טריימי אונד ווארהייט עוויג העלט ;
 7 דער אונטרדריקטן רעכט פֿרעמטט ;
 דער טפייני גיכט דען הונגריגן
 דער עוויגי לעזט גפונדני .
 8 דער עוויגי אעכט בליכדי זעהנד
 דער עוויגי ריכטט דיא גבייגטן אויף ;
 דער עוויגי ליבט גרעכטי מעכנד .
 9 דער עוויגי טילט דיא פֿרעמדליגי ;
 וויטוון אונד וואינן ריכטט ער אויף ,
 אונד פֿיהרט אויף קרוואן פֿאר דיא פֿרעפֿאר
 10 דער הערר רעגירט עוויגליך ,
 דיין גאטט , זיין ! דורך אלזי זייטן . הללויה !
 (הללויה כי טוב)

1 הללויה ! דען קעטטליך איזט עט ,
 אונזרם גאטטי לאב אכלוטטיאון ;
 זאלך איין לאבזאנג איזט טען אונד זיבליך .
 2 ירושלים ערבוזאט גאטט ,
 פֿרזאאלט ווידר יטראל'ס פֿעריאגטי .
 3 ערהיילט זרבראכני הערלן ;
 פֿרביכדט איהרי וואונדן .
 4 דער טטערן זאחז האט ער בטטיאט ,
 אונד כעכנט זיא אלזי מיט כאאן .
 5 גראט איזט אונזר הערר , אונד אלזגוואלטיג ;
 זיין פֿרעמטאנד איזט אונזויטפֿרעכליך .
 6 דער עוויגי ריכטט דיא אונטרדריקטן אויף ,
 אונד ערכידיגט דיא פֿרעפֿאר ביט זור ערדי .
 7 טטיאט דעם עוויגן וועטגענגי אן !
 ריהרט אונזרם גאטטי הארפֿן-טפיל !
 8 איהם , דער דען היאאל איזט וואלקן דעקט .
 דער ערדי רעגן זוברייטט :
 אונד גראט אויף בערגן וואכטן אעכט
 איהם

מארגן-גבלעט

- 9 איהק , דער דעם פֿיה פֿוטטר גיבט ,
 10 דען יונגן ראבן גיבט , וואכאך זיך טרייאן .
 ער האט כֿיכט לוסט און ראטטסטערקי ,
 און אאכנטקראפט קיין וואהלגפאלן .
 11 דעם העררן גפאלט , ווער איהן עהרפֿירכטט ;
 ווער כור אויף זייכי גיטי האפט *
 12 ירושלים ! פֿרייז דיין גאט !
 זען ! זאבי דיין הערן !
 13 ער אאכט דיא ריגל דיין טהארי פֿעטטי ,
 אונד זעעגנט דיין קינד אינכרהאלב .
 14 ער טאפט דיין גרענלן זיכרהייט ;
 אונד זעטטיגט דיך איט דעם בעטטן וויילן *
 15 זענדט ער זיין ווארט אויף ערדן ;
 וויא טבעלל לויפט זיין בעעהל *
 16 ער ברינגט טבעט , וויא וואלן-פֿלאקן ,
 טטרייאט ריין וויא אטי הין *
 17 ווירפט טאלן אייז-חין טטיקן ,
 ווער קאן פֿאר זייכט פֿראטט בטטעהן ?
 18 דען זענדט ער זיין ווארט , עט טהיילט ,
 לעטט זייכי וויכדי וועהן , עט טהויאט אויף *
 19 זיין וויילן אאכט ער יעקב קונד ,
 גאב יטראל גזען אונד רעכט *
 20 דאט טהאט ער קייכט היידן-פֿאלקי *
 זייכי רעכטי אפֿטבארט ער איהן כֿיכט * הללויה

(הללויה הללו את)

- 1 הללויה ! זאבט דען עוויגן פֿאט היאול הער !
 זאבט איהן , דארט אין יעבר העהי !
 2 זאבט איהן , אלזי זייכי ענגל !
 זאבט איהן אלזי זייכי העערי !
 3 זאבט איהן , זאכני אונד אאכד !
 זאבט איהן , אלזי ליכטגטטירכי !
 4 זאבט איהן אלזר היאול היאול !

גונעטר

כא

מארגן-גבעט

- גוועטער אין דער היאולטופט !
 אולט זאבי דען כאאן גאטטט * 5
 דען ער' גבאט—זיך וואורדן ,
 אונד ער ערהעלט זיך עוויגליך . 6
 ער גאב גזעלי , אונאיברטרעטבאר .
 זאבט דען העררן , איהר פאן דער ערדי ! 7
 זעע-גטעפעי ! איהרי העערטטיפן אלזי !
 בלין , האגל טכעט אונד כעבל ! 8
 טטוראזינד , דער זייכן בפעהל פאלזטרעקט !
 גבירגי אונד היגל אלזי ! 9
 פֿרוכטבייאיי , אונד לעדרן אלזי !
 גוזילד אונד לאהאי טהירי ! 10
 גוזירט אונד לופטיגט גפידר ;
 איהר קעניגי דער ערדן אונד איהר טטאטן אלזי ! 11
 פֿירטטן אונד ערדן-ריכטר !
 זינגליכגי אונד זינגפֿרויאן ! 12
 איס אלטר אונד אין דער יוגנד .
 דעט עוויגן כאאן זאבי אלזט ! 13
 דען ער אלזיין אינט האך ערהאבן .
 זיין רוהק געהט איבר ערד' אונד הימל .
 ער ערהעבט זייכט פֿאלקט הארן : 14
 איין לאנגזאנג פֿיר זייכני פֿרייכדי ,
 פֿיר יטראל , דאט איהק פֿרוואנדטי פֿאלק . הללויה !

(הללויה שירו)

- הללויה ! זינגט דעם עוויגן איין כייאט זיד ! 1
 זינגט זיין זאב איס קארי זייכר פֿראמאן !
 עט פֿרייא , זיך זייכט' טטיפֿערט יטראל ! 2
 קיכדר לזיין ! פֿראהלאקט איירק קעניגי !
 זאבט איהן אין רייהן-טאכלן ; 3
 אונד ריהרט פֿויקן איהק , אונד הארפֿן !
 דען ער אינט זייכט פֿאלקי גכעדיג , 4

אונד

מארגן-גבעט

- אונד קרעהנט מיט זיג דיא אונטרדריקטן . 5
- כון פרייטן זיך דיא פראמאן זייכט רוחאט , פראחלאקן לויט אויף איהרס זאג . 6
- זאב גאטטס פיהרן זיא איס אונדי , לזוייטכיידיג טווערד אק איהרר האנד ; 7
- אונד איבן ראכני אויס , אן בארבארן , זיכטיגונג אן טטאטטן ; 8
- אונד ביכרן איהרי קעניגי מיט קעטטן , איחרי ערזן , מיט אייזרן פעטטן ; 9
- דאט אורטהייל , דאט גטרובן טטעהט , אן איהכן לז פאלזיחן . עהרנפאלז פיר זייכי פראמאן ! הלזויה !

(הללויה הללו אל)

- הלזויה ! זאבט גאטט אין זייכט הייליגטחואי 1
- זאבט איהן אין זייכר אלאמאכט פעטטי ! 2
- זאבט איהן אין זייכן וואונדערטהאטן ! זאבט איהן כאך זייכר גראטן הערזיכקייט ! 3
- זאבט איהן מיט קלאכגי דער פאזיכן ! זאבט איהן מיט הארפן אונד פטאלטר ! 4
- זאבט איהן מיט פויקן אונד גייגן ! זאבט איהן מיט זאייטן-טפיל אונד פלעטטן ! 5
- זאבט איהן מיט העלס זיאבל-קלאכג ! זאבט דען טאפטטרכט גטע; דער זיאבלן ! זאבט דען עוויגן , וואס כור ארעם האט ! הלזויה ! 6

זאבט דען עוויגן , וואס כור ארעם האט ! הלזויה !

(ברוך ")

גלאבט זיאטט דוא גאטט ' אין עוויגקייט ! אמן , אמן , גלאבט

גאבט זייעסט דוא פֿאן זײַן, דער דוא אין ירוסאָם
טהראַנסט, הַלּוּזִיָּה !

גאבט זייעסט דוא, עוויגער, אַלזעלעטיגער, גאטט
ישראל'ס, דער דוא אַלזײַן וואונדער טהוטט; אונד גאבט
זייע דיין העררליכער כאַאי און אימאר! דאט דער גאכני
ערדקרייט פאָלז דייער אייעסטעטט ווערדי! אַאן, אַאן.

(ויכרך דוד)

דוד זאבטי דען עוויגן, אין אכעווענהייט דער גאכנן פֿר
זאמלונג; אונד טפראך; גאבט זייעסט דוא עוויגער,
גאטט ישראל'ס, אונד פֿאטר, פֿאן עוויגקייט לז עוויקייט.
דיך, עוויגער! אינט דיע גרעטי, דיע אללגוואלט, דיע
העררליכקייט, דער זיג, אונד דיע אייעסטעטט;
זיין, אלזט איס הימל אונד און ערדן; זיין, עוויגער!
אינט דאט רייך; זיין, דאט ערהעבן איבר אלזי, לזס
אברהמיסט. רייכטהוק אונד ווירדי זיגט פאר דיר; דוא
גביטהסט איבר אלזט; אין זייער האנד אינט קראפט אונד
אמכט; דורך זייער האנד ווירד אלזט ערהאבן אונד
גטטערקט, אַלזעלעטיגער! וויר דאכקן דיר, אונד זאבפרייגן
דען כאַאן זייער הייליגקייט.

דוא אַלזײַן, ביסט דער עוויגדוואַרדי! דוא ערשטעסט
דיע הימל אונד דער הימל הימל איט אלזן איחרן
הערען; דיע ערדי, איט אלזם וואט דארויף אינט! דיע
אעטרי איט אלזט וואט דאריכנן אינט. דוא ערהפולטסט
אַלזי וועגן, אונד דיע הימלישן העטרי בעטן זיך אן.
דוא ביסט דער עוויגי, גאטט, דער אברם ערוועהלט,
אויט אור לטדיק הערויס גפיהרט, אונד אברהם געכנט
האט. דוא פֿאנדסט זיין הערן טרייא, אונד אַלכטסט
אַיין בונד איט איהם, דאט זאנד דעט כנעני, החתי,
אאורי

מארגן-גבעט

אאורי, פֿרױז, יבּוּטי, אונד גרגטי, זײַכן כאַכֿקאמאן אײן
 לױ געבן, אונד ערפֿילטסט דיין ווארט, דען דוא ביסט
 אולגרעכט * דוא זעהסט אויך דאס עלענד אונזר פֿאר
 עולרן אין אלרים, פֿרנאהאסט איהר גטריי אס טױלכֿ
 מעער * אונד זײַגטסט זײַכן אונד וואונדן אן פֿרעה,
 אלן זײַכעכעטן, אונד אלס פֿאלקי זײַכט זאנדט * דען
 דוא ערקאכטסט, דאס דיני טירראכיי געגן זײ אױס
 גאײט. זא ווארדי דיין רוחם בקאכט ביט אויך דען
 הייטיגן טאג * דוא לרטהײלסט דאס מעער פֿאר איהנן,
 דאס זײ אײסטן אײס מעער טראקן דורכגינגן; אײרי
 פֿרפֿאלג אבר ווארסט דוא אין טײפֿן, וײז טײיגי אין
 מעכטיגן ווארן *

(רױשע) אונד דער עױגי עררעטיטי אן דעאמולבן
 טאג דאס פֿאלק יטראל אױט דער האנד דער
 אלרים. יטראל זעה אלרים טאדט אס אופֿר דעט מעער *
 אלט כּון יטראל דיא גראטי אאכט זאהן, וועלכי דער
 עױגי אן אלרים אױסגאײט, דא פֿירכטטי דאס פֿאלק
 דען עױגן; גױבטן אויך אן דען עױגן אונד אן זײַכן
 דיהער אסא,

(אז ישיר)

דאזאחלט זאנגן אסא אונד דיא קינדן יטראל'ס, דיין
 גזאנג דעם עױגן לױ עהרן, אונד ספֿראכֿן:
 איך זינגי, דעם עױגן, דער האך ערהאבן זיך זײַגט,
 דאס אונד זײן רײטר טטירלזט ער זײכט מעער *
 אײן זיג, אײן זאײכטפֿיל, אײט יח!
 ער וואר איר עררעטטונג!
 דער אײט אײן גאטט, איך וויל איהן ריהאן!
 אײכט פֿאטרט גאטט, איהן וויל איך ערהעבן!
 דער עױגי, אײט הערר דעט קריגט;
 עױגט ווען, זײן כאאן!
 קריגטגאטטן פֿרעהט אונד העערט-אאכט טױדרט ער
 אײכט

דער אויטבונד זיכר קריגס-חברן , פֿרזאכקן אין דער
ביכונג זעט

אבגרוכד בדעקטי זיא :
זיא זאכקן אין טיפן , וויה טטיין
דייכי רעכטי , א עוויגר ! פרהערליכט דורך זאכט
דייכי רעכטיא עוויגר ! לרטאעטרט דען פייכד
דורך דייכי גראסי אאיעטטעט ,
לראאזאטט דוא דייכי ווידראכר ,
דוא זעטט איהן אויט דען ברעכנדן לארן ,
ער פֿרלעהרט זיא וויה טטא-פֿון .

פֿאס הויך דייכר נאזי טיראטן זיך וואטר עאפאר ;
פֿליטנדט , טטוכד אויפֿרעכט , וויה דיא וואנד ;
דער אבגרוכד ווארד פעטטי איטטן איס מעער .
דער פייכד טפראך : איך פֿרפֿאזגי , האזי איין ,
טיילי בייטי אויט * איין וואהט זאלז איהרר פֿאלז זיין .

איך ליהי איין טווערד אויט , אייכי האנד פֿרטיגט זיא
דוא בליזטט איט דייכס הויכזי : דאס מעער בדעקטי זיא ;
זיא זאכקן וויה בלייז , אין טטרעהאנדס גוועטר
ווער איזט אונטר דען מעכטן , א עוויגר ! וויה דוא ?
ווער איזט פֿרה-ררליכט איט הייליגקייט , וויה דוא ?
פֿורכטבאר איס זאבי ! וואונדרטהעטר !

דוא כייגטיטט דייכי רעכטי הין : דיא ערדי פֿרטלזאנג זיא .
כון פֿיהרסט דוא איט דייכר גנאדי ,
דייט פֿאלק , דאט דוא בכרייאט
דוא זייטטט עט איט דייכר זאכט ,
לז דייכר הייליגן וואהכונג .

פֿעלקר הערן עט , זיא בעבן .
אכט-ט-וועה ערגרייפֿט דיא איינזאהנר פֿלזטה ;
פֿלעלז-ערטרעקן דיא טטאזאהערן אדוא'ט ;
דיא פֿירטטן אואב'ט ליטטרן ערגרייפֿט זיא ;
עט לייגן זאלי בוזאהנר כנעכ'ט .

אנגטט אונד פֿורכט ווירד איבר זיא פֿאלזן ;
דורך דייכט אראס גרעטי , ערטטאררן זיא וויה טטיין .

מארגן-גבעט,

ביט דיין פאָלק הינדורף ליהט, עוויגער !
 ביט דינט פאָלק הינדורף ליהט, דאט דוא ערווארבסט
 דוא ברינגסט זיך אין, פֿלאַזאכטט זיך מיין,
 אין דיין ערב-גבירגי ;
 אין יעכן זיטן, דען דוא זור וואהכונג,
 דיר' עוויגער ! איינגריכטט
 אין דאט הייליגטחוס, א הערר !
 דאט דייכי העכדי ברייטט.
 דער עוויגי ווירד מימאר אונד עוויג רעגירן !
 דער עוויגי ווירד מימאר אונד עוויג רעגירן !

דען דעס עוויגן אינט דאט רייך,
 אונד דא הערטאפט אונטר דען היידן

פערטטער ווערדן דערויף קאמאן אויף דען בערג זיין,
 דאט גבירגי עט'ס זון ריכטן ;
 דען ווירד " דאט רייך דעט עוויגן זיין .

דער עוויגי ווירד קעניג זיין, איבר דיא גאנלי ערד
 זון דינר לייט ווירד גאטט אונט אין אייניגס וועגן
 ווערדן, אונד זיין כאמי ווירד זיין : דער אייניגי !
 זא וויי אונד אין דייכס געזעלבוך גטריבן טטעהט :
 חפרי יסראל ! דער עוויגי אונד גאטט, אינט אין
 אייניגט עוויגס וועגן .

(ישתבח)

עוויב איטי דיין כאמ גפריין ווערדן, אולמעלטיג
 גראטר, אונד הייליגר קעניג איס הימאל אונד
 אויף ערדן . עוויגר אונד גאטט אונד גאטט אונד זארג פֿאר
 עלטרן, דיר גביהרט זאב, פרייט, רוחק, אונד גזאנג ;
 דיין אינט אכט, הערטאפט, זיג, גרעטי אונד אלע
 אכט

כד

מארגן-נבעט

אמאָט ; בעכעדרייאַונג אונד אכבעטונג דיר ! הייליגונג
 אונד רעגירונג , אוב אונד דאכקאידר דיר ! פֿאן כון אונד
 אין עוויגקייט . גלאבט זייאטט דוז עוויגד ! אולאטעכטיגד
 קעניג ! סרהערליכט אין אכגזעכגן ! דער דאכקאידר
 ווירדיגטער ! הערר דער וואונדערטהאטן ! דוז פֿיכרסט
 וואהלאפאלן אן גזעכגי דעט דאכקט , דוז אולאטעכטיגד
 אונד עוויג דויארכער !

(ברבו)

[דער פאלזענגר]

בעכעדרייאַט דען טוויגן ! דער האכגפריין אינט ,

[דיא גמיינדי פעללט אין]

בעכעדרייאַט זיז דער עוויגי דער האך-גפריין אינט ,
 אויך איאארדאר .

[וועהרלד דער פאלזענגר דאס ערשטי זינגט , זאגט אין יעדן
 אויס דער גמיינדי פיר זיך לייז]

בעכעדרייאַט אונד האך גפריין , האך גלאבט , פֿרעהרט .
 אונד ערהאבן זיז דער כאאי דעט קעניגט אולר קעניגי,
 דער הייליגי ! גלאבט זיז ער דען ער אינט דער ערשטי,
 ער איזט דער זעלטי , אונד אויסר איהק איזט קיין
 געטטליך וועגן .

אמאָט איהק באהן , דער אין דער וויטטי פֿעהרט . עוויגד !
 איזט זיין כאאי . פֿרהאלאקט פֿאר איהק ! זיין כאאי איזט
 זיבר יעדט אוב אונד אכבעטונג האך ערהאבן .
 גפריין זיז דער כאאי זיכר פֿרייטווירדיגן רעגירונג ; יא
 דער כאאי דעט עוויגן זיז גפריין , פֿאן כון אן , ביט
 אין דיא עוויגקייט .

(יוצר אור)

בעכעדרייאַט זייאטט דוז , פוויגד , אונד גאטט ,
 חערר

מארנן-גבעט

הערר דע- וועלט / דוא בילדטט דאס זיכט , טאכטט
דיא פייכטטרכיט , ערהעלטטט אלזט אין איינטראכט אונד
ביסט זאלר וועגן טעפער .

דוא שרזייכטטט דען ערדבאלז אונד דיא איהן בוזאחנן,
דורך דייני אלזכארהערזיגקייט ; דייני אלזגיטי טר-
כייארט איאארועהרנד , יעדן טאג , דאס טעפפונגט-
ווערק . וויא פיל זינד דייני ווערקי , עוויגער , דוא
האטט זיא איט וויינהייט אכגארדנט . דיא טרדי אינט
פאלז פאן דיינן גיטרן .

איינליגער האכטרהאכער וועלטערעגירר , ביסט דוא זייט-
דעס , שרייטוויירדיג , פרהעררזיכט , אונד גפרין ,
פאן יעכן טאגן דער פארזייט .

הערר דעס וועלטאלזט ! ערבארמי דיק אונד , דורך
דייני גראסי באראהערזיגקייט . הערר דער טטערקי !
פעלז דער לובלוכט ! אונדקס היילט טילד ! זייא אונד טון!
אלזאכטטיג ! בענדדייאטר ! וועגן אונענדליכר איינזיכט !
דוא ערטופטט דיני טטרהאן-רייכי זאכני , (דער אלז-
גיטיגי ערטון אלזט לונזייכט כאאנס פרייז) , אונקאכטט
איט זייכטדון טטערן דיינן פראכטפאלזן טהראן ,
אכטטיגי הייליגי העערי זאכפרייזן דיק אלזגוזלטיג !
אלזט זאביינגט אהני אונטרזאט דיא אאיעטטעט גאטטט
אונד זייני הייליגקייט .

זאב דיר , עוויגער ! אונד גאטט ! אונד דייכר פרייזויר-
דיגן ווערקי ווילזן ; אונד דייכר טטראנדן זיכטר ווילזן ,
דיא דיק אהני אונטרזאט פייארן .

זאב דיר טעפער , קעניג , אונד ערלוער ! טעפער דער
הייליגן ! אונד עוויג פרייז דייכט כאאן , וועלטערעגירר !
דוא טופטט דיר דיהער , יעכני ענגל דיא אין העהרן
וועלטן טטעהן , אונד איט עהרפארכטפאלזר טטיאמי
פרייכדן , דיא בפעהלי דעס זעבנדדיגן גאטטט אונד דעס
העררן דעס וועלטאלזט . דיני גליבטן , דיני ערוועהלזן ,
דיני אכטטיגן גייסטר פאלזטרעקן אלזי איט בעבן אונד
עהרפארכט , דען בפעהלז איהרט העררן . אלזר אונד
ערטעהנט , איט הייליגקייט , אונד רייכהייט , זאבליד אונד

גאנא

מארגן-נבעט כה

גאנג . אזוי בענעדיאן , זאבן , פריין , עהרפירכטן ,
 הייליגן אונד ערקענען דיא העררטאפט , דעט כאאנט
 דעט אזוועכטיגן , אונד גראטן קעניגט : מעכטיג ,
 פֿורכטבאר , אונד הייליג אינט ער !
 דאן איברנעהאן זיא דיא זאטט דער הימאליטן רעגירונג
 איינר פאן דעם אנדרן ; אונד ערלויבן זיך איינאנדר דען
 טעפער הייליג לז פֿרעהרן , מיט זעליגט פֿרגינגן ,
 גלייטער טפראכֿי . הייליגר אנהאט סטימאן אזוי אן
 אונד רופן עהרפֿורטפֿאלז :
 הייליג ! הייליג ! הייליג !

אינט דער גאטט דער העערמארן !
 דער גאנצֿי ערדקרייט אינט פֿאלז פאן זיכר אייעטטעט
 (וואופנים) אונד דיא אופכֿיט אונד הייליגי חיות ,
 ערהעבן זיך מיט גראטק גטעלי געגן
 דיא טרפֿים עאפאר , אונד רופן זאבֿפֿרייזנד :
 האכגלאבט זיא דיא אייעטטעט גאטטט ,
 אויט יעדט טטאנדפֿונקטי !

(לאל ברוך)

דעם האכגטרייבן , זינגן זיא אין זיבליכן טענן ; איהם
 דעם אזוועכטיגן זעבנדיגן אונד זעלסטטענדיגן
 קעניג ; איהם , זינגן זיא זיידר , אונד זאטן זיין רוהס
 ערטאלזן : דען ער אינט דער איינזיגי , דער טטערקי
 זירקט , אונד כייאט טאפט . ער אינט הערר דעט קריגט ;
 ער זעט גרעכטיגקייט , אונד זעט הייל אויפגינגן ;
 ער אינט טעפער דער היילוקראפט ! פֿורכטבאר איט
 זאבי ; הערר דעט וואונדערבארן ; דער איארוועהרנד ,
 יערן טאג , דורך זיכֿי גיטי דאט טעפֿפֿונגט ווערק
 ערכייארט . זא ווירד פֿאן איהם גאנגט : זאבינגט איהם !
 ער טאפט גראסי זיכֿטר , דען עוויג וועהרט זיכֿי גיטי
 א זאט אויך אויך לזין כייאט זיכֿט טטראחזן ; אונד אונט
 דיט

מארנגן גבעט

דינט זיכט בארד ווירדיג זיין, גלאבט זיאטט דוא עוויגער
טעטער דער זיכטר

(אהכה רכה)

עוויגער, אונזר גאטט! דוא האטט אונס איט בטטעכע
דיגן זיבי גליבט; איט גראטט אונד אברטשוטעכע
זיכן ערבארן, האטט דוא אונזר גטאהנט. פאטר
אונד הערר! אום אונזר פארטאטרן ווילן דוא דיר
פארטרויטן, דעכן דוא געזלי דעט זעבנס זעהרטסט
גאטדיג אויך אונס, אונד אונטרווייט אויך אונס
פאטר! פאטר דעט ערבארנט! אונזער זיגער!
זייע אונס גאטדיג! גיב אונס איכט הערן, דאט וויר
איינזעהן, בטראכטן, אטרקן, זערן, זעהרן,
בוואהרן, טהון אונד אויטאובן, אזוי פארטרויטן דיכט
געזלט, איט זיבי? ערזיכט אונזר אויגן דורך דאט
געזל; בעטטיגי אונזר הערן און דיכט גאטטי
פראיינבארי אונזר איכערט, דאט וויר דיכט כאאן זיבן
אונד עהרפירכטן; זא ווערדן וויר אין עוויגקייט זיכט
בטעהאט ווערדן.
אויך דיכט הייליגן, גראטן אונד פֿורכטבארן כאאן זעלן
וויר אונזר פֿרטרויאן; אונד פֿראה זאקן אונד פֿרייאן אונס
דיכט היילט. ברויגי אונס אויך אין פֿרידן פֿאן דען פֿיר זייטן
דער וועלט לוריק; אונד פֿיהרי אונס אויטערעכט כאך דעט
גלאבטן זאנדי. דען דוא, אזאזעכטיגער! ווירקר דעט
היילט! האטט אונס אויס אזלן פֿעלדן אונד טפראכטן ער-
וועהלט האטט אונס דיכט גראטן כאאן אין ווארהייט גנעהרט
אום דיר לִו דאכקן, אומדיק אלס אין אייניגט עוויגט
ווען לִו ערקעכנן! גלאבט זיאטט דוא עוויגער. דוא
ערוועהלטט דיין פֿאזק יטראל אויס זיבי

(שמע ישראל)

הערי יטראל! דער עוויגי אונזר גאטט, איזט אין
אייניגט עוויגט וועגן!

גטרין

גמרינן זייער דער כאמי זייער הייליגן רעגירונג אין עוויגקייט)
 דוא זאלסט דען עוויגן דייכן גאטט זיבן, פאן גאכלאָ
 הערלן, גאכלר זענלי אונד גאכלאָ פראגען.
 דיא ווארטי, דיא איך דיר יעלט בפעהלי, זאלן דיר
 טעטט איס הערלן בלייבן. דוא זאלסט זיא דייכן
 קיכרן אייכטערפן, אונד איארר דאפאן רעדן, ווען
 דוא זו הויזי זילסט, אדר אויף ריין ביסט, ווען דוא דיר
 כידרעגסט, אונד ווען דוא אויפטטהסט. ביכדי זיא
 לום זייכן אן דייכי האנד, טראגי זיא אלס פארדרע
 הויפטביכדי לויטן דייכן אויגן. אונד טרייבי זיא אויף
 דיא פפאסטן דייכט הויזט, אונד אן דייכי טארי.

(ודיה אם שמוע)

ווען איהר אייכן גבאטהן גהארלן ווערדט, דיא איך
 איך יעלט געבי, דען עוויגן איירן גאטט פאן איירם
 גאכלאָ הערלן. אונד פאן איירר גאכלאָ זענלי זו
 זיבן אונד איהם זו דיהאן. זא וויל איך איירם זאכדי
 רעגן געבן לור רעכטן זייט, פריהרעגן אונד ספעט
 רעגן דאמיט דוא דיין גטריידי, האטט אונד עהל אייכ
 זאמאלסט. אונד איך וויל דיר פיר דיין פיה גראט וואכטן
 זאטן אויף דייכט פעלדי: דאט דוא זו עטן האבסט איס
 איברפלוזי, היטט איך אבר, דאט אייר הערלן כיכט
 פריהרט ווערדי, דאט איהר עטווא אבוזילט, אונד
 אכנדרן געטרן דיהכט, אונד זיא אכבעט. דער לארן
 דעט עוויגן, ווירדי איבר איך עכטברעכנן: ערווירדי
 דען היאלו פרוטיסן, דאט קיין רעגן קאמאי, דיא ערדי
 ווירדי אחר גוועלסט כיכט הערפארבריינגן, אונד איהר
 ווירדט גאר באוד זו גרוכדי געהן, פערן פאן דעם
 פרטפעליכן לאנד, דאט איך דער עוויגי געבן וויל.
 פאטט אלזא דיני ווארטי זו הערלן אונד זו גאטיהי;
 ביכדט זיא איך לום זייכן אויף דיא האנד, אונד טראגט
 זיא אלס פארדרהויפטביכדי לויטן איירן אויגן. זעהרט
 זיא איירי זעכני, בעסטענדיג דאפאן זו שפרעכען.
 ווען

מארגן-גכעט

ווען דאס ל' הויז זיכט , אדר אויף דער רייז ביסט ,
ווען דאס דיק היכלגעסט , אונד ווען דאס אויפסטעהסט ,
טרייביגיא אויף דיא פפאסטן דיינס הויזט, אונד אן דייכי טארר

(למען) דאאיט איהר אונד אירי קינד , אויף דעם
ערד-רייכי , דאס דער עוויגי אירן עלטרן
זוגטווארן , עט איהנן ל' געבן , זאגני יאהרי ב ייבן
אעגט : זא זאגני דער הימל איבר דער ערדי זיין ווירד

(ויאמר) אונד דער עוויגי טפראך ל' אטה וזיא
פאלגט : רעדי איט דען קינדן יטראליט

אונד זאגי איהנן : זיא זאלן בייא זאלן איהרן כאטקאגאן
אן דיא עקן איהר קליידר טויא-פארן אאכ , אונד אן
דיי טויא-פארן אייני טכור פאן דונקל בלויאר זאלוי
בסעטיגן . דיי זאלן ל' טויא-פארן דיהנן , דאס איהר
זיא זעהט , אונד אייך אולר גבאטהי דעס עוויגן כר
איכרט , אונד זיא האלטט ; זיכט אבר איירק הערנן
אונד אירן אויגן כאכזואכדולט , דיא אייך אויף אבזעגי
פיהרן . איהר ווערדט דאדורך אייברגבאטהי אייכדענק
זיין , זיא האלטן , אונד איירק גאטטי הייליג זיין . איך
בין דער עוויגי , איירגאטט דער איך אייך אויט אלריט
גפיהרט האבי , אייר גאטט ל' זיין .

איך , דער עוויגי , אייר גאטט .

(אמת ויציב)

דיי געטטליכה פרהייטונג איט טרייא , פעטט , ל' פאר-
עטיג , זעלבסטטענדיג , גרעכט אונד גוויט
זיא אייט זיבליך , אכגעהק . רייננד אונד פראכגכט
ווירדיג , זא וזיא זיא עהרפארטבאר אונד עהרווירדיג
אייט ; יא פאלקאמאן , פאן אונט א גכאמא , פארטרעפ-
ליך אונד גוט אייט דיא פרהייטונג פיר אונט אין עוויג-
קייט . פירוואהר ! דער וועלטן הערר , קעכיג , פעלז
יעקב'ס , זילד אונורט היילט , אין יעדס לייטאלטאר !
דאס

דיא ביסט זעלבסטטענדיג, דיין כאאי זעלבסטטענדיג,
 אונערטיטרט דיין טהראן, אונד דיין רייך; אונד דיין
 ווארהייט אונערענדרליך. דיין געטליכן פֿרהייטונגן
 זינד זעבנד גר קראפט אונד בטטענדיג, טרייא אונד
 ענטליקד אויף אימארדאר, אויף אזוי פֿאזגי זייטן. זיא
 ווארן עט פֿיר אונזרי פֿארעלטערן; זיא זינד עט פֿיר
 אונט, פֿיר אונזרי קינדער, פֿיר אונזרי כאכקאמאן,
 פֿיר אזוי געטליכע פֿאזגן דיכט קעכעטט יסראל. דיין
 עוויג אונערענדרליכי געטליכי פֿרהייטונג, פֿיר דיא
 פֿרגאנגני אונד פֿיר קאמאנדי יאהרהונדערט, זייט טרייא
 אונערטיטרליכי ווארהייט; איין עוויגט געזען; אונאי רֿ
 טרעטבאר! אונאואטטעטליך פֿעטט טטעחט דיא ווארֿ
 הייט, דאס דוא, עוויגט וועגן! אונזר גאטט אונד דער
 גאטט אונזר פֿארפֿאהרן ביסט, אונזר אונד אונזר פֿארפֿאהרן
 רעגענט, אונד אונד אונד פֿאר פֿאהרן בטיילר, אונד
 טעפער, פֿעלז אונזר היילט, עררעטט אונד ערֿ
 זענר, ביסט דוא פֿאן עווינקייט הער. אויטר דיר איזט
 קיין געטליך וועגן.

(עורת)

פֿאן עווינקייט הער ווארטט דוא אונזר פֿארעלטערן
 טוטן; טיילד אונד עררעטט אונד איהרן כאכקאמאן
 אין יעדס זייטאלטר. דיין טהראן אין אונזיכטבאר
 העה; דיין אורטהיילטטפֿריכי אונד דיין גרעכטיגקייט ביס
 אן דיא פֿערקטטן גרעכלן דער ערדי הייל דעם אמכטן,
 דער דיין בפֿעהלן גהארכט; דיין זעהרן אונד ווארטט
 זי הערלן כיאטט!

פֿיר וואהר! דוא ביסט דיכט פֿאזקט הערר; איין אמכֿ
 טיגר קעניג, דאס רעכט דער דיין אויסלופֿיהרן.
 פֿיר וואהר; דוא ביסט דער עררטי, דוא ביסט דער
 זעלטי, אויטר דיר איזט קיין רעגענט, קיין ערזער,
 קיין בטיילר,

עוויגר, אונד גאטט; אויס אלריס האטט דוא אונט

ערזעט

2 ח

מארגן גבעט

ערלענט; אויס דעם הויז דער טקאלפֿן בֿערייאט; דוא
 ערטלעגטט איהרי ערטטגבאהרכי, אונד ערלעגטטט דיין
 ערטטגבאהרכן. טהיילטטט דאס טילפֿאמער, פֿרענקע
 טטט דיא פֿרעפֿאר, פֿיהרטטט דיין גליבטן הינדורך;
 דאן בדעקטי דיא פֿרפֿאגרא דאס אמער, דאס קיינר
 פֿאן איהכן ענטקאס. דארויף פֿריין דיק, דיין גליבטן
 אונד ערהאבן דיק, אולמעלטיגן! דיין גליבטן פֿיארטן
 דיר אים זאיטנטפֿיל, אבליד אונד גאנג, בענעדדיאונג
 אונד אכבעטונג, דיר, אולמעלטיג! זעבענדיג! אונד
 עוויג דויארכדר קעניג! האכערהאבנר, גראסר אונד עהר
 פֿורטטפֿאלור! דוא דעמיטהיגטט טטאלזי, ערהעבטט
 גבייגטי, בפֿרייאטט גבונדני, ערלעגטט אונטרדריקטן,
 היילטטט דען אראן, אונד ערהערטט דיין פֿאלק ווען
 זיא דיר פֿלעהן. זאב דיר, אולרהעלטטט ווען! בענעט
 דיאונג דיר. פֿרייזוירדיגטט! אסה אונד דיא
 קינד יטראל טטיאטן, דיר לז עהרן, אים זיטער פֿריידי
 אן, אונד זאנגן

„ ווער אינט אונטר דען מעלטן, א עוויגר וויא דוא ?
 „ ווער אינט פֿרהערליכט אים הייליגקייט, וויא דוא ?
 „ פֿורכטבאר אים זאבי! וואונדערטהער !

אים איינע כיאגהערטן זידי, פֿריין דיא ערלעגטן דיין
 כאאן. אס אופר דעט מעערט דאנקטן זיא איינעטיאמיג,
 ערקאנטן דיק אלס קעניג, אונד טפֿראכֿן :

„ דער עוויגי, ווירד אימאר אונד עוויג רעגירן !

פֿעלז יטראל'ס! מאכֿי דיק אויף, יטראל לז העלפֿן;
 אונד ערלעגי כאך דיינע פֿרטפֿרעכֿן, יהודה אונד יטראל.
 אונד ערלעגער, גאטט דער הענערטארן, הייליגר
 יטראל'ס אינט זיין כאמי. גאבט זיאטט דוא עוויגר,
 דער דוא יטראל ערלעגט האטט.

(דאס שמונה עשרה גבעט)

הערר

כה

מארדן גבעט

הערר ! עפכי אייני זיספן , דאס איין אונד דיין זאב
פרקינדי !

(ברוך) גזאבט זיאסט דאס עוויגער , אונד אונד אונד
פארפאהרן גאטט : גאטט אברהאם ' גאטט
יזחק'ס, אונד גאטט יעקב ס. גראטר, אעכטיגער אונד עהר
פֿורכטבארר ! אולרהעכטסט וועגן ! דאס ערווייזט גאדי
אונד גיטי, טעפער אולר וועגן ! דאס ביטט איינגדענק
דער גאדן פֿרזיכונגן , דיא דאס אונדן פֿארעלטרן
גגעבן האטט ; אונד ברינגטט איהרן כאכקאמאן אויס
זיבי ' זאס דייכט כאמטט ווילן , איינן ערלענד

(אין דען לעהן טאגן דער בוכי חירד הינלונעלט)

(גדענקי אונד לזט זעבן , א קעניג ! דער דאס וואהל
גפאלן האטט אס זעבן , אונד זייכני אונד איכט
בוך דעט זעבנט , זאס דייכט ווילן , הערר דעט זעבנט !)

עוויגער רעגירר ! דאס ביטט אונד העלפער , אונד רעטער,
אונד אונד טילד גזאבט זיאסט דאס עוויגער טילד אברהאם !

(אחה גבור) הערר ! אולגוזאטיג ביטט דאס אימאר
דאר ! דאס ערוועקטט דיא טאדטן , אול
אעכטיגער בטיילר ! [אס ווינטר זעלט מאן הינל] : (דאס
זעטיסט ווינד וועגן , אונד רעגן פֿאלן) דאס ספייזט
אולס זעבנדי דורך דיין גאדי ; ערוועקטט דיא טאדטן
אויס גראסט ערבארטן ; אונד טיילטט דיא פֿאלנדן ;
היילטט דיא קראנקן ; בפרייחטט גבוכנדי, אונד בטעט
טיגטט דייכ טריימי לזאגי דען דיא איס טטויבי ענט
טאפן * ווער איזט וויא דאס , הערר דער סטערקי !
ווער דיר גלייך , א קעניג ! דער דאס טעדטטט , ווידר
זעבנט , דאס * אונד הייל אויפליחי ,

(אין דען לעהן טאגן דער בוכי)

זעג

מארגן-געבעט

(ווער אינט וויז דוא , פֿאטר דעט ערבאראכט ! דוא
דענקסט דיין גטעפלי ערבאראכטפאלו לוס זעבן)
יז טרייט אינט דיין לוזאגי , דאט דוא אייכסט דיא
טארטן ערוועקסט . גלאבט זיאסט דוא עוויגר , דער
אייכסט טארטן ערוועקט .

(אחה קדוש) דוא ביסט הייליג ; הייליג , אינט
דיין כאאן ; הייליג זאבן דיך אויך
אלזטעגליך . גלאבט זיאסט דוא עוויגר , הייליגר גאטט!

(אין דען זעהן טאגן דער בוי) (הייליגר קעניג)
(בקרש . דיא הייליגונג)

[דער פארזעננר] וויר וואלן דיין כאאן הייליגן אויך
דער ערדי , וויז איהן עכאל הייליגן
אין הימלישן העהן , וויז עט דיין פראפעטן בטריבן
האבן : אונד אייך (דער עכאל) ריך געגן דען אנדרן
אונד טפראך :

(דיא גמיינדי פעלט אין) הייליג , הייליג , הייליג ,
אינט דער גאטט דער העער=
טארן ! דער גאנלי ערדקרייט אינט פאלו זיין אויעסטעט

[דער פארזעננר] אין וועכטלאקהר רופן זיא : גלאבט!
(דיא גמיינדי) גלאבט זיא דיא העררליכקייט גאטטט.
אויט יעדט טטאנדפוכטי .

(דער פארזעננר) אונד אין דיין הייליגן טריפט
טטעהט דער אויעסטפרוך :
(דיא גמיינדי) דיין גאטט ווירד עוויג רעגירן . דיין
הערר , ליון ! דורך אלזי גטלעכער
הללויה !

(דער פארזעננר) דורך אלזי גטלעכער וואלן וויר דיין
גרעטי פריינדן ; עוויג אונד אימאר=
דאר

כט

מארגן-גבעט

דער דייכי הייליגקייט פֿרעהטרויליכן , אונד
 דיין זאב , א הערר ! זאלו ביא מויט אונזרס אונדי קאא-
 14 * וטן דוא ביטט מיין אלומעכטיגער קעניג , גראט
 אונד הייליג * גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! הייליגער גאטט !

[מין דען זעהן טאגן דער בוי] (הייליגער קעניג)

(אתה חונן) דוא בגליקזעליגסט דען מענטשן איט
 ערקענטכייט , פֿרזייהסט דעם ערדכ-
 זאהן פֿרונכפֿט .

[אן דען זכנדן ווא עבת אונד פֿיארטאג זך ענדיגן ווירד הי
 איינשאלטט :

(אתה חוננתנו) דוא בגליקזעליגסט אונס איט ער-
 קענטכייט דייכט גזעלט ; זעהרטט
 אונס , דיר וואהלגעליגי זאלונגן באבאלטן . דוא אונטר-
 טידסט , עוויגער , אונזר גאטט ! הייליג אונד כיכט
 הייליג ; זיכט אונד פֿיכטטרכייט ; יטראל אונד אנדרי
 פֿעוקר ; דען זיבנטן טאג דער רוהי , אונד דיא זעכט
 טעספֿונכטטאגי * פֿאטר אונד הערר ! זאט דיא טאגי
 דיא אונס בפאר טטעהן איט איינטראכט אנפֿאנגן , פֿאן
 זיכדן בפרייאט , פֿאן אונטהאטן ריין , אונד דייכר פֿר-
 עהרונג ערגעבן .

(וחננו) בגנעדיגי אונס איט ערקענטכייט , פֿרונכפֿט
 אונד אייניכט . גזאבט זייאסט דוא עוויגער !

דוא מאכטט אונס גליקזעליג דורך ערקענטכייט *
 (השיבנו) פֿאטר ! ברינגי אונס ווירד לז דייכ גזעלי-
 רגענט ! כעחרי אונס דייכ דיהכטטי ,
 זאט אונזרי זיכטט-ענדרונג פֿאלוקאמאן זיין , ווען וויר
 ווירד לז דיר זוריקקעהרן . גזאבט זייאסט דוא עוויגער !
 דוא האטט וואהלגעזאלן אן בוי .

(שלח לנו) פֿאטר ! פֿרגיב אונס , וויר האבן גינדיגט
 רגענט ! פֿרזייה אונס וויר האבן גפרע-
 פֿאט . דוא פֿרגיבסט אונד פֿרזייהסט דאך גערן .
 גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! דוא ביטט גנעדיג , אונד
 פֿרגיבסט

מארגן גבעט

פֿרגיבטט גערכי .

(ראה בענינו) טויה אונזר עלענד , פֿיהרי אונזרי זאכי , אונד עררעטטי אונס באנד אונד דייכט כאאכט ווילן , דען דוא ביסט איין אעכטיגער עררעטער . גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! דוא עררעטטט יטראל .

(רפאינו) עוויגער ! הייל רוא אונס , זא ווערדן וויר גהיילט * היילן רוא אונס , זא ווירד אונס גהאלפֿן . דוא ביסט אונזר זאב ! ערטהיילי פֿאלוקאזאכי גכעזכג אלן אונזרן וואוכרן . דוא ביסט , אלזאעכטיגער קעניג ! איין טרייאר ערבארזאונגספֿאלור ארלזט . גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! דוא היילסט דיא קראכקן דייכט פֿאלקט יטראל * .

(ברך) עוויגער , אונזר גאטט ! זעגני דייט יאהר ; זאטי אלזט גונעכט אונד גטריידי וואהן גראטהן , דאט (היס וויכטר) (טויה אונד רעגן) (היס זאממער) (אלזט) דעם ערדרייכי זעעגןפֿאלוק זייא ; זעטטיגי אונס איט דייכר גיטי , דאט דייט יאהר גזעגכט זייא , וויה אונדרי גוטי אונד פֿרוטבארי יאהרי . גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! דוא זעגכט דיא יאהרי . [תקע] זאט דורך דיא גראטי פֿאזיכי , אונזרי פֿרייא הייט פֿרקידן ; ערהעבי דאט פֿאזיכר , אונזרי לרסטרייטן לזאזאמן לו ברינגן ; אונד פֿרזאזאלי אונס פֿאן דען פֿיר זייטן דער וועלט . גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! דוא פֿרזאזאזטט אייכטט דיא פֿרטטאטכן דייכט פֿאלקט יטראל * .

(השיבה) זעלי אונזרי ריכטראיין , וויה פֿאראזלזט ; אונזרי רעטהי וויה , אין פֿאריגן זייטן ; זעכטפֿערכי טרויארן אונד זייפֿלן פֿאן אונס . זייא דוא אונזר רעגעכט , עוויגער אונד אייכליגער ! איט גנאדי אונד ערבארן , זייא אונזר בייאסטאנד אט טאגי דעס גריכטט . גזאבט זייאסט דוא עוויגער ! קעניג ! דער דוא רעכט אונד גרעכטיגקייט זיבטט .

מין

(איז דען לעהן טאגן דער זוכי) (קענמא דעם גריכטס)
 (ולמלשיניה) זאסי דער פֿרױיארוכג קייני האפֿכונג;
 פֿרטילגי אזוי באטהייט טכעלז, דאס
 זיז פֿרכיכטט ווערדי; ראטטי אויט דיז גוזאזט דער
 טיראכנייז, דאז זיז גבראכֿן, לֿרטאעטרט אוכד
 גטוועכט ווערדי, באזד אוכד אין אונזרן טאגן * גלאבט
 זיזאטט דוז עוויגר! דוז לֿרטאעטרט פֿייכדי, אוכד
 דעאיטיהגטט דיז טיראכנן *

(על הצדיקים) אבר דיני באראהערלזיגקייט זאט,
 עוויגר! אוכזר גאטט! וואזסן איבר
 דיז גרעכטן, איבר דיז טוגנדהאפֿטן, איבר דיז פֿאזטסטן
 דיכט פֿאזקט יטראז, איבר דען איבררעסט זיכר גזעהרטן,
 איבר פֿראזאי פֿרעאדלזיכגי * אוכד איבר אונט, גיב
 גראטן זאהן אזון דיז אויף דיין כאאן אין ווארהייט פֿר=
 טרויאן. זאט אויך אוכזר טהיז איט איהכזן זיין, זא
 ווערדן וויר כוז לז טאכדן, דען וויר פֿרטרויאן אויף
 דיק * גלאבט זיזאטט דוז עוויגר! טיילי אוכד לזפֿר=
 זיכט דער גרעכטן.

(ולירושלים) ווענדידיך אויך ווירד לז ירוזלימ דיני
 טטאדט; וואהכי אין איהר וזיז דוז עט
 פֿרחייטן * ערבויז זיז ווירד באזד אוכד אין אונזרן טאגן,
 לז דיכד עוויגן וואהכונג. ערריכט אין איהר ווירד דען
 טהראן דודט *

(אז תענה בלז ווירד היר ליינגשאלטט)

(נחם) עוויגר! אוכזר גאטט! טרעסטי דיז אונט
 לזין טרויאן! טרעסטי דיז אונט ירוזלימ
 טרויאן! זיז דער טטאדט ווירד גכעדיג! זיז אויט
 אייני בטריבטי, פֿרוויסטי, פֿרטאעהטי, אוכד פֿרהעערטי
 טטאדט. בטריבט, דורך דען פֿרוזסט איהרר קיכדר;
 פֿרוויסטט דורך דיז לֿרטטעהרוכג איהרר וואהכונגן; פֿר=
 טאעהט, דורך דען פֿרוזסט איהרר העררליכ=
 קייט; אוכד פֿרהעערט, פֿאן אעכטן אונזוואכחט, זיז
 זיכט

מארגן גבעט

זינט איט פֿרהילטס הומטי, וויא איין אונפֿרוכטבארט ווייב,
 דאס ניכט גבירט * זעגיאכן האבנדיא פֿרטאונגן; געלן-
 דיהער אין בויטן. אך! דיין פֿאלק יטראז פֿיל דורכט
 טווערד; דיא פֿראמאן גאטטט זיגן ערטאגן, דורך
 טיראכנן הענדי * דארום וויינט זיין ביטערליך, עכלט
 ירוטאזיק לויט: איין הערן! איין הערן! וויא בלוטט
 עט איבר איהרי ערטאגני! איין איכערט! וויא ווירד
 איין איכערט לָרריסן, איבר איהרי ערטאגני! עוויגר!
 איט פֿיאר האטט דוא עט לָרטערן זאסן; איט פֿיאר
 ווירטט דוא עט איינטט ווירד ערבויען. זא הייטט עט:
 איך ווערדי איהר זיין, ספֿריכט דער עוויגי, פֿיאר-
 אויאר רינגטאום; אונד אין איהר לור העררליכקייט גלאבט
 זייאטט דוא עוויגר! דוא טרעטטיטט זיין, אונד
 ערבויעטט ירוטאזיק.

* גלאבט זייאטט דוא עוויגר! דוא ערבויעטט ירוטאזיק *
 (את צמח) זאט דען לוייג דוד'ס דייכט קנעכטט
 בארד ווירד אויפֿפראסן; ערהעביגזיין
 הארן דורך דייכי הילפי: דען לור דייכר הילפי, הארן
 וויר יעדן טאג. גלאבט זייאטט דוא עוויגר! דוא
 זעסט עאפאר וואכטן דאס הארן דעט היילט.

(שמע קולינו) עוויגר! אונד גאטט! ערהערי אונדרי
 סטיאמי טאכי אונד ערבאראי דיק
 אונדרי. ניכ איט וואהלגפֿאלן אונד באראהערליגקייט
 אונדרי גבעט אן: דען דוא ביטט, אולאמעטיגר! ער-
 הערר דעט גבעהטט אונד דעט פֿלעהכט! זא זאט אונד
 ניכט אונדערהערט פֿאן דייכט אכטלין לורוק קעהרן.
 (אן איינט אללגמיינן פֿאסט טאג ווירד היד איינגעאלטט:)

(ענוו) ערהערי אונד, עוויגר, ערהערי אונד אט
 טאגי אונדריט פֿאטטכט * וויר זיכד אין גראטר
 באהט * זיח ניכט אויף אונדרי פֿרגעהן; ווענדי דיין אכטלין
 ניכט פֿאן אונד: זייח ניכט פֿערן פֿאן אונדריט פֿלעהן;

לא

מארגן-גבעט

זייא אונזרס ביטטן כאהי , אונד זייא זא גנעדיג אונס
 לז טרעטטן . עהי וויר דיק אכרוֹפֿן , ערהערי אונס ;
 וויא דוא אונס לזגאגט האסט : עהי זיא איך אכרוֹפֿן
 ווערדי איך זיא ערהערן ; זיא ביטטן כאך , אונד איך
 ערפֿילי טאן . דוא , עוויגר ! דוא ערהערסט אין זייט
 דעט טריבזאט . דוא בֶּרִיאַטט אונד עררעטטטט אין
 יעדער זייט דער כאהט אונד בדריקקונג גזאבט זיאסט
 דוא עוויגר ! דוא ערהערסט אין זייט דער כאהט *

דען דוא ערהערסט דאט גבעט דייכט פֿאַרקס יטראל
 איט ערבארן . גזאבט זיאסט דוא עוויגר ערהערר
 דעט גבעהסט *

(רצה) עוויגר , אונזר גאטט ! כיס דיינ פֿאַרק יטראל,
 וויא איהר גבעט וואהלגעלויג אוין * זעלי
 דען דיהכטט ווידר איין , אין דען פאולאסט דייכט
 הייליגטהאט . אונד כיס אלזא דיא אפֿער יטראל'ס אונד
 איהר פֿלעחן , גנעדיג אן . א דאס דיא אכגעטונג דייכט
 פֿאַרקס יטראל דיר טטעטט אכגנעהט זייא !

(אן דען ערסטן טאגן דער מאכאטי אונד אן דען וואכן דעס
 פעקטס ווירד היר איינגעאלטט)

(יעלה ויבא)

נאשט , אונד גאטט אונזר פֿאַרפֿאהרן ! זאט פֿאַר דיינ
 אנטוילן אויפֿטטייגן , אונזר אנדענקן , דאט אכ-
 דענקן אונזר פֿאַרעטרן , דאט אנדענקן דעט גזאובטן
 (אטיח) דער פֿאַן דייכט קנעכט דוד אבטטאמאט ,
 דאט אנדענקן פֿאַן ירושלים דייכר הייליגן טטאדט , אונד
 דאט אנדענקן דייכט גאכלן פֿאַרקס יטראל . עט קאממי,
 אונד גזאכגי פֿאַר דיק * ווערדי ערבליקט * אונד וואהל-
 געלויג פֿאַן דיר אכגנאמאן * אונזר אכזיגן ווערדי
 ערהערט , ערוואגן , אונד אין ערמיכרונג גבראכט לזר
 בֶּרִיאַטט אונד דעט עלטער , לזס גוטן , לזר גכאדי ,
 לזר

מארגן-גבעט

זור גיטי ' זור באראהערליגקייט , לום זעבן אונד פֿרידן
 אן דינס פֿעסט דעס כייזאאכדס (אן דען זאכן דער זיידן
 פעסט) [אן דינס פֿעסט דער אונגזייערטן קוכן]
 (אן דינס פֿעסט דער זויבהיטטן) עוויגר ,
 אונד גאטט ! דענקי אונדער לום גוטן ; עראיכרי דיק
 אונד לום זעעגן ; אונד הייז אונד זור גזיקזעליגקייט !
 אום דער פֿרהייטונג דעס טולט אונד דעס ערבֿאראכט
 ווילן , טאכי , בגנעדיגי , ערבאראי דיק אונד אונד
 טטעהי ' אונד ביא . לו דיר אינט אונד בליק גריכטט ,
 אולאטעטיגר קעניג ! דוא ביטט איין גנעדיגר אונד ער
 באראונגספֿאלר גאטט .

(ותחינה) א דאס וויר עט איט אונדן זיין זעחן
 זען דוא לו זיין איט ערבאראן זוריק
 קעהרטט . גלאבט זייאסט דוא עוויגר ! דוא ווענדטט
 וויר דיינן געטטליכן אבגלאבן כאך זיין .

(מורים) וויר בעטן דיק אן . דען דוא ביטט , עוויגר !
 אונד אונד אונד פֿארפֿאהרן גאט , פֿאן
 כון אן אונד אין עוויגקייט . דוא ביטט פֿעז אונדער זעבנט
 טילד אונדער היילט ! אין יעדס זייטאטר . וויר דאנקן
 דיר , פֿרקידן דיין זאב : פֿיר אונד זעבן , וועלכט זיין
 דייכר האנד טטעהט ; פֿיר אונדרי זעען , וועלכט דיר
 בפֿאהן זינד ; פֿיר אזוי וואונדערטהאטן אונד פֿעטרויכט
 פֿירזארגי דוא וויר אימארדאר , אבנד אפֿע אונד
 מיטטאג , איככי ווערדן . אולגיטיגר ! דיין ערבאראהע
 קיין ענדי ; אולבארהערליגר ! דייכט גנאדי קעכט קייני
 טראנקן . וויר האפֿן עוויגליך אויף דיק .

(וועהרנד דאס דער פֿאר זענען דער ווידרהאלונג דעס
 טוונדעסער גבעטס , אביגס מורדן מיט הערזאגט , זעטט די גמיינד :

(מורים) וויר בעטן דיק אן . דען דוא ביטט עוויגר ,
 אונד אונד אונד פֿארפֿאהרן גאטט ! הערר
 אזוט פֿלייטט ! אונד אונד אזור וועגן טעפֿער פֿאן אכבגין ,
 זאב אונד דאנק דייכט גראטן אונד הייזגן כאאן ! דאס

דו
א
טט
זוי
די
גא

)
הי
זכ

)
זיי
דכ
ע
ז
ב
ט
זיי
דכ
אז
די
דכ
וז
פֿ
די
ר
ד

דוא אונט דאס לעבן פֿרױהן , אונד פֿט אונט ערהעלטט
 א ערהאלטי אונט אויך פֿערר ; זאמלי אונרי לר
 טטריאטן לז דען פֿארהעפֿן דייכט הייליגטהוט , דאס
 וויר דייכן זאלונגן בעאבאפטן , דייכן ווילן ערפֿילן , אונד
 דיר איט גאלט הערלן דיהן * וויר בעטן דיר אן :
 גאבט זייאטט דוא האכגמרינר !)

(אן חנוכה אונד פורים ווירד הייר איינשאלטט)

(על הנסים) וויר בעטן דיר אן , וועגן דער וואונדער ,
 דער עררעטונג , דער אמכט , דעט
 היילט , אונד דעט זיגט , דיא דוא אונרן פֿארעטרן
 אנגעהיילטן , אין יעכן טאגן דער פֿארוועלט , אונט דיני לייט :

(אן חנוכה ווירד היילגעזעלט)

(בינר מהחיהו) אין דען לייטן אתחיהו זאהן יוחנן ,
 האהרפריטטר אונד חטאזאכי , אונד
 זייכן זעהן ' אאכטי זיך דיא טיראכניטי רעגירונג
 דער גרייכן ווירד דין הויז יטראל אויף , אונד וואלטי
 עט דין געלן פֿרגעסן , אונד פֿאן דייכן זאלונגן אבווענדיג
 אילן * דוא טטאנדטט איהן אבר בייא , דורך דייכי גראטי
 באראהערליגקייט * אין דיר לייט איהרר כאהט . פֿיהר
 טטט איהרן קריג , טאפטטט איהן רעלט , אונד האטט
 זיא גרעלט . דא איברגאבטט דוא , העלדן אין דיא האנד
 דער טוואכן ; גראטי מענגן , אין דיא האנד וועניגר ;
 אונרייכי , אין דיא האנד דער רייכן ; פֿרעפֿאר , אין
 דיא האנד דער טוגנדהאפטן ; גאטטלאזי , אין דיא האנד
 דער , דיא זיך איט דייכט געזלי בטעפֿטיגן . דין כאאי
 ווארד גראט אונד הייליג אין דיינר וועלט , אונד דייכט
 פֿאלק יטראל ווארד גראטר זיג אונד עררעטונג פֿרױהן
 דייכי קינד גינגן דרויף אין דין גואררייכן טעאפֿל איין ;
 רייאטן וועג דיא אויפֿגשטעלטן געלכבילדער , אונד רייגיגטן
 דאס הייליגטהוט * לינדטן דאן זיכטר אין דען פֿארהעפֿן
 דייכט

מארגן-גבעט

דייכט פאלאסטט אן , אונד זעלטן דיז אכט טאג דער
ערכייטן אייכווייזונג איין, דייכט גראטן כאאן לױ פֿייארן
אונד זאב לױ זינגן .

(אן פורים ווירד הינאגעלט)

(בימי מרדכי) אין דען זייטן ארדכי אונד אסתר ,
שטאנד דער רובלזאי האן אין דער
הויפטשארט שטן אויף , אונד וואוטי אין אייכט
טאג , כעאלויך דען דרייזעכטן טאג דעס לױטעלעטן
מאכאטט אדר , דיא גאנזי כאליאן , יונג אונד אולט ,
קיכדר אונד ווייבר , אויסראטטן , טעדטן , פֿרכיכטן ,
אונד איהרט פֿראשגנט ברויבן זאטן . אבר דוא ! דורך
דייכי גראטי בארהערליגקייט , לרשטעהרטט זייכי אכט
שױנגי , פֿרווירטיסט זייכי גאכקן , דאט ער זייכן
פֿרדיהכטן זאהן איט דעס קאפֿי בלאהעט . טר אונד
זייכי זעהני וואורדן אן דען בויט גקניפֿט .

(ועל כלם) פֿיר דיזט אולט , ווערדי דייך כאאן .
הערר ! גבעטדייאט אונד האכגפֿריטן
אימארדאר אין אזוי עוויגקייט .

(אין דען לעהן טאגן דער זוכי ווירד הינא געלט :)

(וכתוב) פֿרזייכני זומ גויגקעטעוין זעבן , אזוי קיכדר
דייכט בוכדט !)

(וכל החיים) אזוי זעבכדיגי וועגן ווערדן דיר עוויג
דאכקן , דייכן כאאן אין ווארהייט
פֿרייזן , אזאעכטיגר ! אונד טון אונד הילפי ! גאבט
זייחטט דוא עוויגר ! אזויטיגר , איזט דייך כאאי
דיר גביהרט זאב אונד פֿרייז .

(דער פאר זענגר זעלט כױ דעס לויטן גבעט דער שמוכה
עפרה הינא)

)
ד
ג
ק
ג
ד
ד
א
ד
א
]
א
זכ
ד
ה
ג
ש
ו
ט
]
כ
פֿ
זיי

(אלהינו) אונזר אונד אונזר פֿארפֿאהרן גאטט !
 זעענדי אונס איט דעם דרייפֿאכֿן זעעגן,
 דער אין דיינס גזען-בוכֿי דורך אטה דרייבן קעכעט כידר-
 גטרין , אונד דורך דען אונד אהרע'ס אונד זיכר
 קינד , דא פריטער , איכר דיין הייליגט פאוק אויט
 גטכראכֿן ווארדי :

דער עוויגי זעענדי דיק אונד בהיטי דיק .
 דער עוויגי זאטי זיין אכטלין דיר זייכטן ,
 אונד זיך דיר גענדיג =
 דער עוויגי ווענדי זיין אכטלין דיר לז ,
 אונד געבי דיר גליקזעליגקייט .

[איס מארגן געבעט]

[שיה שלום] טענקי אונט אונד דיינס גאכלן פֿאוקי
 יטראו , פֿרידן , גליקזעליגקייט
 אונד זעעגן ; גוואגנדייט , גנאדי , אונד ערבארמוג .
 זעענדי אונס , פֿאטר ! אלזינאט , איט דעם זיכטי
 דיינס אכטליכט . דען איט דעם זיכטי דיינס אכטליכט *
 האסט דא אונס לוגטהיילט , עוויגר , אונד גאטט !
 גזעלי דעס לעבנס , הולדרייכֿי זיבי , טוגנד , זעגן ,
 ערבארן , וואהזיין , אונד גליקזעליגקייט . א זאט עט דיר
 וואהגפעליג זיין , דיין פֿאוק יטראו לז אלזן לייטן אונד
 טטוכדן , איט גליקזעליגקייט לז זעעגן .

(אין דען לעהן טאגן דער צוקי)

[בספר) איס בוכֿי דעס לעבנס , דעס זעענעס
 דער גליקזעליגקייט , אונד דער רעדליכֿן
 נאהרונג מעגן וויר אונד דיין פֿאוק יטראו גדאכט אונד
 פֿרזייכטט טטעהן , לז גליקליכט לעבן אונד פֿרידן * גלאבט
 זיחטט דא עוויגר ! טעפֿער דעס פֿרידעס *)

(דאס גאלני יאהר הינדורך ווירד געענדיגט)
 גלאבט

מארגן-גבעט

זאבט זייאסט דוא עוויגר ! דוא זעעגנסט דיין פאוק
ישראל איט פרידן .

[איס-אכנד גבעט , זא וואהל לו מנחה אלס ט מעריב]

(שלום רב) זאסי דייכט פאוקי ישראל גראסי גליק-
זעלויקייט אכגדייהן * דען דוא ביסט
קעניג ! הערר דעט פרידכט * א זאט עט דיר וואהל-
געלויב זיין , דיין פאוק ישראל' לו אזון זייטן אונד
סטונדן , איט גליקזעלויקייט לו זעעגן .

(אין דען לעהן טאהן דער בוכי : אים בוכי) (זייל אכן)

זאבט זייאסט דוא עוויגר דוא זעעגנסט דיין פאוק
ישראל איט פרידן .

(אלהי נצור) איין גאטט ! היטי זייכי זוכגי פאר
בעזם , זייכי זיספן פאר בטריוגדיך

רעדן . זאט זייכי זעלוי זיך ברוהיגן , ווען און איך
פאזכט , אונד זעגן יעדס גבייגט זיין איט טטויכי . עפכי
אבר איין הערן דייכט גועלי , זאט זייכי זעלוי דייכן
זבאטהן גערכי פאזגן . זרטטערי באזר אזאכטלעגי
דערר , דיאבעזט ווידר דיך ערדעכקן , אונד פרוויררי
זיהרי גדאכקן . אום דייכט כאאכט ווילון ! אום דייכר
רעכטן ווילון ! אום דייכר הייליגקייט ווילון ! אום דייכר
הייליגן שריפט זוילן ! אום דאט דייכי גליבטן אויט זיהרס
דראגזאל עררעטט ווערדן , העלפי אונס דייכי רעכטי ,
אונד ערהערי דוא אונס !

אזעגן דיא זארכי זייכט אונדט אונד דיא גדאכקן זייכט
הערלכט דיר וואהלגעלויב זיין , עוויגר ! איין סעפער
אונד ערלעזר

ער , דער זייכטראכט אין יעכן העהן ערהעלט ,
זעגנעדיגי אויך אונס אונד גאכן ישראל איט פרידן *
אונד זאטט אונס דארויף זאגן : און

(יהי רצון) עט זייח דיר וואהלגעלויב , עוויגר !
אונד

לר

מארנן-געבעט

אונזר אונד אונזר פארפאהרן גאטט ! דען הייליגן טעאמל
ווירד לז ערבויאן , במלד אונד אין אונזרן טאגן , אונד
לזט אונזר אכטהייל , אן דייכט געזלי זיין .

(אבינו מלכנו)

(ווירד אין דען לעהן טאגן דער בוכי גבעטט)

אונד הערר ! וויר האבן פאר דיר גינדדיגט ,	פאטר
אונד הערר ! וויר האבן קיינן קעניג ,	פאטר
אויסר דיר .	
אונד הערר ! זייט אונס גנעדיג אום דייכט	פאטר
כאכט ווילן *	
אונד הערר ! פרוייהי אונט איין גזיקעטליגט	פאטר
יאחר .	
אונד הערר ! בפריימי אונט פאן אלן הארטן	פאטר
אויטפריכן *	
אונד הערר ! לרסטערי דיא אכטלעגי אונזרר	פאטר
האטר .	
אונד הערר ! פרווירי דיא ראטהטלעגי	פאטר
אונזרר ווירזאכר .	
אונד הערר ! פרכיכטי יעדן בליידגר אונד	פאטר
פיינד , דער אונט דריקט .	
אונד הערר ! אאכי דען אונד אונזרר האטר	פאטר
אונד אנקלעגר פרטוואן .	
אונד הערר ! ווענדי אב , פעטטילעכץ ,	פאטר
קריג , הונגרטכאהט גפאנגכטאפט , אונד	
פרדערבן , פאן דען קינדן דייכט בוכדט	
אונד הערר ! ענטפערני טעדטליכי זייכי פאן	פאטר
דייכט ערבטהיילי .	
אונד הערר ! פרוייהי אונד פרגיב אלזי אונזרי	פאטר
זיכרן .	
אונד הערר ! לזט יעדן ספור אונזרר פר-	פאטר
געהונגן פרועטן .	

מארגן-גבעט

פֿאַט	אונד הערר ! פֿרטיג די דורך דיכ גראטי באראהערציגקייט אזוי אונזרי טווד	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! זאט אונט איט פֿאזקאמאכר ריאי , זי דיר זוריק קעהרן .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! זענדי גבעזאנג דען קראכקן דיכט פֿאזקט ,	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! זררייט דאט איבר אונט פֿר= הענגטי זיכדן=אורטהייז .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! דעכקי אונזרר זום גוטן .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿרזייכני אונט אין דאט בוך דעט גליקליכן זעבנט .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿרזייכני אונט אין דאט בוך דער ערזעזאנג אונד דעט היילט ,	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿרזייכני אונט אין דאט בוך דער כאהרונג אונד דער ערהאלטונג .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿרזייכני אונט אין דאט בוך דער גליקזעלציגקייט .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿרזייכני אונט אין דאט בוך דער פֿרזייהונג אונד פֿרגעבונג .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! זאט אונזר הייל באזד ווידר בליהן .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! ערהעבי דאט הארן דיכט פֿאזקט יטראל .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! ערהעבי דאט הארן דיכט גזאלבטן .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿיזי אונזרי הענדי איט דיכט זעטגן .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! פֿיזי אונזרי פֿאראטהעטקאמארן איט איבר פֿאזט .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! ערהערי אונזרי טטיאמי טאמי אונד ערבאראמי דיק אונזר .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! כיט איט באראהערציגקייט אונד וואהלגפֿאלזן אונזרי גבעטי אן .	פֿאַטר
פֿאַט	אונד הערר ! עפֿני דיז טארי דעט היאמלט אונזרם	פֿאַטר

- פֿאטר אונזרם גבעטי ,
אונד הערר ! זייא איינגדעק , דאס וויר כור
ערדן זינד .
- פֿאטר אונד הערר ! אך ! זאט אונט כיכט אונזעהערט
פֿאן דירגעהן ,
- פֿאטר אונד הערר ! זאט דיני טטונדי דיא טטונד
דעט ערבאראכט , דיני זייט , אייני זייט דער
גכאדי זיין *
- פֿאטר אונד הערר ! טאני אונט , אונזרי זייגלזינגי
אונד קינד
- פֿאטר אונד הערר ! זייא אונט גבעדיג , אונט דער-
יעכיגן ווילן , דיא איבר דיין הייליגן כאאן
ערטאגן ווארדן .
- פֿאטר אונד הערר ! זייא אונט גבעדיג , אונט דער-
יעכיגן ווילן , דיא איבר דאס בקענטניס דייער
אייכהייט גטואכטט ווארדן *
- פֿאטר אונד הערר ! זייא אונט גבעדיג אונט דער-
יעכיגן ווילן , דיא וועגן פֿרהערליכונג דייעט
כאאכט אין פֿיאר אונד וואטר אונגקאאן .
- פֿאטר אונד הערר ! זאט כיכט אונגראכן , דאס
פֿרגאטני בוזט דייער קעכטי .
- פֿאטר אונד הערר ! אונט דייכטוילן , זייא אונט
געבעדיג , ווען כיכט אונט אונרטוילן .
- פֿאטר אונד הערר ! אונט דייכטוילן , זייא אונט
געבעדיג , אונד עררעטטי אונט .
- פֿאטר אונד הערר ! זייא אונט גבעדיג , אונט דייער
גראטן באראהערליגקייט ווילן .
- פֿאטר אונד הערר ! זייא אונט גבעדיג , אונט דייעט
גראטן , מעכטיגן אונד פֿורטבארן כאאכט
ווילן , דער איבר אונט געכנט ווירד .
- פֿאטר אונד הערר ! זייא אונט גיכעטיג , אונד ער-
הערי אונט וויר האבן קיין פֿרדיהנטט ; ער-
זייג אונט אילדי אונד גכאדי . אונד טעעהי
אונט בייא -

מארגן-געבעט

(והוא רחום)

(חירד אס מאלטאלא אונד דאלערטאלא גבעטט)

אלל בארמהערצינר ! דוא פֿרגיבסט דיא איטטטאהט ,
פֿרטיליגסט ניכט , כיאטט אפֿט
דען זארן זוריק , אונד זעטט דיין גרית כיו ערוואכֿן .

אך עוויגער ! ענטזיהי אונט דיין ערבארטן ניכט , זאט
דייני זיבי אונד ווארהייט אונט טטעטט בוזעהרן .

הילף אונט , עוויגער ! אונזר גאטט ! פֿרזימאלי אונט
אויס דען בעזקרן : זא דאנקן וויר דייכט הייליגן כאאן ,
ריהאן דייכט זאבט אונט
וואלזטט דוא 'אונט זינדן זורטעכֿן , אך הערר ! ווער
קענטי בטטעהן ? אזליין פֿרגעבונג אינט בייא דיר ,
אויף דאט מאן דיק עהרפֿירכטי .

דוא האנדלטט ניכט איט אונט כאך אונזרן זינדן , דוא
פֿרגילטטט אונט ניכט כאך אונזרר איטטיטהאט .

ווען אונזרי פֿרגעהונגן אונט אנקלאגן , עוויגער ! זא היילן
אונט און דייכט כאאכט ווילן .

גדענק' אן דייני הולד , עוויגער ; אן דייני גיטי , דיא
פֿאן עוויגקייט זינד .

גאטט ערהערט אונט אין זייט דער כאהט , דער כאאי
דעס גאטטט יעקב'ס טילט אונט .

עוויגער

לו

מארנן=נבעט

עוויגער! עררעטט' אונט, הערר! ערהער' אונט,
ווען וויר פֿלעהן.

פֿאָטר אונד הערר; זיי אונט גיכטטיג, אונד ערהער
אונט. וויר האבן קיין פֿרדיהנט, ערלײג' אונט מילדי
אונט דייכט כאַנט ווילן, עוויגער, אונד גאטט;
פֿרכים דיא טטיגאי אונד פֿלעהנט; זייא איינגדעכק
דעט בונדט איט אונדן פֿארעלטן; אונד היץ אונט
אונט דייכט כאַנט ווילן.

עוויגער, אונד גאט; דער דוא דיין פֿאָלק איט דעס
לאַדי מלרים איט טטארקר האנד גפיהרט, אונד דיר
גראטן רוחם ערוואַרן האטט, אך! וויר האבן גזיכדיגט,
אך! וויר האבן אונטהאן בגאנגן. אבר עוויגער! אונט
און דייכר גרעכטיגקייט ווילן, ווענדי דיין לאַרן אב
אונד דיין גרים, פאן ירושלים דייכר טטאדט, אונד
דייכט הייליגן בערגי. דען אונט אונד אונד פֿאר-
פֿאָרן פֿרגעהנגן ווילן, איט ירושלים אונד דיין פֿאָלק
זור טאדך, און דיא אונט אונט זינד. ערהערני כון אבר,
דאט גבעט דייכט קבעכטט אונד זיין פֿלעהן; לאט דיין
אכטליץ ווידר זייכטן דעם פֿרויטטן הייליגטהואי, דייכט-
ווילן הערר! איין גאטט כייגי דיין אהר אונד פֿרכים; לאט דיין
דיין אויגי היכבליקן אונד זיהי'; וויא איט זיא פֿר-
הערט, דיא טטאדט אויך וועלכר דיין כאַמי גבעכט
איט. ניכט איט פֿרטרויאן אויך אונדרי טוגנד, פֿלעהן
וויר היכגוואַרפֿן פֿאר דיר; זאכדרן איט פֿרטרויאן אויך
דייני גראטי באַרהערלײגקייט. עוויגער; ערהערני אונט,
אך הערר! פֿרגיב' אך הערר! מערק' אויך אונט.
באוד, פֿרלײד כיכט! אונט דיין זעלבסט ווילן, איין
גאטט! דען דיין כאַמן איט אבר דייני טטאדט אונד
דיין פֿאָלק גבעכט.

היאליטר

מארגן-גבעט

הימאליטר פֿאטר ! פֿאטר דעס ערבאראכט ! זייגי אונס
 גבעדיגי זייַן , וויא אזונרי לרשטרייטן פֿאן דען פֿיר
 זייטן דער וועלט זיך ווידר זאמלן ווערן ! דאס איך
 אנדרי פֿעלקר איינזעהן אונד ערקעבן , דאס דוא
 עוויגער ! אונד גאטט ביטט .
 עוויגער ! דוא ביטט אונד פֿאטר * וויר דער זייַן ,
 דוא האטט אונס גבילדט ; וויר אזוי דייכר העכדי ווערק-

היזף אונס , אום דייכט כאאכט ווילן ; טעפֿער !
 הערר ! אונד ערלעגער !

טאכי , עוויגער ! דייכט פֿאקט ; גיב דיין ערבטהייל
 זייַכט דער טאכדי פֿרייט , דאס היידן איבר זיא העררטן ;
 ווארנט זאלן דיא פֿעלקר העהכן : ווא אייט כון
 איהר גאטט !

וויר ערקעבן, דאס וויר גויכדיגט האבן , כיאאאנד קאן
 אונס בייאטטעהן : א זא זאט דיין ערהעבנר כאאן אונס
 בייאטטאנד זיין , זיין זייט דער כאהט . וויר ערקעבן,
 דאס וויר אהכי פֿרדיהכסט זינד , ערזייגי אונס אילדי
 אום דייכט כאאכט ווילן * וויא איין פֿאטר זיך זיכר
 קיכר ערבאראט , זא ערבאראי דוא , עוויגער ! דיך
 אונד , אונד זיא אונד טון אום דייכט כאאכט ווילן .
 טאכי דייכט פֿאקט , ערבאראי דיך דייכט ערבטהיילט .
 זייַלי אונס כאך דער גרעטי דייכר ערבאראונג , זיא
 אונס גיכטטיג , אונד ערהערי אונס , דען דיין עוויגער!
 אייט דיא גכאדי , דער דוא טטעטט וואונדער טהוטט !

בזיקי , א עוויגער ! באוד ערבאראונגספֿאלז אויף דיין
 פֿאק , אום דייכט כאאכט ווילן . זייַלי , עררעטטי
 אונד ערבאראי דיך , עוויגער , אונד גאטט ! איט דייכר
 איברטוועכגליכן

אוי
אוי
די
גכ
עה
כוי
עו
די
דו
בי
אוי
קט
טכ
דע
אונ
פֿא
אונ
זא
גכ
אונ
עו
פֿא
כאך
די
כא
ער
פֿר
גאט
גאיי
גפֿא
אונד
אונד

איברטוועטנאָלען באַראַהערליגקייט, דער טאַפֿי דייַכר
ווייַד, דאַט דער לאַרן אונט ניכט, פֿרטייליג. אויף
דיך זינד אונזרי אויגן גריכטט, זייא אונט
גענדיג אונט דייַכט כאַאטט ווילן,

ערבאַרק דיך אונזר, אונט דייַכט בונדט ווילן; טויה הער-
כידר אונד ערהערי זונט אין זייַט דער כאַהט * דען דייַן
עוויגער! אייַט דיא הילפֿי. גאַטט דער פֿרגעבונג! אויף
דיך אייַט אונזר פֿרטריוון * פֿרלייַהי דאך, אַלזגיטיגער!
דוא פֿרלייַהסט יו גערני, דען, אַלזאַעכטיגער! דוא
בייַט מיין גענדיגער אונד ערבאַראונגספֿאַלור קעניג.

וויר פֿלעגן דיר, גענדיגער אונד ערבאַראונגספֿאַלור
קעניג! זייא אייַנגעדענק דעט בונדט לזויטן דען לר-
טשיטען אפֿפֿרעטיקן; זאַט דיר געגנווערטיג זיין *
דער גבונדני אייַכליגי [זאָהן (ינחק) אונד היילן]
אונט יטראל ווילן.

פֿאַטר אונד הערר! זייא אונט גענדיג אונד ערהערי
אונט, דען דייַן ערהאַבנר כאַאן אייַט איבר אונט געכנט.
וואונדערטהער! פֿרפֿאַהרי אייַט אונט כאך דייַכר גנאדי.
גענדיגער אונד ערבאַראונגספֿאַלור! בליק אויף אונט,
אונד ערהערי אונט אין זייַט דער כאַהט. דען דייַן
עוויגער! אייַט דיא הילפֿי.

פֿאַטר אונד הערר! אונזר טון! פֿרגעלט אונט ניכט
כאך אונזרן בעזן האנדלונג * זייא אייַנגעדענק, עוויגער;
דייַכר באַראַהערליגקייט אונד גנאדי; עררעטטי אונט
כאך דייַכר גראטן גיטי, אונד טאַני אונזר, דען וויר
ערקענן קיין אונדערט געטליכט וועזן, אויסר דיר. טעט-
פֿר אַלור וועזן! פֿרזאַט אונט ניכט. עוויגער! אונזר
גאַטט! עכטפֿערכי דיך ניכט פֿאַן אונט: דען אונזר
גאיהט אייַט זעהר בדריקט. בטיילי אונט, פֿאַר קריג,
גפֿאַנגטאַפֿט, פעטט אונד זייַכן, פֿאַר יערר כאַהט
אונד יעדמ טריבונאל: דען וויר האַפֿן לז דיר, עוויגער
אונזר גאַטט! זאַט אונט ניכט בטעאַט לזריק ווייַכן,
אונד

מארגן גבעט

אונד זאט דיין אנטזין אונט זייכטן * דענקי אונט דען
בונד איט אונזרן פארעלטערן ; אונד זייא אונט גבעדיג
אונט דייכט כאאכט ווילן * טויא אויף אונזר עלעכר ,
פרכיט דיא טטיאמי אונזרט פלעהנט ; דער דוא יעדי
טטיאמי דעט גבעטט טרהערטט !

אלאמעכטיגער אונד ערבאראונגסטאלור גאטט ! ערבארק
דיך אונזר אונד אלור דייכר גטעפפי . דען קייכר , אינט
דיר גלייך , עוויגער אונזר גאטט ! וויר פלעהן דיר :
אך ; פרגיב אונט יעדי איטטיטהאט ,

פאטר אונד הערר ! טעפער אונד טרועור ! זעכנדיגט
אונד זעלבטטעטעכנדיגט ווען ! דוא ביטט זא אלוגואלטיג ,
זאט אלוגבעדיג אונד אלוגיטיג דייכן גטעפפן . יא
עוויגער ! אונזר גאטט ! דוא ביטט , אלואעכטיגער !

לאנגאיטהיג אונד ערבאראונגסטאלור , פראהריאט אונט
כאך דייכר איברטונעכגלייכן בארהערצגקייט , אונד
זייא אונט גבעדיג אונט דייכט כאאכט ווילן . טרהערי ,
קעכיג ! אונזר גבעט , אונד רעטטי אונט פאן פייכט
גוזאלט * פרכיט , הערר ! אונזר פלעהן , אונד בטיילי

אונט פאר כאהט אונד טריבואל , דוא ביטט יא אונזר
פאטר , אונזר הערר , אונד דייך כאאן אינט איבר אונט
געכנט : זא זייא אונט גבעדיג , אונט דייכט כאאכט ווילן *
פאטר ! פלואט אונט ניכט ; טעפער ; פרוזירן אונט
ניכט ; פרגיט אונט ניכט , דער דוא אונט גבילדט ;

דוא ביטט דאך איין אלואעכטיגער אונד ערבאראונגסטאלור
קעכיג .

עוויגער אונזר גאטט ! קייכר אינט וויא דוא , אלוגבעדיג
אונד אלובארהערצליג . אלואעכטיגער ! קייכר אינט וויא
דוא , לאנגאיטהיג , פאלור הולד אונד טריימי . היילן
אונט דורך דייכי גראטי ערבאראונג , בונאהר , אונט
סאר טטיראי אונד ערד-ערליטערן . דענקי אן דייכי

קעכטי , אברהם , יצחק אונד יעקב ; זיהי ניכט אויף
אונזרי הארטעקיקקייט , ריכלאזיגקייט , אונד אונזרי
פרגעחונגן

ר
א
ד
א
ז
ז
פ
ד
ע
ב
ז
פ
א
ר
א
ד
ע
ד
א
א
א
י
א
ג
א
א
פ
ג
א
א
ב

פֿרגעהוכגן . זאט אב פֿאן דייכע ענטברעכנטן זארגן ,
 אונד עכדרי דען ראטהטאזט זעגן דעט איבאט , דאט
 דייכע פֿאזקי דראהט . זעכדי טאדט=פֿאזגן פֿאן אונט
 אב , אזעברבאראר ! דען דאט אינט דייכי אזעטטאזיכי
 זייגעטאטט : אונפֿרדיהכטי גכאדי יעדע לייטאזער זע
 זייגן . עזיגער ! זייא דייכט פֿאזקט טון , עררעטטי אונט
 פֿאן דייכע גרימאי ; ענטפֿערכי פֿאן אונט דיא פֿאזגי
 דער זייכי אונד יעדט אנדרן הארטן איבז , דוא היטר יטרזאזט .

עזיגער ! דייך אינט דיא גרעכטיגקייט , אונד אונד אנטזין
 בדעקט דיא טאזאט . זאט זאזאן זייר יזאזאן , זאט
 זאגן , זאט פֿארטטעלזאן , זאזאט זאזאן זייר אונט רעכט=
 פֿערטיגן ? זאטט אונט זיבר דען רעכטן זעגאזיפֿעזאן ,
 זייהן ערפֿארטן אונד זאט עזיגן זיירקקעהרן . יא דייכי
 רעכטי אינט בערייט , זיירקערנדי זיכד אונפֿעלזכעהאן
 אד עזיגער ! זייר פֿלעהן דיר , פֿטעהי אונט זייא ! אד
 עזיגער ! זאט אונט אונד פֿרהאבן גליכגן , אד עזיגער !
 ערהערי אונט אן דעט טאגי , דאזייר דיק אנרוזאן . אונד
 דיק זעהן זייר , עזיגער ! זע דיר עזיגער ! האפן זייר
 אונד דיק פֿרטרזיאן זייר , עזיגער ! טזייגי זיכט זאט
 אב אונט זע זיכטיגן זייה , היירן טפרעכאן : עט אינט
 אונט איט זייהרר האפֿכונג . זאט יעדט קכיט אונד
 יעדט זיכט זיך זע דיר זיין אונטענד זייגן *

ז דוא ! דער ביטנדי פֿרעפֿלר , אונד רייכנדי זיכד
 'איט פֿאטרעהכדן אונפֿזיטט ; זייה ! אונד הערן איט
 גבייגט פֿאן פֿילט טרוזארן . אד ! פֿרגעטטי אונד זיכט
 אונד עזיג . אכזי דיק אונד , הערר ; אונד העלפֿי
 אונט , דען זייר פֿרטרזיאן אונד דיק .

פֿאטר אונד הערר ; זעגן זייר אהני טונד אונד אהני
 גוטי האנדלזאגן זיכד , זא דעכקי אונט דען בונד איט
 אונדן פֿארעלטרן ; אונד דאט זייר טעגליך עפֿנטליך
 אונדקעכאן : דאט דוא זיין אייביגט עזיגט זעגן ביטט .

מארקן גבעט

1) שווא אונזר עלענד , דען אונזר טאטערן אונד דעם
 קוארט אונזרס הערלכט אינט פיל . זייא דוא , עוויגרא
 אונד גיטי דיין לארן כיכט איבר אונט אויס . וויר זינד
 2] יא דיין פאלק , קינד דייכט בונדט . אוואטעטיגרא !
 שווא אוין אונזרי פרינגרטי עהרי אונטר דען פעלקרן,
 ווא און אונט איט אבטייא פאן זיך עכפערנט ; עכט
 פערנט , וויא פאן אייכר אבגאנדרטן [פרויא] וויא
 3] לאגני , הערר ! זאלו דייכני אאכט גפעטוט , דייכני הער
 4] זיכקייט אין פייכט האנד זיין ? זאט דייכני טטערקי
 אונד דייכן אייפער ערוואכן , איבר דיני פייכדי , דאט
 5] זיא איהרר טוויכנדן אאכט זיד טעאן ; דען אך !
 אונזר אונפעלוי זינד כיכט זעמיגי . זאט דיין ערבארן
 אונט לופארקאאן אין דען טאגן דער כאהט , זען
 6] אויך כיכט זאס אונזרס פרדיהנטט ווילן , זא טוהי
 עט זאס דייכטווילן . ראטמי כיכט אויס דאט זעלטי אכ
 7] דענקן פאן אונט ; זאכרן זייא גנעדיג , אייכט פאלקי,
 דאט דוא אייכהייט דייכט כאאנט איט זיבי טעגליך
 לווייאאהו אכערקענט , אונד אויטרופט :

8] הערי ישראל ! דער עוויגי אונד נאמט
 איזט איין אייניגס עוויגס וועזן !

תחנון

9] כווינד אן פאלנגדן טאגן כיכט גבעטט . פרייאטאג אכנד
 10] דיא אכנדי פאר דען פעסטטאגן , דיא טאני נאך דען דרייא
 11] פעסטן ; חמכה , פורים , ראש חודש , דען פונפלעהנטן
 12] טאג אין דען מאלאטן אב אונד טכט , ל"ג בעומר , דען
 13] מאלאט כיסן , פון ר"ח סיון זיכ נאך דען פעסט שבועות,
 14] השעה בלב , אונד דיא טאני לוויטן יו"ב אונד סוכות .
 ויאמר

מארגן-גבעט למ

(ויאמר דוד) דוד ספראך לז גר : איר אינט זעהר
אנגסט ; דאך זאט אונט אין דיא
האנד גאטטט פאלן , זיין ערבארטן אינט זעהר גראט ,
כור ניכט אין מעכטן-האנד .
[רחום וחנון] אלזגבעדיגר אונד אלזבארהערליגר !
איך האבי פאר דיר גזיכדיגט . עוויגר
ערבארטונגספאלר ! ערבארטי דיק זיינר , אונד מיט
זיין פלעהן גבעדיג אן
2 עוויגר ! סטראך איך ניכט אין דייכט לארן
ליכטיגי איך אין דייכט גרימזי ניכט !
3 זיין איר גבעדיג , גאטט ! איך זענדיקי דאהין ;
היילי איך עוויגר ! דען איין גביין אינט עראזטט ;
4 אונד אויך אייבי זענדי אינט זעהר עראזטט ;
אונד כון , עוויגר ! — אך ! זיין זאכגי כאך !
5 זענדי דיק גאטט ! אונד רעטטי אייבי זענדי ;
הילף איר , אונד דייכר גיטי זיילן .
6 דען אינט טאדי דענקט און דייכר ניכט ,
זער זאל אין דער גרופט דיר דאנקן ?
7 איך בין עראירט פאלן זיילן ;
יעדי כאכט טוויזאט זיין בעטטי ;
8 זיין זאגרטאט אינט זענעלט פאלן טרעהן ;
אזרט פאר פילס דראנגזאל .
9 זיילט פאלן איר , אלז איהר איבלזעהער ! זיילט !
גאטט ערהערט זיין זיילן ;
10 דער עוויגי ערהערט זיין פלעהן ;
דער עוויגי זיאט זיין גבעט אויך ;
11 טאזארט אונד ערטראקן זיילן אלזי זיירי פיינדי ;
זיא סטירלן לורוק אין זיכט אויגנבליק .
[אס זענעטאג אונד דאנערשטאג זייר היר זינגעטאלטט ;
[דער פאר-זענער] עוויגר ; גאטט ישראזט ; זאט פאלן
דייכט עכטבראכטן לארן אב , אונד
יא 2 עכדרי

עט
גרא
! גרא
! כד
! -
! רן
! ט
! יא
! =
! קי
! חט
! יא
! זן
! הי
! כ
! י
! ד

מארגן-גבעט

ענדרי דען ראטהעלזט וועגן דעם איבולט' דאס דייכט
פאלקי דראהט

דיא גמיינדי [טויה פאק הימאל אונד זיהי , וויר זינד
לו טאנך אונד האהן אונטר דען פעלקרן *
גלייך דעם טאפי דאס לור יטאלעטבאכק געיהרט
ווירד, בטטימאט לום טאדט , לום פרדערבן, לו טאמערן
אונד טאנדי .

(פאר=זעננר) אונד דענכאך האבן וויר דייכן כאמן כיכט
פרגעטן . אך , פרגעט אונד אונזער כיכט!
עוויגר ! גאטט ישראל'ט ! זאט) (וויא סאן

(גמיינדי) פיינדי זאגן : איהר האבט וועדר טראמט
כאך האפנונג מעהר * אך זייה גכעדיג אייכא
פאלקי דאס לו דייכט כאמן האפט . אולרייכטער ! כעהרי
דיא לייט אונזרט היילט , וויר זינד זעהר געדעוטיהיגט
אונד האבן כאך קייני רוהי . מעגי דין ערבארמן דייכן
לארן אבווענדן !

(פאר=זעננר) אך ! זאט אב פאן דייכט לארן , אונד
ערבארמי דיק דעט אייגנטהואט , דאס
דוא ערוועהלט * עוויגר ! גאטט ישראל'ט !) ()
(גמיינדי) זייה אונזר טון , עוויגר ! דורך דין ערבארמן .
איברגיב אונט כיכט גרויאזאמאן העכדן . ווארום זאלון
דיא היידן העהכן : ווא אינט כון איהר גאטט ! אום
דייכטוילון ערלייגי אונט גאנדי , פערלייך כיכט !

(פאר=זעננר) אך ! זאט אב פאן דייכט לארן , אונד
ערבארמי דיק דעט אייגנטהואט , דאס
דוא ערוועהלט . עוויגר ! גאטט ישראל'ט !) ()

(גמיינדי) ערהערי אונזרי טטימאי , אונד זייה אונט
גכעדיג . איברזאט אונט כיכט אין פייכדט
האנד , דאס אונזר כאמי כיכט פערטיגט ווערדי . זייה
מיינגדעכק

מארגן-גבעט

מ

איינגדענק, וואס דוא אונטן פֿארעלטן לוגט וואהרן,
וויא טטערכי אס היאל זאלו איירי כאַקאַאכטאַפֿט פֿיל
זיין: אך! כון זינד אונזר כור וועניג פֿאן פֿילן איברגבליבן.

(פֿאַרזענגר) אונד דעכנאך האבן וואר דיין כאאן ניכט
פֿרגעטן. אך! פֿרגעטי אויך אונזר
ניכט * עוויגר! גאטט ישרא'ס!) () ()

(גמיינדי) היזן אונט, גאטט אונזרט היילט! אונ
דער העררליכקייט דיכט כאאכט ווילן *
עררעטטי אונט, אונד פֿרגיב אונזרי זינדן, אונ דיכט
כאאכט ווילן .

(פֿאַרזענגר) עוויגר! גאטט ישרא'ס, זאט פֿאן
דייכט עכטבראכטן לזאראב, אונד ענדרי
דען ראטההילט, וועגן דעט איבולט, דאט דיכט
פֿאַלקי דראהט .

[שומר ישראל] היטר ישרא'ס! וואכי איבר דיא
איברגבליבני ישרא'ס, דאט ניכט
אונטרעגהי ישרא, דיא דא בעטן: הערי ישרא .

דיטר דעט איינליגן פֿאַלקט! וואכי איבר דאט איבריג
גבליבני דעט איינליגן פֿאַלקט, דאט ניכט אונטרעגהי
דאט איינליגי פֿאַלק, דאט דיא אייכהייט דיכט וועזנט
אנערקענט: דער עוויגי, אונזר גאטט; איזט איין
אייגיט עוויגט ווען *

דיטר דעט הייליגן פֿאַלקט! וואכי איבר דאט איבריג
גבליבני דעט הייליגן פֿאַלקט, דאט ניכט אונטרעגהי
דאט הייליגי פֿאַלק, וועלכט דאט דרייאזאהל הייליג,
דיר אַלרֿהייליגסטן! אכטטיאט *

דער דוא דעמ ביטטנדן אונד פֿאַעהנדן, אויט בארא=
הערליגקייט גבייגט ביטט! זייא באראהערליג אונד
גבייגט, אייכט גבייגטן פֿאַלקי, דאט אהכי הייליגי איזט=
פֿאַטר

מארגן-גבעט

פֿאָטר אונד הערר ! בגיכסטיגי אונט , אונד ערהערי אונט . וויר האבן קיין פרדיהנסט , דאך ערלייג אונט אינדי אונד גנאדי , אונד טטעהי אונט ביא .

[ואנחנו לא נדע] וויר וויסן ניכט , וואס וויר טחון זאלן ; אונזרי אויגן זינד אויף דין גריכטט . גרענקי אן דייכי הויר , עוויגר ! אן דייכי גיטי , דיא פֿאן עוויגקייט זינד . לאט דייכי גנאדי איבר אונט וואלטן , עוויגר ! וויא וויר אויף דין האררן . גרענק' אונט ניכט פֿרגאכני זינדן , קאמאי אונט היט ערבארטן באוד לופאר , דען וויר זינד זעהר עלענד ווארדן . זייא אונט גנעדיג , עוויגר ! זייא אונט גנעדיג , וויר זינד דעט טאמכט זעהר זאט . ווען טריבזאז דא איזט , דענקסט דוא דער באראהערליגקייט ; דען דוא קעכטט אונזרי בילדונג' ביסט איינגרענק , דאס וויר בור טטויב זינד . היילן אונט , גאטט אונזרט היילט ! אונט דער העררליקייט דייכס כאמכט ווילן ! עררעטטי אונט , אונד פֿרגיב אונזרי זינדן , אונט דייכס כאמכט ווילן

[אל ארך אפים] אולאעכטיגר ! דוא ביסט זאכג איטהיג , פֿאלור הויר אונד טרייאיי . טטראן אונט ניכט אין דייכס זארן * טאכי , עוויגר ! דייכט פֿאלקט , אונד עררעטטי אונט פֿאן יעדס איבל וויר האבן דיר גזינדגט הערר ! פֿרגיב דאך , נאך דייכר אונטנדליכן באראהערליגקייט , אולאעכטיגר !

[אל ארך אפים] אולאעכטיגר ! דוא ביסט זאכג איטהיג ! פֿאלור הויר אונד טרייאיי פֿרבירג דיין אכזילן ניכט פֿאן אונט . טאכי עוויגר ! דייכט פֿאלקט יטראז , אונד בחיטי אונט פֿאר יעדס איבל . וויר האבן דיר גזינדגט , הערר ! פֿרגיב דאך , נאך דייכר אונטנדליכן באראהערליגקייט , אולאעכטיגר !

זשון

(זען דיא נעץ-ראללי אויס דער הייליגן לאדי הערויס גהאפן
ווייך בעטט נאָן פאלגנדס)

[ויהי בנסות] ווען דיא לאדי לאג , סמראך אטה :
אויף , עוויגער ! זאט דיכי פיינדי
לרשטרייאט , אונד דיא דיק האטן , פליכטיג ווערן .
פאן זיין געהט אויט דאס גוען , פאן ירושלים דאט
ווארט גאטסט . בעכעדייאט זייטס דאס , דער דאס
דאט גוען זיין זיכר הייליגקייט דייכס פאלקי ישרא
געבען האטט *

[בריך שמיה] בעכעדייאט זיין דיין כאטן , הער
דער וועלט ! בעכעדייאט דיין טרהאן ,
דער דאס אלגעגנעווערטיג ביטט . דיין וואהלגטאון אן
ישרא דיין פאלק דויארי עוויג ; זייגי דייכס פאלקי ,
דיא האלט דייכר רעכטן , אן דען הייליגן טעאפל ;
זאט זי אונס קאמאן דיא וואהלטהאט דייכס זיכטט ,
אונד זיכס אונד פלעהן איט ערבאראן אן . עט זייאדיר
וואהלגעפליג , אונד לעבן זיין גליגעעליגקייט זי פרי
לענגרן , זאט איך גלעהוט ווערן , אונד דען גרעכטן ;
דאט דאס זיין דיק ערבאראט , אונד איך אונד דאט
אייכיגי , זיין , אויך אלט וואט דייכס פאלקי ישרא
אנהערט ; בטיטלטט * דאס ביטט עט דער אלט
ערנעהרט , אונד אלט טפייזט ; דאס ביטט עט , דער
איבר אלט העררט ; דאס ביטט עט , דער דיא קע
כיגי רעגירט אונד דאט רייך גהערט דיר , איך דער קנעכט
דעט אלרהייליגסטן , האלגזאבט איזט ער ! בייגי איך
פאר דיר אונד-ווערפיי איך דייכס פייארליכן גוען-בוכי .
איך ווערדי זיין קייכר זייט אויף מעכטן פטריואן , אויף
מעכטיגי איך פראטן , כור אויף דיק , גאטט דעט היאולט
דער דאס , זיין גאטט דער ווארהייט ביטט , אונד אונס
אייכי זעהרי דער ווארהייט , דורך וואהרהאפטי טראפטן
געבען האטט , פטריואן איך ; כור זיין דיר , דער דאס
איר

מארגן-געט

איר אונטערזיכט גיט אונד טרייאט ערלייגטט , אונד
 זי דייכט הייליגן אונד ווירדיגן כאאן , וויל איד אבאזיר
 אכטטימאן . עט זיט דיר וואהלגעטלייג , איין הערן
 דייכט געזעלי זי טעכן . ערפיליזי אונד דיר וויכטי איינט
 הערלכט , אונד דער הערלן דייכט פאלקט יסראל זינט
 גוטן , זינט זעבן אונד זינט גליקעליגקייט .

(דער פאר זענר כיינט דיר געזען-רעליי און דיר האנד , אונד זאגט)

פריינט איט איר דעט עוויגן גרעטי ! זאגט אונד זי
 זאמאן זייכן כאאן ערהעבן !

(דיר גמיינדי אנטווארטט) דיין עוויגן ! איינט דיר גרעטי
 דיר אללגעוואלט , דיר הערר-

זיכטייט , דער זיג , אונד דיר איינטעטעט , דיין אלט
 אינט הימאל , אונד אונד ערדן ; דיין , עוויגן ! איינט
 דאט רייך ; דיין , דאט ערהעבן איבר אלזי , זינט אבר-
 הויפט . ערהעבט דען עוויגן , אונד גאטט ! בעטט
 אן * פאר דעם טעמאל זיכר פייטי , הייליג איינט ער !
 ערהעבט דען עוויגן , אונד גאטט ! פאלקט הין זי
 זייכט הייליגן בערגי , דען דער עוויגי אונד גאטט
 איינט הייליג !

(ווען דיר געזען-רעליי נאך דעם לעזן אויפגעהאבן , אונד דעם
 פאלקי גליינט ווירד , זאגט דיר געלי גמיינדי)

(וואת התורה) דינט איינט דאט געזען-בוך , וועלסט
 אטא דען קינדערן יסראל'ס פארזעגט

האט , דורך דען אונד גאטט געמראכטן , אונד דורך
 דיר האנד אטא'ס איברליפערט * איין בייט דעט זעבנט
 אלזן , דיר עט ערגרייפן ; זעעליגקייט אלזן , דיר עט
 אונטרעטיכן . זיכר זייכט וועגי , איינטראכטעט-
 פאלקט אלזי זייכט באהני ; זאגט זעבן און זיכר רעכטען,
 רייכטהאט אונד עהרי און זיכר זיכען . דער עוויגי
 פאנד

פֿאנד וואהגפֿאזן און יטראל, וועגן זיכר גרעכטיגקייט:
דארום מאכטי ער זיין גוען גראס אונד הערליך .

(דער פאר-זענער צעטל הערנאך)

[יהי רצון] עט זיין אונזרם פֿאטר איס הימל וואהל=
גפֿעלויג , דאס הויז דעס זעבנס
[דען טעאפל] ווידר הער לז טטעלן , אונד אירא דען
אכזאכץ זיכר הערליכקייט גטגנווערטיג זיין לז זאטן ,
באלד אונד אין אונזרן טאגן , אונד זאטט אונס דארנין
זאגן : און .

עט זיין אונזרם פֿאטר איס הימל וואהגפֿעלויג , זיך
אונזר אונד אונזרס איברעטעט לז ערבארן ; אונד
יעדס פֿרדערבן , יעדי פֿלאגי , פֿאן אונס אונד פֿאן
דעם גאנלן פֿאלק יטראל אב לז ווענדן , אונד זאטט
אונס דארנין זאגן : און .

עט זיין אונזרם פֿאטר איס הימל וואהגפֿעלויג , דיט
וויין יטראל'ס אונזר אונס לז ערהאלטן , זיא , איהרי
ווייבר , זעהכי , טעכער ; נילר , אונד איהרר טילר
טילר , אין יעדס ארט איהרס אויסטעהאלטט , אונד
זאטט אונס דארנין זאגן : און .

עט זיין אונזרם פֿאטר איס הימל וואהגפֿעלויג , אונס
גליקליכי באטשאפטן דעס היילט אונד דעם טראסטס
הערן לז זאטן , דאס אונזרי פֿרסטאטכי פֿאן דען פֿיר
זייטן דער וועלט פֿרזאמאלט ווערדן , אונד זאטט אונס
דארנין זאגן : און .

דער אלזגענווערטיגי ! ערבאראי זיך אזר אונזר
איט ברייר דעס גאנן הויזט יטראל'ס דיט אין עלענד
אונד גפֿאכנשאפט שאכטן , אויף דעם אטער אונד
אויף פֿעסטט זאכדי , אונד ערלעגי זיא , דאס זיא אויט
דער בודיקקונג איכט פֿריימי , אויט דער פֿיכטערכיט
איכט 1 (12) יב

מארגן-גבעט

אינט זיצט , אויט דער גפאכגכטאפֿט אין פֿרייזאחייט
גזעלט ווערדן , כּון באַלד אונד אין קורצֿר זייט , אונד
לעטט אונס דערויף זאגן : אאן .

(דער פֿאַר זעננר כּינט דאָ גזען-רעללי אין דאָ האַנד ,
אונד זאָגט :)

[יהללו] אַלס זאָבי דעס עוויגן כאָאן ! דען טר
אַזיין אינט האַך ערהאָבן !

(דאָ גניינדי אַנטוואַרטט)

[הודו] זיין רעהם געהט איבר ערד אונד הימל .
ער ערהעבט זייכט פֿאַקט האָרן , איין זאָב-
גזאָנג פֿיר זיינ פֿראַמאָן , פֿיר יטראָל , דאָס איהם
פֿרוואַנדטי פֿאַקט , הַלְלוּיָהּ !

(לרוד מזמור)

- 1 פֿאַלס רוד'ט
דאָ ערדי אונד זאָס זיאַ פֿילזט , אינט דעס עוויגן ;
וועלט אונד בוזאָכר זיכר זיין .
- 2 ער האָט אָן אַזערן איהרן גרונד גלעגט ,
אָן טערטאָן זיאַ ערבזיאַט .
- 3 ווער דארף דעס עוויגן בערג בטטיגן ?
ווער זיינ הייליגי טטעטי בטרעטן ?
- 4 ווער רייכר העכדי / אונד זיטרט הערלעכט אינט ;
אין דעסן זעלוי קיין אייכאייד קעאט ;
ווער זאָס טרוג כּיאַ גטוואָרן ;
- 5 דער עאפֿעכגט זעעגן פֿאַם עוויגן ,
גרעכטן זאָהן פֿאַם גאָטטי זייכט היילט .
- 6 זאַ אינט דאָס גלעכעכט דאָס גאָט פֿרעהרט ;
זאַ אינט יעקב'ס גלעכעכט ,
דאָס זיך זעהכט , דיין אַנטוילן זאָ טוויאן .
ערהעבט

- 7 ערהעבט איהר טארי דאט הויפט !
 ערווייטרט דיא עוויגן ספארטן !
 דאט ער אייכליהי , דער קעניג דעט רוהאט !
 8 ווער אינט דער קעניג דעט רוהאט ?
 דער עוויגי אינט מעכטיג אונד זיגרייך ;
 דער עוויגי אינט זיגרייך איק טטרייט !
 ערהעבט איהר טארי דאט הויפט !
 9 ערווייטרט דיא עוויגן ספארטן !
 זאסט איהן אייכליהן , דען קעניג דעט רוהאט !
 10 ווער אינט דער קעניג דעט רוהאט ?
 דער גאטט דער העערסטארן ,
 דער אינט דער קעניג דעט רוהאט , טזה !

(ווען דיא זענען-ראללי אין דיא הייליגן לאדי הערענעזעלט ווירד ,
 זאגט דיא גאלני גמיינדי)

(וככהה יאמר) ווען זיא נידרגעזעלט ווארד * (דיא
 בוכדטאדי) שפראך ער (אטה) :
 רוהי נוכאעהר , א עוויגר ! אונטר דעראעכניג דער
 טוינדי ישרא'ס .

זיהי איין אין דיין רוהיין , עוויגר ! דוא אונד דיא
 זאדי דיין העררליכקייט . זאסט דיין פריסטער זיך איט
 טונד קויידן , זאסט דיין הייליגן פראהזאקן , אונד דיין
 קעכעט דוד'ס ווילן ! פרוויגרי ניכט , וואסט דיין
 גאזעטר פלעהטי ! איך האבי איך אייני גוטי זעהרי
 געבן : פראסטט איין גזען-בונד ניכט * איין בויט דעט
 זעבנט אלן , דיא עט ערגרייפן ; זעפליגקייט אלן דיא
 עט אונטרשטיין ; זיבליך זינד זייני וועגי , אייכטראכטעט
 פאלן זייני באהני . ברייני אונט , עוויגר ! זו דיר ,
 זא קעהרן וויר ווירד ; ערכייאי אונזרי טאגי , גלייך יעכן
 גליקליכן טאגן דער פארלייט .

מארנן גבעט

(אשרי זוכי בלאט י"ח זייט 2)

[פאלגנד פקאלס וויד נוכט גזוכן : דיא ערשטן טאג דיא
מאלאטס חוכה , דיא ציין טאג פוריס , דיא טאג פאר
דען פייארטאגן דיא פעסט וואכן דען ערשטן טאג כאך
דעם פעסטי אונד דען לרשטערונגס טאג [תשעה באב]

(למנצח)

דעם זאנאגייסטר , איין פטאלס דוד'ס .	1
גאטט ערהערט דיך לור לייט דער באהט ;	2
דער נאזי דעט גאטטס יעקב'ס טיטלט דיך *
ער זענדט דיר הילפי אויס דעם הייליגטהום ,	3
אונטרטילט דיך פון ליון אויס .
ער דענקט דיר אזוי דיכי אפער ,	4
ניאט דיא אטסי דיכר גאכלן אפער גנעדיג און *
גיבט דיר וואס דיין הערן בגעהרט ,	5
אונד לעטט אזוי דיכי אכטלעגי גליכונ *
דען פראהלאקן וויר איכר דיין זיג ,	6
אונד לאטן דאס זיגטפאכיר וועהן *
איך כאאן אונארט גאטטס ;
דען גאטט ערפילוט אזוי דיכי וויכטי .	7
בון ווערד' איך עס גוואהר ,
דאס דער עוויגי זייכט גאזלבתן הילפט ,
אונד איהן ערהערט , אויס זייכט הייליגן וואהנזין
איך ווערד' עס איככי ,	8
און דער גראטן מאכט דינט וואונדערלאזן זיגט *
יעכי קאאן איט שטרײטוואגן אונד ראטטן ;
וויר ריפן נור דען כאאן דעט עוויגן , אונארט גאטטס *
יעכי שטירלן אונד פילן ,	9
וויר שטעהן אויסגריכטט אונד בלייבן *	

[קאהר]

עוויגר

מר

מארגן-גבעט

10 עוויגער ; היילן אונט ; קעניג !
טרהערט אונט ! ווען וויר דיר פֿלעחן !

(וואַ לציין) כאַך לזין , אונד דעכן אין יעקב ,
דיא פֿאן איטטיטהאטן זיך בקשהרן ,
ווירד אין ערלענד קאמאן , טפּריכט גאטט . אונד איך
אאכז דיין בונד איט איהאן , טפּראַך דער עוויגי , אין
גייטט דער אויף דיר רוחט , אונד זייכי ווארטי דיא איך
אין דיין אונד גלעגט האבי , זאלן פֿאן דינא אונד
ניכט ווייכן ; אויך ניכט פֿאן דעם אונדזי דינער קינד
אונד קינדט קינד , טפּריכט גאטט , פֿאן כון אן ביט
אין עוויגקייט *

דוא אלורהייגטער ! טהראכטט אונטר לאבגואנגן ישרא'ס

דיא ענגל רופֿן איינר דעם אנדרן לז : הייליג , הייליג
הייליג , אינט דער גאטט דער העערטארן , דער גאנלי
ערדקרייז אינט פֿאלל פֿאן זינר איעטטעט . (אדר
כונד דער קאלדעאיטן דאלועטטונג) זיא [דיא ענגל]
עאטפֿאנגן איינר פֿאן דעם אנדרן (דיא הייליגונג)
אונד רופֿן : הייליג , אין יענר היאולט העהי , אין דעם
ערהאבן טעאסל דער געטליכן אללגענווארט : הייליג ,
אויף דער ערדי , אין ווערק זינר אללזאכט ; הייליג ,
אין אונטערדיכר עוויגקייט . גאטט דער העערטארן ;
דיא גאנלי ערדי אינט פֿאן זינר העררליכקייט פֿאלל *

אונד אין ווינד ערהוב איך , (זאגט יחזקאל) דא
הערטי איך היכטר איר אין גטעכי וויא איינט גראטן
ערדעבענט , דאט ריף : גלאבט זיא דיא איעטטעט
גאטט

מארגן-גבעט

גאטסט אויט יעדס טראכטפונקטי . (אדר באך דער
קאלדעאיטן דאלאטטפונג) אונד איין וויכד ערהוב
איך , דא הערטי איך היכטר איר אייני טטיגאי אין
העפטיגר בושונג , דיא זאכטרייכד אויסריץ : גלאבט
זייא דיא העררליכקייט גאטסט פֿאן דעם ערהאבנן ארט
דער געטטליכן אלזגעגנווארט .

דער עוויגי ווירד אימאר אונד עוויג רעגירן . (אדר
כאך דער קאלדעאיטן איברזעלונג) עוויגר ! דיין רייך
בטטעהט אויף עוויג , אונד אין אלן אונטערליכן וועלטן

עוויגר ! גאטט אברהא'ט , יצחק'ט אונד יסרא'ל'ט ער
האלטי דיזט אויף עוויג בייא איהנן , דאט דיין פֿאך
איהרי אינכרן גדאקן דארנאך בילדן , אונד איהר הערן
לֹו דיר ערהעבן .

אלזבארהערליגר ! דוא פֿרגיבסט דיא איטטיטהאט ,
פֿרטילגסט ניכט , כיאטט אפֿט דען לֹארן לֹוריק , אונד
זעסט דיין גריט כיא ערוואַכן .

דען עוויגר ! דוא ביסט אלזגיטיג אונד אלזפֿרגעבנד
אונד פֿאן גראטר גבאדי , אלן דיא דיק אכרופֿן

דייני גרעכטיגקייט איזט אונזאנדלובאר , דייני זעהרי
איזט ווארהייט .

דוא ווירטט דיא דעם יעקב גמווארכי טרייאזי , דיא
דעם

מה

מארגן-נבעט

דעם אברהם לוגי־רטי גכאדי , אונס האלטן , וויא
דא זיא אונזרן פֿארעלטערן אין דען טאגן דער פֿארלייט
לוגטווארן האטט

בעכעדייאט זייא גאטט , טאג פֿיר טאג ! ער זאדט אונס
אויף , דער אלזאמעטיגי ! איזט אבר אויך אונזר העלפר .

דער גאטט דער העערטארן איזט איט אונס , יעקב'ס
גאטט איזט אונזר טון

גאטט דער העערטארן ! וואהז דעם דער דיר פֿרטרויאט

עוויגר ! היזן אונס ! קעכיג ! ערהערי אונס ווען וויר פֿלעהן

בעכעדייאט זייא אונזר גאטט ! דער אונס לז זיכר פֿר=
הערלזיכנג ערטאפן * ער האט אונס פֿאן דען איררוועגן
אבגזאכדרט , אינדעם ער אונס דיא זעהרי דער וואר=
הייט גגעבן , אונד דיא בגירדי לזס עוויגן זעבן , אין
אונט גפֿלאנלזט האט . ער ווירד אויך אונזר הערלן
זיכס גזעלי עפֿכן , אונד אין אונזרן הערלן זיבי אונד
עהרפֿורכט ערהאלטן , דאס וויר זיכן ווילן ערפֿילזן ,
אונד איהם איט אויפֿריכטיגם גאיטהי דיהכן ; דאזיט
וויר ניכט אום אייטל אונס באיהן , אונד טייכווערקי
הערפֿארברייכן

עט זייא דיר וואהזגעלזיג , עוויגר ! אונזר אונד אונזר
פֿארעלטערן גאטט ! דאס וויר דיכי זאלזכנגן אין דער וועלט
בעאבאכטן , דאזיט וויר דראייכטט ווירדיג ווערדן
לז זעבן , לז זעהן , אונד לז ערבן , דיא גזיקזעלזיג=
קייט אונד דען זעטגן אין דען לייטן דעס ערזערט ,
אונד אין דעם זעבן דער לזיקנפֿטיגן וועלט ,
דאס

דאס

מארנן-גבעט

דאס אייני עהרי דען עוויגן לאבינגי , אונד כיאזט
טטיילי ווערדי * עוויגר ! איין גאטט ! מיך וויל אין
עוויגקייט דיר דאכן

דיין דעם אאכני דער גאטט פֿרטרואט , דער עוויגי
ווירד זייני לופֿרזיכֿרט זיין .

פֿרטרואט אויף גאטט לז און לייטן , דען גאטט דער
עוויגי אינט איין פֿעלז עוויגליך .

אונד זיז ווערדן דיר פֿרטרואטן , דיז דיין כאאן קעכנן,
דען דוז פֿרלעטט זיז כיכט , דיז כאך דיר פֿראגן , עוויגר!
דער עוויגי פֿאכד וואהגפֿאזן אן איהם [יטראז] וועגן
זיכר גרעכטיגקייט , דארום אאכטי ער זיין געזן גראט
אונד העררליך *

(קדיש)

(גמיינדי) זאט דאך , א גאטט ! דיז גרעטי דיכר
קראכט זיך 'לייגן , וויז דוז לנגאגט האטט
גרעכקי אן דיכני הווד , עוויגר ! אן דיכני גיטי , דיז
פֿאן עוויגקייט זיכד *

(פֿארזעכנר) פֿרהערליכט אונד גהייליגט זיז דער
כאזי דעס האכֿטרהאבן אין , דער
וועלט , דיז ער כאך זייכט וואהגפֿאזן ערטאפֿן האט .
זיין רייך בגיכני אין אירן לייטן , אין אירן טאגן ,
אונד אין דען לעבלייטן דעס גאכֿלן הויט יטראז ,
באלד אונד אין קורכר לייט , אונד טערעכט : און

(דיז גמיינדי פֿעללט אין) און . דער כאזי דעט
דאכֿטרהאבן

מארנן-גבעט

מו

האכטערהאבן זייא גבעטדייאט פֿאן עוויגקייט לֹו עוויגקייט:

(פאר=זענער) גבעטדייאט , גלאבט , גריהאט , ער=
העהט אונד ערהאבן , פֿרעהרט , אונד
עוהרפֿורכטפֿאלז גפרין זייא דער כאאי דעט אזר=
היזיגטן , ערהאבן אייט ער איבר אזוי בעטדייא=
אוכגן , לאב=אונד פֿריי=געכגי , דיא אין דער וועלט
אויטגטפראכֿן ווערדן , אונד טפֿרעכֿט : אאן .

(גמיינדי) אאן . עוויגר ! כיס אייט ערבאראן אונד
יוואהלגפֿאלזן אונזר גבעט אן .

(פאר=זענער) דאט פֿלעהן אונד דאט פֿרזאכגן פֿאן גאכֿן
יטראז , ווערדי וואהלגעלזיג פֿאן איהרט
היאזליטן פֿאטר אנגכאמאן . אונד טפֿרעכֿט דארויף אאן .

(גמיינדי) אאן : דער כאאי דעט עוויגן וייא גבעט=
דייאט פֿאן כון אן אונד אין עוויגקייט .

(פאר=זענער) היאזליטר פֿרידי אונד גליקזעלויגקייט ,
זייא אוכט אונד גאכֿן יטראז בטטיאט ,
אונד טפֿרעכֿט : אאן .

(גמיינדי) אאן : אוכזרי הילפי קאמאט פֿאט עוויגן ,
דער היאזל אונד ערדי טויף .

(פאר=זענער) דער איינטרעכֿט אין יעכן העהן ער=
העלט , דער לאסטי אויך פֿרידן איבר
אוכט אונד גאכֿן יטראז וואלטן , אונד טפֿרעכֿט דא=
רויף : אאן * (גמיינדי) אאן *

(עלינו)

עס אייט אוכזרי פֿפֿליכֿט , הער דעט וועלטאלזט !
דיך לֹו לאבן , טעפֿער דעט ערדקרייט ! דיך

לֹו

יג (13) 1

מארגן גבעט

1 לָו פֿרֶהעררליכֿן * ניכט גלייך אנדרן סעלֿקרן דעס
 2 ערבאדנט, ניכט גלייך אנדרן גטלעכטֿרן דער ערדי,
 3 ניכט זא, אינט אונזר אכטהייל, אונזר זאמט, ניכט
 4 וויא דאס זאמט איהרר מענגי * וויר בייגן דאס קניא,
 5 בעטן אן, 'אונד ביקקן אונט פֿאר דעם קעניג און
 6 קעניגי, דעם אוןרהייליגטן! האכגזאפט אינט ער *
 7 פֿאר איהם, דער דיא היאול אויטברייטט, אונד דיא
 8 ערדי גרינדט * דער טהראן זיכר העררליכֿייט אינט אים
 9 היאול, איבר אונט ערהאבן, דיא אונגזאמט זיכר
 10 זאכטט אין יענן היאולט העהן. ער אינט אונזר גאטט,
 11 זאכטט קייכר! אונזר קעניג אינט אין ווארהייט, קייכר
 12 אויט איהם. זא הייטט עט אויך אין זייכט גען-בולכי:
 13 ערקעכנט אונז, אונד כעהאט וואהל לָו הערלֿן, דאס
 14 דער עוויגי, ער אוןיין, גאט זיא, אבן אים היאול
 15 אונד אונטן אויף דער ערדי, אונד זאכטט קייכר.

16 עוויגר אונזר גאטט! דארום האסן וויר, באור דיא
 17 העררליכֿייט דייכר אונזאכט לָו טוואן; דאס דיא גרייאל
 18 פֿאן דער ערדי פֿרבאכנט אונד דיא געטלֿן אויסגראטט
 19 ווערדן, דאס דורך דאס רייך דעס אונזאכטֿיגן,
 20 דיא וועלט פֿרעאוןקאמאכט ווערדי; און קיכר דעס
 21 פֿלייטט דייכן כאאן אכרופֿן, אונד און פֿרעפֿור דער
 22 ערדי זיך זעלבטט לָו דיר ווענדן מעגן, זאס און אייכ
 23 וואהר דעס ערבאדנט ערקעכט אונד בגרייפֿן, דאס
 24 לָו דיר אוןיין יעדס קניא זיך בייגן, יעדו לֿונגי טווערן
 25 אונט; אונד דארום פֿאר דיר, עוויגר! אונזר גאטט!
 26 היכקניאן, כידרפֿאון, אונד דיא עהרי דייכט כאאכט
 27 פֿרֶהעררליכֿן זאס זיא זיך אוןיין אין דאס יאך דייכט
 28 רייכטט טאגן, אונד דיק אוןיין, באור אונד אוןיין עוויגי
 29 זייטן פֿיר איהרן בהעררט ערקעכטן * דען דיין אינט
 30 דאס רייך, אונד אוןיין עוויגי זייט ווירטט דא אין הערר-
 31 ליכֿייט העררטן זא וויא אין דייכר זעהרי אכגטריבן
 32 טטעהט: דער עוויגי ווירד זיאאר אונד עוויג רעגירן!
 33 אונד

אונד

מו

מזארגן-גבעט

אונד פֿערער : דער עוויגי ווירד קעניג זיין איבער דיא
גאנצן ערדי . אין דיין טאגן , ווירד דער עוויגי אייביג,
אונד זיין כאאי אייביג זיין *

(אין דען וואכן טאגן ווירד טעגליך דעס מארגנס כאך דעס
עלינו גבעט אין פסאלס גזונגן אונד לואר דען ערטן טאג
דער וואכי :

(לרוד מזמור זיהי בלאט מ"ב זייטי 2)

(דען לויטן טאג דער וואכי)

(שיר מזמור לבני קרח)

אין זינג-סטאוס דער זעהני קרח'ס *	1
גראס אינט דער עוויגי אונד האכגריהאט ,	2
אין אונזרס גאטסט טטאדט , זייכס הייליגן בערגי ;	3
דעס בערגי זיין , איין טעכר זאכדלזויג ,	
דיא וואכי דעס ערדבאוס ,	
דער רעזידענץ אייכס גראטן קעניגט ,	
זור איטטראכט גזעגן .	
אין איחרן פאלזעסטן אינט גאטט אלס טון ערקאכט	4
זעהט—דיא קעניגי פֿרוואולטן זיך היר ,	5
אונד גינגן אלזינאמט פֿאראיבר .	
זיא זאהן זיא , בליבן פֿרוואונדרט טטעהן ,	6
עכטזעלטן זיך , אונד פֿלאהן .	
אין זיטטרן ערגריץ זיא דאזעלבסט ,	7
אייכי אכסט , וויא אייכי גבעהרין .	
איט דעס וויכדי אויס מארגן ,	8
זבראכסט דוא גאטט , דיא טיפֿי פֿאן תרטיט .	
וויא וויר עס גהערט , זא זאהן וויר עס כון ,	9
אן דער טטאדט דעס גאטסט דער הערטארן ,	
אן אונזרס גאטסט טטאדט ,	

דאט

13 ב

מארגן-גבעט

- דאס דער עוויגי זיא אויף אימאר ערהעלט .
- 10 וויר פֿרגלײַכן כּון דײַכי גיטי , גאטט !
איטטן אים טעאס *
- 11 אײט דײַכס רוהק אונד דײַכס זאב ,
אס ענדי דער וועלט .
- 12 דײַכי רעכטי אײט פֿאלזר גרעכטיגקײט
דער בערג זײן פֿרײאט זײך ,
דיא טעכטר יהודה'ס זײלזן ,
איבר דײַכי ריכטר-טפּריכײ .
- 13 אוארינגט זײן !
געהט אום זיא הערום !
לעהט איהרי טיראי !
- 14 באערקט איהרי זײניגער !
בטטייגט איהרי פֿאלזעטי !
- 15 דאזיאט איהר עט דער כאכעוועלט פֿרקײנדן קענטט ;
דאס דער גאטט , אונזר גאטט אײט אויף עוויגי
ער פֿיהרט אונס איבר דען טאד .
(דען דרײטן טאג דער וואכי)
(מזמור לאסף)
- 1 פּסאלם פֿאן אסן *
גאטט טטעהט דא אין געטלײכר גאײנדי ,
ער ריכטט אײטטן אונטר ערדן-ריכטרן !
- 2 „ וײא זאכגי וואלט איהר אונרעכט ריכטן ;
„ כאכזיכט האבן פֿיר דאס אנזעהן דער טולדיגן
פּערטאן ?
- 3 „ טאכט דען אראן אונט דען וואײן רעכט !
„ ערקעכנט דיא אונטולד דעס עלעכדן , אונד
דירפֿטאן !
- 4 „ עררעטיט אראי אונד בדרענגטי !
„ בפֿרײאט זיא אײט דער האנד דער רוכלזאן !
- 5 כײן , זיא אכטן כײכט דארײן ,
זיא וואלן עט כײכט ערקעכנן ,

מח

מארגן-געבעט

- וואנדלן אימארהין איס פֿיכטערן .
 זא אנט דאך דעס זאנדט גרונדפעסט וואכנן !
 איך טפֿראך זױאר : איהר זיך געטער ! 6
 אזוי דעס העכסטן זעהני !
 אזױן , איהר טערבט ווי אעכטן , 7
 איהר פֿאלזט הין ווי אזױ טראכנן .
 אויך ! גאטט ! ריכטי דוא דען ערבאלז ; 8
 דען דוא ביטט ערבהער דער גאכנן וועלט .
 (דען פֿירטן טאג דער וואכי)
 (אל נקמות)

- גאטט דער ראכֿי , עוויגר ! 1
 גאטט דער ראכֿי ! ערטייני !
 ערהעבי דיך , ריכטר דער וועלט ! 2
 פֿרגילט דען שטאלזן נאך פֿרדיכטט .
 ווי זאכני זאלן פֿרעפֿלר , עוויגר ! 3
 ווי זאכני זאלן זיא טריאואפֿירן ?
 פֿרעכֿי ווארטי אויטשטאטן , אונד טראכֿן ? 4
 ווי זאכני זאלן איבלטהער זיך ריהאן :

2

- עוויגר ! זיא זרטזאגן דיין פֿאלק ; 5
 זיא אונטרדריקן דיין אייגנטהום ;
 ערווירגן וויטווע אונד פֿרעאלזינג , 6
 עראארדן דיא פֿרוואזטן ;
 אונד שפרעכֿן : גאטט זיהט עט ניכט ; 7
 גאטט יעקבֿ'ס מערקט ניכט דארויך !
 א איהר אולברכן איס פֿאלקי ! דענקט דאך נאך 8
 'איהר טאהרן , ווען ווערדט איהר עט בגרייפֿן ?

3

- דער דאט אחר איינגעבלט , זאלזטי דער ניכט הערן ? 9
 דער

מארגן-געבעט

22 דער דאס אויגי גבילדט , זאלוטי דער ניכלס זעהן?
10 דער דיז היידן ליכטיגט , זאלוטי דער ניכט
טטראשן קעבנן ?

23 דער דעם מענטן אייניכט גיבט
11 דער עוויגי ! ווייט זאלט דיכטן דער מענטן ;
וויא וואהו עט אייטז אייט .

4

12 היין דעם אאכני , דען דוז ליכטיגט , גאטט !
דעם דוז זעהרטט דורך דיין געזן ,
13 גלאסן זיין אין בעזר לייט ,

1 ביט דעם בעזיוויכט דיז גרוכט ברייטט זיא .
2 דען גאטט פֿרטטעטט זיין פֿחוק ניכט ;
3 פֿרלעטט ניכט זיין אייגנטהוס .

4 דאס רעכט קעהרט לור גרעכטיגקייט לזריק *
אונר אזוי רעדליכי הערלן פֿאלגן איהם כאך

5

5 ווער טריט פֿיר איך אויף , ווידר פֿרעפֿור ?
ווער טטעהט איר ביא , ווידר איבלטהער ?

6 א ווערי ניכט גאטט איין העלפֿר ,
17 איך וואהנטי טיאר איס טטיוון גראב .
18 כון אבר , ווען איך דענקי .
יעלט וואנקט איין פֿוס ,

7 זא אונטרטטילט איך דייכי גנאדי , גאטט !
ווען זיך קוואאר אין איר היילט ,
8 זא ערגעלט דיין טראסט אייכי זעלוי .

6

9 ,, אייט דער אונגרעכטי ריכטר-סטון ?
10 ,, וואהו איט דיר פֿראיינט ?
,, דער אונרעכט טאידט *

11 ,, אויף דער פֿארק דעט גזעלט ?
21 ,, זאט זיא זיך כור ראטטן ווידר גרעכטי ;
זאט

מט

מארנן-גבעט

- „ זאט זיא כור פֿרדאאן טולדזאט בלוט .
 „ דער עוויגי אינט איר האהי 'בורג ! 22
 „ איין גאטט אינט איר טולפֿעלט
 „ איהר אונרעכט קעהרט ער אויף איהר הויסט ; 23
 „ פרטילגט אין איהרר באאטהייט זיא
 „ יא , דער עוויגי אונזר גאטט ! פֿרטילגט זיא .

(דען פינפטן טאג דער וואכי)

(למנצח על הגתית)

- 1 דעם זאנגאייסטר אויף דער גתית , פֿאן אטף .
 2 יוילנט גאטטי , אונזרר טטערקי ;
 פֿראהזאקקט דעם גאטטי יעקב'ט !
 3 ערגרייפט דאט זאיטנטפיל ! געבט פויקן הער ;
 נעהאט דיא זיבליכי הארפי איט פטאלטרן !
 4 בלאזט אס נייאזאנד דיא פאזויכי ;
 אס פֿיארטאגי אונזרט פֿעסטט .
 5 עט אינט גזעף אין יטראל ,
 פֿאררדנאנג פֿאן יעקב'ט גאטט ;
 6 איינגעזעלט לוס זייגניט אין יהוסף
 אולט ער (גאטט) איבר אלרים אויטלאג ,
 הערטי איך פֿפראכי דעטן ,
 דען איך פֿארהער ניכט גקאנט ;
 7 „ איך נאהט דיא זאטט פֿאן זייכן טולטרן אב ,
 „ בפֿרייאטי זייכי הענדי פֿאן דעם זאטטגטיררי .
 8 „ דוא ריפֿטט איך אן אין דער נאהט :
 „ איך האלף דיר אויט , אונד 'ערהערטי דיק
 „ איינגהילוט אין דאכר-וואלן ;
 „ אס וואטר אריבה פֿרוזכטי איך דיק .
 9 „ זא הערי דען איין פֿאלק ! איך זייגי ;
 „ יטראל ! א דאט דוא איר פֿאלגטט !
 10 „ דוא זאלטט'ניכט האבן אנדרי גאטטהייט ,
 „ קיינן אנדרן גאטט אנבעטן .

איך

מארגן-גבעט

- 11 ,, אויך בין דער עוויגי , דיין גאטט ,
 ,, דער אויט מלרים דיק גסיהרט ,
 4 ,, טוהי דיין מוכד ווייט אויף : אויך פֿילן איהן .
- 12 ,, אבר איין פֿאזק גהארבטי ניכט ;
 ,, ישראז וואלטי איר ניכט פֿאזגן .
- 13 ,, זא איברזיט אויך זיא , דעט דינקן איהרט הערלכט ;
 ,, איט זיא כאך זיהרט ראטהי וואכרן .
- 14 ,, ווען דאך איין פֿאזק איר גהארבן וואלטי :
 ,, ווען ישראז אויף אייכן וועגן גיכגי !
- 15 ,, אויך וואלטי זייכי פֿייכדי באזד דעאיטהיגן ,
 ,, מוכד אייכי האכד אויף זייכי ווידראכר וועכרן .
- 16 ,, דיא האטטר גאטטט איסטן באזד זיך טאיגן ;
 ,, זיין וואהלסטאכד אבר עוויג זיין .
- 17 ,, דאט אארק דער וויילן , זאלטי זיא טפייין ,
 ,, האכיג אויט פֿעזגן , זאלטי זיא זעטטיגן .

(דען זעכסטן טאג דער וואכי)

(יי מילך זיהי בלאט י"ז זייטי 2)

(דען זיבנטן טאג , שבת)

(מזמור שיר זיהי בלאט ט"ז זייטי 2)

(אן דען וואכן טאגן כאך דעס עליט גבעט דעס אכנדס
 ווידד פֿאלגברד פֿסאלס גזוגן)

(שיר מזמור לאסף)

1 גזאכג אספֿ'ס לום זאיטנטפיון .

2 גאטט ! טוויגי ניכט !

זייא ניכט זא רוהיג ,

18 כיכט זא טטיוזי , אלוואעכטיגר !

3 זיהי , דיכי פֿייכדי טאבן ,

דייכי האטר ערהעבן דאט הויפט :

טאידן

מארגן-גלעט

ג

4 טוידן היינדיך רעכקי ווידר דיין פאלק ;
 בראטהטלאגן זיך ווידר דייכי גטילטן .
 5 זיא טפרעפֿן : וואהלאן ! וויר וואלן זיא אויטראטטן ;
 דאט זיא קיין פאלק מעהר גכאנט ,
 6 דער כאמי ישראל'ס כנאמר גדאכט ווערדי !
 זא האבן זיא אים הערלן בטלאטן ,
 זא אינט איהר בוכד ווידר דיך ;
 7 אדווא'ס אונד ישמעאל'ס היטטן ;
 אואב אונד דיא הערים ;
 8 גבל עמון אונד עמלק ;
 דיא פלשתיים איט דען אייכוואהרן פאן לור .
 6 אויך אטור אינט איהכן בייאגטרעטן ,
 אינט דען זעהכן לוס'ט לום אראי גווארדן .
 10 טוהי איהכן , וויא דען אדיניכס ,
 וויא טיטרא , וויא יבין , אס באכי קיטון ;
 11 דיא אין עין דואר גטלאגן ווארדן ,
 אונד דארט דאט ערדרייך דינגטן .
 12 לואט איהרו פירטטן זיין , וויא עורב אונד זאב ;
 איהרו גראטן * וויא זבח אונד לזאוכט .
 13 זיא , דיא דא טפרעפֿן ;
 גאטטט וואהכונג עראברן וויר פיר אונט .
 14 גאטט ! וויא ווירבל 'אאכי זיא ;
 וויא שטאפפֿן פאר דעם ווינדי ,
 15 וויא בלין דער דען וואלד ענטלינדט ,
 וויא פלאמאי דיא אויף גבירגן לאדרט ;
 16 אלוא פֿרפֿאלגי זיא איט דייכס וועטטר ,
 זא עכגטטיגי זיא איט דייכס שטורמי !
 17 לואט איהר גזיכט פאלז טאכדי זיין .
 דאט זיא דיך , עוויגר ! זוכן לערכן .
 18 לאט זיא זיך טעמון ,
 אויף אימאר בטטירלכט זיין ,
 19 לז טאכדן ווערדן אונד לז גרוכדי געהן .
 דאט זיא ערקעכן , דאט דוא , עוויגר !
 יג (14) 1 אלזמייכניגר

איינמריש

וואו אייניגער ! דער העכסטער זימטט אין אלער וועלט !

איינמריש דעם שבת

ווערן פאלגנדי סקאלמן גוזנן) פרייליטג נאך דעם מנחה גבעט , זייס אלטריש דעם שבת

(לכו נרננה)

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

1
2
3
4
5
6
7
8
9

אויף ! זאטט אונט דעם עוויגן יויזלן !
 זאטט אונט פראהלאקן אונזער הארט אונד רעטער .
 חיר וואלן איט דאכ-גזאנג פאר איהם ערטייכן ,
 איט זאיטן-טפיל איהם לויט פראהלאקן !
 דען דער עוויגי אינט איין גראסער גאטט :
 איין גראסער קעניג איבר אללי געטטר-וועגן .
 דער ערדן טעטלי זינד אין זיכר האנד
 דיא גיפאל דער בערגי זינד זיין .
 זיין אינט דאט מעער , ער טון עס .
 דאס טראקבי איזט זיכר העכדי ווערק .
 אכבעטן זאטט אונט , כידרפאלן ,
 הינקניאן פאר דעם עוויגן אונזרן טעמער .
 דען ער איזט אונזר גאטט ;
 חיר דאט פאלק זיכר וויידי ,
 דיא הערדי זיכר האנד ;
 נאך חייטי , ווען איהר איהם גהארעט
 (גאטט ספרייכט)
 פֿרעטאקט כילט איירן זין , וויא לז אריבה ,
 וויא אט טאגי דער פֿרונזוכג אין דער ווייטי ;
 דא איירי פֿעטר איך פֿרונזוכטן , איך פֿריפטן ,
 אכטאן זיא אייבי טחאטן זאהן :
 פֿירליג

נא

דעם שבת

- פֿירלִיג יאחר פֿרווארן אַיך דיט גמלעכט , 10
 אונד טפראך : עט אינט איררזיכניג פֿאזק ,
 דאט אייני וועגי ניכט ערקעכנן ווילן .
 אין איינעם לאַרני טוואור אַיך דא : 11
 זיא זאלן ניא אין אייני רוהיטטאדט איינגעחן .

(שירו לה' שיר חדש)

- זינגט איין כייאט זיך דעם עוויגן ! 1
 זינגט דעם עוויגן אזוי וועלט !
 זינגט דעם עוויגן ! לאבט זיין כאאן ! 2
 פֿרקנדט טאג פֿיר טאג זיין הייל !
 ערלעהט אונטר דען היידן זיין רוהק , 3
 אונטר אלן פֿעלקרן זייני וואונדער .
 דען גראט אינט גאטט אונד האכגפרייזן , 4
 אונד עחרפֿורלעטט וועהרט אינט ער ;
 האך איבר אזוי געטטר=וועגן !
 דיא געטטר דער היידן זינד אזוי געטלן : 5
 אבר דער עוויגי האט דיא היאאל ערטאפֿן .
 פֿאר איהק אינט מאיעסטעט אונד פראכט ; 6
 אין זיינע הייליגטהואי , טריואוץ אונד טעכהייט .
 ברינגט דעם עוויגן , איהר גמלעכטר דער היידן ! 7
 ברינגט דעם עוויגן רוהק אונד טריואוץ !
 ברינגט דעם עוויגן זיינע כאאנט רוהק ! 8
 בטרעטט אַיט גטענקן זיין פֿארהאן !
 בעטט איהן אן , אין פֿעסטליכט טווק ! 9
 בעטט אזוי וועלט פֿאר איהק
 זינגט אונטר היידן : 10
 דער עוויגי אינט קעניג !
 פֿעסט טטעהט דיא וועלט , אונד וואנקט ניא !
 ער רילטט פֿעלקר גרעכט !
 היאאל פֿרייזי דיק ! ערדי זייא פֿרעליך ! 11

עט

2 יך

איינגריט

עט ברויזי דאס אבער, אונד וואס עט עכטהעלט
דיא פֿוֹר זייא וואכניפֿאלז, איט אלזק וואס
דארין אינט,

עט יויכלן אזוי בייאי דעט וואלדט!
פֿאר דעם עוויגן! טר קאמט!
טר קאמט, אונד ריכטט דען ערדבאלז!
ריכטט דען וועלטקרייז גרעכט,
אונד דיא פֿעלקר, כאך זייכר טרייא!

(יי מלך)

I

דער עוויגי רעגירט! פֿראה אינט דאס ערדרייך,
פֿרעליך דיא גראטן איכולן.
אום איהן הער אינט וואלן אונד דוכן,
רעכט אונד גרעכטיגקייט זייכט טהראכט פֿעסטי.
פֿייאר וואלזט פֿאר איהם הער, עכטליכדט דיא
פֿייכדי אום אונד אום

2

זייכי בליזי ערזייכטן דיא וועלט;
דער ערדבאלז זיהט עט אונד ליטרט;
בערגי לרגעהן וויא וואקט, פֿאר דעם עוויגן,
פֿאר דעם הערן דעט גאנלן ערדרייכט!
דיא היאאל פֿרקוידן זייגי גריכטי;
אזוי פֿעלקר טוואן זייכי טהרי.

3

בעמט זיכד אזוי בילד־דיהכר,
דיא זיך איהרר געטלן ריהאטן.
אזוי געטטר בייגן זיך פֿאר איהם
ליין הערט עט, אונד פֿרייאט זיך;
פֿרעליך זיכד דיא טעכטר יהוד'ס;

איבר

נב

דעם שבת

9 איבר דיני ריכטרטסרייכ, עוויגד!
 דען גאטט! דוא ביטט דער העכטטי אי אולר וועלט;
 איבר אזוי געטטר-וועטן האכטרחאבן.

4

10 פריינד גאטטט! האטט דאט ארגי!
 ער טילט זיכר פראמאן לעבן;
 רעטיט זיא אויס פֿרעפֿאר האנד.
 11 זילט געהט דעם פראמאן אויף;
 דעם טרייאגניכטן הערלן, פריידי.
 12 פרייאט אייך, רעדליכן! דעם עוויגן;
 אונד דאנקט זיכם הייליגן כאאן!

מזמור שירו לה'

1 פסאלם. זינגט דעם עוויגן איין כייאט ליד,
 דען ער האט וואונדער גטהאן.
 זייכי רעכטי, זיין הייליגער ארם,
 האט איהם זיג עררוכגן.
 2 גאטט האט זייכי הילפי קונד גטהאן,
 זייכי גרעכטיגקייט פֿאר היידן אפֿפֿכבארט;
 3 וואר איינגדענק דער זיבי אונד טרייאוי,
 דעם הויני יטראל'ט,
 דא זאהן דיא עכרן דער וועלט,
 אונדורט גאטטט הילפי.
 יוילכט דעם עוויגן אזוי וועלט!
 פֿראוואקט, זינגט, טפילט!
 5 פֿלאגט אן, דאט הארפֿן-טפיל, דעם עוויגן!
 זאטט הארפֿן-קלאנג אונד פֿטאזער,
 6 טראאפעטן אונד פֿאזויכן-טאלז,
 פֿאר דעם עוויגן, דעם קעכיגי, ערטעבן.
 7 עט טטיראוי דאט מערר אונד וואט עט עכטהעלט,
 דער ערדקרייז אונד דיא איהן בונאהנן!
 טטרעווי

איינטריט

9 8 סטרעמי רויטן הענדי קלאמפן !
 בערגי יויכלן וועטגזאכג !
 פֿאר גאטט ! ער קעמט דען ערדבאזן לױ ריכטן ;
 9 ריכטט דען וועלט־קרייז כאך רעכט ,
 חונד דיז פֿעלקר כאך ביזזיגקייט *

י״ מלך

1 דער עוויגי רעגירט ! היידן לײטערן !
 2 ער טהראכט אויף כרובים, דיז ערדי טוואנקט !
 2 גאטט איזט גראט אין לײן ,
 3 ערהאבן איבר אזוי פֿעלקר .
 3 זיז הולדיגן זייכט כאאן
 4 (גראטר , עהרסורכטבארר , הייליג , איזט ער !)
 4 זיז הולדיגן דעם רייך דעס קעניגט ,
 5 דער גרעכטיגקייט לײט ,
 6 דוז האטט גרעכטיגקייט אויף פֿעטטן פֿוס גנעלט ;
 6 אין יעקב ביזזיגקייט אונד רעכט פֿארדרכט .
 5 (ערהעבט דען עוויגן , אונזרן גאטט !
 7 בעטט אן פֿאר זייכר פיטי טעאל !
 8 הייליג איזט ער !)
 6 אטע אונד אהרן אונטר זייכן דיהערן ;
 9 סאואל אונטר זייכן אכרופֿר ;
 7 (זיז רופֿן לױ גאטט , אונד ער ערהערט זיז .)
 7 אויס דער וואלן־זיילי רעדטי ער איט איהנן ;
 10 זיז כאהאן אין אלט זיין לײגניס ,
 8 אונד דאט גזעלן דאט ער איהנן גגעבן .
 8 עוויגר ! אונזר גאטט ! דוז ערהערטט זיז ,
 11 ווארטט איהנן איין פֿרגעבנדר גאטט ,
 אונד—בטראפֿר איהרר איברטרעטונג *

[קאהר]

ערהעבט

9 טרהעבט דען עוויגן , אונזרן גאטט !
 פאלט הין לוי זייכס הייליגן בערגי ,
 דען דער עוויגי , אונזר גאטט איזט הייליג .
 (מזמור לדוד)

- 1 פטאלס דוד'ס
 ברינגט דעט עוויגן , זעהני דער גראטן !
- 2 ברינגט דעם עוויגן , רוהס אונד טרימוואך !
 ברינגט דעם עוויגן , רוהס זייכס כאזכט !
- 3 בעטט דען עוויגן אן , אין הייליגס טאוק .
 טיאהי גאטט , ראולט איבר אלונט ;
- 4 גאטט דער עהרי דאכרט , איבר אעכטיגי אלונט !
 טיאהי גאטט , גוואלטיג !
- 5 טיאהי גאטט זרעפליטרט זעדרן ;
 דער עוויגי זרעפליטרט דיא זעדרן איזט זכנון ;
- 6 זעסט היפען זיז וויז אוטהיגט קאלב ;
 זכנון אונד טריון וויז יוכגן ראמיס ;
- 7 טיאהי גאטט ווירפט פלאאכדן בליך ;
- 8 טיאהי גאטט ערטיטטרט דיא וויסטי ;
 דער עוויגי ערטיטטרט דיא וויסטי לוי קדש .
- 9 טיאהי גאטט רעגט אויך דאס טיאי גוילד ;
 טכטבלעטרט דיא וועלדר ;
 אבר אין זייכס טעאפל ,
 הערטט טיילי איזעסטעט !
- 10 גאטט זאט לוי זייט דער זיכרלונט אויך דעם
 טהראכי ,
 אונד דער עוויגי רעגירט כאך דיא וועלט עוויגליך .
- 11 דער עוויגי גיבט זייכס פאלקי זיג ;
 דער עוויגי זעעגנט זיין פאלק , איזט זעעליגס פרידן .

קאזאיי

אינטרויט

[לכה דודי]

קאממי , איין פריינד ! דער ברויט עכטגעגן : וויך
וואלן דען טבת [רהיטאג] עאפאכגן .

עראיכרי דיק [דעט רהיטאגט] אונד כיש איהן וואהל
אין אלט [דען רהיטאג] : בידי ווארטי [טאר אונד
זכור] אין זייכט זאלן , זיט דער אייניגי גאטט אונט
הערן . דער עוויגי זיט אייניגי , אונד זיין כאזי ;
דער אייניגי ! רוחס , זאב אונד פרייז איהק !

קאזאי איין פריינד ! () () ()

וואהל אן ! זאטט אונט דעק רהיטאג עכטגעגן געהן .
ער זיט דעט זעטגכט קוועלזי * פאק ערטטן אכפאכג
איינגעלט . אין דער טעפאכג דאט לעלטי , דאט
ערטטי אבר איק געטליכן פארזאלן .

קאזאי איין פריינד ! () () ()

טעאלן דעט קעניגט ! קעניגליכי טאדט ! אכזי
דיך אויף ! געהי הערפאר זיט דער זרטטערוכג *
פרוויזט , זאכני גכג פרוויזט האטט דוא , אין דעק
יאארטהאל ; דער עוויגי ווירד זיך דיין ווירד ערבארן .

קאזאי איין פריינד ! () () ()

סיטלי אב דען סטויב ! טטעהי אויף ! ערטייני
ווירד אין דייכט טאוק : דיין פאלק זיט דיין טאוק *
דורך דען זאהן זיט זויט בית זאק , זיט אייכר זעבני
דיא ערלעכג כאזי .

קאזאי איין פריינד ! () () ()

וואכזי אויף ! וואכזי אויף ! דיין גזאכן בריכט אן !
טטעהי אויף ! ווארדי ווירד זיכט ! וואהל אויף !
וואהל אויף ! טטיאזי אן דען גזאכג ! דיא העררליכקייט
גאטטט

נר

רעם שבת

גאטסט ווירד איבר דיר אפפנבאר

קאמאי איין פריינד ! () () ()

דוא ווירסט ניכט אנהר לױ טאנדן ווערדן , ניכט
אנהר טאמט-ראהט לוריק ווייבן . וואס בטרעבסט דוא
דיך , ווארנט אינט דיר באנגי ? דוא עלטנדן דייכט
פאלקט ווערדן טון אין דיר פליכרן , אונד דייכי טטאדט
אויף איהרן היגלן ערבוואט ווערדן .

קאמאי איין פריינד ! () () ()

לױס רויבי ווערדן דייכי רייבר , דייכי פֿרדערבר ענט-
פֿערכט . פֿרייאן ווירד זיך דייכר , דיין גאטט : וויא
זיך איין ברייטיגאט זייכר ברויט ערפֿרייאט .

קאמאי איין פריינד : () () ()

דוא ווירסט דיך אויט ברייטן לױס רעכטן אונד לױס
ליכטן , אונד רען עוויגן ווירסט דוא עהרפֿירכטן .
דורך יעכן און , רען אבקטאזינג רעט פֿרן , ווערדן
וויר אונס פֿרייאן , אונד פֿרעהזיך זיין .

קאמאי איין פריינד ! () () ()

זא געהי רען איין איט גליקגעטליגקייט , דוא קראכי
דייכט גאמהלס ! קאמאי איט פֿריידן אונד וויילן !
אונטר רען גלייביגן גליבטן פֿאלקי , געהי איין , ברויט !

קאמאי איין פריינד ! () () ()

(מזמור שיר . יי מלך פינדט מאן אכן בלאט י"ז)

אכנר/גבעט

והוא רחוק כיכט גבעטט) אס פריילטאג לונד אס יעדן פריילטאג אכנר חירד והוא רחוק כיכט גבעטט (

והוא רחוק

אזבארהערציגר ! דוא פֿר גיבטט דוא מיטסיטהאט ; פֿרטילגטט כיכט ; ניאטט אפֿט דען זאָרן זוריק ; אונד זעטט דיינע גריסע ניש גרוואָכן עוויגר היץ אונס ! קסניג ! ערהערי אונס ווענוויר פֿלעהן

(ברכו)

(דער פֿארזענגר) בענעדויאט דען עוויגן , דער האַכ־גסריין אינט .

(דוא גמינדי) בענעדויאט זייע דער עוויגי , דער האַכגסריין אינט אימארדאר .

(זייע איברינגס אָנן בלאַט כ"ד)

בענעדויאט זייאטט דוא , עוויגר , אונזר גאטט ! הערר דער וועלט ! דוא ברינגטט דורך דיין אַל־מעכטיג ווארט דען אכנר הערוין . עפֿנטט מיט ווייטחייט דיע טארע (דעט היאמאט) אונד פֿרענדרטט אים געשטליכר איינזיכט דיע זייטן * דוא וועכטלסט דיע טאגס זייטן ; דוא ארדנטט דיע טטערני אפֿ פֿיראזאענט , אין איהרס גאנגי , כאך דיינע ווילן . זא ערטאפֿסט דוא טאג אונד כאכט , וועלזייטט וועג דאט זיכט פֿאר דער פֿינטטרכיט ; אונד זעטיסט פֿינטטרכיט דעם זיכטי ווייכן . זא וואנדלט דער טאג הין , אונד דיע כאכט בריכט אין , זא אינט טאג אונד כאכט אונטערדין . עוויגר ! גאטט דער העערשאַרן אינט דיין כאאי * אז אַללמעכטיגר , זעבנדיגר אונד זעלבסטטענדיגר גאטט ! רעגירי איבר אונס מימאר אונד עוויגליך . בענעדויאט זייאטט דוא עוויגר , דוא ברינגטט דען אכנר הערוין .

[אהבת עולם] דוא האסט דאס הויז ישראליס, דיין פאלק, איט איינר עוויגן זיבי גליבט דוא האסט אונט גזעלי, גבאטי, זאלונגן אונד רעכטי גלעהרט. וויר וואלן דארום עוויג! אונד גאט! אונט פאן דיין זאלונג אונטררעדן, ווען וויר אונט בידרעגן, אונד ווען וויר אויפטטעהן. וויר וואלן אונט פרייאן איבר דיין גזעלי אונד גבאטי אימארדאר. אויך איהן, ברוהט אונזרי ערהאלטונג אונד לאנגט לעבן. טאג אונד נאכט וואלן וויר אונט פאן איהן אונטרעאלטן. ענטזיהי אונט אבר אויך דיין זיבי ניה! בענעדייט זיאסט דוא, עוויג! דוא, זיבט דיין פאלק ישראלי.

קעט פינד עמן אבן בלאט כ"ט

[אמת ואמונה] וואהר אונד גוים זינט דינט אלז. אונאואטטעליך פיר אונט דיא ווארהייט. דאס ער, דער עוויגי! אונד גאט זינט אונד קינד אויטר איהם. וויר ישראלי זינד זיין פאלק. ער האט אונט בפרייאט פאן דער אאלט דער קעניגי אונד קעניג, האט אונט ערלעגט אויט דער גוואלט דער טיראכנן. דער אלזאעלטיגי! האט אונט גרעכט אן אונזרי בליידיג, האט פרידיחנטן זעהן אונזרן פיינדן גגעבן. ער, דער גראטי אונטרפארטליכי דיכגי טהוט אונד זייכן אונד וואונד, דיא אונלעהלבר זינד, האט אונט אמ לעבן ערהאלטן; זיט אונזרן פוט ניה אויס-גלייטן. ער זינט עט, דעט אונט אייכהערטרעטן זיט אויך דיא העהן אונזר פיינדי, אונד אונד הארן ער-הוב איבר אלזי אונזרי ווידרזאכר. אונד רעוועגן, גטמהן וואונדלר זייכן אונד רחמי אןרעה, זייכן אונד וואונד אין דעם לאנדי דער קינד חמ"ט. אין זייכט לארן ער-סאוג ער אלזי ערטגבאהרכי אין מזריס, אונד פיהרטי זיין פאלק ישראלי פאן איהן הערויט לור עוויגן פרייאהייט. אלט ער דורך דאס לרטהייזטי טיילן מעער זייכי קינד פיהרטי, אונד איהרי פריפאלגר אונד פיינדי זיין טיפן פריענקטי: דא זעהן זייכי קינד זייכי גראטי אאלט,

אבנר-גבעט

ואבטן אונד דאנקטן זייכס כאאן , אונד ערקאנטן זייכו
רעגירונג גערני אונד וויליג * אטה אונד דיא קינד
יטראל'ס טטיאטן מיט גראטר סריידי דען וועטגזאנג
אן , אונד זאגן מיט אייכר טטיאמי :

[מי כמוכה] ווער איינט אונטר דען מעכטן , א
עוויגר ! וויא דוא ? ווער איינט סר=
הערדליכט מיט הייליגקייט , וויא דוא ? פֿורכטבאר אינט
לאבי , וואונדטהער !

[מלכותך] יא דייכי רעגירונג זאהן דייכי קינד , א'ס
דאט מעער פֿאר אטה זיך טהיילטי
טטיאטן אזוי אן : דאס איינט אונזר אלזאמעכטיגר גאטט !

[ה' ימלוך] דער עוויגי ! ווירד אימאר אונד עוויג
רעגירן !

[ונאמר] זא טטעחט אויך גטריבן : דער עוויגי
האט יעקב בפֿרייט , האט איהן ערלעזט .
אויט דער גוזאלט דער , דיא מעכטיגר ווארן אלס ער
גזאבט זייאטט דוא עוויגר ! דער דוא יטראל ערלעזטט .

[השכיבנו] עוויגר ! אונזר גאטט ! זאט אונזר
שלאמֿן-געהן אין פֿרידן ; הער ! אונזר

ערוואכֿן לזר גזונדהייט זיין . טפֿרייטי איבר אונט דאט
לעזט דייכס פֿרידנט : אאכי אונט פֿאלקאמאר דורך
דייכן גוטן ראהט ; הייליך אונט אונט דייכט כאאנט ווילזן !

וועכדי אב פֿאן אונט , פֿייכדי , פעטט , טוערט ,
הונגרטנאהט אונד טריבזאל ; אונד זאט יעדט אונגליק
פֿאן אונט ווייכֿן . פֿרבירג אונט אונטר דעם טאטטן

דייכר פֿליגל . דען דוא אלזאמעכטיגר ! ביסט אונזר טון
אונד פֿירט . דוא אלזאמעכטיגר ביסט איין גאדן-פֿאלור
אונד באראהערליגר קעניג ! זאט אונזר אויסגעהן אונד

ווירדקאמאן לזם לעבן אונד לזר גליקעפֿעליגקייט זיין ,
פֿאן כון אן אונד אין עוויגקייט :

שמרייטי

אבנד-געבעט

11

(אס טבת אונד אן אכדרן פֿיאר־טאָגן ענדִיגט מאָן מיט)

טפּרייטִי איבר אונט דאָס זעלס דיינט פֿרידנט. גלאַבט
ביטט דוא, עוויגער! דוא טפּרייטטט איין זעלס דעס
פֿרידנט איבר אונט, איבר דיין גאַנצט פֿאָק ישראל
אונד איבר ירושלים.)

(אן וואָן־טאָגן ווירד זאָ גענדִיגט)

גלאַבט ביטט דוא, עוויגער! דוא בוזאָהרטט דיין פֿאָק
ישראל אויף עוויג.

(אס טבת ווירד פֿאלגנדס היכטוֹ געענט)

(ושמרו) דיא קינדֿר ישראל'ס זאָלן דען טבה באַבֿ
אָלטן, דאָס זיאָ כעאָליך דען טבה בייא
אָלן איהרן באַקאָמאָן האַלטן, אָלט איינן עוויגן בוכד *
זויטן איר אונד דען קינדֿרן ישראל'ס זאָלן דער טבה
איין זיינן זיין אויף עוויג * דען אין זעקס טאָגן האָט
דער עוויגי דען הימאָל אונד דיא ערדי גאַאָלט, אָס
זיבנטן טאָג אבר, האָט ער גפֿיארט, אונד זיינן זייהן
עררייכט *

(אן פּסח, שבעות, אונד סוכות פֿאלגנדס)

(וידבר) אַטאָה אאָלטי דען קינדֿרן ישראל'ס דיא
פֿעסטִי דעס עוויגן בקאָבט *

(אן ראָש השנה פֿאלגנדס)

(תקעו) בלאַזט אָס כייאָמאָנד אין דיא פּאַזיכִי, אָס
פֿיארטאָגי אונדֿרס פֿעסטט * זאָ איז דאָס
געזן אין ישראל, זאָ דיא פֿראַרדֿונג פֿאָן דעם גאָסט
יעקב'ס *

(אן יום כיפור)

אבנד-גבעט

(כר ביום) אן דינס טאג פֿרעגעהנט און אויף אייך ,
אום אייך לױ רייכניג , פֿאן אלן איירן
זוכן זאלט אייך פֿאר דעם עוויגן ריין זענען .
(הירויף פֿאלגט אס שבת לוכד אן פֿיארטאגן דאס סאונט עשרה גבעט)

(אן זאלן=טאגן ווירד דאס אבנד-גבעט זא פֿארטגעלט)

[ברוך יי לעולם]

בענעדייאט ביסט דו עוויגר אין עוויגקייט , און ! און !
בענעדייאט ביסט דו עוויגר פֿאן לױן , דער דו אין
ירושלים טהראכטט . הלוויה !

גזאבט זיך דער עוויגי ! גאטט ! דער גאט ישראל'ס !
דער אלױן זאכער טהוט , אוכד גזאבט זיך דער כאון
זיכר מאיעטעט , דאס זיכר זענען זיכר דאס גאנצן
ערדי ערפֿילן ! און ! און !

דעס עוויגן רוחם זעהרט עוויג , ער האט זעהרגעאלן
אן זיכר זענען .
גפרין זיך דער כאמי דעס עוויגן , פֿאן כון אן אוכד
אין עוויגקייט .

דער עוויגי פֿרעגט זיין פֿאלק ניכט , אום זיכט גראטן
כאמט וילן דען דער עוויגי פֿאכד זעהרגעאלן דארטן ,
אייך לױ זיכט פֿאלקי לױ אאכן .

דא דאס פֿאלק דיט זאח , פֿינעט אויף זיין אכטלין ,
אוכד ריין : דער עוויגי אינט דער אייכליגי גאטט !
דער עוויגי אינט דער אייכליגי גאטט !
דער עוויגי ווירד קעניג זיין איבר דאס גאנצן ערדי ;
אן דינס טאג ווירד דער עוויגי אייכג , אוכד זיין כאמי
אייכג זיין
דייכ גיטי , עוויגר ! זאלטי איבר אוכט , וויא וויר אויף
דיך זאלן .

היין

הינך זוכט גאטט, אונזר היין! אונד פֿראגאנדי אונט
 ווירד אויט דען היידן, דאט וויר דייכס הייליגן כאמן
 דאכקן, יאונד דייכט לאבט אונט ריהאן.
 אזוי פֿעלקר דיא דוא ערטאפֿן, ווערדן דראייכטט
 קאמאן, הערר! דיק אנבעטן, אונד דייכן כאמן עהרן.
 דען דוא ביטט גראט, טהוטט וואונדער דוא אזויין
 אונד אייכליג, גאטט,
 וויר, דיין פֿאזק, דיא טאפֿי דייכר ווידי, דאכקן
 אונאויפֿהערליך דיר, אונד פֿרקידן דיין לאב פֿיר
 אונד פֿיר.

[ברוך יי ביום] גלאבט זייטט דוא, עוויגר!
 ביא טאג; גלאבט זיאטט דוא,
 טאויגר! ביא כאכט; גלאבט זיאטט דוא, עוויגר!
 וזכן וויר טואפֿן געהן; גלאבט זיאטט דוא, עוויגר!
 וזען וויר אויפֿטעהן * אין דייכן הענדן זינד דיא
 זעעלן דער לעבנדיגן אונד דער גסטארבן. אין דייכר
 האנד זיט דיא זעעלי אזלט דעט, דאט דא לעבט,
 אונד דער גייטט אזלר מעכטן * אין דייכי האנד איכר
 געבי איך אייכי זעעלי; דוא ערלעזיטט מיך, עוויגר,
 גאטט דער ווארהייט! גאטט, דער דוא איס היאזל
 טהראכטט, פֿראייכבארי אזלט לו דייכס כאמן; ערהאלטי
 דיין קעניגרייך בטטענדיג; אונד זייא אונד רעגענט
 אויף איאארדאר.

[יראו עינינו] א דאט אונזרי אויגן טט זעהן,
 אונזרי הערלן זיך פֿרייאן, אונד
 אונזרי זעעלן דייכט היילט אין ווארהייט פֿראהאזקן,
 זען זיין פֿרקידדיגט ווירד: דיין גאט רעגירט! דער
 עוויגי רעגירט, דער עוויגי האט רעגירט, דער עוויגי
 ווירד רעגירן אויף איאארדאר. דענדיין זיט דאט רייך,
 דוא ווירטט אין עוויקייט העררען איט אייזעטעט,
 אז וויר קייכן קעניג האבן אויטר דיר. גלאבט ביטט
 דוא עוויגר! קעניג! אין דייכר הערליכקייט ווירטט דוא
 איכר

אכנר-גבעט

איבר אונט אונד איבר אזוי רייכי גטעפני רעגירן
אויף איאארדער .

מ"ע זינס האל הקלות פיכט ממן בלאט כ"ח

[אתה קרשת] דוא האטט דען זיבנטן טאג רייכט
כאזן גהייליגט , אזס דאס עכדי דער
טעפפונג היאואס אונד ערדנס . דוא האטט איהן פאר
אזון טאגן געטעגנט , אונד פאר אזון זייטן גהייליגט . אז
הייסט עס אויך מין רייכט גועף-בוכי .

[ויכולו] עס ווארדן פאלגענדט , דוא היאואו דוא
ערדי , אונד איהר גאנלט העער , אזוא
האטטי גאטט אס זיבנטן טאגי זיין ווערק פאלגענדט
דאס ער גאמכט , רוהיטי אס זיבנטן טאגי פאן אזון
זייכן ווערקן דוא ער ערטאפן : זעענכטי דען זיבנטן טאג
אונד הייליגטי איהן . דען אן דעאזעלבן רוהטי גאטט
פאן אזום ווערקי דאס ער ערטאפן אונד גאמכט האטטי .

[אלהינו] אונד , אונד אונד פארעלטן גאטט !
זאסן דיר אונדרי רוהי טאגי וואהנגפאלן ;
הייליגי אונט דורך רייכי געלי ; זאס רייכי זעהרן אונד
אכטהייל זיין ; זעטטיגי אונט איס רייכר גיטי ; ערשרייאי
אונט דורך דיין הייל ; אונד רייכיגי אונדרי הערלן , דאס
וויר דיק אין ווארהייט אכבעטן . זאס דיין הייליגר רוהיטאג
איט זיבי אונד וואהנגפאלן אונד זעענליגס זאס זיין ;
דאזיט ישראל דוא רייכן כאזן הייליגן , אן דעאזעלבן
רוהי פיכרן . גאבט זייאטט דוא , עוויגר ! דער דוא
דען טבת הייליגטט

[ראה ומודים פיכד ממן בלאט ל"א]

(דער פאר-זענגל זעטט לויט)

גאבט

[ברוך] גזאבט זייאטט דזש , עזויגר ! אונזר אונד
 אונזר פארעלטערן גאטט ! גאטט אברהם'ס ,
 גאטט יצחק'ס , אונד גאטט יעקב'ס ! גראסר , מעכטיגער
 אונד פֿורעטבארר גאטט ! אלעהעכטטט ווען !
 טעמפֿר דעס הימאלט אונד דער ערדי ,

[מן אבות] דער פֿעטער טיילד ! דורך זיין ווארט ;
 דער טאדטן ער וועקער , דורך זייכי לז
 זאגי ; זיין הייליגער גאטט ! (אין דען לעפן טאנן דער צוסי)
 [זיין הייליגער קעניג] קיינר איזט מיהם גזייד . ער
 לעסט זייכט פֿאזקי און זייכט הייליגן רהיטאגי אוסי גניטן ,
 ווייל עט מיהם וואהגפֿעלויג איזט , זיא רוחן לז אטן .
 זאטט מיהן אונט איט עהרפֿורכט אונד זייטערן אכבעטן ,
 אונד טעגליך מאהני אונטראזט זייכט כאאן דאנקן
 קוועלזי דעט זעענכט ! אכבעטונכט=ווירדיגער ! הערר דעט
 פֿרידכט ! דזש הייליגטט דען טבת , זעענכטט דען זיכטן
 טאג , אונד גיבסט הייליגי אוסי , דעם איט זעעליגקייט
 גזעטיגט פֿאזקי , לזכט אכדענקן דער טאגי דער זעספֿונגי

(אלהינו רצה במנוחתינו זיהאןן זלאט כ"ז זייטי 2)

(במה מדליקין)

וועלכי דינגי זינד לזר אונטרהאלטונג דעט זייכטט
 אס טבת ערלויבט לז גברויכן , וועלכי זייכט ?
 לזכט דאכט דארף און זיך זייכט בדיהאן , דעט אכט (1) ,
 דעט מונגעהעכטן פֿאזקסט , דער פֿאזק=זיירי

אנמערקונגן אונד ערקלערונגן

איני ארט וואללי , דיא לויטן דער רינדי אונד דעס האללי
 דעם נעדרן ציימס וועכטז
 דער I (16) טז

אבנר-גבעט

(2) דער וואווי, דיא לחיטן דער ריכדי אונד דעס האלצי
 דער ווידן אונד אנדרר בייאי וועכטט; דער פעדן חויס
 דער חויסטי (3); אונד אויך כיכט דעס וואטר אחא
 זעט (4). סטאט דעס עה'ס, דארף און
 כיכט ברויכן: לראסכס פער: לראסכס וואכס: עה'ן
 חויס קיק (5); פראונרייניגט עה'ן דער העבי (6);
 פסט חויס דען טוואכ'ן-פטיקן דער טיהרי, אונד אוכ
 ס'זיט. כחוס דער אטרר זאגטי: דעס לראסכסן אוכ
 ט'זיסט דארף און זיך בדיהן. אבר דיא אנדרן ג'עהרטן
 וואוון דאס און דאס אוכ'זיט, וועדר לראסכסן באך
 חוכלראסכסן גברויכ'ן זאלן.

דעס פראונרייניגטן עה'ס דער העבי, דארף און זיך
 אויך אן קיינן אנדרן פייארטאג בדיהן. ה' יטאמאל
 זאגטי; און דארף זיך דעס אבגאכט פאק פער
 (7) כיכט בדיהן, ווייל און דען טבה עה'ן-וועהרט
 האלען איסטי. דיא אנדרן ג'עהרטן אבר ערלובן דען גברויך
 אלור עה'ן (8), אלס: דאס עה'ן פאן טואסאין, פאן
 ניסטן, פאן רעטטיק-זאן, פאן פייטן, פאן ווילן
 קירביטן, וויא אויך דען אבגאכט דעס פעכט, אונד דען
 כפט (9) ר' טרלון זעהרטי, דאס און ב'אט דאס
 ח'זיון-עה'ן ברויכ'ן דירפטי.

פאן

- 2 דער אייקרי טהייל דעס גשפיקסטס דער זיין-וויררוד
- 3 בלעטער פאן איינס האך-וואכקנדן גראס, חויס וועלכס
מאן פעדן ליהט.
- 4 זא אן דען טיפסן וועכטט.
- 5 איין עהל, דאס חויס דען קערנדן דער בויוואללי גפרעכט ווירד.
- 6 וועלכס מאן לואר כיכט עסן, אבר חויסר אס קבת
אויפברענגן דארף.
- 7 וועלכס איין טטיקנדן גרוך האט.
- 8 ווען זיא אויך איבלריכט זינד.
- 9 און חויסס איבלריכט פער.

פאן
וויר
זא
ווער
דאר
טאד
איין
גרא
אינט
פעה
ר' כ
דעט
און
אייע
פאל
איין
אינט
טעכ
דער
בדי
אמ
אויס
עה
אונ

10
11
12

פיר שבת נט

פאן אלס וואס [אין דער טריעט] בויס-גזעכט געענט
ווירד , דארף און זיך נור דעס פלאקסט לום דאכט בדיחן .
זא אינט אויך אונטער אלן דינגן , דיא בויס-גזעכט געענט
ווערדן , דער פלאקט אליון [ווען נעאלויך איין זעלט
דארויס גאאלט ווארדן] דער פראוכרייכגונג דורך איין
טאדען פעהיג .

איין זאספן פאן איינע קליידי , דאס לום דאכט לזואאן
גראלזט , אבר ניכט אן דער ספילי אגזעכט אינט ,
אינט נאך ר' אליעזר'ס אייכונג דער פראוכרייכגונג (10)
פעהיג (11) , אונד און דארף זיך דעס ניכט בדיחן .
ר' עקיבא אבר זאגטי , ער בלייבי ריין , און קאן זיך
דעסן בדיחן .

און דארף אייני איט פהו גפילזטי , אויטן דורלזערטי
אייטרטאלי , ניכט איבר דיא זאאסי זעלן , דאאיט דאס
פחו טראפפן-ווייזי אויף דען דאכט פאזלי ; אויך ניכט
איינאמהו ווען איין דערגלייכן האנגנדס געעט פאן טאהן
אינט (12) . ר' יהודא ערלויבט עט . האט אבר דער
טעפער (אדד דער הויזהערר) איין דערגלייכן געעט אן
דער זאאסי פעהט גאאלט , זא אינט זיך דעסן לז
בדיחן ערלויבט , ווייל עט אלסדאן נור איין געעט אויט-
אאלט .

אויט עבן דער אורינאך , דארף און קייני טאזי איט
פהו אכפילזן , דיא זעלבי נעבן דיא זאאסי זעלן ,
אונד דאס ענדי דעט דאכט דאריין זעגן , דאאיט
דיג

-
- 10 ווען ער פאן איינע אויפגעלייגן אדר טאדען בריהרט ווארדן .
 - 11 ווייל עס נאך אינמער איין עטיק איינע קליידס בלייבט .
 - 12 דיא אורינאך איט : ווייל ער איין לויס פאללי פאן דעס
עהלי איין אנדרן גברויך מאכן אונד דיא פרלעשונג דעס
ליכטס פראכלאסן וויידי .

אכנד גבעט

דינר דאט עהז אן זיך ליהי . ר' יהודה העוט מויד
דינס פיר ערוויבט

דער יענדיג דער אייני זאמפי אויסזעסט , אויס פֿורשט
פֿאר דען היידן (13) , פֿאר רייבר , אדר אויס
אעלאנקהאזיט , אדר אום איינס קראנקן וויזון , דאמיט
ער אייכטלאפֿן קאן , איזט ניכט טטראן-פעלויג . דאמיט
עס אבר , אום דיא זאמפי , דאט עהז , אדר דען דאט
זו טאכן , זא מיזט ער טטראן-פעלויג , ר' יוסי העוט
איהן אין אזון דיין פעלון ניכט פֿיר טטראן-פעלויג ,
אויסר ווען עס אום דעט דאכטט וויזון גטיהט , וויזן ער
דיא אביכט האבי , דען דאכט זור קאהוי (14) זא אאכנ *

אום דרייארזנדן וויזון , טטערבן דיא ווייבר אין
קינדט-געטהן : נעאזיך ווען זיא ניכט איט אויפֿאערק
זאאקייט באבאכטן , דיא גזעטלי דער רייניגונג , דער
הזה [15] , אונד דער אכזיכדונג דער זיכטר .

אן דרייאן דיכגן אום יעדר הויזפֿאטר , פֿרייאטאג אבנד
ווען עט דונקל ווירד , דורך פֿראגן עראיכרן .
האבט איהר פֿרלעהנדט ? האבט איהר דען עירוב [16]
גאמכט ? זינדט דיא זאמפי אן . איזט עט זוייפֿולהאפט ,
אב

-
- 13 דיא פרעזר זאללן אן איהרס פעכטי אין קיינס אנדרן הויז
אלס אין איהרס טעמפל ליכט זא צרענקן ערלויבן .
14 איינטייליך , פֿיאל פֿאנגנדר .
15 חלה : איין טטיק שפייזטייג ווארדי פֿרמאלס לור .
העבי גבראכט , יעלא ווירדס פֿרברענט .
16 דאס יעניגי נזען צאבאכטט , וואדורך עס ערלויבט ווירד ,
פֿאן איינס ארט זאס אנדרן אס שבת זא טראגן .
17 אום זיא פֿאן איהרר אונרייניגקייט זא צפֿרייאן .
18 דאס אונגוים פֿרלעהנדטי .

אב סאן נאכט זיין אדר ניכט, זא דארף און דאס גוויס
אונפֿרֿענהנדטי ניכט פֿרֿענהנדטן, דיא גפֿעטי ניכט
אין וואטר טויפֿן (17), אונד דיא זאמפֿן ניכט אכלינדן.
אבר דאמי (18), דארף און נאך פֿרֿענהנדטן דען פֿירוב
[דער העטי] נאך אאכֿן, אונד דאס וואראי [פֿאר
דער ערקעטונג] בווהארן.

[ר' אליעזר זאגטי אים נאאן פֿאן ר' חנינא : גזעל-
זעהרר אונטרהאלטן אייניגקייט אונד פֿרידן
אין דער וועלט. דען עט הייטט : אונד אזוי דייני
קינד ווערן גזעהרט זיין פֿאן גאטט ; אונד דער פֿרידי
דייני קינד, ווירד גראט זיין. זעני ניכט [בניך]
דייני קינד, זאנדן (בניך) דיא דיק ערבוואן .

דיא פֿריינדי דייני זעהרי גניטן פֿיל זעעליגקייט ; קיין
אונפֿאל דראהט איהן .

אין דייכן אווארן וואהני פֿרידי, אין דייכן טלעטרן זיכרהייט.
אום אייני פֿריינדי אונד ברידן ווילן, וויכט' איך דיר
פֿריידן אונד גליק .

אום דעט עוויגן אונזרט גאטטט טעאמל ווילן, זיך
איך דין וואהלערגעהן .

דער עוויגי גיבט זיינע פֿאלקי אאכט ! דער עוויגי
בגויקט זיין פֿאלק איט זעעליגס פֿרידן .

[עלינו זיהי אפֿן בלאט מ'ו]

מארגן-גבעט

מארגן-גבעט פיר שבת

(אס טנת מארגן ווירד גבעטט צום ישתבח, דאן פענגט מאל היד אן.)

(נשמת)

דער אדעם און זעבנדיגן וועגן, בענעדייג דיין כאאן,
 עוויג! אונד גאט! דער הויך אלס פלייט,
 סרייג אונד פרהערליכי דיין אנדענקן אהבי אונטראוט.
 קעניג! פאן עוויגקייט ביט אין עוויגקייט ביט דאז
 אולאטעטיג. אויט דיר ערקענן וויר קיין קעניג,
 קיין עררפטער, אונד קיין בסיטלר, דאז עררעטיט,
 רעטיטט, עררעהרטט אונט, סטעחסט אונט אית
 דינר ערבארונג ביז, אין יעדער לייט דעט טריבונאט
 אונד דער נאחט * וויר האבן קיין קעניג אויט דיר.
 גאטט דער פארענט אונד דער נאכענט! חערר און
 ווען! סעסער דער גאכלן נאטור! דאז ביטט ווירדיג
 אונאויפהערליכן סרייט * דאז רעגירטט דאז וועלט אית
 אולגיט, דאז גטעפלי אית אולערבארען. עוויג! דער
 דאז נאז סלאארטט אונד נאז טלעפטט, אבר סלאפנדי
 ערוועקטט, טלאארנדי עררעטט, טפראכלאזן רעדי
 פרוייחטט, גבוכנדי ענטפעטלטט, פאלנדי אונטר
 סטיטלטט, גבייגיט אויפריכטט. דיר, עוויג! און,
 בעטן וויר אן.

קענטי אונד אונד דיר, עוויג! זא פיל דאנקליד
 זיכען, אול דאז וועלטאעטער טראספן האט; קענטי
 אונזרי זונגי דיר, עוויג, אבליד אנטטיאאן, לויט,
 ווי דאז ברזין דער אעטרטוועלן; קענטן אונזרי ליספן
 דיין רוהם פרהרייטן, זא ווייט דער דיאול זיך ער-
 טרעקט; גזעטן אונזרי אויגן, דען גלחלך דער זאכני
 אונד דעט אאנדט; ווערן אונזרי הענדי אויסגרייטט,
 ווי דאז פייטיגי דער אולר זונטר דעם דיאול;
 אונזרי פייטי טעלן, ווי דאז לייכטפייטיגן הירטי; זא
 רייכטי

רײַכטי דיס אלס ניכט לױ, דיר עוויגער ! אונזר אונד
אונזער פארעוטרן גאטט ! לױ דאנקן, אונד דײַכן כאאן
לױ בעכעדייאן, פיר מײנס פאן דען פֿילן טױזנדן אונד
איריאדן וואלטהאטן, דיא דוא אונזרן פארפֿאהרן אונד
אונס ערלײגט האטט

כהיגער ! אונזר גאטט ! אויס אלריס העטט דוא אונס
ערלױבט ; אויס דען טקלאפֿנהויזי בפרײאט ; אין הונגרט
כאהט גספײנט ; מיט פֿילי אונס געטטיגט ; פֿאס טווערד
עררעטט, פֿאר דער פעטט בױאהרט, אונד בען אונד
פוערן קראמקהייטן אונס ענטלאגן

כאך ביס הייסי טטאנד אונס דײַכי אלבארהערלײגקײט
מײא . כאך האט אונס דײַכי גאדי ניכט פֿרואטן . אך
עוויגער ! אונזר גאטט ! פֿרואסי אונס פֿערנר ניכט !

דיזי אין אונס פֿרטהיילטן גלידער, דיזיר גייטט אונד דיזי
געלוי, דיא דוא אונס מײכנהויכט, אונד דיזי לוכגי דיא
דוא אונזרס אונדי פֿרליהן האטט, זאלן אויך, דיך
אכבעטן, זאבן, פֿרייטן, ריהאן, עהרן, האפֿערהעבן,
הייליגן, אונד דיר, אונזר קעכיג ! הודיגן. יענד אונד
זאל דיר דאנקן, יערילוכגי דיר טוועהרן, יעדס קניא
פֿאר דיר זיך בייגן יעדס אויפֿרעכט־טטעהכרי (פֿרכיכֿה
טיגי) וועגן, דיך אכבעטן. יעדס הערן זאל עהר
פֿורכטפֿאל דרך פֿרעהרן ; יעדס מײכנױדי אונד כירי
דײַכן כאאן זאבינגן. זא וויא עט כידרגטריבן טטענהט :
עט פֿפרעכיי יעדס גליד אן איר : א עוויגער ! ווער אינט
וויא דוא ? ווער רעטט זא פֿאן איבר־אאלט דען טווערן,
דען הילפֿסבדירפֿטיגן פֿאן זייכס רײבר ? ווער אינט דיר
עהלזיך ? ווער דיר גלייך ? ווער דיר אן דיא זייטי לױ זעלן ?
אללמעלטיגער, גראטר, טטארקר, אונד עהרפֿורכטבאר
גאטט ! אללרעהכטטט וועגן ! טעמפר דעט היאואוס
אונד דער ערדי ! וויר וואלן דיך זאבן, פֿרייטן, האפֿע
טרהעבן, אונד בעכעדייאן דײַכן הייליגן כאאן. זא זאכג
דור : מײכי זעלוי בעכעדייאיי דען הערן, אלל וויין
מיכערס

מארגן-גבעט

אינכרט זיכן הייליגן כאאן .

[האל בתעצומות] וויא אולאעכטיג! דורך דיא

אולאגוזאט דיכר קראפט . וויא
גראט , דורך דיא הייליגקייט דיכט כאאכט ; וויא
טטארק , דורך זיגטקראפט ; וויא עהרפֿורכטבאר , דורך
פֿורכטבארי טהאטן ; איזט דער קעניג דער וועלט . ער
העררטט אויף דען ערהאבן אונד האהן טהראן .

[שוכן עד] ער טהראכט אין עוויגקייט ; ערהאבנסטר

אונד הייליגסטער איזט זיין כאאי . זא
הייטט עט אין דער טריפט : פֿראהאקט , גרעכטי !
פֿראהאקט איט עוויגן ! כור רעדליכגינטן גליאט לאבפרייז
דארום זאלו אויך

דער רעדליכן אונד דיך פרייגן ;

דער גרעכטן זיד דיר טעכן ;

דער פֿראמאן לונגי דיך ערהעבן ;

דער הייליגן קאהר דיר הולדיגן .

[ובמקהלות] אונד אין דען פֿראאזונגן , דער פֿילן

טוינדן דיכט פֿאוקס יטראו , זאלו איט
לאבגזאנג דיין כאאי , אונד קעניג ! אין יעדס זייטאלטר
גפֿייארט ווערדן . יא אולר פֿרכינכטיגן גטעספי פֿפֿליכט
איזט עט , דיר עוויג ! אונד אונד אונד פֿארעלטערן
גאטט ! לז דאכן ; דיך לז לאבן , לז ריהאן , לז פרייגן ,
לז ערהעבן , לז פֿרעהרן , לז בעכעדייאן . דיר לז פֿיארן ,
אונד לז זינגן איט ערהאבן גזענגן , אולט דיר דוד זאהן
דעט ישי דיין גזאלבטר , אכגסטיאט האט .

(ישתבח) עוויג איטי דיין כאאן גפריין ווערדן

אולאעכטיג , גראטר , אונד הייליג קעניג !
איט היאאל אונד אויף ערדן . עוויג ! אונד גאטט
אונד גאטט אונד פֿארעלטערן ! דיר גביהרט זאב , פרייז ,
רוהט אונד גזאנג ; דיין איט זאלט , העררטאלט ,
זיג , גרעטי אונד אולאאלט ; בעכעדייאונג אונד אכבעטונג
דיר ! הייליגונג אונד רעגירונג זאב אונד דאנקזידר דיר !

סאן כון אונד אין עוויגקייט גלאבט זיאטט דוא עוויגער!
 אלזאעכטיגער קעניג! פרהעררליכט אין לאבגענגן! דער
 דאנקלידר ווירדיגסטר! הערר דער וואונדערטהאטן! דוא
 סינדסט וואהגפאלן אן גענעג דעס דאנקט, דוא אלז-
 אעכטיגער אונד עוויג דויארנדר!

[ברכו]

(דער פארזענער) בענעדייאט דען עוויגן, דער האל-
 גסריין אייט .

(דיא גענידי) בענעדייאט זיין דער עוויגי, דער
 האלגסריין אייט אימאדאר .

[זיהי איברינגנס אלן בלאט כ"ד]

[הכל יודוך] אלזט דאנקט דיר; אלזט זינגט דיר
 לאב; אלזט רופט: כילטט אייט הייליג,
 וויא גאטט! טעפער דעס וועלטאלזט! אלזי וועגן ער-
 העבן דיק אהכי אונטרואט. אלזאעכטיגער! דוא טפאנט
 יעדן טאג דיא פפארטן אין אסטן, לרטעהייזטט דיא ווייטן
 ריאי דעס פיראמאנטט. לעסיטט הערפארגעהן דיא
 גליהנדי זאכני אויס איהרס ארטי, הערפארגעהן דען
 אאנד אויס זייכס בטטימאטן פאלן. זא ערלייכטסט דוא
 דיא גאכני וועלט אונד מיהרי בואהער, דיא דוא דורך
 דיין ערבארן ערטאפאלן .

דוא ערלייכטסט דען ערבאלן, אונד דיא איהן דורך
 דיני אלזבארהערליגקייט בואהען. דיני אלזגיטי ער-
 כייארט אימאר וועהרנד, יעדן טאג, דאס טעפפאכנט-ווערק.

איינליגער, האכערהאכער ופולטרעגירר! ביטט דוא
 זייט דעס פריינווירדיג, פרהעררליכט אונד גסריין,
 סאן יעכן טאגן דער פארזייט .

מארגן-גבעט

הערר דעס חוטטאָס! ערבאראי דיק אונזר , דורך
דייני גראסי באראהערליגקייט . הערר דער טטערקי!
פֿעלז דער לופֿולכט! אונזרס היילס טילד! זייא אונזר טון!

קייכר איזט דיר גלייך לון טעלן ;
קיינ געטטליך וועגן אויסר דיר ;
כיכטס בטטהט אהני דיק ;
ווער איזט דיר עהנליך ?

קייכר איזט דיר גלייך לון טעלן : עוויגער , אונזר גאטט!
אין דיר וועלט * קיינ געטליך וועגן אויסר דיר : א
קעניג! אויך אין יעכט קינפֿטיגן לעבן . כיכטס בטטהט
אהני דיק : הערר! אונזר ערוער! אין דען טאגן דעס
אסיח-ווער איזט דיר עהנליך : הערר! אונזר עררעטער!
אין דען טאגן דער טאדטן-ערשעקקונג *

[אל ארין] דער אלזאעכטיגי! איזט הער אלזר וועגן.
בעכעדייאט אונד גפריין דורך אלזר בזעלטן
געטעפֿי אונד * אלזגרעסי אונד אלזגיטי ערפֿילזט זייני
וועלט; געטטליכי איינזיכט אונד ווייזיהייט אואריכט דען
ערדקרייז *

אין העררליכקייט טהראכט ער איבר הייליגי חיות ; איט
אזיעטעט גטאיקט , אויף היאזליטן זין . גליקזעפֿליג
קייט אונד טוגנד , פאר דעס טהראן ; גנאדי אונד ער
באראן , פאר זייכר העררליכקייט .

עוויגער! חיה וואהלטעהטיג רעגירן דייני גלענלכדי ליכטר!
חיה זינד זיא איט איינזיכט , פֿרכנפֿט אונד ווייזיהייט
גבילדט! קראפֿט אונד אפֿלט לעגטט דוז אין זיא; זיא
גהעררטן דיא בואהכטי וועלט .

פֿטראהלן-רייך איאאר , אונד איאאר פֿטראהלן פֿטרעאנד,
גליקזעפֿליגט חיהר אויספֿלוז דען ערד-באל . יויכלנד
געהן זיא אויף , פֿראהלאקנד אונטר ; זא ערפֿילזן זיא
איט עהרפֿולכט דעס טעפֿערס וילוי .

פֿייארליכט

פֿיארליכט לאב אונד אייעטטעט ערטעהיילן זיא זייכט
 כאאן . איט לויטן טעכן אונד גזאנג פֿיארן זיא זייכר
 רעגירונג אנדענקן . ער ריך דיא זאנכי איכט דאזיין ,
 דאט ליעט ערטיהן ; ער גאב איט איינזליכט דעם אאנד ,
 זייכי וועכטלנדי גטטאלט . זא טעהנט אויך זיין לאב דאט
 גאנלי דאאזיטי העער , מרייז אונד אנבעטונג ברינגן
 איהם סרפיס , אופֿטיכט אונד הייליגי היות .

[לאל אשר שבת] איהם [ברינגן זיא אנבעטונג]
 דער פֿאן אלן זייכן ווערן רוהטי
 אס זיבנטן טאג , ערהאב זיך דער האלערהאבני ,
 אונד טהראכטי אויך דעם אייעטטעטטן זיך ; טאיקטי איט
 פֿיארליכקייט דען טאג דער רוהי ; בערייך זעלויגקייט
 אום דען שבת=טאג . יא ! דאט איזט דאט רוהם ווירדיגי
 דעט זיבנטן טאגט : דער אלזאעלטיגי רוהטי אן דעא=
 זעלבן פֿאן אלזר ארבייט . דער זיבנטי טאג פראנגט דא=
 הער איט אייכט איינגן פטאלט=איד : גזאנג פֿיר דען
 שבת ; זיבליך איזט'ט דעם עוויגן זינגן !

דארום מרייזט אונד לאבט דען העררן , אלזי ערטאכני
 וועגן ! געבט לאב מרייז , אונד העררליכקייט , איהם , דען
 קעניג אונד טעפער דעט וועלטאלט , ער גאב הייליגי
 רוהי זייכט פֿאלקי יסראל לזם אנטהייל אן דעם הייליגן
 שבת=טאג .

עוויגער ! אונזר גאטט ! דיין כאאי ווערדי גהייליגט ! אלז=
 רעגירר ! דיין אנדענקן ווערדי גפֿיארט , אבן איט
 היאל אונד זוכטן אויך ערדן .

לאב דיר , אונזר הייל אום דיכר מרייזוויירדיגן ווערקי
 ווילן ; אום דיכר טטראלנדן ליעטר ווילן , דיא דיר אהני
 אונטרזאט פֿיארן .

(תהצרך פינדט מאן אכן בלאט כ"ד זיטי 2)

(אן דעמיעניגן שבת וואל אין לוכן נבעטט ווירד , ווירד טמאט והאופֿטיס
 פֿאלנגנדט נבעטט :)

מארגן-גבעט

(והחיות) אונד דיא חיות לאבינגן , דיא כרובים פייארן
 דיא טרפיס פֿראהלאקן , דיא אראליס בעכעדייאן,
 איס אנגיכט יעדט חי' כרוב אונד אופן , אויך יעדט
 טרפיס אין וועקסלאקעהרן לויט עאמאר אונד רופן :
 האלגלעבט זייא () () ()

[אן דעמיינען טבת , ווא אין זולת גבעטט ווירד ,
 ווירד שטיט ערטערס אמת ויניב פאלגנדס גבעטט :

(אמת ויציב) דיא געטליכי פֿרהייטונג , איזט טרייא ,
 פעסט , לופֿולעטיג , זעלבטשטענדיג ,
 גרעכט אונד גוויס , פֿרטערפֿויך אונד גוט , פֿיר אונזרי
 פֿארעלטן אונד פֿיר אונס , פֿיר אונזרי קינדער אונד
 כאכקאמאן , אונד פֿיר אללי כאכקאמאן דעט גטלעכטט
 יטראליט דייכט קנעכטט . דיא געטליכי פֿרהייטונג ,
 איזט פֿיר דיא סרגאנגי אונד פֿיר דיא קאמאנדי יאהר=
 הונדערטי , אייני פעסטי אונד פֿרייליכי לוזאגי .
 ווארויך ! דוא ביסט דער עוויגי אונזר גאטט , אונד דער
 גאטט אונזר פֿארעלטן אויך אימארדאר . דוא ביסט
 אונזר רעגענט , דער קעניג אונזר פֿארעלטן ביסט דוא !
 אונ דייכט כאמטט ווילן ! אייזי אונס לז ערלען , וויא
 דוא אונזרי פֿארפֿאהרן ערלענט האטט . פֿירזאחר ! פֿאן
 יעהער איזט דיין גראטר כאמי איט ליבי איבר אונס גנענט ,
 וויטר דיר וויזט קיין געטטליך ווען .]

[עורת אונד ש'ע ביי האל הקדוש דער נאך פענגט מאן דא אן]

(ישמח משה) גליקלעזיג ווארד אטה דורך דאס איחס
 לוגטהיילטי לאט , עוויגר ! דוא
 כאמטיסט איהן דייכן טרייאן קנעכט , אונד בקרעהכטיסט
 זיין הויפט איט האלדזעלעגס גלאכן . זא טטאנד ער
 פֿאר דיר אויך דעס בערגי סיני ; זא טטיג ער הערונטר
 פֿאם בערגי , לזוייא סטייכרכי טאפֿון אין זיכר האנד ,
 וועלכי דיא באמאלטונג דעט טבת עכטהילטן . זא וויזט
 עט

עט אין דייכ גען=בולִי חייטט :

[רשמר] דיא קינדער יטראל'ס זאלן דען טבת באב=
אכטן , דאט זיא כעאלד דען טבת ביא
אלן איהרן כאכקאמאן האלטן , אלט אייכן עוויגןבוכד .
זוויטן איר אונד דען קינדערן יטראל'ס זאלן דער טבת
זייכן זיין אויף עוויג . דען אין זעקס טאגן האט דער
עוויגי דען הימאל אונד דיא ערדי גאמלט , אט זיבנטן
טאג אבר , האט ער גפייארט , אונד זיין זיהל עררייכט *

עוויגר , אונזר גאטט ! דוא האטט דען טבת ניכט אלן
פעלקרן דער ערדי געטן ; ער איט ניכט דאט ערבי
דער געלן-דיהער ; זייני רוהי גניסן ניכט בעזיוויכער :
זאכדערן דוא גאבטט איהט אויס זיבי דייכט פאלקי יטראל ,
דען כאכקאמאן יעקב'ס , דיא דוא ערוועהלט האטט ;
דאט פאלק דאט דען זיבנטן טאג דער רוהי הייליגט ;
זעטטיגי זיא אלזי איט וואכגי פאן דייכר גיטי * דען דוא
פאכדטט וואהלגפאלן אן דען זיבנטן טאג , הייליגטט
איהן , אונד כאנטטט איהן , דען פֿרטערפֿליכטטן דער
טאגי דער טעמפונג .

(אלהינו רזה ומודים)

(נקדש)

(דער פאל-זענגר) זייר וואלן דייכן כאאן אין דיר וועלט
הייליגן , זיח איהן דיא עכגל הייליגן
אין יעכן העהן , זיח עט דורך דייכן פראפעטן בסריבן
זוארדן : אונד אייכר (דער עכגל) ריף געגן דען אונדערן
אונד ספראך :

(דיא גמיכדי פעללט אין) הייליג , הייליג , הייליג ,
איט דער גאטט דער העער=
סארן ! דער גאכזי ערדקרויז איט פאלן זיכר אייעטעטט *
דאן

מארגן-גבעט

(דער פאר-זענער) דאן ערסאלזט דיא סטימאי , וויא
 דאס גטעני זייכט גראטן אעכטיגן
 אונד טטארקן טטוראס ; זיא ערהעבן זיך געגן דיא טרפיס
 טאפאר , אין וועקטלאקהר רופן זיא : גאזבט !
 (דיא גמיינדי) גאזבט זיא דיא העררליכקייט גאטטט ,
 אויס יעדס טטאנדפונקטי

ערטייני אונז קעניג , דער דוא אלגענווערטני ביסט ,
 אונד בהעררטי אונס , דען וויר הארן אויף דיך .
 וואן רעגירטט דוא ווירד אין זיין ; בארד אונד אין אונזרן
 טאגן מענטט דוא דא וואהן אויף אימאדאר . ערהאבן
 אונד גהייליגט מענטט דוא ווערדן , אין דייכר טטארט
 ירושלים , אויף עוויג אונד אויף אונענדליכי זייטן . א
 אונזרי אויגן ווערדן זעהן דייכר רעגירונג זא הייסט .
 דער אויטספרוך אין דען זידן דייכט כוהאט , דיא
 אייכסט דיין גרעכטר גאזבטר דוד זאנג :

(דער פאר-זענער חידוהאלט) א אונזרי אויגן) () ()
 (דיא גמיינדי) דיין גאטט ווירד עוויג רעגירן , דיין
 הערר , זיין ! דורך אלזי גאלעכטר
 הלוויה !

[אין כמודך] ביאאנד אינט דיר אונזר געטטרונען
 גלייך , כיכטט דייכן טהאטן גלייך .

דיין רייך זינט אלזר עוויגקייטן רייך ; דייכר העררטאפט
 וועהרט פיר אונד פיר .

דער עוויגי רעגירט , דער עוויגי האט רעגירט , דער
 עוויגי ווירט רעגירן אויף איאר אונד עוויג .

דער עוויגי גיבט זייכט פאלקי זיג ; דער עוויגי בגליקט
 זיין

זיין פאזק איט זמעליגט פֿרירן .

[אב הרהמים] פֿאטר דעט ערבאראנט , עט זיט
 דיר וואהלגעפֿעליג זיין לובגכעדיגן ,
 אונד ריא זויארן פֿאן ירוסליט ווידר אויפֿלובוואן . דען
 חיר פֿרטרוואן כור דיר אלזיין , אלזמעלטיגער קעניג , דיר,
 אלזערהאכער ! דיר , דער וועלטן הערר !

(ויהי בנסוע זיהי אכן בלאט מ"א)

(אן דען נייאיהרעכטלעגן אונד אס טאג דעם פרזעהמונגספעסטס ,
 ווידר ביה דער ערעפֿונג דער הייליגן לאדי פֿאלגנדס גבעטט :

[י י] דער עוויגי אינט אונכערעכערליך דאס עוויגי
 ווען , איין אלזמעלטיגער גאטט , אלזארא=
 הערליג אונד אלזגעדיג , אכגאטיהיג , פֿאן אונכער=
 זיכר הווד אונד טרייאי . דער זייכי הווד , דעם טווינדסטן
 גטלעכט נאך אויפֿבהעלט , דער איטטיטהאט , אבפֿאלז ,
 אונד זיכדי פֿרגיבט , דער אבר כיכטט אהכי אהכדונג
 הינגעהן לעטט .

[רבונו של עולם] הערר דער וועלט ! ערשילוי
 אונזרי וויכטי , ווען זיא לוב אונזער
 וואהל זיכר , זאט אונט אונז פֿרלאנגן גליכן ; ערהערי
 אונז גבעט ; פֿרגיב אונזרי אונד אונזר הויזגנאטן
 איטטיטהאטן , אויט גאדי אונד ערבאראן ; רייניגי אונט
 פֿאן אונזרן זיכרן , איטטיטהאטן אונד פֿרברעכן ; זיט
 אונזר אייגדענעק לוס גוטן ; זוכי אונט הייט איט חיל אונד
 טראסט ; זאט זאכט אונד גליקזעליגט לעבן , פֿרידי ,
 נאהרונג אונד ערהאלטונג אונזר טהייל זיין . גיב אונט
 בראד לור ערהאלטונג , גוואנד לור בקוידונג , עהר'
 אונד רייכטהוק , אונד זאכגי לעבנסדוואר , דאט וויר
 דיין

מארגן-גבעט

דיין געטל ערלערן , אונד דייכי גבאטי ערפילן קעכנן ;
 גיב אונט פֿרשטאנד אונד זייכניכט דיא טיפן גהייאכטי
 דייכר זעהרי לז ערפארטן ; פֿרזייחי אונט היילקראפט
 פֿיר אזוי אונזרי מאערלן ; זעגנדי אונזר העכדי=וערק
 דייכי פֿארזעהונג בטויטי איבר אונט כיכטט אזט גליק ,
 הייל אונד טראסט ; וועכדי אב פֿאן אונט יעדי הארטי
 סאזגי ; כייגי דאט הערן דעט רעגעכטן , דאט הערן
 זייכר רעטהי אונד פֿירטטן , דאט זיא אונט וואהלזאלן
 זאן ! זא זיא דיין הייליגר ווילזע .

זעגן דיר דיא רעדן אונזרס אונדט אונד דיא גראכקן
 אונזרס הערלכט וואהלזאלן ; דיר , עוויגר ! אונזר
 הארט אונד ערלערן .

[ראני תפילתי] זאט אונזר גבעט לז דיר אויסשטייגן
 עוויגר ! לזר גאדן לייט ; גאטט
 באך דייכר ענדלזאן גיטי , ערהערי אונט איט דייכר
 טרייאן היילי . C

(אן דען איכדיגן גראסן פעסט=טאגן ווירדל נאך [" "] דאס
 פֿאלגנדי גבעטט :

[רבונו של עולם] הער דער וועלט , ערפילי
 דיא וויכטי אייכט הערלכט , ווען
 זיא לז אייכט וואהל זינד ; זאט איין אונטרכעהן איר
 גליבן , אונד ערהערי דאט גבעט דייכט קעכעטט
 (היר נעט זאן זיין אונד זיכר ווער נאמן)

דער זאהן דייכר אאגד ; אאלי איך , אייכי פֿרויא ,
 אייכי זעהני אונד טעלטר פֿעהיג , דייכן ווילן איטאויס=
 ריכטיגט הערלן לז טהון ; זאט קייכי זיידנטאפט איבר
 אונט העדרטן ; זאט דייכי זעהרי אונזר אנטהייל זיין ;
 אאלי אונט ווירדיג , דאט דער אבגלזאן דייכר הערלזי=
 קייט אונט געגכונטריטיג זיא ; זאט דער גייסט דער וויי=
 הייט אונד דער אייכניכט איבר אונט וואלטן ; זאט אן אונט
 ערפילזט ווערדן דער אויסטפירן : אונד עט ווירד אוין
 איהט

איזט ר'והן , דער גייסט גאטטט , דער גייסט דער ווייז
 הייט אונד דער איינזיכט , דער גייסט דעס ראטהס
 אונד דער טטערקי , דער גייסט דער ערקעכטיס אונד
 דער פֿורכט גאטטט . זא זייא דיר אויך וואהלגפֿעלזיג ,
 עוויגער ! אונד גאטט , אונד גאטט אונדער פֿארעלטרן !
 דאס וויר דאס גליק גביטן , דיר אכגעהאי האנדלונגן
 לִו בגעהן אונד דען וועג דער טוגנד לִו וואנדלִן . הייליגי
 זוכט דורך דייכי גזעלי ; זאט זאכט אונד גליקעעליגט
 זעבן היר אונד אין דער לִוקיכפֿטיגן וועלט אונד טהייל
 זיין ; בוזהרי זוכט אויך פֿאר איבלטהאטן , פֿאר אונד
 גליקליכִי זייט־לייפֿטי דיא אונדן ערדבארן הייאזלן זאלן .
 ווער אן גאטט פֿרטרויטט , דען אואגיבט גכארי אונד
 אונד אונד , זאן .

מעגן דיר דיא רעדן אונדערט אונדט אונד דיא גדאנקן
 אונדערט הערלכט וואהלגפֿעלזן ; דיר , עוויגער ! אונד
 הארט אונד ערלעגער !

[זאט אונד גבעט () () ()]

[בריך טאיה זיהי אכן בלאט מ"א]

(פֿארזענער , הערנאך גנייכדי)

הערי ישראל ! דער עוויגי אונד גאטט , איזט אין
 אייניגט עוויגט וועגן !

אייניג איזט אונד גאטט ! מעכטיג איזט אונד הערר !
 הייליגער [אונד פֿורכטבארר] זיין כאאי !

(כדלר) () () זיהי אכן בלאט מ"א זייט 2]

(וועהרנד דער פֿארזענער דיא גזען ראללי לויף דאס אללמינר
 טרענט ווירד על הכל בזונגן .)

(דער פֿארזענער) איבר אלזט ווערדי ערהאבן , גהיילזיגט ,
 גלזבט , גריהאט , ערהעבט , אונד
 גפריין ,

מארגן-גבעט

(די'ל גמיינדי) דער כאאי דעס קעניגס און קעניגי ,
דעס אוןרהייליגסטן ! בעכעדרייט
זיח ער !

(פאל-זענגר) אין און חעלטן די זייני אוןאכט
ערטון זאין דייר וועלט , אונד אין יעכר
זוקיכפטיגן וועלט ;

(גמיינדי) און זייני איהק וואהלגעלויגי וויי ,
איט בייאפאלו און גאטטספירכטיגן ,
אונד איט זון-וילן דעס גאכלן הויז ישרא'ס .

(פאל-זענגר) טעפער און וועלטן ! הערר און
ווען ! גאטט און זעפון !

(גמיינדי) דו טהראכטט אין אונענדליכע רויק
אין אוראלטס היאל !

(פאל-זענגר) זייני הייליגקייט איבר חיות ! זייני הייליג-
קייט איבר דען טראהן דער העררליכקייט !

(גמיינדי) זא זאט אויך דיין כאאי , עוויגר , אונד
גאטט ! אונטר אונס גהייליגט ווערן ,
זיך אכגיכט און ערטאפן ווען .

(פאל-זענגר) זאטט אונס דאן זייני לידר איהק זיכגן ,
ווי גטריבן סטעהט :

[גמיינדי] זיכגט דעם כאאן גאטטט ! פרייט איהק
איט זאייטכטפיל ! אאלט איהק באהן ,
דער אין דער וויססי סעהרט ! עוויגר !
זייט זיין כאאי ! סראהאקט סאר איהק !

[פאל-זענגר] זייכסט זעהן וויר איהן , דיטליכט
אויגס , ווען ער אין זייכר הייליגן וואהכונג
ווידרקעהרט , ווי גטריבן סטעהט :
דען

(גמ'ידי) דען און ווירד עט אים דייטליכן אויגן
זעהן, ווען דער עוויגי כאך ליון לוריק
קעהרט .

(פארזענער) אויך הייסט עט : דיא העררליכקייט
גאטסט ווירד אפמכבאר ווערן, אונד אזוי
פלייט ווירד עט זעהן, אז האט דעט עוויגן
אונד עט אויסגטסראפן .

[אב הרחמים] דער פֿאטר דעט ערבאראנט ווירד
זיך דעט פֿאלקט ערבאראן, דאט ער
פֿאן זיכר קינדהייט אן בגנעדיגט האט; ווירד זייכגדעכ
זיין דעט בוכדט אים אונזרן אורעלטן; ווירד אונזרי
זענלי רעפטן פֿאן יעדט אונפֿאלן; ווירד דיא בעזליידכ
טאפט לוריק=טרעקן פֿאם פֿאלק דאט ער פֿאן אוטר
לייב אן פֿרזארגט האט; ווירד אונזר טון זיין, דאט וויר
עוויג דעט אונזליק עכטריכטן, אונד ווירד יעדן אונזר
וויכטי ערפֿילן, פֿאלזט אהטט אים הייל אונד גוכטט

[זייט אויפ=רופן לוס לעזן אין דער זונען=רללי, זאגט דער
אויפ=גרופטי]

בעכעדייאט דען עוויגן, דער האכגפריין מיט !
(דיא גמ'ידי אנטווארטט) בעכעדייאט זיח דער עוויגי
דער האדגפריין אינט אויך
מיאארדאר .

(דער אויפ=גרופטי ווידרהאלט דזס אונד פעהרט פֿארט)
גזאבט זייאטט דוא, עוויגר אונזר גאטט ! הערר דער
זעלט ! דער דוא אונכט אויס אלן פֿעלקרן ערוועהלט,
אונד אונכט דיין זעלן גגעבן דאסט. גזאבט זיח דער
עוויגי, דער געבר דעט גזעלט !

[נאך נעענדיגטר פֿארלעזונג]

מארגן-גבעט

גזאבט זייאטט דוא , עוויגר אונזר גאט ! הערר דער
וועלט ! דער דוא אונט דיא זעהרי דער ווארהייט גגעבן ,
אונד דיא בגירדי לום זעבן אין אונט געפלאכט האטט .
גזאבט זייא דער עוויגי , דער געבר דעט גיעלט !

(ווען יעמאנד אייני טאדס גפאהר איברשטאנדן זעלט ער
כאך דעס לעלטן זעענן איבר דיא גזעץ=ראללי כאך היכלו :

גזאבט זייאט דוא , עוויגר , אונזר גאטט ! הערר דער
וועלט ! דוא פֿרגילטטט זעלבסט טווידיגן גכאדי . דוא
האטט אויך איר איט אזלס גוטן פֿרגאזטן .

(דיא גניינדי ערווירט) ווער דיר גוט פֿרגאזטן ,
פֿרגעזטי דיר אויך אין לוקאכעט
גוטט .

(ווען איין קנאבי אינס פירלעהנטי יאהר טויט ווירד ער לום
פארלעזן אויפ=גרופן , נו דער לייט זאגט דעסן פאטר :

גזאבט זייאטט דוא ' עוויגר אונזר גאטט ! הערר דער
וועלט ! דער דוא איך בפֿרייאטט פֿאן דער טטראפֿעלזיג=
קייט דיט קאבן .

[וזאת התורה (זיהי אבן בלחט מ'א זיטי 2]

[דער ופטיר , אלס דער לעלטי דעו לום פארלעזן אויפ=גרופן
ווירד , פענגט פאר דער הפטרה , כאך דעס דיא גזעץ=ראללי
אויף גהאבן ווארדן כאלגנדס גבעט אן .

גזאבט זייאטט דוא , עוויגר אונזר גאטט הערר דער
וועלט ! דוא ערוועהלטט דיר וואהרי פראפעטן , אונד
פֿאנדטט וואהגפֿאלזן אן איהרן רעדן , דיא זיא איט
ווארהייט פֿארטרוגן .

גזאבט זייאטט דוא , עוויגר ! דוא ערוועהלטט דאט
גינען=בוך . אטה דיין קנעכט , יטראו דיין פֿאזק , אונד
פֿרויפעטן

פראפעטן דער ווארהייט אונד דער טוגנד .

[נאך ענדגונג דער הפטרה פעהרט ער פארט]

גלאבט זייעטט דוא , עוויגער אונזר גאטט ! הערר דער
וועלט ! טעמפער אוןר וועלטן ! אונזערעכט ביטט דוא
אין יעדע זייט=אלטר . אונזוואהרר גאטט ! דוא זאגטט לז
אונד ערפילזטט ; דוא טמריכטט אויט אונד בטטעטיגטט .
אזוי דייכי ווארטי זינד וואהר אונד גרעכט .

לזערעטיג טרייט ביטט דוא , עוויגער אונזר גאטט ! אונד
לזערעטיג דייכי לזאגי ; קיינט דייכר פערטפרטען ווירד
יע אונזערפילזט בלייבן * דען , אונזערעכטיגער קעניג !
דוא ביטט זא טרייט אלט ערבאראונגטפאלז . גלאבט זייעטט
דוא , עוויגער ! אונזערעכטיגט וועגן ! דוא ביטט טרייט
זין און דייכן לזאגן .

ערבאראי דיק לזיכט , דעט הוינט אונזרט לעבנט ;
טאפלי הייל דער פערטאכטטן זעטלי , באנד אונד אין
אונזרן טאגן * גלאבט זייעטט דוא , עוויגער ! דער דוא
דראייכטט לזין איט איהרן קינדן-ערפרייכטט .

ערפרייחי אונט , עוויגער אונזר גאטט איט דייכט פרא-
פעטן אזיהו דייכן קנעכט ; איט דער רעגירונג דעט
הוינט דוד'ט דייכט גלאבטן . א דאט ער באנד ערטייכו
אונד אונזרי הערלן פראהלאקקן-אמלי ! זייכן טהראן זאלז
קין פערעאדר ענטווייהן ; זייכן רוקט קין אנדרר ערבן *
דוא האטט עט איהם בייט דייכט הייליגן כאאן לזגטווארן ,
דאט דער גלאכזן זייכט זיכטט כיא פרועטיי גלאבט זייעטט
דוא , עוויגער ! טילד דעט דוד .

(אס שבת ווירד הינלוגזעלט)

פיר דאט גזען , פיר דען גאטטט=דייכטט , פיר דוא
פראפעטן , אונד פיר דינ טאג דער רוהי , וועלזן דוא
אונט

מארגן-גבעט

אוכט , עוויגער אונזר גאטט ! לור הייליגונג , רוהי , טהרי
אונד פֿיאר גגעבן האטט : פֿיר דינס אלזט , עוויגער
אונזר גאטט ! דאכקן וויר דיר אונד זעבן דיר . דיין כאאי
ווערדי גפרין אימ אונדי יעדט זעבנדיגן וועזכט
בטטענדיג אונד אויף עוויגי לייטן . גזאבט זיאטט דוא ,
עוויגער ! דוא הייליגטט דען טבת .

(אן דען דרייאן פעסטן , איכערטיוונגס פעסט , וואכן פעסט
אונד לויברהיטען פעסט , ווירד אן דיא טעלעלי דער לענטן סטראפי
פאלנדקס גבעטט :

פֿיר דאס געזן , פֿיר דען גאטט=דיהכסט , פֿיר דיא
פראפעטן ,

(ווען לוגליך טבת איזט) [פֿיר דיין טאג דער רוהי אונד]

(אס איכערטיוונגס פעסט) פֿיר דינס פעסט דער אונד=
גזיארטן קולן ,

(אס האכן=פעסט) פֿיר דינס פעסט דער וואכן ,

(אס לויברהיטען=פעסט) פֿיר דינס פעסט דער לויבר=
היטען ,

(אס אכטן טאג דעם לענטגדאכטן פעסטס) פֿיר דיין אכטן
טאג , דינס בטלום=פעסט ,

וועלכן דוא אוכט , עוויגער אונזר גאטט ! (אן טבת) [לור
הייליגונג אונד רוהי] לור פֿריידי אונד לום פֿרגינג ,
לור טהרי אונד פֿיאר גגעבן האטט . פֿיר דינס אלזט ,
עוויגער אונזר גאטט ! דאכקן וויר דיר אונד פֿריין דיר .
דיין כאאי ווערדי גפרין אימ אונדי יעדט זעבנדיגן וועזכט
בטטענדיג אונד אויף עוויגי לייטן . גזאבט זיאטט דוא
עוויגער ! דוא הייליגטט [דען טבת] דיא יטראז , אונד
דיא לייטן .

אן

[אן דען כײַזיהרסטאָגן , ווירד אן דעקן שטעללי פאלגנדס גבעטט :

פֿיר דאס געזען , פֿיר דען גאטט=דיהכטט , פֿיר דיא סראם
פראכעטן , (אן שבת) [פיר דיין טאג דער רוהי אונד] פֿיר
פֿיר דיין טאג דעס אנדענקס , וועלכן דוא אונס , עוויגר
אונד גאטט ! (אן שבת) [לֹור הייזיגונג אונד רוהי] לֹור
עהרי אונד פֿיאר געבן האטט * פֿיר דינט אלס , עוויגר ,
אונד גאטט ! דאכקן וויר דיר אונד פריין דיק * דיין
כאמי ווערדי גפריין מיט אונדי יעדס לעבנדיגן ווענט
בסטענדיג אונד אויף עוויגי לייטן ; דען דיין ווארט אינט
טרייט אונד בטטהט עוויגליך . גלאבט זייאסט דא ,
עוויגר ! קעכיג דער גאכלן ערדי ! דוא הייזיגסט [דען שבת]
דיא יסראל , אונד דען טאג דעס אנדענקס .

אן דעס טאג דער פרועהכונג, ווירד אן דעקן שטעללי פאלגנדס גבעטט :

פֿיר דאס געזען , פֿיר דען גאטט=דיהכטט , פֿיר דיא סראם
פֿעטן (אן שבת) [פֿיר דיין טאג דער רוהי אונד] פֿיר
דיין טאג דער פֿרועהכונג , וועלכן דוא אונס עוויגר אונד
גאטט ! (אן שבת) [לֹור הייזיגונג אונד רוהי] לֹוס פֿרע
געבן , לֹוס פֿרלייחן , לֹור פֿרועהכונג , לֹור עהרי אונד
פֿיאר געבן האטט . פֿיר דינט אלס , עוויגר אונד
גאטט דאכקן וויר דיר אונד פריין דיק * דיין כאמי ווערדי
גפריין מיט אונדי יעדס לעבנדיגן ווענט , בטטענדיג אונד
אויף עוויגן לייטן ; דען דיין ווארט אינט טרייט אונד
בטטהט עוויגליך * גלאבט זייאסט דוא , עוויגר ! קעכיג !
דוא פֿרלייחסט אונד פֿרגיבסט אונזרי זיכדן אונד דיא זיכדן
דיינט היינט יסראל , אונד פֿרועהכטט אויף אונזרי פֿרע
געהונגן יעדס יאהר ; הערר דער גאכלן ערדי ! דואהיי
ליגטט [דען שבת] דיא יסראל , אונד דען טאג דער
פֿרועהכונג *

מארגן-גבעט

[יקום פורקן]

פאם היאול ווערדי פרויהן, גוכסט, גכאדי, ערבארן,
 זאנגט לעבן, רייכליכי נאהרונג, היאולטי אונטר
 שטיצונג, קערפרייכי גזנדהייט, אונד אויפקלעהרונג
 דעס גייסט, זא וויא אויך לעבנדיגי אונד דויערהאפט
 כאכקאמאכאפט, כאכקאמאן דיא ביא אויפהערן כאך
 גטטעהרט ווערן. אויטטפרייכן דעס גזעלבוכט כאכ-
 זעלעבן: אונרן לעהרן אונד פארגעלטן, דענהייזיגטן
 געזעלשאפטן דיא אים גלאבטן זאכדי אונד אין בבז זינד,
 דען לעהרן דער העכטטן טוון, אונד דען לעהרן דער
 גאכלן ירכהייט, דען פאחרטעהרן דער האהן טוון,
 אונד דען שטאדטרייכערן, און אויפהרן טוון אונד אונטר-
 טוון, זא וויא אויך איינע יעדן, דער זיך איט דעס
 גזעלבוכט בטעפטיגט. דער הערר דער וועלט זעענדי
 זיט, פרוענגרי איהר לעבן, זאס איהר טאגי אונד
 יאהרי פיל ווערן, בפרייט אונד גשילט פאן יעדס
 איבל אונד אונגליקליכן לופאלז. דער הערר דעס היאולט
 זיט איהר טון לז יעדן זייט אונד שטונדי, אונד זאסט
 אונט דארין זאגן: זאן.

[יקום פורקן] פאם היאול ווערדי פרויהן, גוכסט,
 גכאדי, ערבארן, זאנגט לעבן, רייכליכי נאהרונג,
 היאולטי אונטרשטיצונג, קערפרייכי גזנדהייט,
 אונד אויפקלעהרונג דעס גייסט, זא וויא
 אויך לעבנדיגי אונד דויערהאפט כאכקאמאכאפט,
 כאכקאמאן דיא ביא אויפהערן. כאך גטטעהרט ווערן
 דען אויטטפרייכן דעס גזעלבוכט כאכ-זעלעבן:
 דינר גאכלן הייזיגן גאיינדי, דען אלטן אונד דען יונגן,
 איהרן קיכרן אונד פרויען. דער הערר דער וועלט זעענדי
 אייך, פרוענגרי אייר לעבן, זאס אייר טאגי אונד יאהרי
 פיל ווערן, בפרייט אונד טיילי אייך פאר יעדס איבל
 אונד יעדס אונגליקליכן לופאלז. דער הערר דעס היאולט
 זיט אייר טון לז יעדן זייט אונד שטונדי, אונד זאסט
 אונט דארין זאגן: זאן.

[מי שברך] דער אונזרי פארעטרן אברהם יצחק

פיר שבת

ע

אונד יעקב גזעגנט האט, דער זעעגני דיני גאנצן
 הייליג גאיינדי, וויא אויך אלזי אנדרן הייליגן גאיינדין.
 זיא, מיהרי ווייבר, מיהרי זעהני אונד טעכטר אונד אלזי
 דיא מיהנן אנהערן. זעעגני אויך דיא יעניגן וועלדי גבעט
 היינר לור אנדאכט בטשאמן; וויא אויך דיא יעניגן דיא
 זיך דארין לומ גבעט פראזאמן; אויך דיא יעניגן דיא דאט
 הויז דער אנדאכט מיט ערליכטונג, אונד מיט וויין לור היילי-
 גונג [דער פייארטאג] אונד לור אבטיידונג- [דער וואכן-
 טאג] פרארגן; אויך דיא יעניגן וועלדי דען וואנדרר
 אונטרהאלטן אונד אלזאזן דעם אראן געבן; זעעגני אויך
 דיא יעניגן דיא עפנטליכי עמטר מיט רעדליכקייט פאר
 וואלטן. דער הייליג, גלאבט זיא ער! פרגעלטי מיהנן
 מיהרי האנדלונגן, עכטפערני קראנקהייטן פאן מיהנן,
 אונד היילי זיא אין טאגן דער קראנקהייט; פרגעבני מיהנן
 אלזי מיהרי איברטרעטונגן, אונד זאטי אלזט וואט זיא
 אונטרכעהן גליק אונד זעעגנטפאלז זיין; וויא אויך אלזן
 מיהרן מיטברידן אין יטראל; אונד זאסט אונט דארין
 זאגן: מאן.

(גבעט פיר דען קעניג)

[רנותן תשובה] דער זיג פרוייהט דען קעניגן
 העררטאפט דען גזאבטן; ער !
 דעטן רייך, דאט רייך אלזר וועלטן אינט, ער ! דער דוד
 זיין קעכט פאם אמרדריטן טווערדט גרעטט, ער ! דער
 מיט מער איין וועג, אין טטארקן וואסרן אייני באהן
 אכט, דער זעעגני, בהיטי, בטיראי, אונטרטטיילי,
 ערהעבי, פרגרעטרי, אונד ברינגי עאפאר אונד
 העררן דען קעניג. כ' כ' אונד פראעהרי זיני הער-
 ליכקייט. דער קעניג אלזר קעניג, ערהאלטי מיט
 זינר אלזבארהערליגקייט זיין לעבן, בהיטי מיהן פאר
 יעדן אונפאלז פאר יעדן טרויאר אונד פאר יעדן טארן,
 אונד זיא זיין טון; זאטי פראעהרי פעלקר זיך אונטר מיהן
 ביגן זיני פיינדי פאר מיהן פאלזן, אונד מיהן אין אלזן
 יט (19) ג

מארגן-נבעט

א
דייכ
רעכ
דיא
אויס
דיא
זיגל
זיא
איה
גרע
פאר
זא
אמא
זיין
און
פאל
פעט
דאס
זיין
זאמ
זאט
דא
רעכ
דער
כאח
חויס
אמ

זייכן אונטרכעהאונגן גליקליך זיין. דער קטניג חזור קטניג
כייג דורך זייכי אלזבארהערזיגקייט זיין הערץ, אונד
דאס הערץ אלזר זייכר רעטהי אונד פירסטן לור אילדן
רעגירונג, דאס ער אונט אונד גאכץ יטראל איט וואהל וואלן
בהעררטי * א דאס אין זייכן אונד אין אונזרן טאגן,
יהודא גרעטט ווערדי, אונד יטראל רוהיג וואהני! א דאס
כאך זיין דער ערלענד קאמאי! זא זייא דעט * עוויגן
וואהלגעטלזיגד ווילזי; אונד זאטט אונט דארזין זאגן: אמן.

[אס טבת פאר דעט איינפאללעךן כייא מאלד, ווירד עס לויט
פריקידניט, ווען דער ערשטי טאג דעס מאכאטס איינשעלט;
אינדעס דער פארזעגער, דיא גועזאללי אין דער האנד
פאלנדק צעטט]

[מי שעשה ניסים] דער אונזרן פארפאהרן וואונדער
ערזייגט, אונד זיא אויט דער
גפאכאכטעט לור פרייאהייט גפיהרט, דער ערלעני
אויך אונט, אונד פרזאמלי אונזרי פירטאמאכן, דאס
גאייכטאטעטלזי פאלק יטראל, אויט אלזן פיר זייטן דער
ערדי, אונד זאטט אונט דארזין זאגן: אמן.

דער ערשטי טאג דעט כייאן מאכאטט ניטן = = =
ווירד זיין אס ערטטן, לזויאטן = טאג דער לוקיכע
טיגן מאכי, דיא לז אונזרע גוטן איינטרעפשי *

[דיא גאנלי גמיינלי אנטווארטט]

[יחדשהו] דער הייליגי, גזאבט זייא ער! ערזייארי
דיין מאכאט פיר אונט אונד פיר זיין גאכלס
פאלק יטראל לזטן אונד פרידן, לזר וואכני! אונד
פריידי, לז טראסט אונד הייל, אונד זאסט אונט דא
רויף זאגן: אמן.

פארט

[אב הרחמים] פֿאָר דעט ערבאראנס , דער דוא
 אין יענן הנהן טהראנסט , זייזאייט
 דיכר אזובארהערליגקייט איינגדענק , דער פֿראזאן ,
 רעכטסאפֿטן אונד רעדליכן אין יעדן הייליגן גאיינדי ,
 דוא איהר לעבן אין בקענכונג דיינס אייניגן ווענענס
 אויפֿגאפֿרט האבן . יעכר האלדזשעליגן אונד גליבטן ,
 דוא איהרי גייכונגן מיט לעבן , איט איהרס טאדי סר
 זיגלט . זייכט ארט אדור , מעכטיג ארט לעבן ווארן
 זיי דען וויילן איהרט טעפֿרט , אונד דען בפֿעהל
 איהרס בילדערט לז ערפֿילן . א זייז איהרר אונד אזור
 גרעלטן דער ערדי איינגדענק לזם גוטן , אונד רעכי
 פֿאר אונזרן אויגן דאס פֿרגאסני בלוט דייכר קעכעטי .
 זא וויז עט אין דעם גענל=בוך אסח'ס דעס געטטליכן
 מאכנס נידרזעריכן טטעהט : היידן ! פֿריינט גליקליך
 זיין פֿאלק ! דען עררעכט זיכר דיהער בלוט , איבט ראכי
 אן זייכי געגנר , אונד איינטדעם ערדרייך אונד זיינס
 פֿאלקי פֿרועהנט . אונד דורך דייכי קעכעטי דוא פֿרא=
 פֿעטן האסט דוא אונט פֿרויכרט : איך ווערדי רעכֿן
 דאס נאך אונגראכני בלוט , איך , דער עוויגי ! דער לז
 זיין טהראנס . אונד אין דען הייליגן טריפֿטן הייסט עט :
 וואס זאלן דוא בארבארן טפֿרעכֿן : ווא איינט איהר
 גאטט ? א אכזימן דען בארבארן פֿאר אונזרן אויגן קוכד ,
 דוא רעכטט דייכר דיהער בלוט . פֿערנר : דער בלודטוור=
 רעכֿר האט איהרר גדאכט , פֿרגייט דאס קלאגי=גשטרייט
 דער אונטרדריקטן ניכט . פֿערנר : ער ווירד דוא באר=
 בארן ריכטן אויף האכגטיראטן זייכן , דער זילט דאס
 ווייסט פֿאן רבה טווג , דאס יעכט טאן אויט דעם באך
 אן וועגי טרינקט , אונד זאכטט זיך זא טטאלן ערהאב .

מוסף-גבעט

[מאן צעטט אטרי זיזי אבן בלאט י"ח זייטי 2 יהלון אואף
 דרוד בלאט מ"ב זייטי 2 ובנוחה יאזר בלאט מ"ג]

מוסף-גבעט פיר שבת

(ט"ע זיס האל הקדום)

(תכנת שבת) דוא האטט דען טבת איינגעזעלט לום
 רוהי-טאג, איהם אספֿר בוויזויגט,
 אויך דיא אויטלעגונגן גבאטהן, אונד דיא אנארדנונג
 זייכר טראקאספֿר. דענכן, דיא דען רוהי-טאג וועהרט
 האלטן ווירד עוויגי עהרי לז טהיין; דיא זייכי זעטויג
 קייט פֿיהלן, טראכנגן-עוויגט לעבן; דיא זייכי פֿרארד
 נוכגן ליבן, ערוועהלן זיך וואהרי ווירדי. טאן פֿאק
 בערגי סיכי וואורדי זייכי הייליגקייט בפֿאהלן, אונד
 דער עוויגי, אונזר גאטט, טריב אונט פֿאר, אן דעא
 זעלבן איין איבר גוועהנליכט אפֿפֿר. דעס טבת בטטיאט,
 דארלוברינגן

(יהי רצון) עט זיזא דיר וואהלגעלויג, עוויגר!
 אונזר גאטט אונד גאטט אונזר פֿארעלטערן!
 אונט איט פֿריידי כאך אונזרם לאנד לז פֿיהרן, אונד
 אונט אין אונזר ערבי איין-לז-פֿלאכלן, דאט וויר דיר
 דיא אספֿר דארבריקגן, כאך אונזרר פֿפֿליכט; דיא טעג
 ליכן כאך איהרר ארדנונג, אונד דיא איבר גוועהנליכן
 כאך פֿארטריפט. דאן ברינגן וויר דיר אויך דאט איבר
 גוועהנליכן אפֿפֿר, דעס טבת בטטיאט, כאך דיינט
 וואהלגעלויגן בעטהי, וויז דוא עט אונט אין דיינט
 גזעל-בוך פֿאר גטריבן, אונד דיינט קנעכט אטה דורך
 דען אונד דייכר העררליכקייט איטגטהיילט האטט;
 כעאליך:

(וביום השבת) אק טבה טאגי (אספֿרט איהר) לזוייט
 יעהריגי

עב

פיר שבת

יעתריגי לעמאר אחני פעהר ; אונד לום אעהואמער
לזוייא זעהנטו פיינט אעהוט מיט עהז איינגריהרט
נעבטט דעם טראנק=אספער דאלו . דזיט איזט דאס
זאכלי אספער פיר יעדן שבת ; אויסר דעם
טעגליכן גאנלן=אספער נעבטט דעם וויין=אספער דאלו .

(ישמחו במלכותך) א זאט זיא פראה ווערדן דייכר
רעגירונג, זיא, דיא דען שבת
באבאלטן, אונד איהן טאג דער זעעליגקייט כעכנן ;
דאס פאלק, דאס דען זיבנטן טאג דער רוהי הייליגט ;
זעטטיגי אלזי מיט וואכני פאן דייכר גיטי דען דוא פאכ
דטט וואהלגפאלזן אן דען זיבנטן טאג, הייליגטט איהן,
אונד נאנטטט איהן דען פֿרטערפֿילסטן דער טאגי,
לום אנדענקן דער טעםפֿונגט=טאגי.

(אלהינו) אונד, אונד אונד פֿארעלטן גאטט !
זאטן דיר אונדרי רוהי טאגי וואהלגפאלזן ;
הייליגי אונט דורך דייכי געזלי ; זאט דייכי לעהרן אונד
אכטהייל זיין ; זעטטיגי אונט מיט דייכר גיטי ; ער=
פֿרייא אונט דורך דין הייל, אונד רייביגי אונדרי הערלן
דאס וויר דיר אין ווארהייט אכבעטן . זאט דין הייליגר
רוהיטאג מיט זיבי אונד וואהלגפאלזן אונד זעעליגט זאט
זיין ; דאמיט ישראל דיא דייכן כאאן הייליגן, אן דעאווענן
רוהי פֿיכרן . גאבט זיאטט דוא, עוויגר ! דער דוא
דען שבת הייליגטט .

(להלל ומודים)

(בערצך)

(דער פֿאר=זענגר) וויר וואלן דיר מיט עהרפֿורלס
הייליגן, וויא דיר דיא הייליגי
שרפֿים אין גהייאכט=רייכן אונטרערדונגן, מיט חלום
הייליגטטן הוודיגן ; וויא עט דורך דייכי פֿראפעטן כידר

מוסף-גבעט

גטריבן סטעהט , אונד איינר [דער ענגל] ריץ געזן
דען אנדרן , אונד ספרמך :

(דיס גמיינדי) הייליג , הייליג , הייליג , אינט דער
גאטט דער העררעארן ! דער גאבלי
ערדקרייז אינט פאלז זיינר אינטסטעט :

(פאל-זענגר) פאלז זיינר אינטסטעט אינט דער גאבלי
וועלטקרייז * זייכי הייליגן דיהער פראגן
איינר דען אנדרן : ווא אינט דער מרש זייכט אבגלאמלט ?
אין וועקטל קאהר רופן זיא : גלאבט !

(גמיינדי) גלאבט זיא דיא אינטסטעט גאטטט אויט
יעדט טטאנדמנקט .

(פאל-זענגר) אויט זייכט ערהאבנט מרש , ווענדי ער זיך
[דער אלגעגנזערטיגי] איט ערבארן ,
אונד זיא זייכט פאלקי גנעדיג , דאס דיא אייכהייט זייכט
וועגנט אבנד אונד מארגן יעדן טאג איט זיבי בקטנט
אונד זאגט : הערי ,

(גמיינדי) הערי יטראל ! דער עוויגי אונזר גאטט ,
אינט איין אייניגט עוויגט וועזן .

(פאל-זענגר) אייניגט וועזן ! אינט אונזר גאטט , אונזר
פאטר , אונזר רעגענט , אונד אונזר
גערעטט * ער ווירד דורך זייכי אלערבארמוג אונט
זום זווייטן אמהל פאר דען אויגן אלזר לעבנדיגן פריקנדן
זאסן : דאס ער אייר גאטט זיין וויל .

(גמיינדי) איך דער עוויגי , בין אייר גאט !
(אן דען פיארטאגן זעלט דיא גמיינדי הינז)

(אדיר אדירינו) אלזאמעטיגסטער ! גאטט , אונזר
הערר ! ווא מעכטיג אינט דיין כאמי
מויך

עג

פיר שבת

אויף ערדן - דער עוויגי ווירד קעניג זיין איבער דאס
 גאנצן ערדי * אין דיין טאגן ווירד דער עוויגי אייביג
 אונד זיין כאמא אייביג זיין *

(סאר-זענער) אונד אין דיינער הייליגן שריפט , טטעהס
 דער אויטטסרוך :

(דאס גמיינדי) דיין גאטט ווירד עוויג רעגירן ; דיין
 הערר , זיין ! דורך אזוי גשעפטער
 הילוויה !

(אין כאלהיג)

קיינער איזט וויא אונד גאטט , קיינער איזט וויא אונד
 הערר , קיינער איזט וויא אונד קעניג . קיינער איזט וויא
 אונד עררעטער !

ווער איזט וויא אונד גאטט , ווער איזט וויא אונד
 הערר , ווער איזט וויא אונד קעניג , ווער איזט וויא
 אונד עררעטער !

זאטט אונד דאנקן אונד גאטט , זאטט אונד דאנקן
 אונד הערר , זאטט אונד דאנקן אונד קעניג ,
 זאטט אונד דאנקן אונד עררעטער !

בענעדייאט זיא אונד גאטט , בענעדייאט אונד הערר ,
 בענעדייאט אונד קעניג , בענעדייאט אונד עררעטער :

דא ביטט אונד גאטט , דא ביטט אונד הערר , דא
 ביטט אונד קעניג , דא ביטט אונד עררעטער !

דא ביטט עס , דעם אונדרי סארעלטון רייכרליג סאן
 ערן טפענערייאן גאסערט האבן :

דיא

מוסף-גבעט

(פטום הקטורת)

דיא לוזאואן-זעטלונג דעס רייכר-לייגס בטטאנד
 אויט באזאק (1) , אכיך-אוסל (2) ,
 גאלבאן (3) , אונד וויארזיך (4) , פאן יעדס
 זיבנליג אנה גוויכט , איררי (5) קאטיא (6) ,
 כרדע (7) ,

אונד

- (1) באזאק [באלקס דיא מיקא] , דיא באלזאס טטוידי וועכט אים גליקליכן אראביען , דער אכטרייפלנדי באלזאס איזט זעהר קאסטבאר , אונד ווירד מיט גאלד אויסגואנגן :
- (2) אכיך-אוסל אדר זעט-כאגל , איזט דאס גהייז איינס זעט-אינזעקטס , וועלכס עהכליבקיט מיט איינס מעכטן-כאגל האט .
- (3) גאלבאן , איין הארץ אדר זאפט פאן איינס בוים אויס גריכנלאנד . דער הארץ איזט שווארץ אונד שטיקנד
- (4) וויארזיך , הארץ איינס בוים דער איין אראביען וועכט .
- (5) איררי , גוומי דער אויס איינס בוים איין עגיפטן פליקט .
- (6) קאטיא . אונטר פרסידכן מיינונגן וואס פיר איין קאטיא היר גמיינט איזט , ערקלעהרט זיך רש"י פיר דיא וואורלל איינס בוים איין מאלאבר אונד אויף דער אייזל לילאן זא אויף דייטש אונטר דעם נאמן אינגוור בקאנט איזט :
- (7) כרדע [שבולת כרד] , איין האאריכטר , אויס עדריכטן פארן פאן וועלקן בלעטרן נואומנעפלכטנד קאסף איינר וואורלל , זא זעהר וואהלריכנד איזט ; וועכט איין יאסא .

זאפראן

אוכד זאָרן (8), פֿאן יעדס זעכלטעהן אנה גזויכט .
 פאן קאסטוס (9) זאָעזן אנה, פֿאן גזוירן־ראַהר
 דריי אנה, פֿאן זיאַטראַהר ניין אנה, פֿאן .
 כרטיכער זייסי ניין קבין, פֿאס וויין אויס קפֿרט דריי
 טאין אוכד דריי קבין, (ווען און זאָלן וויין ניכט
 האט, כאט און ווייטן אָטן וויין) זיין פֿירטל קב
 זאָלן אויס טרוק, אוכד זיין וועכיגט פֿאן אעזע עטן
 (10). ר' נתן זאָטי: און כאט אויך עטזאס ירדן־
 הארץ דאָלן. ווען און עטזאס האכיג דאָלן טהאט,
 וואורדי דאט רייכ־לייג אונברויכבאר, זא טטאנד אויך
 דיא טאדסטראַפֿי דארויף ווען און זייכט פֿאן דיין
 בטטאנדטהיילן פֿעהלן זיס. דער זעהרר טאען זיין זעהן
 גאליאזט זאָטי, דער זרי [באַזאָס] איז ניכטס אנדרט,
 אָט דער גזוויי, דער פֿאן דער באַזאָס־סטוידי אויס־
 טרייפֿלט. און בלעגטי דיא אכיך־מוטל איט כרטיכער
 זייסי' דאזיט זיא זיין טעכט אכזעהן האבי, אוכד און
 וויכטי זיא אין וויין אויס קפֿרט זיין, דאזיט זיא זיין
 טטארקן גרוך ערהאזטי. אורין זעהרי דאָלן בעטר
 גזווען. אבר און ברזכטי אויס עהרפֿורכט קיין אורין
 איכ'ס הייליגטהוק .

- (8) זאָראָן, זיין בקאנטס גזעכס, זא אויס געלבן זאָרן איכר
 פורפֿר־פֿארבן זלוויי זעטעהט. קאס זאכט נור אויס
 אזיען, יעלט וועכט ער אויך אין איטאליען .
 (9) קאסטוס, [קסט] זייני אָסן־פֿארבני נוס טהייל טוועפל־
 געלבי רינדי איכר סטוידי זא אן ליבליכן גרוך אוכד זיערן
 גשמאק דעס אינגווייז כאהי קענט .
 (10) אעזע עטן, זיין קרויט דאס אין לפֿון הקודש דען
 כאָטן פֿיהרט .

דיא

7 (20)

מוסף-גבעות

(השיר שהלויים)

דיא זאבגזעכגי, וועלכי דיא זויק איק הייליגן טעמחזן
אכטטיאטן, ווארן פאלגנדי: דען ערטשן טאג
[דער וואלכי] זאנגן זיח (פסאלס 24)

דעס עוויגן אייט דיא ערדי אונד וואס זיח פילזט,
וועלט אונד בוזאחער זיפד זיין.

דען לזויאטן טאג; (פסאלס 48)

גראט אייט דער עוויגי, אונד האך-גריהאט זיין הייליגר
בערג אין אונזרט גאטטס טעמחזט

דען דריטן טאג, (פסאלס 82)

גאטט סטעהט דא אין געטליכר גאיינדי, ער ריכטט
אייטן אונזער ערדן-גסטערן.

דען פירטן טאג, (פסאלס 94)

גאטט דער ראכני! עוויגר! גאט דער ראכני!
ערטייני!

דען פייכטן טאג, (פסאלס 81)

יוכלט גאטטי אונזער טעמרכי; עראהזאקט דעם גאטטי
יעקב'ס!

דען זעכטן טאג; (פסאלס 93)

דער עוויגי אייט קעכיג, העררליך גטאיקט;
דער עוויגי האט זיין גואכד, דיא אחיעטטעני
אכזעגט אונד סעטט אואגירטט;
א סטעהט זיח דא, דיח וועלט, אונד וואנקט כיא!

אק-טבת, (פסאלס 92)

פסאלס

עה

פיר שבת

פּטאַמ איד פֿיר דען טבת .
פּטאַמ איד פֿיר דיא זוקונפֿט , דען טאג דער גאנץ
רוהי אונד טטוילי מיט , אימ טוויגן זעבן *

[ר' אליעזר] זאגטי אימ כאאן פֿאן ר' חניכא : געזי-
לעהרר אונטרהאלטן אייביגקייט אונד
פֿרידן אין דער וועלט . דען עט הייטט : אונד אזוי
דייכי קיכר ווערדן גלעהרט זיין פֿאן גאטט ; אונד דער
פֿרידי דייכר קיכר , ווירד גראט זיין . זעזי כיכט [בוכד]
דייכי קיכר , זאכרדן [בוכד] דיא דין ערבוואן *

דיא פֿריינדי דייכר זעחרי גניטן פֿיל זעטויגקייט ; קיין
זוכפאל דראהט זיהן *

אין דייכן אווארן זאחכי פֿרידי , אין דייכן זלעטרן זיכר-
הייט . אום אייכר פֿריינדי אונד ברידן ווילן וויכט איך
דיר פֿרייד אונד גליק .
זום דעס טוויגן אונטער גאטט טעאמל ווילן , זוך איך
דיין זאמהלערגעהן .

דער טוויגי גיבט זייכט פֿאזקי זאכט ; דער טוויגי
בגליקט זיין פֿאזק איט זעטויגט פֿרידן ,

[עליכו זיהי אכן [בלאט מ'ו]

מנחה-גבעט פיר שבת

(אשרי ובה לליון זיהי אכן בלאט מ'ד)

זאט

2 ב

מנחה גבעט

[ואני תפלתי] זאט אונזר גבעט לז דיר אויף טייגן ,
עוויגער ! לזר גאדן לייט ; גאטט ! כאך דייכר
ענדאזן גיטי , ערהערי אונט איט דייכר טרייאן הילפי .

(דארױף פאלגט דיא פאלגעזונג אויס דעס גזעץ=בוך)

[ע"ע צו האל הקדוש כאכהער פאנגט מאן דא אן]

[אתה אחר] דוא ביסט איין אייניגט וועגן , אונד דיין
כאמי אינט : דער אייניגי ! ווער אינט
ווא דיין פאלק ישראלי איין אייכליגט פאלק ! אייני פאר
ליגליכי ווירדי , אייני קראכי דעט היילט , רוהי אונד
הייליגקייט האסט דוא דייכט פאלקי איט דינט טאגי גגעבן .
מברחט פריימי זיך ! יזחק לאבזיכגי ! יעקב אונד זייכי
כאכקאמאן מעגן רוהי אין דינט טאג פייכדן ! אייני פרייט
וויליגי אונד ליבריכי רוהי ; אייני רוהי , דער ווארהייט
אונד דער רעויליפקייט גווייהט ; אייני אונגסטעעהרטי
זיכרי רוהי , דעס פרידן אונד דער אייכטראכט גוויידט !
אייני פאלקאמאכי רוהי , דיא דוא איט דייכט וואהל
געאלן בגייכטיגסט * א מעגן עט דייכי קיכדר ערקעכנן
אונד עאמפייכדן , דאט דיני רוהי דיין גטעכק אינט , אונד
דורך איהרי רוהי דיין כאמן הייליגן .

[אלרינו] אונזר , אונד אונזר פארעלטרן גאטט ! זאטן
דיר אונזרי רוהי טאגי וואהלגעאלן ; הייליגי
אונט דורך דייכי גזעלי ; זאט דייכי זעהרן אונזר אכ
טהייל זיין ; זעטטיגי אונט איט דייכר גיטי ; ערפריימי אונט
דורך דיין הייל ; אונד רייכגי אונזרי הערלן דאט וויר
דיך אין ווארהייט אכבעטן . זאט דיין הייליגער רוהיטאג
איט ליבי אונד וואהלגעאלן אונזר זעעליגט זאמן זיין ! דאייט
ישראלי דיא דייכט כאמן הייליגן . אן דעאנעלובן רוהי פייכד .
גלאבט זייאסט דוא , עוויגער ! דער דוא דען טבת הייליגסטן

(רנה ומודים)

עו

פיר שבת

כאן זאלכן טאגן , ווא מאלן לור וואכן=לייט קיין תחנון בעטט
וירד אויך פאלגנדס אן שבת כיכט גבעטט)

[צדקתך צדק] אוכוואנדלובאר איזט דייכי גרעכטיג=
קייט ; דייכי זעהרי עוויגי ווארהייט ,
דייכי אלזגרעכטיגקייט , גאטט !
רייכט ביט לור הימאלט העהי ;
וואוודרטהעטר ! גאטט ! ווער גזייכט דיר ?
דייכי אלזגרעכטיגקייט , וויא גאטטס גבירגי !
דיין ראטהעלוט—וויא אוואבעחבארי טיפּי !
דוא הילפּטט דעם מענטן , הילפּטט דעם פּיה ! הערר !

[ברכי נפשי]

- 1 מייני זעלוי בעכעדייא דען עוויגן .
הערר , איין גאטט ! דוא ביסט זעהר העררליך ;
אוישטטעט אונד פראכט דיין גוואנד ;
- 2 דער זייכט אוואהיילזט , וויא אייכן אאכטל ;
דיא הימאל טפאכט , וויא אייכן טעפּסיך .
- 3 דער זייכי זעלור וועלבט איט וואטר ;
דער וואלןן אאכט לו זייכט וואגן ,
אונד פּעהרט אויף פּייטטיגי דעט ווינדט * .
- 4 דער ווינדי כימאט לו זייכן באטן ;
לו זייכן דיהכרן פּייארפּלאמאן * .
- 5 ער האט דען ערדבאלז אויף זיך זעלבסט גגרינדט ,
דאס ער אין עוויגקייט כיכט וואכקי .
- 6 דיא טיפּן בדעקטט דוא , וויא איט גוואנד ,
אונד אויף דען בערגן טטאנד גוועטר * .
- 7 דאן פּלאה עט פּאר דייכט דראחן ,
בעבטי הין , פּאר דייכר דאכנר=טטימאי * .
- 8 הוב זיך מיין בערגי , זאכק מיין טעהור ,
דעם

מנחה-גבעט

- דעם ארטי לז דען דוא בטידן האטט .
- 9 כיו איברטרייטט עס , דיא פאן דיר גועלטי גרעכנן ,
 10 דוא איטעסט קוועלן זיך אין בעכ' ערגיטן ;
 זיא פליטן לזויטן בערגן פארט ,
 11 טרעכקן אלזט ווילד דעס פעלדט ;
 וואלד-עלז לעטן איהרן דורטט .
 12 דער ליפטי פעגל איבר איהן ,
 זינגן אונטערט לויב הערפאר .
- 13 דיא בערגי וועמערטט דוא אויס דייך זעלורן *
 פרוכט , דיא דוא טאפסט , זעטטיגט דאס לאנד .
 14 דוא לעטיטט גראט דעם פיהי וואכטן ,
 אונד זאטט דורך מעכטן-ארבייט ;
 אויס דעם ערדרייך טפייזי לז ערליהן :
- 15 אויך וויין , דער פרעליך אכט דעם מעכטן הערן ,
 אונד עהל דאס זיין גזיכט ערהייטרט ,
 דא בראד דעם הערלכט קרעפטני בעהרט .
- 16 זאפטפאלן טטעהן דעם עוויגן בייאי ;
 לבנון ט לעדרן , דיא ער זעלבטט גמפלאנלנט .
- 17 דאס זיך דאס פעדרפיה דארט כיטטי ;
 אויך טאכנן זיין גהייז דער האביכט בויא .
- 18 האהי בערגי זיכד פיר געהן ,
 טטיין-קליפטי , לזפלוכט פיר קאנילכפן .
- 19 ער טון דען אונד , דיא לייטן איין-לז-טהייזן ,
 דיא זאכני , דיא דאס ליהל קעכנט איהרר באהן .
- 20 ברינגט פייכטטריגס ; עס ווירד כאכט :
 דא טוועראט גווילד אומהער ;
- 21 כאךרויבי בריזן יונגי לעאן ,
 פרוכטן טפייזי פאן דער גאטטהייט .
- 22 דיא זאכני ערטייכט—זיא העבן זיך דאפאן ,
 אונד זאגן זיך מין איהרי העהן .
- 23 דאן געהט דער מעכט , לז זיך ארבייט ,
 לז זיכט טאגי ווערט , ביי אונד .

- 24 וויא גראט , וויא פֿיל זינד דייכי ווערקי , עוויגר !
אזוי האטט דאז זיא איט ווייזיהייט אכגארדנט ;
דיא ערדי איינט פֿאלז פֿאן דייכן גיטרן .
- 25 יענט וועלטאטער— גראט אונד ווייט אומפֿאסנד—
דא וויאזלט עט אהני לאהז פֿאן זעבן ,
פֿאן טהירן גראט אונד קליין .
- 26 דא וואנדלן טיפֿי , וועבט דאס אוכגהייאר ,
דאס דאז טרענפֿסט דארין לז טערלן .
- 27 אזלט האכט אויף דיק , ערווארטט
דאס דאז איהק טפייזי געבטט אין דער לייט .
- 28 דאז גיבסט , זיא זאמאלן ; עפֿכטט דייכי זאכד ,
דא ווערדן זיא איט גוט געטטיגט .
- 29 דאז ווענדסט וועג דיין אכגיכט—זיא טווינדן ;
כיאטט איהרן אדיק הין , אונד זיא פֿרגעהן
אין איהרן פֿאריגן טטויב לזריק .
- 30 דאז ווענדסט דייכן אדיק אויט , זיא עכטטטעהן .
זאפרייכטט דאז ווידר דיא גטטאלט דער ערדי :
- 31 עוויג וועהרט דעט עוויגן רוהק !
אן זייכן ווערקן האט ער וואהגפֿאלזן .
- 32 ערטויאט דיא ערדי אן—זיא בעבט ;
בריהרט גבירגי—זיא פֿרויכן !
- 33 איין זעבן-זאכג ווילז איך דעמ עוויגן זיכגן ;
אייכט גאטטי , ווייל איך דא בין , טעכן .
- 34 (א מעכט איהק איין זיד גפֿאלזן)
איך פֿרייא איך כוראייכט העררן .
- 35 דאס זיא פֿרגיכגן , פֿאן דער ערדי , דיא זיכד ;
דאס גאטטטלויגער כיכט מעהר זיין !
אייכי זעטוי בעכעדרייא דען עוויגן ! הלוזיה :
עוויגן

מנחה=גבעט

[שיר המעלות]

- 1 צום עוויגן רוץ איך אין איינער נאכהט ,
אונד ער טרהערט איך :
- 2 עוויגער רעטטי איך פאן זיגן=אייזרן ,
פאן הייכלעריטן לונגן .
- 3 וואס ניכט זיא דיר , וואס פראמאט זיא דיר ,
דיא הייכלעריטי לונגי ?
- 4 דיא העלדן=פלייזי וואהז גטערפֿט ,
איט פֿריהק האלן=קאהלן=גלוט ? —
- 5 וועה איר ! איך אום אין אסך זעבן ;
אין היטטן קדר'ס "וואהכן !
- 6 לזאנג געהט " פאן אייני זעעזי ;
איט פֿרידנס=המסרן אום ;
- 7 איך דענקי פֿרידי , רעדי פֿרידי ;
זיא דענקן , רעדן קריג *

טטופֿן=גזאנג

- 1 איך טויט טאמאר כאך יעבן בערגן .
ווא קאמאט איר היילפי הער ?
- 2 פֿאם עוויגן קאמאט אייני היילפי ,
דער היאז טון מונד ערדי *
- 3 ער זעסט ניכט גלייטן דייכן פֿוס ,
דיין היטר טזואארט ניכט *
- 4 מ כיינ ! ער טזעפֿט , ער טזואארט ניכט ,
דער היטר יטראז'ט *
- 5 ער זייא דיין היטר , ער בטאטטי דיק ,
לז דייכר רעכטן האנד .
- 6 דיר טארט ניכט דעט טאגט ודיא זאנכי ;
דער מאנד דיר ניכטט דעט נאכטט ,
- 7 דער עוויגי בהיטי דיק פֿאר איבל ;
בהיטי דייני זעעזי !

בהיטי

עח

פיר שבת

8 בחיטי דיד ; דוא געהטט , דוא קאאטט ;
וויא יעלט , זא אלזי זייט .

טטופן=גזאנג דוד'ט

- 1 איך פרייאי איד , ווען און לז איר טמריכט :
,,לאט אין דעט עוויגן הויט אונט געחן -
- 2 א אונזרי פטיי טטאנדן אייכטט ,
' ירוטליט , אין דייכן טהארן !
- 3 ירוטליט דוא וואהלגבויאטי !
הויכטטטאדט ! ווא אלט זיך געטולט ;
- 4 וואהין דיא טטטאאי גאטטט וואלן ,
דעם העררן לז דאכן כאך געלן ;
- 5 ווא טטיהוי זילן לזס גריכט ,
דעט הויטז דוד'ט חאהי טטיהוי .
- 6 א וויכטט גליק ירוטליט .
' וואהל געהי עט דייכן פרייכרן !
- 7 אין דייכן אויארן וואהני פריידי !
אין דייכן טאעטרן זיכרהייט !
- 8 אונט אייכר פרייכר' אונד ברידר ווילן ,
וויכט' איך דיר הייל אונד גליק ;
- 9 אונט אונזרט גאטטט טטאמל ווילן ,
זוכ' איך דין וואהלערגעחן

טטופן=גזאנג

- 1 צו דיר ערהעבן איךאייכי אויגן ,
דער דוא איט הימאל טהראכטט !
- 2 וויא קעכטטי טוואן אויף איהרט העררן חאנד !
וויא אייכי אאגד אויף איהרר פרויאן האנד ;
זא טוואן אונזרי אויגן הין , אויף אונזרן גאטט ,
ביט ער זיך אונזרר כאהט ערבאראי ,
ערבארק דיד עוויגר ! ערבארק דיד אונזר !
- 3 וויר זיכר דעט טאאכט פיל לז זאט .
כא (21) 1

יא

מנחה-גבעט

4 יא ס'ו ל'ו זאטט אינט אונזרי זענלי 4
דעט ספאטטט דער איבראיטהיגן
5 דער טראל'יגן פראכטונג

טעפן-גזאנג דוד'ס

ווא דער עוויגי ניכט ביז אונט וועהרי — 1
זא זינגי ישרא! 1

2 ווא דער עוויגי ניכט ביז אונט וועהרי , 2
דא דער מענט זיך אויפמאלט ווידר אונט :

3 זיך פארטענגן אונט לעכריג , 3
ווען איהר ליהרן ענטפלאמט איבר אונט .

4 לענגטט העטען וואטער אונט ערויפט , 4
ווערן טערעאי איבר אונט גפאלן .

5 לענגטט ווערן ווילדי פלוטן גפאהרן איבר אונט 5
6 דאך דעם עוויגן , דער אונט איהרן לעכרן 6

7 ניכט ל'ם רויבי גאב דאהין !
אונזר לעבן איזט עכטקאמאן , 7

8 ווי און פ'עגליין דעט פאגורט טוינגן ?
טוינגן ריטען , וויר עכטקאמאן .

אונזרי הי'פ'י טטעהט ביים עוויגן , 8
דער היאל טון אונד ערדי .

טעפן-גזאנג

1 דיא דעם עוויגן פ'רטרויאן , בלייבן . 1
וויז בערג ל'ון . אונכערטיטערט עוויג .

2 ירושלים אונגעבן בערגי , 2
זיין פאלק וואגיבט דער עוויגי

3 פ'אן כון און , ביט זיין עוויגקייט . 3
ניין ! טיראכנן לעמער הערטט ניכט

א א ערבטהי'ו דער גרעכטען .
2 דאס י'ז ניכט אויך נאך אונרעכט גוט 2
אויס טערעקן מ'הרי העבדי !

75

2 2

עמ

פיר שבת

4 אַךְ הערר ! דען גוטן טוהי וואהן ,
 דיא גרעכטע הערלכט זינד !
 5 דיא אויף קרוואן וועג אבוייכן ,
 טרייבי וועג , דיא איבולטהער !
 גליק איבר יטראו !

טטום=גזאנג

1 וואן אויט דעס עלענד גאטט כאך זיין פיהרט ;
 זא זינד וויר וויא פאן טרויס ערוואכט
 2 פאלו זאכן איזט דאן אונזר אונז ,
 פראהלאקן פאלו דיא זונגי .
 אונזר אזוי היידן טפרעכן ;
 פיר זיא האט וואונדער גאטט גטאהן !
 3 יא , וואונדער טהוט דער הערר פיר אונט ,
 דעט זינד וויר הערלכט פראה .
 4 אַךְ , פיהר' אונט אויט דעס עלענד , הערר !
 וויא וואטרטטראמי אין דירט זאנד .
 5 דיא איט טהרעכן זעען ,
 זאמאלן איין איט פריידן .
 6 ער געהט הין אונז וויינט ,
 דער זעט=און איט זיכר זאטט ;
 יוצלנד קאמאט ער זוריק ,
 טרעגט זייני גארבן איין .

טטום=גזאנג פאן טוהה

1 פרנעבליך איזט דער קינטטור ארבייט ;
 וויל גאטט כיכט זעלבסט
 דען טמאלו בוואן
 פרגעבליך אלזר וועכטר פלייט ;
 ווען גאטט כיכט זעלבסט דיא טטאדט בואכט
 2 פרגעבליך וואכט איהר פריה אונז זילט טפעט ,
 אונזר עסט ברמדט איט זארגן ;

זייכן

מנהג-גכעט

- זיין פריינדן גיבט ער עס אים טאן . 3
- זיהי ! קינד זינד גטענך דעט עוויגן ;
לייבס-פֿרוכט דער טוגנד זאחן .
- יוגנד-זעהכי זינד גטאטטי 4
- אין דער טאפֿערן סטרייטר האנד . 5
- זאחן דעם , דער זיין קעכר
פאלן פֿאן דיין ספֿיילן האט !
זיא זאסן כילט לז טאנדן ווערדן ,
זונד טראגן פֿאר גריכט דעם פֿינד .

טטוֿפֿן-גזאכג

- זאחל דעם , דער דען עוויגן פֿירכטט , 2
- דער אין זיין זעגן זאכדלזט .
זעהרי דיק פֿאן דייכר ארבייט ; 9
- זאחל דיר ! דוא האטט עס גוט !
דיין זייב , איין טרויבן-רייכר טטאק 3
- אן דייכט הויט זייטי .
דייכי קינד , וויא עהל-בויאט-ספראסטן
זאק דייכן טיט הערוס .
- זעהט ! זא ווירד דער זאן גועעגכט , 4
- דער דען עוויגן פֿרעהרט !
דער עוויגי זעעגכי דיק פֿאן ליון חויט , 5
- דעט דוא ירושלים אין גליקסטטאנד זעהטט ,
זאל דיין זעבן-זאכג ;
- זונד זעהטט קינד דייכר קינד . 6
- גליק איבר יטראל !

טטוֿפֿן-גזאכג

- זאפט האט זאן זיך גדרעכגט 1
- פֿאן זייכר יוגנד זאין ;
זא זיכגי יטראל !

חפֿט

פיר שבת

פ

- 2 חסֶט האט און איד גדרענגט פֿאן אייכר יגנד אויף ;
 יעדאך כילט איבראמלעט .
- 3 אויף אייכן ריקקן האבן זיי גמסליגט ,
 גלאגן איחרי לחגי פֿורשן .
- 4 גרעלט מיט ער , דער עוויגי !
 ער לֶרהיב דער פֿרעפֿאר זיין .
- 5 לֶו טאכדן ווערדן , ווייכן איטן אזוי פֿינדֶי לֶיוכֶט ,
 אונד זיין , וויא גראט אויף דערן ,
- 6 דאס , עה אאנס אויטרויעט , וועלסט
 קיין טכיטער פֿילזט זייני האנד ,
- 7 קיין גארבן=ביכד זייכן ארט ,
 פֿאר איברגעהר גריטטן כילט :
- 8 „ דער זעעגן גאטטט איבר אייך !
 „ וויר גריטן אייך אים כאאן גאטטט !

פֿטווען=גואנג

- 1 אויס דער טיפֿן רופֿ איך , גאטט ! לֶו דיר ;
- 2 אך הערר ! ערהערי זייני טטיאמי !
 לאט דיני אהרן אערקן ,
 אויף זיין איכבריכטיג פֿלעהן .
- 3 זא דוא זיכדן ווילזט לֶורעכֿן ,
 עוויגר ! ווער קאן בטטעהן ?
- 4 אויין פֿרגעבונג טטעהט ביז דיר ,
 דאזיט און דיק עהרפֿירכטי .
- 5 זא האפֿ איך דען לֶום העררן ,
 גטראסט אויף זייני פֿרהייטונג .
- 6 זייני זעפֿלי ערווארטט זעהכליכֶר דען העררן ,
 אלט וואכנדי דען אהרגן ,
 אלט דען אהרגן וואכנדי ערווארטן .
- 7 אך יטראו ! פֿרטרויז דעם עוויגן !
 דען ביז גאטט מיט גיטי ,

אונד

מנחה-געט

- אונד דער ערלעונג פֿיל ביי איהם .
 8 ער ווירד ישראָל ערלעבן ,
 פֿאַן זיכר זיכרן טויל .

טעפֿן-גזאנג דוד'ס

- 1 הערר ! איין זין פֿרעטיג זיך כּיָא ,
 כּיָא פֿוהר איין בליק לִו האָך :
 אין גראַטן איר פֿרהאהלן דינגן '
 פֿרזאָר זיך כּיָא איין 'טריטט .
 2 אן טטילי זיט איד וואַרזיך אייני זעטלי
 דעם זייגלינג גלייכן , אן דער אַוטר ברוטט ;
 פֿאַלל קינדער-אייכפֿאַלט וואַר טטעטט איין גאיהט .
 3 א ישראָל ! פֿרטרויט דעם עוויגן !
 ' פֿרטרויט איהם יעלט אונד אימאר !

טעפֿן-גזאנג

- 1 גרענקי עוויג אן דוד ,
 זיין אייפֿרפֿאַלסט שטרעבן ;
 2 וויא ער דעם עוויגן טוואַר ,
 גאַבטי יעקב'ס מעכטיגט :
 3 „ איד געהי ניכט אין אייני היטטי ;
 „ בטטיגי ניכט איין רוהי-בעטט ;
 4 „ פֿרזאָגי טאַלן דעם אַויגי ;
 „ דען אַויגלירן טוואַר :
 3 „ ביט איד דעם עוויגן אייכן זיך געוודן ,
 „ דער אַוואַכט יעקב'ס אייני רעזידענץ .
 6 און הערטן וויר דאַפֿאַן לִו אפֿרע ,
 אונד פֿאַנדן זיאַ אים ' פֿעלדי יער
 7 זאָ אַטט אונט געהן אין זייני וואַהכונג ;
 אַכבעטן דארט לִו זיכר פֿייסי טעמאַל !
 8 זיך איין , אַ עוויגער ! אין דייכן רוהי-זין !
 דומ

- דזא אונד דיא זארי דיינר העררליכקייט .
- 9 זאס טוגנד דייני פריסטער קליידן ;
זאס דייני הייליגן פֿראהזאקקן !
- 10 אונד דיינס קעכעטט דוד'ס ווילן ,
פֿרווייגרי ניכט , וואס דיין גואלבער פֿלעהט
- 11 דער הערר , טוואר דוד ווארהייט לז ,
[ער ווענדט זיך פֿאן ווארהייט ניכט ;]
- 12 „ איך זעטלי דיר זייבטפֿרוכט אויף דיינן טהראן
„ ווען דייני זעהני האלטן איינן בונד ,
„ דאס זייגניס איינס אונטערריכטט ;
„ זא זאט זיך איהרי ענקל כאך
„ אויף דיינס טהראן זיטלן עוויג .
- 13 יא זיין האט דער עוויגי זיך ערקאהרן ,
בלויבט לז זיינר רעזידענטן
- 14 „ דיס איזט איין רוהיגזיטל אויף עוויג !
„ היר טהראכ איך ! היר גפעלט איר'ס וואהל !
- 15 „ איך זעטני דער געגנד כאהכונג ;
„ דען אראן געב' איך ברוד'ט דיא פֿילוי ;
- 16 „ מיט הייל בקלייד' איך איהרי פֿריסטער ,
„ דאס איהרי הייליגן פֿראהזאקקן !
- 17 „ היר זאט איך דוד'ס גליקט־הארן וואכטן ;
„ העלל זייכטן דעט גואלבעטן זאמפי .
- 18 „ מיט טאך בקלייד' איך זייני פֿיינדי ,
„ אויף זיינס הויפט בליה' זיין דיאדעס !

טפֿוסן־גואנג דוד'ס

- 1 זיה ! וויא פֿיין , וויא זיבליך אינט'ס ,
ווען זיין איינטראכט ברידר לעבן !
- 2 וויא פֿאס הויפטני קעטטליך זאלג־געהל פֿלייסט ,
זיין דען בארט היכאב !
אהר'כט עהרן־האפטן בארט ,
וואלונד אויף דעט קליידט בארטי

מנחה-גבעט

- 3 וויא אויף צוהאן אהרגטוויא ,
טוויא אויף ל'נכ'ט בערגי טרייפלוט .
דארט בפיהלוט דער טוויגי זעעגן ,
לעבנט-פריידי הין אויף טוויג .

טטופן-גזאנג

- 1 בענעדרייאט דען טוויגן ,
אזוי קעכעטי דעס טוויגן ,
דיא איהר דעס כאכעט אין זייכט הויזי דיהנט .
- 2 ערהעבט גען הייזיגטהוק דיא העכדי ,
אונד בענעדרייאט דען טוויגן .
- 3 דיק זעעגני פאן ל'ון אויט דער טוויגי ,
דער היאזל אונד ערדי טון .

אויסגאנג דעס שבת

(לוד ברוך)

I

- 1 פאן דודי דאנק זייא דעס טוויגן , אייכט הארטי!
דער אייני העכדי לעהרט טטרייטן ,
אייני פייסטי קריגי פיהרן .
- 2 איין פריינד! איין טון! עררעטטונג איר אונד בורג!
טילד אויף דעס איך טרויא ,
דער פלוקר לויכט אונטר איך ;
- 3 טוויגר! וואס אייט דער מענט ,
דאס רוא דיק זיין זא אכניאאטט ?
דער ערדן-גאחן דאס רוא איהן אכעטט ?
דער

פב

דעם שבת

- 4 דער אעכט זינט איינס הויכגלייך ,
אונד זייכטיאגידעם טאטטן ,
דער פארזיבר-ואלוט *
- 2
- 5 „ הער ! כייגי דיא היאולו , פֿאהרי העראב !
„ בטאטטי דיא בערגי , זיא רויכֿן !
- 6 „ ווירן בליזי , טטרייא זיא הין !
„ טיט ספֿילי אב , טליידר' אואהער !
- 7 „ טטרעקי דייכי האנד איר אויס דער העהי !
„ בפֿרייא , רעטטי איך פֿאן גראטן פֿלוטן ,
„ פֿאן פֿרעאדר פֿעלקר אאכט !
- 8 „ טרוג אונד פֿאולטהייט זעהרט איהר אונד ,
„ איינאייד איהרי רעכטי *

3

- 9 גאטט ! נון זיכג איך דיר איין כייאט זיד ,
אונד טפֿיל' עט אויף זעהן-זאישן-פֿסטאולטר !
- 10 „ דער דוא דען קעכיגן דען זיג גגעבן ,
„ גרעטט דוד דייכן קנעכט ,
„ פֿאם אערדריטן טווערט .
- 11 „ בפֿרייא , רעטטי איך פֿאן פֿרעאדר פֿעלקר אאכט !
„ טרוג אונד פֿאולטהייט זעהרט איהר אונד ,
„ איינאייד איהרי רעכטי .

4

- 12 יעלט וואכטן אויף , וויא טעסלינגי ,
אונזרי זעהני זיין איהרר יוגנד ;
אונזרי טעכטר זיין גלייך ,
בילדהיארווערק , דעס טעאפולט ליהר ,
פֿאלו זינד אונזרי קאארן ,
- 13 רייכֿן איבר פֿאררהאט פֿאררהאט .
- דיא I (22) פב

אויס=גאנג

- דיא טאפֿי טראגן טויזנדי ,
 לטעהן=טויזנדי אויף אונזרן טריפטן ,
 14 אונזרי ריכדר וואהן=בעלזייבט —
 קיין סארן , זי קיין פרוסט ,
 כאך קאגן=גטרייח אויף אונזרן טטראסן .
 15 וואהן דעם פֿאקי , דעם עס זא ערגעהט !
 וואהן דעם פֿאקי , דעסן גאטט דער
 עוויגי איזט !

(למנצח בנינות)

- 1 דעם זאכגאייטער אויף כגיכות ,
 איין פטאק לום זאיטכטפיל .
- 2 גאטט זייא אונס גנעדיג : געב' אונס זייכן זעען ,
 אונד לאט זיין אכטליץ אונס ערלייטן .
- 3 דאס און אויף ערדן דיין וועג ערקעכני ;
 אונטר אולן פֿעזקרן דיכי הילפי .
- 4 דיר הולדיגן דיא טטאטן , גאטט !
 דיר הולדיגן דיא יטטאטן אולזי .
- 5 כאליאכן פֿרייאן זיך אונד יויכלן ,
 דאס דוא גרעכט דיא טטאטן ריכטטט !
 רעגירטט אויף ערדן אולזי רייכי !
- 6 דיר הולדיגן דיא טטאטן , גאטט
 דיר הולדיגן דיא טטאטן ! אולזי .
- 7 דאס אונד גיבט זיין גוועכט ;
 אונס זעעגני אונזר גאטט .
- 8 גאטט זעעגני אונס , אונד איהן פֿרעהרי אולזי וועלט !

(הירוף ויירד דאס אונד=גנעט , זיהי אבן בלאט כ"ד זייט 2 , דיא
 טאונה=עטרה , זיהי אבן בלאט כ"ח ; ויהי נעם זיהי אבן בלאט
 י"ג ואתה קדוש זיהי אבן בלאט מ"ד ; אונד הערנאך פֿאלגנדס גנעטט)

(ויתן לך)

גאטט געבי דיר פֿאק טויז דעם הימאלט , אונד פֿאן
 דער

דער ערדי פֿעטטיגקייט , גטרייך אונד אאטט דיא פֿילוי .
פֿעלקר מיטן דיר דיהבן , כאליאהבן זיך ב קקן פאר דיר .
ווערדי דייכי ברודר הערר ! דייכר אוטטר זעהנר ביקקן
זיך פאר דיר ; פֿרפֿולכט זייא , ווער דיר פֿולכט , אונד
ווער דיך זעעגכט גזעעגכט .

דער אלואעכטיגי גאטט זעעגני דיך , אאזי דיך פֿרוכט
באר אונד מעהרי דיך , דאט דוא לז אייכר מעגני פֿאן
פעלקרן ווערדסט ; אונד געבי דיר אברהא'ס זעעגן ,
דיר אונד דייכט זאמן מיט דיר ; דאט דוא דאט זאנד דייכט
אויפכטהאלט אייכנעהאטט , וועלכט גאטט דעם אברהם
גטעכקט האט .

פֿאן דעם גאטטי דייכט פֿאטרט דער דיר העלפֿן ווירד
(קאמאי דיר דער זעעגן) , פֿאן דעם אלואעכטיגן
דער דיך זעעגן ווירד , מיט זעעגן דעם היאמל פֿאן
אבן , מיט זעעגן דער טיפי דיא אוכטן זיגט , מיט זעעגן
אן בריסטן אונד אוטטרויבי דיא זעעגן דייכט פֿאטרט ,
איברטרעפֿן דיא זעעגן אייכר פֿארעלטרן (אדר , איבר-
טטייגן דיא זעעגן דער בערגי) , ביס אן דיא גרעכלן
עוויגר היגל זיא זאלן אויף דאט הויסט יוספֿס קאמאן ,
אויף דיא טייטל דעם גקרעהכטן אונטר זייכן ברודרן .

ער ווירד דיך זיבן , זעעגן אונד פֿראעהרן . ער ווירד
אויף דעם ערדרייכי , דאט ער דיר איין=לז=געבן , דייכן
עלטרן לזגטוואהרן , דיא פֿריכטי דייכט זייכט אונד דייכט
פֿעלדט , זיין גטריידי , דייכן אאטט אונד דייכן
עהל , וויא אויך דייכי רינד=לזכט אונד העערדן קלויכט
פֿיה'ט זעעגן . דוא ווירסט דיא גזעעגכטי אונטר אלזן
כאליאכן זיין , עט ווירד אונט דיר קיין אונכפֿולכטבאר

אײס־גאנג

אדר אונפֿרױכטבארי זײן , אויך ניכט אונטר דײכט פֿיהי .
אזוי קראַנקהײטן ווירד דער עוויגי פֿאן דיר אבזענדן
אונד דיא בעזן זײכן פֿאן אלרײס , דיא אײך בקאנט
זינד , דיר ניכט אויפֿלעגן זאכדן אויף דײכי פֿינדי
קאמאן זאסטן ,

[המלאך] דער ענגל , דער איך פֿאן אלס איבז ער=
זעט האט * זעענדי דיני קאבן ! דורך זיך
ווערדי איין כאמי אונד דער כאמי אייכר פֿעטר , אברהם
אונד יצחק , גנעכט ; אונד זיך זאלן זיך טטארק פֿר=
אעהרן זיך זאכדי *

דער עוויגי אייר גאטט האט אייך פֿראעהרט , זא דאט
איחר יעלט דען טטערן זיך הימל אן אענגי גזײך
זײט . איך וויכטי דאט דער עוויגי , דער גאטט איירר
פֿעטר , איירר באך טוינדזאזן זא פֿילו ווערדן זאטי , אונד
אײך זעענדי , וויי ער איירכטחאלבן פֿרהײטן האט *

(ברוך) גזעענגט ווירטט דוא זיין אין דער טטארט ,
אונד גזעענגט איין דעם פֿעלדי ; גזעענגט
דיא פֿרױכט דײכט זײבט , דיא פֿרױכט דײכט ערדרייכט , אונד
דיא פֿרױכט דײכט פֿיהיט , דיא לױכט דײכט רינדער אונד דער
לױזזאכט דײכט קלײכן פֿיהיט ; גזעענגט דיין קארב אונד
דיין באקטראג . גזעענגט ווירטט דוא זיין , ווען דוא זאכ=
קטאזסט , אונד גזעענגט . ווען דוא אויסגעהסט .

אויף דעם עוויגן בעעהל ווירד דער זעעגן קאמאן זיין
דײכי פֿארהאטט־קאמארן , אונד זיין אלס גזעענדי דאט
דוא פֿרכימאסט : זא דאט דוא זיין דעם זאכדי , דאט
דער עוויגי דיין גאטט דיר גיבט . וויטר זעעגן האבן
ווירטט *

דער

דעם שבת

פד

דער עוויגי ווירד דיר זיין וואהלטעטיגסט בחמלטניט ,
דען היאול , אויפטאון , דייכט לאנד זור רעכטן זייט
רעגן געבן , אונד אלס ווערק דייכר הענדי זעעגן :
זא דאס דוא פֿילן פֿעלקרן ווירסט פֿארטיטן קעכן , אונד
ניכטט לז בארגן נעטהיג האבן .

זא ווירד דער עוויגי דיין גאטט דיק זעעגן , וויא ער
דיר פֿרהייטן האט . דוא ווירסט פֿילן פֿעלקרן זיין ,
אבר ניכטט זעהן ; דוא ווירסט איבר פֿילן פֿעלקר
העררטן , אונד איבר דיק ווערן זיא ניכט העררטן .

וואה , דיר יטראל ! ווער אינט דיר גלייך ? פֿאך , דעם
דער עוויגי בייאטטאנד זייסטט , ער אינט דייכר הילפי
טויד , אינט דייכר ערהאבן זיגי טווערסט . דייכי פֿיינדי
טאייכלן דיר , אונד דוא טריסטט אייכהער מוין מיהרן
העהן .

(מחירי) איך אכזי טווינדן דייכי איטסיטהאטן , וויא
וואקן ; דייכי זיכדן , וויא נעבל-דאמפן ;
קעהרי ווירד לז איר , איך ערלעזי דיק
היאול יויכלט ! דען דער עוויגי פֿאלבריקטסט טיפֿן דער
ערדי ! טעהנט עט לזיט ! בערגי ! וואוד אונד בייאי !
בריכט אויט אין לאב-גזאכג ! דען דער עוויגי ערלעזט
יעקב ; זייגט זיך העררויך אין יטראל .

דער גאטט דער העערטארן אינט אונד ערלעזר ; זיין
נאמי : הייליגר יטראל .

(ישראל נושע) יטראל פֿיכדט הילפי בייא דעם עוויגן ,
דויערנדי הילפי ! מיהר ווערסט ניכט
לז

אויסגאנג

לוי טאנדן כאך לוי ספאטט ווערדן, אימאר אונד עוויגליך.

איהר ווערדט עטן, זאטט ווערדן, אונד דען כאאן
דעט עוויגן איירט גאטטט פרייין, דער וואונדערבאר און
איך האנדלט, דען איין פאלק זאלו נישט לוי טאנדן ווערדן.
איהר ווערדט עט איכני ווערדן, דאס אייני טארעט
הונג איבר ישראלי וואלט, אונד דאס איך, דער עוויגי!
אייר גאטט בין, זאטטט קיינר! יא איין פאלק זאלו נישט
לוי טאנדן ווערדן!

ווארליך! אין פריידן ווערדט איהר אויסגעהן, אונד אין
פריידן גלייטט ווערדן; בערג אונד היגל ווערדן אין לויטט
גזאנג אויסברעכן פאר איך, אונד זלוי ביאי דעט
ווארדט איך העכער קאמפן לרויטן.

ניחט! דער אולאעלטיגי אינט איין טון איך בין
גטראטטט מוטהט אונד פירכטי איך נילט. איין זיג,
איין זאטטן-ספיל אינט יא! ער אינט עררעטונג איר!
פראהלאקנד ווערדט איהר וואסער טעמפן אויס דעט
ברוכן דעט היילט, אונד זינגן אייכט טאגט: דאנקט
דעט עוויגן! פראקידט זיכן כאאן! אאלט דען פעלקרן
זייניטהאטן קונד! פברייטט זיכן כאאן, ערהאבן
אינט ער! זאבינגט דעט עוויגן! דען ער פאלו פיהרטט
אינט מאיעסטעט, דאס אינט אין אלן לענדן קונד.
פראהלאקקי אונד נויכטי, בוזאהכרין ליוכט! דען ער לייגט
יך גראט אין דיר, דער הייליגי ישראלי!

איין יעכן טאגן ווירד און זינגן: זעהט, דאס אינט אונזר
זאטט! וויר טרויאטן אויף איהן אונד ער האלף אונס
אויס! דאס אינט דער עוויגי; וויר טרויאטן אויף איהן,
כין

פה

דעם שבת

בון פֿראהלאקן חיר , אונד פֿרייאן אונט זיינט היילט
 (בית יעקב) הויז יעקב'ס וואהלאן ! אסט אונט וואנדלן
 מיט זיכט דעט עוויגן .

דייני לוארזיג'ט אין דער פֿאזגי'לייט ווירד זיין , אין דער
 דואר דעט היילט , אין ווייזיהייט אונד פֿרקעכטיג ; זא
 וויא דיא פֿורכט גאטט , דיין טאל זיין ווירד .

דוד וואר אין אלן זייכן אונטרענהאונגן גליקליך , אונד
 דער עוויגי וואר איט מיהק .

דער עוויגי ערלעגט מיין לעבן , זיכרט עט , דאט כיא
 אונד אן איך קאן , ווען גלייך מיהרר פֿילי ווירד איך זיכר .

דאט פֿאזק זאגטי לויט טאו : זאלטי יוכתן טטערבן ,
 דער ישרא זאלך גראטט הייל פֿרטאפט ? דאט זיא
 פֿערני ! זא וואהר גאטט לעבט ! קיין האאר זאל פֿאן זייכט
 הויפטי לור ערדי פֿאלן , דען ער האט איט גאטט
 דיא טהאט פֿאלבראכט , אלזא רעטיטי דאט פֿאזק דען
 יוכתן , דאט ער כיכט טטארב .

דיא פֿאן גאטט ערלעגטן , ווערדן ווירקעהרן אונד כאך
 ליון קאמאן איט טריאומפֿן גאזאנג . עוויגי פֿריידי ווא
 טוועבט מיהר הויפט ; וואכני אונד פֿרגינגן בגוייטט זיא ;
 טרוואר אונד זייפֿלן פֿליהט פֿערן .

דא פֿרוואנדלט אין רייגן מייני קלאגן ; ליהסט מיר אויט ,
 דאט טרוואר קלייד , אונד אואגירטטט איט פֿריידי איך .
 דער

אויס=גאנג

דער עוויגי דיין גאסט, וואלזטי דעם בלעם קיין גהער
געבן, אונד פרוואכדלטי דעסן פלוצ אין זעטגן; דען
דער עוויגי דיין גאסט זיבט דיך.

דיא יונגפֿרויח פֿרײַאט זיך דאן ווידר אין רײַגן; דיא יונגי
אמכנספֿט אונד דיא אלטן איט אייכאכדר. דען איך
וואכדלי איהרי טרויאר אין פֿרײַדן, טרעטטי אונד ערפֿרײַאי
זיח כאך דער בטרײַכטי.

[בורא גיב] איך טאפֿי דאט אויט אלון זיפסן דיני
רעדי טטרעאט: פֿרײַדי! פֿרײַדי! דעם
נאהן אונד דעם פֿערנן, טפֿריכט דער עוויגי, איך
הייני איהן.

אונד איין גייטט בלעבטי דען עאטי, הויפֿטאמן איבר
דרייטיגן [דאט ער ערווידרטי] : דיין זינד וויר, דוד!
אונד איט דיר, זאהן יטיט! האלטן וויר'ט. פֿרײַדי,
פֿרײַדי דיר! פֿרײַדי דייכן אונטרטטיזרן! דען דיין גאסט
הויפֿט דיר. דא נאהק זיח דוד אויך, אונד זעלטי זיח לז
הייפֿטרן איבר זייני קריגט=טאמרן.

טפֿרעכט, גליק לז! פֿרײַדי זיח איט דיר, אונד איט
דייכס הויני פֿרײַדי זא וויח איט אלזק וואס דיר לזגהערט!

דער עוויגי גיבט זייכס פֿאלקי זיג; דער עוויגי בגליקט זיין
פֿאלק איט זעעליגס פֿרײַדן.

[אמר ר' יוחנן] ר' יוחנן זאגטי: אלזר ארטן ווא
דוא דיא גרעטי דעט. אלזר=
הייזיגסטן, גזאבט זיח ער! בטרײַבן פֿינדסט, דא פֿינדסט
דוא אויך זייני געטטליכי העראבלאטונג בטרײַבן. בייא=
טפֿיז דאפֿאן טטעחט איט גען=בוך, אויך ווידרהאלט
אין

אין
גט
טט
איג
דע
כי
בט
עט
טא
אוב
דע
דע
ער
אי
בל
הע
גט
גא
איה
איו
איט
דער

דער
עט
כי
דיא

I)

דעם שבת

פי

אין דען פראפעטן , אונד לום דריטטן און אין דען
 גטריבן ביכרן (1) .
 טטעהט אים גוטן בוך : דען דער עוויגי איר גאטט ,
 אינט אין גאטט און געטט , אונד הערר און העררן ;
 דער גראטי , מעכטיגי אונד פֿורכטבארי גאטט , דער
 ניכט נאך אנטהן דער פערזאן ריכטט , אונד קייני
 בטעכונג אכניאמט . אונד אונאיטלובאר דארויף הייטט
 עט : דער דעם וואיין אונד דער וויטווע רעכט פֿר
 טאפט : אונד דען פֿרעמדלינג ליבט , אונס איהם טפייני
 אונד קליידונג לז געבן . ווידרהאלט אין דען פראפעטן ,
 דען עט הייטט : זא טפריכט דער האהי אונד טרהאכני !
 דער עוויג טהראכענדי ! דעטן כאאי דער הייליגי אינט ;
 טרהאבן אונד אים הייליגטהום וואהכ' איך , אבר אויך
 איט דעבן דיא לר־טואגן אונד גבייגטן הערלכט זיכר ,
 בלעבי דען גייטט דער גבייגטן , אונד ערקוויקקי דאט
 הערן דער לר־טואגן . לום דריטטן און אין דען
 גטריבן ביכרן . ווא עט הייטט : זיגט דעם כאאן
 גאטט ! פרייט איהן איט זאיטן טפיל ! אאכט באהן
 איהם , דער אין דער עטהר־וויטטי עטהרט ! עוויגר ,
 אינט זיין כאאי ! פֿראהאקט פֿאר איהם ! אונד אונד
 איטלובאר דארויף : איין פֿאטר דער וואיין , איין ריכטער
 דער וויטוון , גאטט ! אין זיכר הייליגן וואהכונג .

דער עוויגי , אונד גאטט , זיין איט אונד , וויי ער
 עט איט אונדן פֿארעלטערן גווען איט . ער־לאזטי אונד
 ניכט , אונד פֿרעטאטי אונד ניכט .
 דיא איהר דעם עוויגן ווירן גאטט אנהענגט , איהר לעבט

(1) דיא גטריבן ביכר הייסן , אויסר דיא 5 ביכר משה אונד
 דיא פראפעטן , אללי איבריגי הייליגי ביכר
 כג (23) ג
 "און"

אויס-גאנג

אזוי הייטיגט טאגט

דען דער עוויגי טרעסטט זיין, ברענקט איהרי טריאמר.
 איהרי וויסטי מאכט ער לוי עדין; איהרי איינעדי לונד
 גארטן גאטטס; וואכני אונד פריידי ווערדן אין איהר
 וויילן, אונד דאנקיאונג אונד זאב'גאנג.

דער עוויגי פאנד וואהל-געפאלן און איהם [יטראז] דא-
 רוס, מאכט ער זיין גזען גראט אונד העררליך.

[שיר המעלות]

וואהל דעם, דער דען עוויגן פירכטט;
 דער אין זיין וועגן וואנדלט.

נעהרי דיק פאן דיכר הענדי ארבייט;
 וואהל דיר! דוא האסט עט גוט!

דיין ווייב, איין טרויבן-רייכר טטאק און דיכס הויזט זייטי;
 דיכי קיכר, וויא עהל-בויאט-טפראסטן
 אומ דיין טלט הערום.

זעהט! זא ווירד דער און גזעגנט,
 דער דען עוויגן פרעהרט!

דער עוויגי זענדי דיק פאן זיין אויס,
 דאט דוא ירוטיס אין גויקטטאכר זעהטט,
 אזוי דיין זעבן זאנג;

אונד זעהטט קיכר דיכר קיכר. גזיק איבר יטראז!

(הלל)

(ווירד אן דען ציידן ערשטן טאגן פסח, און שבועות, סוכות, אונד
 חנוכה, גאנץ גזונגן, און דען זעכס איצדיגן טאגן דעם פעסטס פסח
 אכר, אונד אן דען ערשטן טאגן דעם כייאל מאלאטס, ווערדן [לא
 לנו אונד אהבתי] דיא פטעללן דיא אין []. איינגעלאסן זינד,
 אויסקלאסן)

(ברוך) גאבט זייאטט דוא , עוויגער אונזער גאטט !
 הערר דער וועלט ! דער דוא אונס דורך
 דיכיי געטעלי גהיליגט , אונד אונס גבאטן האטט , דאס
 גראסי לאבליד אב-לו זינגן .

(הללויה)

לאבט איהר דיהער דעט עוויגן !
 לאבט דען כאטן דעט עוויגן !
 גפרין זייא דער כאמי דעט עוויגן ,
 פאן כון אן אונד אין עוויגקייט .
 פאם אויסגאנג דער זאכני ביט לום כידרגאנג ,
 זייא דער כאמי דעט עוויגן גאבט .
 איבר אזוי פעלקר אינט גאטט ערהאבן ;
 ערהאבן אינט איבר אזוי היאול זיין רוחס .
 ווער אינט וויא אונזער גאטט דער הערר ?
 טהראכט זא האך ? — טוואט זא טיף ? —
 איס היאול ? — אויף ערדן ? —
 ער ריכטט דען גרינגן אויף פאם טטויכי ;
 ערהעהט דען אראן פאם קאהט ;
 נעבן פירטטן איהן לו זעלן ,
 נעבן פירטטן זייכט פאלקס .
 ער בלעבט דאט הווי דער קינדר-לאזן ,
 לעטט זיא אייכי פראהי אונטער ווערדן . הללויה !

(בצאת ישראל)

אלס יטראז אויסלאג אויס מזריס ,
 דאט הווי יעקבס פאם פאלקי דער בארבראן ;
 דא ווארד דיא טאכטער יהודא זיין הייליגטהום ;
 דיא טאכטער יטראז זיין רייך .
 דאט וועלט-מעער זאה'ס אונד ס'זאה ,
 דער ירדן וויך לזריק .
 בערגי היפסטן וויא ווידר , היגל וויא זעאאר .
 וואט

לאבליד

וואס אינט דיר , וועלט-מעער ! דאט דווא פֿליחטט ?
 דיר ירדן ! דאט דווא ווייכטט ?
 בערגי דאט איהר היפעט וויא ווידר ? היגו , וויא זענאר ?
 פֿאר דעם עוויגן ערבעבי , ערדי !
 פֿאר דעם גאטטי יעקב'ס !
 דער פֿעלו אין וואסטר וואנדלט ,
 קינלטיין אין קוועלן *

(לא לנו)

[ניכט זוכט , עוויגער ! כיכט זוכט ;
 דיכט כאאן זעלבסט גיב עהרי
 זוכט דיכט גיטי זוכט ווארהייט וויילן .
 וואס זאלן היידן טטרעכֿן ;
 „ ווא אינט דען כון איהר גאטט ? „
 אינט דאך זוכט גאטט איס הימאל ,
 זוכט טאפעט וואס ער וויילן .
 דער היידן געלן , גארן , זילברן ,
 זינד דער מעכטן-העכדי ארבייט *
 האבן איילר , רעדן כיכט ; האבן אויגן , זעהן כיכט ;
 זאבן אהרן , הערן כיכט ; ריכֿן כיכטט איט איהרר כאזי ;
 איהרי העכדי גרייפֿן כיכט ; איהר פֿיטי געהן כיכט ;
 זיא רעדן כיכט דורך איהרי קעהלי *
 דיא זאלכי מאכֿן , זינד וויא זיא ;
 דיא זווין זיא האפען אזוי זא .
 פֿרטרויא דעם עוויגן , יטראז !
 ער אינט איהר העלפֿר זוכט טילדן !
 פֿרטרויא דעם עוויגן * אהרכֿט הויז !
 ער אינט איהר העלפֿר זוכט טילד !
 פֿרטרויאט דעם עוויגן , גאטט-פֿרעהרר !
 ער אינט איהר העלפֿר זוכט טילד !]

(ה' זכרנו)

דער

דער עוויגי דענקי אונזר ;
 זעענדי יטראל'ס הויז ; זעענדי אהרנ'ס הויז ;
 זעענדי גאטטס-פֿרעהרר , ביידס קליין אונד גראס
 דער עוויגי מעהרי אייך , אייך אונד איירי קינדער !
 איהר זייט גזעענדי דעס עוויגי
 דער הימל אונד ערדי ערטון .
 דער הימל אייט דען עוויגן הימל ,
 דיא ערדי גאב ער מעכטן-קינדער .
 טארטי פריין כיכט דעם עוויגן ,
 כיכט דיא היכאב לור העלוי פֿוהרן ;
 וויר אבר פריין איהן , דען עוויגן !
 פֿאן כון אן אונד אין עוויגקייט . הללויה ;

(אהבתי)

] ליב אייט עט איר , דאס דער עוויגי איין פֿרייאן
 אונד איין פֿלעחן ערהערט האט
 ער האט זיין אהר איר לונגייגט ;
 כון רוף איך אן , זא זאנגי איך זעבי .
 אואפאנגן איך דעס טארט סטריקקי ,
 ערגרייפֿן איך דיא אכטט דער העלוי .
 דריקט איך יאמאר אונד כאהט ;
 זא רופי איך אן דעס עוויגן כאאן ;
 אך גאטט ! עררעטטי אייני זעלוי !
 באראהערציג אייט דער עוויגי אונד אלזגרעכט ;
 איטליידטפֿאלן אייט אונזר גאטט
 אייכפֿאלט-זעעלויגי בטיכט דער הערר .
 טלענד וואר איך , דאך ער האלף איר אויט .
 זעלוי ! קעהרי כון אין דייני רוהי איין !
 דער עוויגי וויל וואהל דיר טהון .
 דוא בפֿרייאט פֿאס טארטי אייני זעלוי ,
 איין אויגי פֿאן טהרעכן ,
 אייכן פֿוס פֿאס גלייטן .

לאבליך

נא וואנדלי איד פֿאר דעם עוויגן נאך ;
 איס זאנדי דער זעבנדיגן *
 איד גלויבי , — דארום רעד' איד ;
 לויט רופט מיין מוכר עט אויס .
 אד ! איד טמראך אין איינס זאגן :
 פֿרגענליך ווען איזט דער זענס !]

(מהאשיב)

וויא זאלו איד כון גאטט ערווידרן ,
 אזוי וואהלטהאט דיא ער איר ערלייגט ?
 דען קענך דעם היילט וויל איד ערגרייפֿן .
 פֿרקינדן לויט איס כאאן דעם עוויגן .
 אייני גליבדי בלאה' איד איינס גאטטי ;
 וויא גערן , פֿאר אזוי זיינס פֿאלקי !
 וועהרט-געהאלטן פֿאר דעם עוויגן ,
 איזט זיכר פֿראמאן טאד !
 אד עוויגר ! איד דין קעכעט , זאהן דייכר מאגד ,
 דעם דוא דיא פֿעטטל גלעזט האטט ,
 דאנקאפֿער ברינג' איד דיר ,
 פֿרקינדי לויט איס כאאן דעם עוויגן *
 אייני גליבדי בלאה' איד איינס גאטטי ;
 וויא גערן , פֿאר אזוי זיינס פֿאלקי !
 אין דען העפֿן , אס טעאמל גאטטט ,
 אין דייכר איטטי , מיין ירוטליס ! הלזיה ;

(הללו)

לאבט דען עוויגן , איהר פֿעלקר אזוי !
 ריהאט איהן אזוי כאליאכן !
 זייני גיטי וואלטט איבר אונט ,
 זייני טריימי אין עוויגקייט . הלזיה !

קאהר

פט

הלל

(קאהר)

- [הורו] דאנקט דעם עוויגן! דען ער אינט עריינדליך,
 • עוויג וועהרט זייכי גיטי
 זא זיכגי יטראל :
 • עוויג וועהרט זייכי גיטי
 זא זיכגי אהרס'ס הויג :
 • עוויג וועהרט זייכי גיטי
 זא זיכגן , דיא דען עוויגן ערעהרן :
 • עוויג וועהרט זייכי גיטי

(מן המצר)

- איך אכטט ריך איך דיא גאטטהייט און ;
 דער גאטטהייט אכטווארט טון איר רויט ,
 דער הערר אינט איין , איך פירכטי ניכטט ;
 וואס קאן דער מענט איר טהון ?
 דער הערר אינט איין אונד טטעהט איר ביא ,
 איך ווערדי לוסט אן פייכדן טוואן
 בעטר אינט'ס דעם עוויגן ערטרוואן ,
 אלס אויף מענטן זיך פו לאטן .
 בעטר אינט'ס דעם עוויגן ערטרוואן ;
 אלס אויף פירטטן זיך ערלאטן .

- אסט אלזי היידן איך אונגעבן! ;
 ביים עוויגן , איך לרהויאי זיא !
 היר אונגעבן , דארט אונגעבן ;
 ביים עוויגן , איך לרהויאי זיא !
 וויא ביכן אונטוועראן , וויא דארכן-עלאס אונלודרן ;
 ביים עוויגן , איך לרהויאי זיא ;
 ווען אלס לוסטיראט , איך לו טטירלן ;
 דער עוויגי טטעהט איר ביא :

ער

לאבליד

ער איזט איין זיג, איין זאיטן=טפילן ;
ער ווארד איר לום טריזואסן !

בריינדן=אויסרוך, זיגט=ליד טאזלט
אין היטטן דער טוגנד=פֿרעהרר ;
„ דיא רעכטי דעס העררן ערקאמפֿט דען זיג !
„ דיא רעכטי דעס העררן, ערהאבן ;
„ דיא רעכטי דעס העררן ערקאמפֿט דען זיג !
ניין ! כאך סטערבי איך ניכט ;
איך זעבי, ערלעהני דיא טהאטן דער גאטטהייט .
ליכטיגן וויל איך נור דיא גאטטהייט ;
איברזעטט איך ניכט דעם טאדי .
טהוט איר אויך דיא ספֿארטן דער טוגנד !
איך געהי היינין, אונד דאנקי דעם העררן .

„ היר איזט לום עוויגן דיא ספֿארטי !
„ רעכטאפֿבי געהן דא היינין .
(2) איך דאנקי, דאט דוא איך גליכטיגט ,
אונד ווידר היילי איר ערלייגסט .
„ דער טטיין דען בויאנדי פֿרווארפֿן .
„ ער איזט לום עקטטיין ווארדן !
דאט איזט פֿאס העררן גטעהן ,
וואונדערבאר אין אונזרן אויגן .
„ דיין טאג גאב אונס דער עוויגי *
„ זאטט אונס איהן פֿייארן איט וואכני=גואנג !
זה ! עוויגר ! א נאטעה אונס בייא !
זה ! עוויגר 'זאט וואהלגליינגן !

(2) דער וויא אויך אללי פֿאלגנדי פֿערזי ווערדן זייא
מאהל גואנג .

ווילוקאמאן

לאבליד

צ

„ ווילקאמאן אימ כאמן דעט עוויגן ;
 „ וויר אויס דעט עוויגן טטאפן גריטן : ווילקאמאן !
 „ גאטט דער עוויגי לעטט זיין אכטליץ זייכטן ,
 „ פיהרט הער דאס אפער מיט אירטן גבוכדן ,
 „ היא הער ביט אן דיא הערכר דעט אולטארט !
 „ איין גאטט ביטט דוא ! דיר וויל איד דאכקן ;
 „ איין גאטט ! דיד וויל איד ערהעבן .

(קאהר)

דאקט דעם עוויגן ! דען ער איזט פריינדליך ;
 עוויג וועהרט זייני גיטי

(יהללוד) עט זאבן דיד עוויגר , אונזר גאטט ! דייכי
 גטרייאן איבר אזוי דייכי ווערקי ; אויך
 דיא רעדליכן , דיא פראהלאקנד דייכן ווילן טהון ; וויא
 אויך דיין גאבלט הויז יטראל , דאכקן , זעעגן אונד
 זאבן , פרהערליכן אונד ערהעבן , פרהערן אונד
 ערקעכנן דייכן כאמן אונד דייכי הערטאפט , א קעכיג !
 דען זיבליך איזטט דיר לז דאכקן , אונד דייכן כאמן לז
 זאבינגן , דער דוא פאן עוויגקייט אזוועכטיג ביטט !
 גזאבט זיאטט דוא עוויגר , דורך זאבגזעכני גפרינזכר קעכיג !

(מוסף גבעט פיר ראש חודש)

(אדר דיא ערטטן טאגי דער זאכאטי)

(ט"ע ביז האל הקדוש)

[ראשי חרשים]

דיא ערטטן טאגי דעט זאכאטט האטט דוא דייכן פאזקי
 כד (24) 1 איינגעזעלט

מוסף-גבעט

אייגנע זאכן, און איינע זייט דער פֿרגעבונג פֿיר און
 איהרע נאכקאמאן און איז פֿאר דיר וואהלגעטלויגט אפֿער
 בראכטן, בעקקי לון זינדן-אפֿער אום פֿיר לון פֿר
 זעהן, וואר עס איהן און לום אנגעטעקן (פֿארגאטט)
 דאס איז בייאטטאנד ערהילטן ווידר דען פֿיינד.
 א ערריכטי מיין לון איינן כייאן אולאר, דאס וויר דאס
 גאנצליאפֿער דעס כייאאאנדט דארבריינגן, אונד דיא
 זייגן-בעקי נאך דיינע וואהלגעטלויגט אפֿערן קעגן. דאן
 פֿרייאן וויר אונט און איז דעם דיהנטע דעס הייליגן
 טעאפֿוט, אונד איז דען גזענגן דיינס קענעכטע דוד,
 דיא און פֿאראאזט אין דיינר טעאדט גהערט, אונד
 פֿאר דיינע אולארי גזונגן האט. ברייגי אונט דאהין
 איז עוויגד זיי, אונד דענקי קינדן דען בונד, וועלן
 דא איז איהרן עלטרן ערריכטע האטט. א בריי
 אונט נאך דיינר טעאדט לון איז לויטס גזאנג, נאך
 ירושלים דען וואהן-ארט דיינס הייליגטהומט איז עוויגד
 פֿריידי; דאס וויר דיר דיא אפֿער דארבריינגן נאך אונזר
 טולדיקייט, דיא טעגליכן נאך איהר ארדנונג, אונד
 דיא איברגוזעהלויכן נאך פֿארטריפט. דאן בריינגן וויר
 דיר דאס איברגוזעהלויכי אפֿער, בטטיאט פֿיר דען
 ערטען טאג דעס אונדט, נאך דיינע וואהלגעטלויגן
 בפֿעהל, ווייז דא עס אונט אין דיינע גזען-בוכי, דאס
 דא דורך דען אונד דיינר הערליכקייט דיינע קענעכט
 אטה איטגטהייט, פֿארגטריבן האטט, כעאליך:

(ובראשי תרשיבם) און דען ערטען טאגן דער
 אאכאטי, בריינגט איהר לום
 גאנצן אפֿער, דעם עוויגן לון עהרן, לוייא יונגי טטירי,
 זיינן ווידר, זיבן יעהריגי זעאאר אהני פֿעהור.
 אונד איהרי טפֿייג-אפֿער אונד בראנד-אפֿער נאך פֿאר-
 טריפט לון יעדע טטירי איין אטהאפֿער פֿאן דריי
 זעהנט; לון יעדע ווידר איין אטהאפֿער פֿאן לוייא
 זעהנט; אונד לון יעדע זאמאי איין אטהאפֿער, פֿאן
 איינע

איי
איי
אט
גלי
טר
אוי
פֿר
זע
יט
גז
גז
אוי

דוא
פֿא
אי
דור
כע
כא

פיר ראש חודש צא

איינעם זעהנטן . פערער וויין זום טראנקשאפט ,
אין ליגן באק זום פרועהן , אונד זוייט גוועהנליכי
אפט נאך איהרר וויי .

[אלהינו] אונד גאטט ! אונד גאטט אונדער פאר
עלטרן ! ערנייארי אונד דין אונד , זון
גליק אונד זעגן , זון וואכני אונד פריידי , זון הייל אונד
טראסט , זון נאהרונג אונד אונטרהאלטונג , זום לעבן
אונד זון אייכטראכט , זון פרגעבונג דער פעהלר אונד
פרייהונג דער זינדן (אס פאלט יאהר) [אונד זון פרי
זעהנונג דער איטיטהאטן] . דען דוא האטט דיין פאלק
ישראל ערוועהט אויס אלון פעלקרן , אונד איהן דיא
געלט די ערטטן טאגי דער נייא אונדאטי פעטט
געלט , גאבט ביטט דוא ' עוויגר ! דוא הייליגסט יטראל
אונד דיא ערטטן טאגי דער אונדאטי *

[רנה מודים]

מוסף גבעט פיר ראש חודש

[ווען עו אן טבח פעללט]

[פ"ע זין האל הקדוש]

[אתה יצרת]

דוא בילדיסט דייכי וועלט אימ אנביגן , אונד ענדיגסט
דיין ווערק אט זיבנטן טאג . דוא זיבטט אונד ,
פאנדסט וואהלגפאלן אן אונד אונד ערהאפט אונד
איבר אלוי פעלקר , אינדעם דוא אונד קעניג ! אונד
דורך דייכי געטלי הייליגסט , אונד דייכ דיהנטט
נעהרטט , אונד דייכן ערהאבן אונד הייליגן
כאן איבר אונד נאנטט . אויך גאבט דוא אונד .
עוויגר 2 2

מוסף גבעט

עוויגער אונזער גאטט! איט זיבי, טבת טאגי זור רוהי,
 אונד דיא ערטטן טאגי דעט כייאאאנדט זור פרועהכונג.
 דא וויר אונד אונזרי פארעלטערן אבר פאר דיר זינדיגטן,
 ווארדי אונזרי טטארט זרטטערט, אונד דאט הויז דעט
 הייליגטהואט פרוויסטט; אונזרי ווירדי אינט דאהין,
 דיא העררליכקייט אויט דעס הויזי דעט לעבנט אויט ענט-
 וויכן, אונד וויר קעכנן אונזרי פפליכטן אין דער פאן
 דיר ערועהלטן וואהכונג כיכט ערפילון, דען פיינדט
 האנד אינט איבר דיין הייליגטהום אויטגטרעקט. עט
 זייא דיר וואהגפעלזיג, עוויגער אונזער גאטט! אונד
 גאטט אונזרר פארעלטערן! אונט איט פריידי כאך אונזרס
 זאכדי זור פיהרן, אונד אונט אין אונזער ערבי איין זור
 פפלאכטן, דאט וויר דיר דיא אפער דארבריינגן כאך
 אונזרר פפליכט; דיא טעגליכן כאך איהרר ארדכונג,
 אונד דיא איברגוועהנליכן כאך פארטריפט.

דאן ברינגן וויר דיר איט זיבי דיא איברגוועהנליכן אפער,
 וועלכי דעס טבת, אונד דעס ערטטן טאגי דעט כייא-
 אאנדט בטטיאט זינד, כאך דייכט וואהגפעלזיגן
 בפעהל, וויא דוא עט אונט אין דייכט גען בוכי, דאט
 דוא דייכט קעכט אטה, דורך דען אונד דייכר הערר-
 ליכקייט מיטגטהיילט, פארגטריבן האטט * כעאליך :

(וכו' השבת) אמ טבת טאגי [אפערט איהר]
 זווייא יעהריגי לעמאר אהני פעהלר;
 אונד זונט איהראפער זווייא לעהנטו פיינט אעהלט איט
 ער זייכגריהט, כעבסט דעס טראנק אפער דאזו.
 דינט אינט דאט גאכלי אפער פיר יעדן טבת; אויטר דעס
 טעגליכן גאכלי אפער כעבסט דעס וויין אפער דאזו.

(ובראשי חדשיכם) אן דען ערטטן טאגן דער
 אאכאטי, ברינגט איהר זונט
 גאכלי אפער, דעס עוויגן זור עהרן, זווייא יוכגי טטירי,
 אייכן ווידדר, אונד זיבן יעהריגי לעמאר אהני פעהלר.
 אונד

אונד איהרי טטייזאספֿר אונד טראנקאספֿר כאך סאר־
 טריפט . לז יעדס טטירי איין אעהאספֿר פֿאן דרייז
 זעהכטל ; לז יעדס ווידר איין אעהאספֿר פֿאן לזוייז
 זעהכטל ; אונד לז יעדס זאאי איין אעהאספֿר פֿאן
 אייכס זעהכטל . פֿערנר וויין לזס טראנקאספֿר , איינ
 זיגן־באק לזס פֿרזעהקן , אונד לזוייז גוועהנליכי אספֿר
 כאך איהרר ווייז .

(ישמהו במלכותך) א זאט זיא פֿראה ווערדן
 דייכר רעגירונג , זיא , דיז
 דען טבת באבאכטן , אונד איהן טאג דער זעליגקייט נעכטן ;
 דאט פֿאזק , דאט דען זיבנטן טאג דער רוהי הייליגט ;
 זעטטיגי זיא אזוי איט וואכני פֿאן דייכר גיטי דען דוא
 פֿאנדטט וואהלגפֿאזן אן דען זיבנטן טאג , הייליגטט
 איהן אונד כאנטט איהן דען פֿרטעפֿליכסטן דער טאגי ,
 לזס אנדענקן דער טעפֿפֿאכטטאגי .

(אלהינו) אונזרר אונד אונזר פֿארעזטרן גאטט ! זאטן
 דיר אונזרי רוה־טאגי וואהלגפֿאזן , אונד
 ערכייארי אונט אן דינס טאג דער רוהי , דינן כייאן אאז
 כאט , לז גזיק אונד זעטען , לזר וואכני אונד פֿריידי , לז
 הייל אונד טראטט , לזר כאהרונג אונד אונטרהאלטונג ,
 לזס זעבן אונד לזר איינטראכט , לזר פֿרגעבונג דער
 פֿעהלר אונד פֿרזייהונג דער זיכדי , (אס סאלט־יאהר)
 (אונד לזר פֿרזעהכונג דער איטטיטהאטן) דען דוא
 האטט דיין פֿאזק יטראל ערוועהלט אויט אזון פֿעלקרין ,
 האטט איהכן דייכן הייליגן רוה־טאג איטגטהילט , אונד
 דיאגעלזטי דער ערטטן טאגי דעט אכאטט פֿארגטריבן .
 גזאבט ביסט דוא עוויגר ! דוא הייליגטט דען טבת , דיז
 יטראזן , אונד דיז ערטטן טאגי דער אכאטי .

(ראה מודים)

שמונה עשרה גבעט

(שמונה-עשרה גבעט פיר שלש רגלים)

אדר דיא דרייז פּעקטי , פּסח , אונד טבועות , אונד קוכות)

[מ'ע ב'ז האל הקדוש]

[אתה בחרתנו] [1]

דוא האטט אונט ערוועהוט אויס אלון פעלקרן, זיבטסט
אונט , פאכדסט וואהלגפאלון אן אונט , אונד ער
האבטט אונט איבר אלזי פעלקר , אינדעם דוא אונט דורך
דייכי גזעטלי הייזיגטסט , אלס אונזר קעניג , אונט דייכס
דיהכטי געהרטסט , אונד דייכן ערהאבן אונד
הייזיגן כאאן איבר אונט באכטסט *

[ווען דער פייארטאגן אייף זאכטאג פעלט , ווירד אין דעם
פארהערגעהקן אונד [אלס אונזאי טבת] היר אין גריקט :

[ותודיענו] דוא אכטסט אונט , עוויגר אונזר גאטט !
דייכי גרעכטן גזעטלי בקאנט ! זעהרטסט
אונט דיר וואהלגפעלזיגי האנדלונגן אויסאיבן ; גאבטט
אונט , עוויגר אונזר גאטט ! בילזיגי גזעטלי , אייכי
זעהרי דער ווארהייט , אונד הייזאאי בפעהלי אונד
גבאטי , זיטעסט זייטן דער וואכני , הייזיגי פייארטאגי ,
אונד פעטטי דער פרייאוויליגן אפער אונזר אכטהייז ;
אונד דיא הייזיגקייט דעס רוהי-טאגט , דיא ווירדי דער
פעטטליכן טאגי , אונד דאס פייארן דער פעטטי אונזר
ערבי

(1) אללי דיא אין דער טאונד-עטרה אין [איינגעלאסני
סטעלן ווערן איינגעאלטט , ווען דער פייארטאג אלס טבת פעללט .

פיר שלש רגלים צג

ערבי זיין . עוויגער ! אונזר גאטט ! דוא אונטרטידסט
 אויך לזויטן הייליגס, אונד ניכט הייליגס, לזויטן יסראל אונד אנדרן פאלקן,
 וויא לזויטן דעם זיבנטן טאג אונד דען זעכטן טאג דער
 טעפפונג; אויך לזויטן דער הייליגקייט דעם רוהי=טאג,
 אונד דער הייליגקייט אייכט פעטט=טאג האטט דוא
 ונטרטירן, אונד האטט דען זיבנטן טאג מעהר אלס
 דא איבריגן זעכטן טאג דער טעפפונג גהייליגט. זא
 האטט דוא דיין פאלק יסראל זעלבטט אים הייליגן אויס=
 זאכרן אונד בזאכרס הייליגן גזעהרט *

(ותתן לנו) אויך גאבטט דוא אונט, עוויגער ! אונזר
 גאטט ! אים זיבי (דוא טבת=טאג לזר
 רוהי אונד) פעטטזיבי=לזיטן לזר פריידי, בטטיאמטי
 פייארטאגי לזר וואכני * וויא (דיין רוהי=טאג אונד)
 (אס זיברפדייטונגס=פעקט) דיזט פעטט דעם אונד=

גזיארטן ברארט, דיא
 לזיט אונזר פרייזאמאונג;
 דיזט פעטט דער וואכן
 דיא עאפענגניט=לזיט
 דעם גזעל=בוכט ;

(אס לוינדיטטן=פעקט) דיזט פעטט דער לזיבר=
 היטטן, דיא לזיט אונזר
 פריידי ;

(אס צעלוק=פעקט) דיין אלטן טאג, דאט
 בטאוס=פעטט, דיא לזיט
 אונזר פריידי ;

לזר הייליגן פריידיגונג, (אים זיבי) לזא אנדענקן
 אונזרס אויסגאנג אויס אלרים

(יעלה ויבא)

גאטט, אונד גאטט אונזר פארפאהרן אלס פאר דיין
 אנטזילן אויפטטיגן, אונזר אנדענקן, דאט
 אנדענקן אונזר פארזטרן, דאט אנדענקן דעם

שמונה עשרה גבעט

גואלבתן (אמיה) דער פֿאן דיינמ קנעכט דוד אב=
טטאמאט דאס אכדעכקן פֿאן ירוסליס דיינר הייליגן
טטארט, אונד דאס אכדעכקן דייכט גאכלן פֿאקט יסראל.
עט קאמאי, אונד גלאכגי פֿאר דיק, ווערדי ערבליקט,
אונד וואהלגעלויג פֿאן דיר אכגנאמאן. אונד אכויגן
ווערדי ערהערט, ערוואגן, אונד אין עראינרוכג גבראכט
לִזֹר בפֿריימונג אויס דעם עלעכד, לִזֹמ גוטן, לִזֹר גנאדי,
לִזֹר גיטי, לִזֹר באראהערלזיגקייט, לִזֹמ לעבן אונד פֿרידן,
(אס איבערטייטונגס=פעסט) אן דייג פֿעטט דעט אונד=

גזיארטן בראד .

(אס וואכן=פעסט) = אן דייג פֿעטט דער וואלין

(אס לויבעהייטן=פעסט) = אן דייג פֿעטט דער לויבר=

היטטן .

(אס זעלוקס=פעסט) = אן דייג אכטן טאג, דעט

בטאוס=פֿעטט .

עוויגער, אונד גאטט! דענקי אונזער לִזֹמ גוטן; עראיכנרי
דיך אונד לִזֹמ זעעגן; אונד היילן אונד לִזֹר גליקזעלויג=
קייט! זום דער פֿרהייטונג דעט טולט אונד דעט ער=
באראכט ווילן, טאכי, בגנעדיגי, ערבאראי דיק אונד,
אונד טטעהי . אונד בייא . לִזֹ דיר אינט אונד בליק
גריכטט, אולאמעכטיגער קעניג! דוא ביסט איין גנעדיגער
אונד ערבאראונגספֿאלור גאטט .

[והשיאנו] עוויגער אונד גאטט! זאט אונד דען זעעגן
דיינר פֿעטטליכן טאגי עאפֿפֿאכגן, לִזֹמ לעבן
אונד לִזֹר אייכטראכט, לִזֹר פֿריידי אונד וואכני, זא וויא
עט עהידעט דיין גנעדיגער ווילוי וואר, דא דוא פֿר=
טפֿראכען אונד לִזֹ זעעגן * [אונד אונד אונד פֿאר=
עלטרן גאטט! זאטן דיר אונד רעהי טאגי וואהלגעלויגן]
הייליגי אונד דורך דייכי גזעלי; זאט דייכי זעהרן אונד
אכטהיילן זיין; זעטטיגי אונד איט דיינר גיטי; ערפֿרייאי
אונד דורך דיין הייל; רייכגי אונד ערלן, דאט וויר
דיך אין ווארהייט אכבעטן; זאטן (דיין הייליגער רעהי טאג
אונד

אונד
גטט
זיין
איד
פֿרי
אונד
אכ
אך
ער
אין
הא
כא
היי
פֿא
זיי
היי
בא
גר
די
בד
אז

צד

פיר שלש רגלים

[אונד] דייכי הייליגן פעסט=טאג (איט ליבי אונד וואהל
 גפאלן] איט פריידי אונד וואכני, אונזר זעליגט לאסט
 זיין; דאזיט יטראל דיא דייכן כאאן הייליגן, זיך
 איהרר ערפרייטן * גלאבט זייאטט דוא, עוויגער! דוא
 הייליגטט (דען רוהי=טאג) יטראל אונד דיא פעסט=זייטן .

(רנה ווודיס)

[מוסף=געט פיר שלש רגלים]

[ט"ע זים זכר לזיאת מנרים]

(ומפני חטאינו)

אבר אום אונזר זיכדן ווילן, זיכד וויר פֿרטריבן אויט
 אונזרם לאנדי, ענטפֿערנט פֿאן אונזרם ערדרייך .
 אך ! וויר קענן ניכט מעהר היכוין געהן, פֿאר דיך
 ערטייכן, דא אכבעטן, אונד אונזרי פֿליכט ערפֿילן
 אין דער פֿאן דיר ערוועהלטן וואהנונג, אין דעם ער=
 האבן אונד הייליגן טעאפֿל, אויך וועלן דוא דייכן
 כאאן כאנטט, דען פֿייכט האנד איט איבר דין
 הייליגטהוס אויט גטטרעקט * עוויגער ! אונזר אונד אונזר
 פֿארעלטן גאטט ! ערבארזוכטפֿאלר רעגענט ! עט
 זיט דיר וואהלגעלויג דיך ווידר אונזר אונד דייכט
 הייליגטהוט, איט דייכר אזובארעהרליגקייט, לז ער=
 באראן * ערבוזי דיין טעאפֿל בארד ווידר, אונד פֿר=
 גרעטרי זייכי הערליכקייט * פֿאטר אונד הער, אזט
 דיא אייטטעט דיכר רעגירונג בארד איבר אונט אפֿפֿנ=
 באר ווערדן ! ערטייכי, ערהעבי דיך פֿאר דען אויגן
 אוןר זעבנדיגן, אונזר לרטטרייאטט פֿאלק אויט דען
 פֿעלקרן

כה 25

מוסק-גבעט

פֿעלדן לױ פֿרױוואַלן ; אונזר פֿריאגטי כאַלױן פֿאַן דען
ענדן דער וועלט לױ פֿרױוויגן ; אונט כאַך דייכר טטאדט
לױן אױט טרױוואַל-גאַכג לױ ברינגן , אונד כאַך ירוטליס ,
דען טעאפּו דייכט הייליגטהוט , אױט עוויג פֿריידי .
דאן ברינגן וויר דיר דיא אפּפֿר כאַך אונזר פּפּליכט ,
דיא טעגליכן כאַך איהרר ארדנונג , אונד דיא אױבר-
גוועהנליכן כאַך פֿאַרטריפּט . אױך דאט אױברגוועהנליכי
אפּפֿר (דיט רוהי-טאגט אונד)

[אס איזרערייטונגס-פעסט] דיט פֿעטט דעט אונט

גויארטן בראדטט , (אס וואכן-פעסט)

דיט פֿעטט דער וואכּן , (אס לויברייטטן-פעסט)

דיט פֿעטט דער לויבר- היטט

(אס צעלום-פעסט) דיט בטלום-פֿעטט

ברינגן אונד אפּפֿר וויר דיר דאן אױט לױבי , כאַך דייכט

ווהלגעוויגן בפֿעהל , וויא דוז עט אונט אין דייכט

געלן בוכי , דאט דוז דייכט קנעכט אטה , דורך דען

אונד דייכר הייליגקייט אױטגטהיילט , פֿאַרגטריבן האטט .
כעאזיך :

[וביום השבת] אס טבת-טאגי (אפּפֿרט איהר)

לױוויא יעהריגי לעאזר אהני פֿעהלר ; אונד לום אעהל-אפּפֿר לױוויא לעהנטל פֿייכט אעהלט

אױט איהל אױבריהרט , כעבטט דעם טראכּ-אפּפֿר דאָלן .

דיט אױט דאט גאנלי-אפּפֿר פֿיר יעדן טבת : אױטר

דעם טעגליכן גאנלן-אפּפֿר כעבטט דעם וויין-אפּפֿר דאָלן .

דיט אױט דאט אפּפֿר פֿאַק טבת ; דיא פֿאַרטריפּט פֿאַן

דעם אפּפֿר דיט פֿעטט-טאגט אבר לױטט אױזא :)

[אס איזרערייטונגס פעסט]

(ובחורש הראשון אס פֿירלעהנטן טאגי דעט ערטטן

אאכאטט , ווירר דאט פּפּו

(איברטרייטונגס-אפּפֿר) גבראָט , דעם עוויגן לױ

פֿעהרן

פיר שלש רגלים ציה

עהרן . אט פֿונפֿלעהכטן טאגי דיזט אאכאטי איזט סעטט ,
 אונד ווירד זיבן טאג היכדורך אונגזיארטט ברארט געטן .
 אט ערטטן טאגי איזט הייליגי פֿרקידגונג , אונד די
 זאלט איהר קייני קונטט-ארבייט פֿרדייטן *

[אן דען לויטן פֿיירטלאגן , פענגט מן היר אן]

[והקרבתם] אונד איהר ברינגט דעם עוויגן לז עהרן
 דאר , לזט גאכלן-אספר , פֿאט פֿיאר
 לז פֿרלעהרן , לזוייט יונגי טטירי , איינ ווידר , זיבן
 יעהריגי לעמאר , דיא אייך זלוי אהני פֿעהר זיין איטן *

(זמנחתם) אונד איהר טפֿייז-אספר אונד טראנק-
 אספר , כאך פֿארטריפט : לז יעדס טטירי
 איין מעהל-אספר פֿאן דרייט לעהכטן , לז יעדס ווידר
 איין מעהל-אספר פֿאן לזוייט לעהכטן , לז יעדס זאמאי
 איין מעהל-אספר פֿאן איינע לעהכטן . פֿערנר וויין לזט
 טראנק-אספר ; איין ליגן-באק לזט פֿרזעהן ; אונד לזוייט
 גונעהליכי אספר כאך איהר ארדנונג .

[אט וואלן-פעסט]

(זביום הבכורים) אט טאגי דער ערטטליכגי , זענן
 איהר דעם עוויגן לז עהרן איין
 נייאט מעהל-אספר דארבריינגט , זענן כעאליך איירי וואלן לז
 ענדי זינד . זאלט אייך הייליגי פֿרקידגונג זיין , אונד
 איהר דירפט קייני קונטט-ארבייט פֿרדייטן . דאבייט
 האבט איהר דעם עוויגן לז עהרן , זאלט איין גאכלט-
 אספר לזט אונגעהאן גרוך דארלזובריינגן , לזוייט טטירי ,
 איינ ווידר , זיבן יעהריגי לעמאר .
 (ואכחתם) אונד איהר טפֿייז-אספר (וייט סכן) :

(אט לויברייטטן-פעסט)

(זבחמשה עשר) אט פֿונפֿלעהכטן טאג דעט זיבנטן

אאכאטט

ב ב

מוסף-גבעט

אמאסטט זאלט איהר הייליג פֿרקינדיגונג האלטן, אונד
 קייני קונסט-מארבייט פֿרריכטן, זיבן טאג האבט איהר
 דעם עוויגן לױ עהרן, איין פעסט לױ פֿיארן; אונד
 זאלט און דעם ערטן דערזעלבן, דעם עוויגן לױ עהרן,
 איין גאנצט-אפער לױם אנגנעהאן גרוך, דעם פֿיאר
 איברריכגן, כעאלד: דרייאזעהן יונגי טטירי, לױיא
 ווידר, פֿירלעהן יעהריגי זעאר, דיא אהני פֿעהלר
 זיין איטן
 (ואנהתם) [אונד איהר טפייז-אפער) () .

(אין דען לױטן פֿיארטאגן לױס פעסטס)

אם לױטן טאג: לױעלן יונגי טטירי, לױיא ווידר,
 פֿירלעהן יעהריגי זעאר, אהני זייבט-פֿעהלר,
 אונד איהר טפייז-אפער) () .

אם דריטן טאג: איילן טטירי, לױיא ווידר, פֿיר-
 לעהן יעהריגי זעאר, אהני זייבט-פֿעהלר אונד איהר
 טפייז-אפער) () .

אם פֿירטן טאג: לעהן טטירי, לױיא ווידר, פֿיר-
 לעהן יעהריגי זעאר, אהני זייבט-פֿעהלר:
 אונד איהר טפייז-אפער) () .

אם פֿינפטן טאג: כױן טטירי, לױיא ווידר, פֿירלעהן
 יעהריגי זעאר, אהני זייבט-פֿעהלר
 אונד איהר טפייז-אפער) () .

אם זעכסטן טאג: אכט טטירי, לױיא ווידר, פֿיר-
 לעהן

צִטְהֵן יִשְׁהַרְיֵי זַמְמֵר , אַחֲכֵי זַיִבֶט־פֶּעֶהוֹר
 אֹנְד אִיהַר טִפִּיזִי־אַפֶּסֶר) (.

אַם זַיִבֶטֶן טַאָגִי : זַיִבֵן טִטִּירִי לְזַוִּיַּא וַיִּדְדֵר
 פִּירֶלְטֵהֵן יִשְׁהַרְיֵי זַמְמֵר , אַחֲכֵי זַיִבֶט־פֶּעֶהוֹר ,
 אֹנְד אִיהַר טִפִּיזִי־אַפֶּסֶר) (.

(אַם בַּטְלוֹס־פֶּעֶסֶט)

אַם אַכְטֵן טַאָגִי , זַאָזֶט אִיהַר דַּאָס בַּטְלוֹס־פֶּעֶסֶט
 פִּיִּיאָרן , אֹנְד קִיִּיני קֹנֶסֶט־אַרְבִּיִּט פֶּרִיִּצֶטֶן . לְזַם גַּאכְנָן
 אַפֶּסֶר גַּעֲבֶט אִיהַר , דַּעַט עֵוִיגֵן לְזַ עַחְרֵן , לְזַם אַכ־
 גַּנְעַהֵן גֵּרֹךְ , פֹּאָם פִּיִּיאָר לְזַ פֶּרֶלְטֵהֵרן , אִיִּיבֵן טִטִּיר
 אִיִּיבֵן וַיִּדְדֵר , זַיִבֵן יִעֲרִיגִי זַמְמֵר אַחֲכֵי פֶּעֶהוֹר . אֹנְד
 אִיהַר טִפִּיזִי־אַפֶּסֶר) (.

[יִשְׁמַחוּ בַמַּלְכוּתְךָ] אַ זַאָט זַיִא פֶּרַאָה וַועֶרֶרן
 דִּיִּיכֵר רַעַגִירֹנֶג , זַיִא , דִּיאָדַעַן
 טַבַּח בַּאבֶּאכְטֵן , אֹנְד אִיהַר טַאָג דַּעַר זַעַלִּיגִקִּיִּט כַּעֲכֵן ;
 דַּאָס פֶּאָלֶק , דַּאָס דַּעַן זַיִבֶטֶן טַאָג דַּעַר רֹוּהִי הִיִּילִיגִט ;
 זַעַטִּיגִי זַיִא אָלִי אִיט וַאֲכֵי פֹאָן דִּיִּיכֵר גִּטִּי . דַּעַן דַּוַּא
 פֶּאָכְדֶט וַאֲהַלְגֶפֶּאָלֹן אַן דַּעַן זַיִבֶטֶן טַאָג , הִיִּילִיגֶטֶט
 אִיהַר , אֹנְד כַּאכְטֶט אִיהַר דַּעַן פֶּרֶטֶרַעֶפֶּלִיכְטֶטֶן דַּעַר טַאָגִי ,
 לְזַם אַכְדַּעַכְקֵן דַּעַר טַעַפֶּפֶּאָנֶגֶט־טַאָגִי .]

(אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ) אֹנְדֵר גַּאטֶט , אֹנְד
 גַּאטֶט אֹנְדֵר פֶּאָר־
 עֹלְטֵרן ! עַרְבֶּאָרֶאֹנְגֶט־פֶּאָלֹר רַעַגֶעֶכֶט * עַרְבֶּאָרֶט דִּיךְ
 אֹנְדֵר , אָלִיגִיטִיגֵר ! דַּעַר דַּוַּא אָלֹן וַועַן גַּוטֶט עַרֶלִיגֶטֶט ,
 זַאָס

מוסק-גבעט

לאס דייני פֿארזיכט איבר אונט ערקענכבאר ווערדן! ווענדי
 דיק ווידר לז אונט דורך דיני גראטי באראהערלזיגקייט
 אום אונזר פֿארפֿאהרן ווילן, דיא דיין בפֿעהן כאכֿ
 זעבטן. ערבויה דיין טעאסל וויא פֿאראזאלט אונד
 גריכדי דין הייליגטהום אויף זיין בטטיאמטן ארט, דאט
 וויר זיין אויפֿבויה ווידר זעהן, אונד זיכר ווידרהערטטע
 לזכג אונט ערפֿרייאן. לאט פֿריטער ווידר איהרן דיהנט
 אנטרעטן, לזיט איהר זאיטן טפֿיל ערכייארן, אונד יטראל
 אין איהרי וואהכנגן ריקקעהרן. דאן וואלן וויר היכויל
 געהן, פֿאר דיר ערטייכן, אונד דיק אן אונזרן דרייאן
 פֿעסטן אכבעטן, כאך דיכט גיטלעט פֿארטריפט:
 „ דרייא אזל זיכ יאהר אזל יעדי אכטפֿערזאן,
 „ פֿאר דעם אכגיכט דעט עוויגן דיכט גאטטט ערטייכן,
 „ אן דעם ארטי דען ער ערוועהן ווירד, נעאלדיך אס
 „ פֿעטטי דעט אונגויארטן בראדטט אס וואכֿן פֿעטטי
 „ אונד אס לזיברהיטטן פֿעטטי. אאן אזל אבר פֿאר
 „ דעם עוויגן כיכט זעער ערטייכן; יעדראיט זיכר גאבי,
 „ כאך פֿרהעלטניס דעט זעעגנט, דען דער עוויגי דין
 „ גאטט דיר לזגטהיילט האבן ווירד. „

(והשיאלו רלה ועודים זיהי אכן בלחט ל"ד זיטי 2)

(ווען דיא כהנים לזס דוכן [זעענן שפֿרעכען] הינויף געהן
 זאגט דיא נבייני, זייל דער ווידרהאלונג דער ט"ע, פֿאל
 וחזוניה .

[ותערב] א דאט דיר עוויגר, , אונזר גבעט אז
 אכגעחם זייא, וויא אפֿער יעדער ארט!
 אך! ערבאראונכטפֿאלזר! לאט דיין געטטליכר - אב-
 גלאכֿן זיך ווידר כאך לזיין ווענדן, אונד דער אפֿער-
 דיהנטט אין ירוזלים ווידר הערגטטעלזט ווערדן; דאט
 וויר עט איט אונזרן אויגן זעהן, ווען דא דיק כאך לזיין
 איט

זעעננס=שפרוך דער כהנים צו

איט ערבארטן זענדסט. דאן בעטן וויר דיק עהרפארסט
פאלן אן, ווייז און דען טאגן דער פארזעלט, אונד אין דען
פראגאנגן יאחרן.

(דער פארזענגער ווירדהאלט דזס, אונד שלקט דען זעעננס=
שפרוך פאלגנדר נאכן)

גזאבט זיאטט דאז עוויגער ! וויר בעטן דיק אזויין עהר=
פארזעטפאלן אן.

(פאר דעס זעעננס=שפרעכן [זוכן] בעטן דיא כהנים לייזן)

[יהי רצון] עט זיא דיר וואהלגעזעליג עוויגער !
אונד גאטט אונד גאטט אונד אונד פאר=
עלטרן, דאס דער זעענן וואזאט דאז אונד בפאהלן
האטט, דיין פאלק יטראל זעענן, איין פאלקאזאמער
זעענן זיא, וואזי פעהלר אונד פריעהן פאן כון אן ביט
אין עוויגקייט.

(דיא כהנים פאלגן דען זעענן מיטפאלגנדס זעעננס=שפרוך אן)

(ברוך) גזאבט זיאטט דאז, עוויגער אונד גאטט
הערר דער וועלט ! דער דאז אונד גהייליגט איט
דער הייליגקייט אהרנס אונד אונד גבאטן האטט, און
פאלגנדי ווייז דיין פאלק יטראל איט זיבי זעענן

[וועהרנד דיא כהנים דיין זעענן שפרעכן, בעטט דיא גהייליג
פאלגנדס זעענן פאלגן ווארט דער אויסגעשראכען זעעננס=
פארמל :]

[יברכך] פאן זיין אויט זעענני דיק דער עוויגי,
דער היאזל טון אונד ערדי

[יהוה] עוויגער ! אונד הערר ! וויא מעכטיג
איט דיין כהנ און ערדן !

גהיט

ברכת כהנים

[וישמרך] * בהיטי איך , אזאמעכטיגר , דען איך
זוכי טון ביא דיר .

[יאר] * גאטט זייא אונס גנעדיג , געב' אונס
זיין זעעגן , אונד זאט אונס זיין
אנטזין זייטן .

[יהוה] * דער עוויגי אינט אונכערענדליך דאס עוויגי
זען , איין אזאמעכטיגר גאטט , אזאבראמי
הערליג אונד אזאגנעדיג , זאנגמיטיג ,
אונד פאן אונכערליכר הולד אונד טריימי .

[פניו] * זענדי דין זון איר ! דען איינזאט בין
איך אונד בדרענגט .

[אליך] * עוויגר ! זון דיר ערהעב' איך אייני זעעלי .

[ויחנך] * וויא קנעכטי טויאן אויף איהרט העררן
האנד ; וויא אייני מאגד אויף איהרר
פרויאן האנד : זא טויאן אונזרי אויגן
אויף אונזרן גאטט , ביט ער אונס
גנעדיג זענדי .

[ישא] * [דער טונגדהאפטי] עאפפענגט רייכן
זעעגן פאם עוויגן , גרעכטן זאהן פאם
גאטטי זייט היילט .

[יהוה] * עוויגר ! זייא אונס גנעדיג , וויר האררן
אויף דין : זייא אונזר טון יעדן מארגן ,
אונזר הייל זון זייט דעס טריבזאזט .

[פניו] * ערבירג דיין אנטזין ניכט פאר איר !
זען אונטס איר אינט , כייגי דיין מאהר
זען איך דיר פלעהי , ערהערי איך
באזד !

זעצנגס-שפרוך דער כהנים צח

[אליך] * ז'ו דיר ערהעב' איך אייני אויגן , דער
דוא איס הימאל טהראכסט .

[וישם] . זיא זאלן אייכן כאמן איבר דיא קיכדר
יטראז'ט אויטספרעכ'ן : אונד איך (דער)
עוויגי (ווערדי זיא זעעגן) .

[לך] . דיין אינט , עוויגר ! דיא גרעטי , דיא
אלגוזאלט , דיא העררליכקייט , דער
זיג , אונד דיא אייעטטעט , זא וויא
אלט איס הימאל אונד אויף ערדן ,
דיין עוויגר ! אינט דאט רייך , דוא ביסט
איבר אלזי גראסן ערהאבן .

[שלום] * פֿרידי ! פֿרידי ! דעמ כאהן אונד דעם
פֿערכן , טפריכט דער עוויגי , איך היילי
איהן .

[נאך גענדיגטס זעעגן דער כהנים , רופט דיא גמיינדי אמן ,
אונד הידויף פאלגט , פאלגנדס גבעטט .

[אדיר במרום] אלזמעכטיגר אין יענן העהן ! דער
דוא איט אלגוזאלט טהראכסט , דוא
ביסט עוויגר פֿרידי , דיין כאמי אינט פֿרידי ! עס זיא
דיין וואהלגעלויגער ווילזי , איבר אונס , זא וויא איבר
דיין גאכלט הויט יטראז , לעבן אונד זעעגן ז'ו פֿרהענגן ,
ז'ור דויארכדן גליקזעליגקייט .

(שמונה עשרה-גבעט פיר ראש השנה)

(אדר דיא כייאיהרס-טאג)

הערר ! עפֿני אייני זיפסן , דאט איין אונד דיין זאם
פֿריכרדי כו (26) א פֿריכרדי

שמונה עשרה גביע

פְּרָקִיבֵד !

[ברוך] גֹּאֲבֵט זַיִאָטט דוּא עוּיגֶר , אֹונזֶר אֹונזֶר אֹונזֶרר
 פֿאַרפֿאַהרן גאַטט ! גאַטט אַבֿרהאַם , גאַטט
 יִזְחָק'ס אֹונזֶר גאַטט יעקב'ס ! גראַטֶר , אַעכְטִיגֶר אֹונזֶר
 עהרפֿורכְטבאַרר ! אַלזֶרהעכְטטט ווען ! דוּא ערוּיזִיגט
 גאַדי אֹונזֶר גיטי * טעפֿער אַלזֶר ווען ! דוּא ביטט אַייכֶ=
 גדענק דער גאַדן פֿרֿיזכֿרונגן , דיא דוּא אֹונזֶרן פֿאַר=
 עלזֶרן געבן האַטט ; אֹונזֶר בריגטט איהרן נאַכקאַמֿן
 אויס זַיבי , אַז דייכט נאַאכט ווילן , אַייכן ערלזֶר *

גדענקי אֹונזֶר לֹונט זעבן , אַ קעניג , דער דוּא וואַהל=
 גפֿאַלן האַטט אַז זעבן , 'אֹונזֶר לַייכני אֹונזֶר אַיכט בוך
 דעט זעבנט , אַז דייכטווילן , הערר דעט זעבנט !

עוּיגֶר רעגירר ! דוּא ביטט אֹונזֶר העלפֿער , אֹונזֶר
 רעטער , אֹונזֶר אֹונזֶר טילד . גֹּאֲבֵט זַיִאָטט דוּא ,
 עוּיגֶר ! טילד אַבֿרהאַם *

(אַתָּה נבֿור) הערר ! אַלזֶגוּואַלטיג ביטט דוּא ,
 אַיאַרדאַר ! דוּא ערוועקטט דיא
 טאַדטן , אַלזֶהעכְטיגֶר בטילר ! דוּא טפֿייגטט אַלזֶט זעבנדי
 דורך דייכי גאַדי ; ערוועקטט דיא טאַדטן אויס גראַטֶס
 ערבאַראַן אֹונזֶר טיילטט דיא פֿאַלזֶדן ; היילטט דיא
 קראַנקן ; בפרֿיחטט גבֿונדני , אֹונזֶר בטעטיגטט דייכי
 טרייאַי לֹונזאַגי דעכן דיא אַיט טטויבי ענטטלאַפֿן . ווער
 אַיזט וויא דוּא , הערר דער טטערקי ? ווער דיר גלייך ,
 אַ קעניג ! דעד דוּא טעדטטט , אֹונזֶר ווידר באַעבטט ,
 דאַט אֹונזֶר הייל אַויסבליהי .

ווער אַיזט וויא דוּא , פֿאַטֶר דעט ערבאַראַנט ! דוּא
 דענקטט דייכר גטעפֿי ערבאַראַנטפֿאַלל לֹונט זעבן ;
 יא טרייאַי אַיזט דייכי לֹונזאַגי , דאַט דוּא אַייכטט דיא
 טילדטן

צט

פיר ראם השנה

טאדטן ערוועקט * גל...ט זיאסט דוא , עוויגר ! דער
זייכטט דיא טאדטן ערוועקט .

[אתה קדוש] דוא ביטט הייליג ; הייליג , אינט
דיין כאאן; הייליגי זעבן דיד אויך
אלטעגליך *

(ובכך תן פחדך)

עוויגר אונזר גאטט ! זאט דייני אלטערטבארקייט
אלון דייכן געמעסן , דייני אלטערטבארקייט אלון ער-
טאפן זעגן , געגנווערטיג זיין . דאט דיד דיא זעגן
אלוי עהרפירטן , דיא ערטאפן אלוי אכבעטן , דאט
זיא אלוי אין אייכן בונד טרעטן , דייכן ווילון איט אויפ-
ריכטיגס הערלן לז ערפילן . אלוי זא איברלייגט וויה
וויר , עוויגר אונזר גאטט ! דאט דייך , דיא אלוי-
רעגירונג אינט , דאט מאכט אין דייכר האנד , אל-
גוזאלט אין דייכר רעכטן טטעהט , אונד דייך כאאי אלון
ערטאפן זעגן עהרפירטבאר אינט .

(ובכך תן כבוד) עוויגר ! גיב אויך דייכס פאלקי
זייני ווירדי ווירד , גיב דעכן דיא
דיך פירטן , זאבגענגי ; דעכן דיא דיד זעכן , פראהי
אויטזיכט ; דעכן דיא דייכר הארן , פרייאזאהט ; דייכס
זאכדי פריידי ; דייכר טטאדט וואכני ; פרוייה דאט דייכס
קנעכט דוד דאט הארן [דעט היילט] ווירד עאסאר
וואכטי ; דאט דעס זאהן יטי'ט דייכן גוזאלטן , העלן
זייכטי זייני זאאפי , באזר אונד אין אונזרן טאגן .

(ובכך צדיקים) דיא גרעכטן זעהן עט אלטדאן ,
אונד פרייאן זיך ; דיא רעדליכן יוכלן ;
אונד דיא פראזאן פראהזאקן אלטדען איט גזאנג . אונד
גרעכטיגקייט פרטטואאט ; באטהייט פרגעהט , פרי-
טוויכט וויה רויך , זעגן דוא דראייכטט דער גוזאלט
דעט

שמונה-עשרה גבעט

דעס פֿרעפֿאָס איין ענדי אאכטט .

(ותמלוך) עוויגער ! דוא הערטסט אונטראן אויין איבר
אזוי דיכי ווערקי , טהראכטט ווידר אויך
דען בערג זיין , דען וואהן-ארט דיכר העררליכקייט ,
אונד אין ירוזלים דער טטאדט דיכר הייליגקייט , וויא
עט אין דיכר הייליגן טריפט פֿרהייטן אינט : דער עוויגי
רעגירט עוויגליך , דיין גאטט , זיין ! דורך אזוי זייטן ,
הלוזיה !

(קרוש אתה) דוא ביטט הייליג , אונד דיין כאאי
אינט , עהרפֿורכטבארר ! קיין געטטליך
וועגן אינט אויטר דיר , וויא גטריבן טטעהט : דער
גאטט דער העברטארן ווידר ערהעהט איס גריכט אונד
דער הייליגי אללאמעטיגי , גהייליגט דורך גרעכטיגקייט .
גאבט זיאטט דוא , עוויגער ! הייליגער קעכיג !

(אתה בחרתנו) (1) דוא האטט אונס ערוועהלט
אויט אלזן פֿעלקרן , ליבטטט
אונס , פֿאנדסטט וואהלגפֿאלזן אן אונס , אונד ערהאבטט
אונס איבר אזוי פֿעלקר , אינדעם דוא אונס דורך דיכי
געטלי הייליגטט ; אונט אונזר קעכיג , אונס דיכס
דיהכטי כעהרטטט , אונד דיכס ערהאבן אונד הייליגן
כאן איבר אונס כאכטטט .

[ווען דער פיארטאג אויף זאנטאג פעללט , ווידר אן דעס פֿאר-
הערגעהנדן אכנד [אלס מונאלי שבת] היר איך-גריקט :

(ותודיענו) דוא אאכטסט אונס , עוויגער אונזר גאטט !
דיכי גרעכטן גזעטלי בקאכט ! זעהרטטט
אונס

(1) ווען דער פֿפסט-טאג אן שבת פעללט , ווערדן די
אינגעלאכסי טעעללן אייננאלשטט .

אוכט דיר וואהגפֿעלזיג האכלוכגן אויטאיבן ; גאבטט
 אוכט , עוויגער אונזר גאטט ! בילזיגזעטלי ; אייכה
 זעהרי דער ווארהייט , אונד היילזומי בפֿעהלי אונד גבמטי ;
 זיטעסט זייטן דער וואכני , הייליג פֿיארטאגי , אונד
 פֿעטטי דער פֿרייזויליגן אפֿער אונזר אנטהייל ; אונד
 דיא הייליגקייט דעט רוה־טאגט , דיא ווירדי דער פֿעטט־
 זיין . עוויגער ! אונזר גאטט ! דוא אוכטרטידסט אויך לזויטן
 הייליגס אונד ניכט הייליגס , לזויטן זיכט אונד פֿיכטטרכייט ,
 לזויטן יטראל אונד אנדרן פֿעלוקרן , וויא לזויטן דעם זיבנטן
 טאג אונד דען זעכט טאגן דער טעפֿפֿונג ; אויך
 לזויטן דער הייליגקייט דעט רוה־טאגט , אונד דער
 הייליגקייט אייכט פֿעטט־טאגט האטט דוא אוכטרטידן ,
 אונד האטט דען זיבטן טאג אמהר זולט דיא איבריגן זעכט
 טאגי דער טעפֿפֿונג גהייליגט . זא האטט דוא דיין פֿאלק
 יטראל זעלבטט אימ הייליגן אויטאונדרן אונד באונדרט
 הייליגן גזעהרט . (

[ותתן לנו] אויך גאבטט דוא אוכט , עוויגער ! אונזר
 גאטט ! מיט זיבי (דיא טבת־טאגי אונד)
 דען טאג דעט אנדענעקט , טאג אן וועלכט גבואזן ווירד ,
 (אלס טבת ווירד גזאנט) [טאג אן וועלכט דעט באזאנט
 ערוועהנט ווירד] לזור הייליגן פֿרקידגונג , (מיט זיבי) לזום
 אנדענעקן אונזרט אויט־גאכגט אויט אלריקט .
 (יעלה ויבא)

נאטט , אונד גאטט אונזרר פֿארפֿאהרן ! זאט פֿאר דיין
 אנטזילן אויפֿטטייגן , אונזר אנדענעקן , דאס אנדענעקן
 אונזרר פֿארעלזטרן דאס אנדענעקן דעט גאזובטן (אטיח)
 דער פֿאן דייכט קנעכט דוד אבטטאמאט , דאס אנדענעקן
 פֿאן ירושלים דייכר הייליגן טטאדט , אונד דאס אנדענעקן
 דייכט גאכלן פֿאלקס יטראל . עט קאמאי , אונד גזאנגי
 פֿאר דיק , ווערדי ערבליקט , אונד וואהגפֿעלזיג פֿאן דיר
 אכגאמאמן . אונזר אכזיגן ווערדי ערהערט , ערוואגן .

שמונה-עשרה גמיעט

אונד אין עראיכנרונג גבראכט זױר בערײאונג אויט דעט
 עלענד, זױם גוטן, זױר גכאדי, זױר גיטי, זױר בארא-
 הערליגקייט, זױם זעבן אונד פרידן, אן דינס-טאג דעט
 אונדעבקט. עוויגר, אונד גאטט! דענקי אונדער זױם
 גוטן; עראיכנרידיך אונד זױם זעען; אונד הייליך אונד
 זױר גליקזעליגקייט! אונד דער פרהייטונג דעט טולט
 אונד דעט ערבאראכט ווילן, טאני, בגנעדיגי, ער-
 באראי דיק אונד אונד טטעהי 'אונד בייא. זױר אויט
 אונד בליק גריכטט, אלזאמטטיגר קעניג! דוא ביטט
 אין גנעדיגר אונד ערבאראונגטפאלר גאטט.

(אלהינו ואלהי אבותנו) אונד גאטט אונד גאטט
 אונד פארפארן!
 הערטי איבר דיא גאנלי וועלט אין דיכר הערליכקייט;
 ערהעבי דיק איבר דיא גאנלי ערדי אין דיכר זאיעטטעט;
 ערטייבי איבר דיא וועלטבוואהנר דיכט זאנדט, אונד
 גלאנלי דער גלאררייכן אלזאונזלט; דאט יעדט וועזן ער-
 קעכני, דאט דוא עט איכט דאזיין גרופן, דאט יעדט
 אויטגבילדטי גטעפן אייכזעהי דאט דוא עט גבילדט.
 דער עוויגי, יטראל'ט גאטט, אויט קעניג! אונד זייני
 הערטאפט אונדפאסט אלזט. (אונד גאטט אונד גאטט
 אונד פארפארן! זאטן דיר אונדרי רהי-טאג וואהל-
 גפאלן) הייליגי אונד דורך דיכני גנעטלי; זאטן דיכני
 זעהרן אונד אכטהייל זיין; זעטטיגי אונד איט דיכר
 גיטי; אונד ערפרייאי אונד דורך דיין הייל. (זאט,
 עוויגר אונד גאטט! דיין הייליגר רהי-טאג איט זייני
 אונד וואהלגפאלן אונד זעטליגט זאטט זיין, דאזיט יטראל
 דיא דיכני כאאן הייליגן אין איהט רהי פייכדן) רייכניגי
 אויך אונדרי הערלן דאט, וויר דיק זיין ווארהייט אונדעטן.
 דען דוא ביטט דער גאטט דער ווארהייט. אונד דיכני
 זונאגי אויט וואהר אונד זעלבטטעפנדיג גלאבט זיאטט
 דוא, עוויגר! קעניג דער גאנלן ערדי! דוא הייליגטט
 דען

פיר ראש השנה קא

(דען רוהי-טאג) יטראו, אונד דען טאג דעט אנדענקסט *

(רצה) עוויגר, אונזר גאטט! כים דיין פאוק יטראו, וויז
 איהר גבעט וואהלגפעלליג אויף, זעטלי דען
 דיאכטט ויזר איין, אין דען פאלאסט דייכט הייליגטהווסט;
 אונד כים אזוי, דיא אפער יטראו'ט אונד איהר פלעהן,
 גכעדיג אן. א דאט דיא אכבעטונג דייכט פאוקט יטראו
 דיר טטעטט אכגעהט זייט!

(ותחינה) א דאט ויז עז מיט אונזרן אויגן זעהן ווען
 דאז לוליון מיט ערבארן לודיק=
 קעהרסט. גלאבט זיאטט דאז, עוויגר! דאז ווענדסט
 ויזר דייכן געטטליכן אבגלאזן כאך ליון *

(מורים) ויז בעטן דיק אן דען דאז ביטט, עוויגר!
 אונזרר אונד אונזר פארעמהרן גאטט, פאן
 כון אן אונד אין עוויגקייט. דאז ביטט פעלז אונזרס לעבנט,
 אונד טילד אונזרס היילט, אין יעדע לייטאזער. ויז דאכקן
 דיר אונד פֿרקידן דיין לאב: פֿיר אונזרי זעלן; וועלכי
 דיר בפאהלזן זינד; פֿיר אזוי וואונדערטהאטן אונד פעטער
 זיכי פֿירזארגי דיא ויז אימאדאר, אבנד אונד זארגן
 אונד מיטטאג, איככי ווערדן. אזויגיגער! דיין ערבארן
 האט קיין ענדי; אזובארטהערליגער! דייכי גאנדי קעכנט
 קייכי טראכקן. ויז האפן עוויגליך אויף דיק.

[אודיס דרבן זייט דער ויזרהאלונג דער וואכן טאוכה=
 עטרה. זיזי אפן בלאט ל"א זייט 2

(ועלכלם) פֿיר דיזט אזוט, ווערדיין כאאן,
 הערר! גבעטדייאט אונד האנדגערין,
 אימאדאר, אין אזוי עוויגקייט.

(וכתוב) פֿרלייככי לומ גליקזעעליגן לעבי, אזוי קיכר
 דייכט בודט!

אזוי

שמונה עשרה גבעט

(וכל החיים) אזוי לעבנדיגי ווען ווערן דיר עווג
דאכן, דייכן כאמן אין ווארהייט פריין,
אזוועכטיגר! אונר טון אונר ה'פי! גאבט זיחטט דא,
עווגר! אזווגטיגר, אינט דיין כאמי; דיר גביהרט אוב
אונר פריין.

ברכת כהנים זיא דער ווירטהאלונג דער ט"ע, זיהי אכן
בלאט ל"ז

(איס אארגן=גבעט)

(שיה שלום) טענקי אונט אונר דייכט גאכלן פאזקי
ישראל, פֿרֿידן, גליקעלעזיגקייט אונר
זעעגן; גומגכהייט, גנאדי, אונר ערבאראונג. זעעגני
אונט, פֿאטר! אזויזאמאט, איט דעם זיכטי דייכט אכטליכט.
דען איט דעם זיכטי דייכט אכטליכט, האטט דא אונט
לוגטהייזט, עווגר, אונר גאטט! גזעלי דעט לעבכט,
הולדרייכטי זיבי, טוגנד זעעגן ערבאראן, וואהלזיין, אונר גליק
זעליגקייט. א זאט עט דיר וואהלגפֿעלזיג זיין דיין פֿאזקישראל
זו און זייטן אונר טטונדן, איט גליקעלעזיגקייט זו זעעגן.

(בספר) איס בוכי דעט לעבכט, דעט זעגנט, דער
גליקעלעזיגקייט, אונר דער רעדליכן כאהרונג
מעגן וויר אונר דיין פֿאזקי ישראל גדאכט אונר פֿרזייכנט
טטעהן, זו גליקליכט לעבן אונר פֿרירן. גאבט זיחטט
דא, עווגר! טעפֿער דעט פֿרידנט.

(איס זכהה= אונר אבנד=גבעט)

(שלום רב) זאטי דייכט פֿאזקי ישראל גראטי גליקעלעזיג
קייט אכגדייהן דען דא ביסט קעכניג! הערר
דעט פֿרידנט. א זאט עט דיר וואהלגפֿעלזיג זיין, דיין
פֿאזקי ישראל זו און זייטן אונר טטונדן, איט גליקעלעזיג
קייט

פיר ראש השנה

קב

קייט לז זעענאן .

(בטער) אימ בוכי () () וויא אבן .

(אלהי נצור) איין גאטט ! הייט אייני לזונגי פאר
בעזס , אייני זיספסן פאר בטריוגליך
רעדן . זאט אייני זעעלי זיך ברוהיגן , ווען און איך
פלוכט , אונד געגן יעדס גבייגט זיין אימ טטויבי עפכי
אבר איין הערן דייכס גזעלי , אונד זאט אייני זעעלי
דייכן גבחההן גערני פאגן . לרטטערי באוד אזוי אכ
טזעגי דער , דיא בעזס ווידר איך ערדעכקן , אונד
פרוירי איהרי גדאנקן . אום דייכט כאאכט וויזן ! אום
דייכר רעכטן וויזן ! אום דייכר הייזיקייט וויזן ! אום
דייכר הייזיגן טריפט וויזן ! אום דאט דייני גזיבטן אויס
זוהרס דראכגואל עררעטיט ווערדן , העלפי אונט דייני
רעכטי , אונד ערהערי דוא אונט !
מעגן דיא ווארטי אייכט אונדט אונד דיא גדאנקן אייכט הער-
לכט דיר וואהלגעפולג זיין , עוויגר ! איין טעסער
אונד ערלזער !
ער , דער אייכטראכט אין יעבן העהן ערהעלט , בגכעגדיגי
אויך אונט אונד גאכץ יטראל איט פרידן ; אונד זאטט
אונט דארניץ זאגן : און .

[יהי רצון] עט זייא דיר וואהלגעפולג , עוויגר !
אונד אונד אונד פארפאהרן גאטט ! דען
הייזיגן טעמאל ווידר לז ערבויאן , באוד אונד אין אונדן
טאגן , אונד זאט אונד אכטהייז אין דייכס גזעלי זיין

מוסף גבעט פיר ראש השנה

(וואן בעטט טאזנה עטרה זיס יעלה ויבוא וויא אבן זאלט ז"ח ,
אינד דען , פאלגנדס .)

אבר

כז (27) 1

מוסף=גבעט

(ומפני חטאינו)

אבר אום אונזרר זיכרן ווילן, זינד וויר ערטריבן אויט
אונזרס זאכדי, ענטפערנט פאן אונזרס ערדרייך.
אך! וויר קעכן ניכט אעהר היכוין געהן, פאר דיך
ערטייכן, דא אכבעטן, אונד אונזרי פפליכט ערפילן
אין דער פאן דיר ערוועהלטן וואהנונג, אין דעם ער-
האכן אונד הייליגן טעמפל אויף וועלכן דוא דיין כאאן
כאכטט, דען פיינדס האנד איזט איבר דיין הייליגטהום
אויטגטרעקט. עוויגר! אונזר אונד אונזר פארטלטן
גאט! ערבאראונגספאלר רעגענט! עס זיין דיר וואהל-
געפולג דיך ווידר אונזר אונד דיכט הייליגטהוט,
איט דיין אלזארהערליגקייט, לז ערבאראן. ער-
בוויי דיין טעמפל באד ווידר, אונד פרגרעטרי זייכי
הערליכקייט. פאטר אונד הערר! זאט דיא איינשטעט
דיינר רעגירונג באד איבר אונט אפפכבאר ווערן;
ערטייכי, ערהעבי דיך פאר דען אויגן אלזר לעבנדיגן,
אונזר לרטטרייאט פאלק אויט דען פולקרן לז פראוואלן;
אונזרי פרייאטי כאליאן פאן דען ענדן דער וועלט לז
פראייניגן; אונט כאך דיינר טטאדט לזין איט פריאואלן
גאנג לז ברינגן, אונד כאך ירוטליס, דען טעמפל דייכט
הייליגטהוט, איט עוויגר פריידי דאן ברינגן וויר דיר
דיא אפפער כאך אונזר פפליכט, דיא טעגליכן כאך איהרר
הרדנונג, אונד דיא איברגווענהליכן כאך פארטריפט.
אויך דאט איברגווענהליכי אפפער [דינט רוה=טאגט אונד]
דינט טאגט דעט אנדענקנט, ברינגן אונד אפפערן וויר
דיר דאן איט זיבי, כאך דייכט וואהלגעפולגן בפעהל
זיין דוא עט אונט אין דייכט געזען=בוכי, דאט דוא דייכט
קעכט אטה, דורך דען אונד דיינר הייליגקייט איט=
גטהיילט, פארגטריבן האטט כעאליך:

(וביום השבת) אט שבת=טאגי [אפפערט איהר] לזוייא
יעהריגי זעאאר אהני פעהלר; אונד
לז אטהאפפער לזוייא זעהנטל פייכט אטהוט איט עהל
טאמאזאא

פיר ראשהשנה

קג

אייגריהרט , נעבסט דעם טראנקאספֿר דאלו * דיט
אינט דאס גאנלי=אספֿר פֿיר יעדן טבת ; אויטר דעם
טעגליכן גאנלן=אספֿר נעבסט דעם וויין=אספֿר דאלו .

(ובחודש השביעי) אס ערטטן טאגי דעס זיבנטן
אבאטט , זאלט איהר הייליגי
פֿרקינדריגונג האלטן , אונד קייכי קובטט=ארבייט פֿרריכטן ;
דיט זאל איך אין טאג דעם לערהאלאונט זיין . איהר
האבט דעם עוויגן לו עהרן , זאלט אין גאנלט=אספֿר לוס
אנגעטעהאן גרוך , דארלוברינגן , אייכן טטיר , אייכן ווידר ,
אונד זיבן יעהריגי לעמאר זעהי זייבט פֿעהר .

(ומנחתה) אונד איהרי טפֿייני=אספֿר אונד טראנק=
אספֿר , נאך פֿארטריפט : לו יעדס טטירי
אין אעהל=אספֿר פֿאן דרייח לעהנטו , לו יעדס ווידר
אין אעהל=אספֿר פֿאן לוייח לעהנטו לו יעדס זאמאי
אין אעהל=אספֿר פֿאן אייכט לעהנטו . פֿערנר וויין לוס
טראנק=אספֿר ; אין ליגן=באק לוס פֿרזעהנן ; אונד לוייח
גועהנליכי אספֿר נאך איהרר ארדנונג .

(מלבד עולת ההודש) אויטר דעם כייאאנאטליכן
גאנלן=אספֿר , נעבסט זייכט
אעהל=אספֿר , וויא אויך דעם טעגליכן גאנלן=אספֿר נעבסט
זייכט אעהל=אספֿר אונד דען לו בידן גהעריגן טראנק=
אספֿר , נאך איהרר פֿארטריפט , ווירד דיט , דעם
עוויגן לו עהרן , לוס אנגעטעהאן גרוך , דעם פֿיאר לו
פֿרלעעהרן גגעבן .

(ישמחו במלכותך) א זאט זיח פֿראה ווערדן דיינר
רעגירונג , זיח דיח דען טבת
באבאכטן , אונד איהן טאג דער זענליגקייט כענבן ;
דאט פֿאלק , דאט דען זיבנטן טאג דער רוהי הייליגט ;
זעטטיגי זיח זאלו איט וואכני פֿאן דינר גיטי * דען דזא
פֿאנדטט

מוסקא-גבעט

פאנדטט זעהלגפאלן אן דען זיבנטן טאג , הייליגסט
 איהן אונד כאנטסט איהן דען פֿרטערפֿאליסטן דער טאג ,
 זום אקצענקן דער טעפֿפֿוכגט=טאג . (

[מלכיות]

[עליבו] פס אינט אונזרי פֿפֿליכט , הערר דעט וועלט
 אלס ! דיד זױ אמן ; טעפֿפֿר דעט ערד=

קרייזט ! דיד זױ פֿרהעררליכן . כיכט גלייך אנדרן פֿעלקרן
 דעט ערדבאדנט , כיכט גלייך אנדרן גלױעכערן דער
 ערדי ; כיכט זא , אינט אונזר אכטהיי , אונזר זאמט ,
 כיכט ווי דאס זאמט איהרר מענגי * וויר בייגן דאס קביא
 בעטן אן אונד ביקקן אונט פֿאר דעם קעניג אלזר קעניגי ,
 דעם אלזהייליגסטן ! האךגלאבט אינט ער . פֿאר איהם ,
 דער זיא היאלז אויסגברייטט אונד דיא ערדי גרינדט
 דער טהראן זיכר העררליכקייט אינט אים היאלז , איבר
 אונט ערהאבן ; דיא אלזגזאלט זיכר זאמט אן יעבן
 היאלז=העהן * דער אינט אונזר גאטט , זאכטט
 קיכר ! אינט אן ווארהייט אונזר קעניג ,
 אונד אויטר איהם קיכר * זא הייטט עס אויך אן זיכר
 געזען=בוכי : ערקעכנט אלזא , אונד כעאט וואהל זױ
 הערלן , דאס דער עוויגי , ער אלזין , גאטט זיא , אבן
 אים היאלז אונד אונטן אויך דער ערדי , אונד זאכטט קיכר .

(על כן נקרה) דארום האפֿן וויר אויך , עוויגר אונזר
 גאטט ! באזד דיא העררליכקייט דיכר

אלזאמכט זױ סוואן ; דאס דיא גריאל פֿאן דער ערדי פֿר
 באכנט , אונד דיא געטלן אויסגראטט ווערדן ; דאס
 דורך דאס רייך דעט אלזמעכטיגן , דיא וועלט פֿרפֿאלן
 קאמאכט ווערדי ; דאס אלזי קינד דאס פֿלויטט דיין
 כאמן אכרופֿן , אונד אלזי פֿרעפֿאר דער ערדי זיד זױ דיר
 וועבדן מעגן . זאטן אלזי אייכוואהנר דעט ערדבאדנט
 ערקעכנן אונד בגרייפֿן , דאס זױ דיר אלזין יעדט קביא
 זיד בייגן , יעדי זוכגי טווערן אום ; אונד דארום פֿאר
 דיר

פיר ראש השנה

קד

דיר , עוויגער ! אונזער גאטט ! היכקאמן , כידרפאלון , אונד
 דא עהרי דיינט כאאנט פֿרהטרליכן * דאס זיא זיך
 אזוי אין דאס יאך דיינס רייכט טאגן , אונד דיך אזויין ,
 בארד אונד אויף עוויגי לייטן , פֿיר איהרן בהערטר ער=
 קעכנן . דען דיינ איינט דאס רייך , אונד ווירסט אויף עוויגי
 לייטן אין העררליכקייט הפררטן * זא וויא אין דיינר
 לעהרי אנגטריבן טעעהט : דער עוויגי חירד אימאר
 אונד עאיג רעגירן !

(ונאמר) פֿערנר הייטט עט : אאן מוואט קיין אונגליק
 פֿיר יעקב , קיין עלענד פֿיר ישרא ; דער
 עוויגי , זיין גאטט , איינט מיט איהם , העלט קעניגליכי
 רעידעכן בייא איהם . פֿערנר : דא ווארד ער (גאטט)
 קעניג איבר יטרוון [יטראל] אלס דיא הייסטר דעס
 פֿאלקט פֿראזאאלט , אייכטטיאזיג ווארן דיא טטעמאי
 יטראל'ס * אונד אין דיינר הייליגן שריפט הייטט עט :
 דען דעם עוויגן איינט דאס רייך , אונד דיא העררטאפט
 איבר דיא היידן * וויא אויך פֿערנר : דער עוויגי איינט
 קעניג ! העררליך גטאיקט ! דער עוויגי האט זיין גוואנד
 דיא אייעטטעט ! אנגלעגט אונד פֿעסט אואגירט ; זא
 טעעהט זיא דא , דיא וועלט ! אונד וואקט כיא . פֿערנר :
 ערהעבט . איהר טהארי ! דאס חויפט ; ערווייטרט דיא
 עוויגן פֿארטן ! זאטט איהן אייכליהן , דען קעניג דעס
 רוהאס ! ווער איינט דער קעניג דעס רוהאס ? דער עוויגי
 איינט מעכטיג אונד זיגרייך ! דער עוויגי איינט זיגרייך
 אימ טטרייט ! ערהעבט , איהר טהארי ! דאס חויפט :
 ערווייטרט דיא עוויגן פֿארטן ! זאטט איהן אייכליהן
 דען קעניג דעס רוהאס ! ווער איינט דער קעניג
 דעס רוהאס ? גאטט , דעס וועלט=אלזס הערר ! דער
 איינט דער קעניג דעס רוהאס ! טאה .
 זא האבן אויך דייני קעכטי , דיא פראפעטן , גואגט וויא
 פֿאלגט : זא טפריכט דער עוויגי , דער גאטט יטראל'ס
 אונד זיין ערלעזער , דער הערר דער העערטארן ! איך
 בין

מוסף-גבעט

בין דער ערשטי, איך דער לעבלי, אונד אויטר איר
 קיין געטליך וועגן! פֿערנר; עט ווערדן עררעטער היכויל
 געהן אויף דען בערג זיין, אום לז ריכטן דען בערג
 עטו, אונד דיא רעגירונג ווירד דעט עוויגן זיין *
 פֿערנר: דער עוויגי ווירד קעניג זיין איבר דיא
 גאנצלי ערדי; אין דיין טאגן ווירד דער עוויגי אייניג,
 אונד זיין כאאי אייניג זיין * אונד אין דייכט געפֿן=בוכי
 הייטט עט: הערי, יטראל! דער עוויגי, אונד גאטט;
 אינט אין אייניגט עוויגט וועגן *

(מלוך על כל העולם) אונד גאטט, אונד
 גאטט אונד פֿארפֿאהרן!
 העררטי איבר דיא גאנצלי וועלט אין דייכר העררליכקייט;
 ערהעבי דיק איבר דיא גאנצלי ערדי אין דייכר איינעטעט;
 ערטייני איבר דיא וועלטבוואהר דייכט לאנדט, אים
 גאנצלי דער גאררייכן אונגואלט; דאט יעדט וועגן ער=
 קענני. דאט דאט עט איכט דאזיין גרופֿן; אונד יעדט
 אויטגבילדטי גטעפֿן איינעוהי, דאט דאט עט גבילדט.
 דער עוויגי, יטראל'ס גאטט! אינט קעניג, אונד זייכ
 העררטאפט אונפֿאסט אולט * [אונד גאטט אונד גאטט
 אונד פֿארעלטערן אטן דיר אונד ריהי=טאגי וואהל=
 גסאלן) הייזגי אונד דורך דייכ געטלי; אטן דייכ
 לעהרן אונד אנטהייל זיין. געטטיגי אונד היט דייכ
 גיטי; אונד ערפֿרייאי אונד דורך דיין הייל * (אט,
 עוויגר אונד גאטט! דיין היילגר ריהי=טאג היט זיבי אונד
 וואהלגמאלן אונד געליגט אטט זיין, דאמיט יטראל
 דיא דיין כאאן הייליגן אין איהט ריהי פֿיכדן) רייניגי
 אויך אונדרי הערלן, דאט וויר דיק אין ווארהייט אכבעטן.
 דען דאט ביסט דער גאטט דער ווארהייט אונד דייכ
 זאגי אינט וואהר אונד געלבטעטעכדיג, גאכט זייאטט
 דא, עוויגר! קעניג דער גאנלן ערדי! דאט הייליגטט
 (דען ריהי=טאג) יטראל, אונד דען טאג דעט אכדענקט.
 עוויגר

זכרונות

[אתה זוכר] עוהגער ! דוא דענקסט אזוט וואס אזוי
 דינר וועלט גטיהט ; דיני פארזיכט
 וואלט איבר אזוי וועגן זייט איהרם ענטטעהן . אויפֿ-
 גרעקט ליגט פאר דיר אזוט פֿרבארגני, דיאגאכליאעכגי
 הייאליכר דינגי זייט דער טעפֿפֿונג . פאר דעם טהראן
 דינר הערליכקייט אינט קיין פֿרגעסן ; פאר דיין אזוט
 זעהנדן אויגן ניכטס פֿרעטעקט . דוא דענקסט אזוט וואס
 גווארדן , אונד פֿאן דען וועגן אינט קייכט דיר אונבקאכט
 אזוט אינט דיר אפֿפֿבאר , עוהגער אונזר גאט ! דוא
 ערבליקסט אונד זיהטט אזוט פֿאראויט ביט אכ'ס עכרי
 דער פֿאליגֿזייטן . דוא בטטיאסט זייטן דעט אנדענקסט
 גייטט אונד זענלי הייאֿלֿזוכן , אונד ברינגט דיא
 מעכגי דער האנדלונגן לאהלזונר גטעפֿי אין עראיכנרוג .
 פֿאן אכפֿאנג אן האטט דוא עט בקאכט גואכט ; פֿאן
 פֿאראזוט אפֿפֿבארט , דאט דינר טאג , דער אכפֿאנג
 דינר טעפֿפֿונג , לור עראיכרוג דעט ערטטן טעפֿפֿונגט
 טאגט , בטטיאט אינט פֿיר יטראל, אזוט איין גריכטט
 טאג , דעט גאטטס יעקב'ט . אן דינמ טאגי ווירד איבר
 פֿראפֿיכלן אויטגפֿראכֿן ; וועטן לאזט קריג , וועטן
 פֿירן ' וועטן הונגרטנאהט ' אונד וועטן איברפֿלוז זיין
 זאל ' גטעפֿי ווערדן הייאגזכט , זיאדעם לעבן אדר
 דעם טאדט לז בטטיאטן . ווער ווירד אן דינמ טאג
 ניכט הייאגזכט ? דאט אנדענקן אזור וועגן קעאט פֿאר
 דיק ; דיא האנדלונגן יעדט מעכטן אונד זיין גווערבי ;
 יעדר טרייט דעט איברטרעטרט ; יעדער הייאליכיגדאכגי
 דעט ערדןֿזאהנט ; יעדי ליטט דיא ער אונטרכיאחט ; יעדי
 בעזי כייגונג דיא ער בפֿרידיגט הייל דעם אאכני דער
 דינר , גאטט ! ניכט פֿרגיסט ! הייל דעם מעכטןֿזאהן ,
 דער דורך דיק זיך טעערקט ! דען דיא דיק זוכן , ווערדן
 כיא טטרוילזן ; דיא דיר פֿרטרויאן ; ווערדן כיא לז טאכדן .
 יא דאט אנדענקן אזור האנדלונגן קעאחט פֿאר דיק ,
 אונד דוא אונטרזוכטט יעדט טהון
 זא דאכטט דוא איט ליבי דעם כה , אונד זוכטט איהן הייס

מוסף-גבעט

איט הייז אונדן ערבארטן, אונט דא דא זינדעלע
 בראכטסט, אונט אלזי, קרעמארן וועגן מיהרר בעגן האנד
 זוכן, לז פֿרטיגן. דען זיין אנדענקן קאם פֿאר דיק,
 עוויגער אונזר גאטט! אונט זיין זאמן לז פֿראעהרן, וויז
 טטויב דער ערדי; זייני כאכֿקאזאן וויז זאנד אט מעער;
 וויז עט אין דער הייליגן טריפט בטרובנטטעהט: גאטט
 דאכטי אן כח. אונד אן אלזט טיהר, אונד אן אלזט
 פֿיה, וועלכט איט מיהט אין דער ארכי וואר, אונד
 פֿיהרטי אייכן ווינד איבר דיא ערדי, דאפֿאן דאס גוועטר
 זיך זעגטי. פֿערנר הייטט עט; גאטט ערהערטי מיהר
 יאארן, אונד גדאכטי אן זייכן בונד אברהם, יצחק, אונד יעקב.
 וויז אויך פֿערנר: איך ווערדי אן מייכן בונד איט יעקב, אונד
 אן מייכן בונד איט יצחק, אונד אן מייכן בונד איט אברהם
 דענקן אונד דאס זאנד בדענקן זא איט אויך אין דייכר הייליגן
 טריפט כידרגטריבן: זייכן וואונדן טטיפטט ער אנדעקן
 דער גנעדגי אונד בוראהערזיגי, דער עוויגי!
 וויז אויך פֿערנר: זייכן פֿראזאן גיבט ער אונטרהאלט,
 דענקט עוויגליך אן זייכן בונד * אונד פֿערנר: ער גדענקט
 אן זייכן בונד איט מיהטן, אונד עכדרט זייכן ראטהעלזוס כאך
 זייכר גראטן גיטי. אונד דורך דייני קנעכטי, דיא פֿרא
 פֿעטן, איט כידרגטריבן: מאכֿי דיק אויך אונד רופֿי אין
 דיא אהרן פֿאן ירושלים פֿאלגנדן אויטטפֿרוך: זא ספֿריכט
 דער 'עוויגי! איך דענקי דיר דיא האלדזעלעגקייט דייכר
 יוגנד, דיא איכנאליכֿי זיבי דייכט ברויטקראכלט, דא
 דא מיר כאכֿפֿאלגטטט אין דיא וויטטי, אין איין אונד
 בועטט זאנד * פֿערנר הייטט עט: איך ווילז אן מייכן
 בונד דענקן, דען איך איט דיר אין דייכר יוגנד גקיפֿסט,
 אונד אייכן עוויגן בונד איט דיר ערריכטן * וויז אויך
 פֿערנר: איט ניכט אפֿריס איין טייארר זאהן;
 איט ער ניכט איין טרויטט קינד; זא וויז איך פֿאן
 מיהט רעדי, זא דענקי איך אויך זייכר טטעטט כאך.
 דארט איט אויך איין איכרט איבר מיהן בונגעט; ערבארטן
 ערבארטן ווילז איך איך זייכר, טפֿריכט דער עוויגי!
 (זכרנו בזכרון) אונד אונד אונזר פֿארפֿאהרן גאטט!

פיר ראש השנה

קו

ערהאלטי אונס אין דייכס גוטן אנדענקן ; זוכי אונס
 הייט מיט הייל אונד ערבארטן אויט דייכס אוראלטן
 הימל ; אונד דענקי אונס ענויגד אונד גאטט ! דען
 בונד , דיא הולד , דען טוזאור , וועלכי דוא אונד
 אורפאטר אברהם , אויף דעם בערג אוריה , לוגטווארן
 האטט . זאט דיר געגנזעריטיג זיין וויא אונד אורפאטר
 זייכן זאהן ינחק דיר אויף דעם אלטאר לום אספר באנד ;
 אונד זא וויא ער זייכי פערליכי זיבי אונטרדריקטי , אונד
 דייכן ווילן מיט אפריכטיגס הערלן לז ערפילן : זא אעגי
 אויך דייכי בארהערליגקייט דען לזארן אונטרדריקן ;
 אונד דייכי אלזגיטי דייכן גריט אבווענדן , פאן דייכס
 פאלקי , פאן דייכר טטאדט , אונד פאן דייכס ערבטהייל .
 ענויגד אונד גאטט ! ערפילי אן אונס דיא לזאגי ,
 וועלכי אונס אין דייכס געזען-בוכי , דאט דוא דורך דען
 אונד דייכר הערליכקייט , דייכס קנעכט אטה מיט-
 גטהיילט , פריזערט ווארדן , כעאלד : איך ווערדי איהנ
 דען בונד מיט איהרן פארפאהרן אלזלייט גדענקן ; זא
 וויא איך זיא פאר דעם אנגיכט דער פעלקר אויס אלזריט
 גפיהרט האבי , אזהס איהר גאטט לז זיין , איך דער
 ענויגי ! דען פאן ענויגקייט ער , דענקסט דוא דאך
 אלזט , ווען עט אויך אענטן פרגעטן , דא פאר דעם
 טהראן דייכר הייליגקייט קיין פרגעטן אינט . דענקי דאך
 מיט בארהערליגקייט אויך הייטי דען כאלקאמאן , וויא
 איהר אורפאטר ינחק לום אספר גבוכדן ווארד . גזאכט
 זיאטט דוא , ענויגד ! דער דוא אן דען בונד דענקסט .

שופרות

(אתה נגלית) דוא אפפאכנארטסט דיד , אומהילזט
 אין אייעסטעטיטן וואלקן , דייכס
 הייליגן פאלקי אונד מיט איהנן לז רעדן . פאס הימל
 זיסעסט דוא זיא דייכי טטימאי פרכעהאן , אונד ער-
 טיהנטט איהנן אין דיטערט גזיטער ביא הייטרט טאגי .

דיא

כח (28) 1

מוסק־גבעט

דיא גאנצֿי וועלט ערלירטערט פֿאר דייכס אנטליץ , אונד
 דיא וועגן דער פֿארלייט ערבטעטן פֿארדיר , אונט דוא דיך
 וועלטרגירר ! העראבלויטעטט אויף דען בערג טיכי ,
 דייכס פֿאלקי לעהר אונד גוען לֿו געבן . זיח פֿראהאן
 דיא וואיסטעטט דייכר טטימאי אונד דייכי הייליגי רעדן
 אויס פֿיארפֿלאהאן — מיט דאכנר אונד בליץ ערטיהנטט
 דוא איהנן , אונד אונטר טראמפעטן=טאלל ווארד איהנן
 דייכי געגנווארט פֿרקינדיגט , וויא עט אין דייכס גוען=
 בוכי בטריבן טטעהט : עט וואר אס דריטטן טאגי , אונט
 דער אהרגן אכבראך , דא ווארן דאכנר אונד בליץ , אונד אייכי
 דיכטי וואלקי אויף דעם בערגי ; אויך וואר איין זעהר טטארקר
 טראמפעטן=טאלל לֿו הערן ; אונד דאס פֿאלק אימ זאגר
 לֿיטירטי פֿאר טרעקן . פֿערנר : דער טראמפעטן=טאלל
 ווארד אימאר טטערקר ; אטעה טהאט דיא אכרעדי ,
 אונד גאטט אנטווארטטי איהם איט לויטר טטימאי וויא
 אויך פֿערנר : דאס גאנצֿי פֿאלק עאפֿפֿאנד דיא דאכנר=
 טטימאן , פֿיארפֿלאהאן , דען טראמפעטן=טאלל , אונד
 דען רויכנדן בערג , אונט עט דאס פֿאלק גוואהר ווארד ,
 ערבטעטן זיח , אונד טטאכדן פֿאן פֿערני אונד אין דייכר
 הייליגן טריפט איינט נידרגטריבן : גאטט פֿעהרט עאפֿאר
 אונטרס יויכלן , דער עחיגי אונטר העלזר פֿאזויכי !
 וויא אויך פֿערנר : לואטט טראמפעטן=אונד פֿאזויכן=טאלל
 ערטעהנן פֿאר דעם קעכיגי , דען עחיגן ! פֿערנר :
 בלאזט אס כייאאנד דיא פֿאזויכי , אס פֿיארטאגי אונזרט
 פֿעטט ! עט אייט גוען אין יטראל , פֿרארדנוכג פֿאן
 יעקבט גאטט . וויא אויך פֿערנר :
 הלוויה ! זאבט גאטט אין זייכס הייליגטהוי !
 זאבט איהן אין זייכר וולואכט פֿעסטטי !
 זאבט איהן אין זייכן וואונדערטהאטן !
 זאבט איהן כאך זייכר גראטן העררליכקייט !
 זאבט איהן איט קלאנגי דער פֿאזויכן !
 זאבט איהן איט הארפֿ אונד פֿטאלטר !

זאבט

קו

פיר ראש השנה

זאבט איהן איט פויקן אונד רייגן !
 זאבט איהן איט זאיטן=ספיל אונד פֿלעטן !
 זאבט איהן איט העלוק לזיבן=קלאנג !
 זאבט איהן איט טאעטטרכדק גטעזי דער לזיבן !
 זאבט דען עוויגן , וואס נור אדעם האט ! הללויה !
 אונד דורך דייכי קנעכטי דיא פראפעטן אינט בידרגטריבן :
 אזוי דיא איהר אויף דער וועלט וואהנט , אונד אויף דער
 ערדי רוהט , איהר ווערדט עס זעהן , ווען אויף דען
 בערגן דאט פאכיר ערהאבן ווערדן ווירד , אונד איהר
 ווערדט עס הערן , ווען דיא טראאפעטי ערטאלזט . וויא
 אויך פֿערכר : לזי יעכר . לזיט ווירד דיא גראטי טראא=
 סעטי ערטאלזן , דאן קעהרן ווירד , דיא פֿרזאהרן איט
 זאכדי אטור , אונד דיא פֿרטטאטען איט זאכדי זאכריס ,
 אונד בעטן דען עוויגן אן , אויף דעם הייליגן בערג אין
 ירוזלים . אונד פֿערכר : דער עוויגי ווירד איבר איהן
 ערטייכן , זייכי ספילי פֿאהרן אויס וויא בליזי ; גאטט
 דער הערר זעטט דיא טראאפעטי ערטאלזן , אונד טריט
 אייכהער וויא טטורק אויס איטטאג . דער גאט דער
 העערטארן ווירד איהר טון זיין . זא טיזי אויך דיין פֿאלק
 יטראז איט דייכס פֿרידן .

[תקע בשופר] אונדלגאטט אונד גאטט אונזר פֿאר=
 עלטרן , זאט דורך דיא גראטי פאזיזי
 אונזרי פֿרייאהייט פֿרקידן ; ערהעבי דאט פאכיר ,
 אונזרי פֿרטריבן לזי זאזאן לזי ברינגן ; פֿראייכיגי אונזרי לר=
 שטרייטן אויס דען פֿעלקרן ; אונזרי פֿרטטאטען אויס אזין
 ענדן דער וועלט ; אונד בריכיגי אונדט כאך דייכר טטאדט
 לזיין איט טרייאזל=גאנג , אונד כאך ירוזלים דען טעאפז
 דייכט הייליגטהואט איט עוויגר פֿריידי . דאן ברינגן וויר
 דיר דיא אפפֿר כאך אונזר פֿליכט , וויא עט אונדט
 אין דייכס געזען=בוכי פֿאן דעם אונד דייכר העררליכקייט ,
 דורך דייכן קנעכט אטח , בפֿאהלן ווארדן * כעאלדך :

אן

ב 2

מוסף-גבעט

אן פֿרײַדן-טאגן , פֿעסטן , אונד נײַאמאנדן , זאלט איהר
 אײַט דען טראמטעטן בלאזן , בײַא אײַרן גאכנן-אספרן אונד
 פֿרײַדן אספֿרן ; זא זאלן זײַא אײַך לױס אנדענקן זײַן פֿאר
 אײַרס גאטטי : אײַך דער עױגי , אײַר גאט ! דוא ער
 הערסט דײַא טײַאמײַ דער פֿאזױכי , פֿרכײַאטט אונד בלאזן ,
 אונד קײַכר אײַט דײַר גױך . גלאבט זײַאטט דוא , עױגער !
 דוא ערהערטט דײַא טײַאמײַ דעט בלאזנס דײַכט
 פֿאלקס יטראל אײַט ערבארן .

(לכה ומודים צים לו עכדי דער ט"ע , זײַא אָנן זײַט ק"א :)

(שמונה עשרה-גבעט פיר יום כפור)

(אדר דען טאג דער פרעהכונג)

הערר ! עפֿני אײַכײַ לײַפֿטן , דאס אײַן אונד דײַן זאב
 פֿרקינדײַ !

[ברוך] גלאבט זײַאטט דוא עױגער , אונד אונד אונד
 פֿארפֿאהרן גאטט ! גאטט אפֿרהאײַט , גאטט
 יצחק'ס אונד גאטט יעקב'ס ! גראטר , מעכטיגער אונד
 עהרפֿורכטבארר ! אולרהעכטט וועגן ! דוא ערווייזט
 גכאדי אונד גײַט * טעפֿער אולר וועגן ! דוא ביטט אײַכײַ
 גרענק דער גכאדן-פֿרײַכרוגן , דײַא דוא אונדן פֿאר
 עולטן גגעבן האטט ; אונד בריכגטט אײַהרן כאפֿקאמאן
 אױט זײַבי , אונד דײַכט כאאכט ווילן , אײַכן ערלעגער *

גדענקי אונד לױס זעבן , א קעניג , דער דוא וואהל
 גשאולן האסט אס זעבן , יאונד זײַכני אונט זײַכט בוך
 דעט זעבנס , אונד דײַכטווילן , הערר דעט זעבנס !
 עױגער רעגירר ! דוא ביטט אונד העלפֿער , אונד
 רעטער

פיר-יום כפור קח

רעטער , אונד אונזר טילד . גלאבט זייאסט דאס
עוויגער ! טילד אברהם'ס *

(אתה גבור) הערר ! אלגנאטיג ! ביסט גראן ,
איאארדער ! דאס ערוועקסט דיא
טארטן , אלומעכטיגער בטילר ! דאס ספייזט אלס לעבנדי
דורך דייכי גנאדי ; ערוועקסט דיא טארטן אויט גראמט
ערבארן אונטר-טילטט דיא סאלזדן ; היילסט דיא
קראכן ; בפרייאט גבונדני , אונד בטעטיגסט דייכי
טרייא לונאגי דעכן דיא אים טטויבי עכטלאפן . ווער
אינט וויא דאס , הערר דער טטערקי ? ווער דיר גלייך ,
א קעכיג ! דער דאס טעדטט , אונד ווידר בלעבסט ,
דאס אונזר הייל אויפבויה .

ווער אינט וויא דאס , פאר דעס ערבארמט ! דאס
דענקסט דייכר גטעפפי ערבארמקסטאלל לום לעבן ;

יא טרייא אינט דייכי לונאגי , דאס דאס זייכטט דיא
טארטן ערוועקסט * גלאבט זייאסט דאס , עוויגער ! דער
זייכטט דיא טארטן ערוועקט .

[אתה קדוש] דאס ביסט הייליג ; הייליג , אינט
דיין כואן; הייליג אבן דיר אויך
אלטעגליך *

(ובכן תן פחדך)

קוויכר אונזר גאטט ! זאט דייכי אלספארעכטבארקייט
אלון דייכן גטעפפן , דייכי אלסטרעקליכקייט אלון ער-
טאפן ווען , געגנכערטיג זיין . דאס דיר דיא ווען
אלוי עהרפירכטן , דיא ערשאפן אלוי אכבעטן , דאס
זיא אלוי אין אייכן בונד טרעטן , דייכן ווילן אים אויפ-
ריכטיגק הערלן לו ערפילון . אלוי זא איברלייגט וויא
ויר , עוויגער אונזר גאטט ! דאס דיין , דיא אלוי-
דעגירונג

שמונה עשרה גבעט

רעגירונג אייט , דאס אאכט אין דייכר האנד , און
גוואלט אין דייכר רעכטן טטעהט , אונד דין כאאי און
ערטאפן זענן עהרפורכטבאר אייט .

(ובכן תן כבוד) עוויגר ! גיב אויך דייכס פאוקי
זייכי ווירדי וויר , גיב דעכן דיא
דיך פירעטן , אבגזעכגי ; דעכן דיא דין זוכן , פראהי
אויטוינט ; דעכן דיא דייכר האררן , פריאזנהט ; דייכס
אנדי פריידי ; דייכר טטאדט וואכני ; פרוייה דאס דייכס
קעכט דוד דאס הארן [דעס הייט] וויר טאמאר
וואכני ; דאס דעס זאהן יטיס דייכן גואלפטן , העלן
זייכטי זייכי זאמפי , באוד אונד אין אונזרן טאגן .

(ובכן צדיקים) דיא גרעכטן זעהן עט אולדאן
אונד פרייאן זיך ; דיא רעדליכן יוכלן ;
אונד דיא פראמאן פראהלאקן אולדען איט גואנג . אונד
גרעכטיגקייט פרטטוואט ; באטהייט פרגעהט , פרא
טוינדט וויא רויך , זען דוא דראייכסט דער גוואלט
דעט פירעלט איין עכדי אאכטט .

(ותמלוך) עוויגר ! דוא הערטטט אולדאן אוין איבר
און דייכי זערכי , טהראכטט וויר אוין
דען בערג זיין , דען וואהן ארט דייכר הערליכקייט ,
אונד אין ירושלים דער טטאדט דייכר הייליגקייט , וויא
עט אין דייכר הייליגן טריפט פרהייטן אייט : דער עוויגי
רעגירט עוויגליך , דין גאטט , זיין ! דורך און זיין
הלוויה !

(קדוש אתה) דוא ביטט הייליג , אונד דין כאאי
אייט , עהרפורכטבאר ! קיין געטטליך
זענן אייט אויסר דיר , וויא גטריבן טטעהט : דער
גאטט דער הערטארן ווירד ערהעהט אימ גריכט אונד
דער הייליגי אולאעכטיגי , גהייליגט דורך גרעכטיגקייט .
גאכט זייאסט דוא , עוויגר ! הייליגר קעכגי !

דוא

קט

פיר יום כפור

(אתה בחרתנו) (1) דוא האטט אונט ערוועה'ט
 אויט אלן פֿעלן, ליבטט
 אונט, פֿאנדטט וואהלגפאלן אן אונט, אונד ערהאפטט
 אונט איבר אלוי פֿעלן, אינדעם דוא אונט דורך דיני
 גועטלי הייזיגטט; אלס אונזר קעניג, אונט דינק
 דיהכטטי כעחרטט, אונד דיין ערחאבן אונד הייזיגן
 כאן איבר אונט כאטטט .

[ותתן לנו] אויך גאבטט דוא אונט, עוויגער! אונזר
 גאטט! מיט ליבי (דיין טבח=טאג אונד)
 דיין פֿרזעהנונג=טאג, לִזְרוּ פֿרזעהנונג אונד לִזְרוּ פֿרזעהנונג,
 אונט אן דעמזעלן אלוי אונזרי זינדן לִזְרוּ פֿרגעבן
 לִזְרוּ הייזיגן פֿרזעהנונג, (מיט ליבי) לִזְרוּ אנדענקן אונזר
 אויט=גאנגט אויט מלְרִיב .

(יעלה ויבא)

גאטט, אונד גאטט אונזר פֿארפֿאהרן! זאט פֿאר דיין
 אכטליץ אויפֿטייגן, אונזר אנדענקן, דאט אנדענקן
 אונזר פֿארעלטרן דאט אנדענקן דעט גאזובטן (מסיה)
 דער פֿאן דינק קעכט דוד אבטטאמאט, דאט אנדענקן
 פֿאן ירושלים דיין הייזיגן טטאדט, אונד דאט אנדענקן
 דינק גאכלן פֿאלקט ישראל * עט קאמאי, אונד גלזאגיי
 פֿאר דיק, ווערדי ערביקט, אונד וואהלגפֿעלליג פֿאן דיר
 אכנאמאן. אונזר אכזיגן ווערדי ערהערט, ערוואגן,
 אונד אין עראיכרונג גבראכט לִזְרוּ בפֿרייאונג אויט דעם
 עלעכד, לִזְרוּ גוטן, לִזְרוּ גאדי, לִזְרוּ גיטי, לִזְרוּ בארא=
 הערליגקייט, לִזְרוּ זעבן אונד פֿרידן, אן דינק=טאגיי דעם
 פֿרזעהנונג. עוויגער, אונזר גאטט! דענקיי אונזר לִזְרוּ
 גוטן

(1) ווען דער פֿרזעהנונג=טאג אן שבת פעללט, ווערן די
 אייגענשאַפֿטי שטעלן אייגענשאַפֿטי .

שמונה עשרה גכעט

גוטן ; עראיכנרי דיק אונזר לום זעעגן ; אונד הינן אונט
 לור גליקזעלויגקייט ! אום דער פרהייטונג דעס טולט
 אונד דעס ערבאראכט ווילן , טאכי , בגכעדיגי , ער=
 באראי דיק אונזר אונד טטעהי 'אונט בייא . לו דיר איט
 אונזר בליק גריכטט , אלזאעכטיגר קעכניג ! דוא ביסט
 זיין גכעדיגר אונד ערבאראונגסטפאלור גאטט .

(נחל לעונותינו) אונזר גאטט אונד גאט אונזר פאר=
 עולטרן , פֿר גיב אונט אונזרי זיכדן
 (אן דינס טבת טאג אונד) אן דינס טאג דער פֿרזעהכונג ,
 טילגי אונד ראטטי אונזרי איטטיטהאטן אונד פֿרגעהכונג
 פֿאר דיין אויגן אויט , וויא עס פֿרהייטן איט : איך ,
 איך זאכלי פֿרטוויכדן דיני איטטיטהאטן אום זייכטווילן ,
 אונד גרעכקי דיכר איברטרעטונגן ניכט * וויא איך
 פֿערכר : איך זאכלי פֿרטוויכדן דיני איטטיטהאטן וויא
 וואלקי , אונד דיני זיכדן וויא כעבל דאמפן ; קעהרי
 ווידר לו איר , איך ערלעגי דיק * אונד פֿערכר : דען אן
 דינס טאגי פֿרזעהכט אמן אוין איך , אום איך
 לו רייכניגן ; פֿאן אלן איירן זיכדן , זאלט איהר פֿאר
 דעם עוויגן ריין ווערדן הייליגי אונט דורך דיני געזלי ,
 זאט דיני לעהרן אונזר אכטהייל זיין , זעטטיגי
 אונט איט דיכר גיטי , ערפֿרייא אונז דורך
 דיין הייל (זאט עוויגר אונזר גאטט ! דיין הייליגר
 רוהי טאג איט זיבי אונד וואהגפֿאלן אונזר זעלויגט זאטט
 זיין , דזאייט יטראל דיא דיין כאאן הייליגן אין איהם
 רוהי פֿיכדן) רייכניגי איך אונזרי הערלן , דאט וויר דיק
 אין ווארהייט אכבעטן ; דען דוא פֿרגיבטט יטראל , פֿר=
 לייטט דען טטעמאן יטרון אין יעדס לייטאטר ; אונד
 אויטר דיר איט קיין פֿרגעבכדר אונד פֿרלייכדר קעכניג
 גלובט זיאטט דוא , עוויגר ! רעגעכט ! דוא פֿרגיבטט
 אונד פֿרלייטט אונזרי זיכדן אונד דיא זיכדן דיניט גאכלן
 דיניט יטראל , טילגטט אונזרי פֿרטוויגונגן יעדט יאהר ,
 קעכניג דער גאכלן ערדי ! דוא הייליגטט (דען רוהי
 טאג) יטראל , אונד דען טאג דער פֿרזעהכונג .

פיר יום כפור

קי

(רצה) עוויגער, אונזר גאטט איכס דיין פֿאָלק ישראל, וויא
איהר גבעט וואהלאַגעלויג אויף ; זעטלי דען
דיהעטט ווידר מיין, אין דען פֿאָלמטט דיניכס הייליגטהאט ;
אונד כיס אַלזא, דיא אפֿער ישראל אונד איהר פֿאָעהן,
גבעדיג אן. א דאט דיא אכבעטונג דיניכס פֿאָלקט ישראל
דיר טעטט אכגעעהק זיין !

(ותחינה) א דאט וויר עז מיט אונזרן אויגן זעהן ווען
דאז לז לזיין מיט ערבארן לזריק
קעהרסט . גלאבט זייעטט דאז, עוויגער ! דאז ווענדסט
ווידר דיין געטטליכן אבגלאזלן כאך לזיין *

(מורים) וויר בעטן דיק אן דען דאז ביטט, עוויגער !
אונזר אונד אונזר פֿארפֿאהרן גאטט, פֿאָן
כונ אן אונד אין עוויגקייט . דאז ביטט פֿעלז אונזרס לעבנט,
אונד טייל אונזרס היילט, אין יעדס לייטלער וויר דאכקן
דיר אונד פֿרקידן דיין לאב ; פֿיר אונזר לעבן, וועלכט
אין דיכר האנד טטעהט ; פֿיר אונזרי זעטען, וועלכי
דיר בפֿאהלזן ינד ; פֿיר אַלזי וואונדערטהאטן אונד פֿעטר
ליכי פֿירזארגי דיא וויר אימאדאר, אבנד אונד אארגן
אונד מיטטאג, איכבי ווערדן . אַלזגיטיגער ! דיין ערבארן
האט קיין ענדי ; אַלזבארהערציגער ! דיניכס גאדי קעכנט
קייני טראכקן . וויר האַען עוויגליך אויף דיק .

[אודיס דרבנן בייא דער היידעהאלונג דער וואכן טאווכה
עטרה . זיהי אַפֿן בלאט ל"א זישו 2

(ועלכלם) פֿיר דינט אַלזט, ווערדיין כאאן,
הערר ! גבעטדייאט אונד האַקגפֿריין,
אימאדאר, אין אַלזי עוויגקייט .

(וכתוב) פֿרלייכני לזום גזיקעזעלזיגן לעבן, אַלזי קינד
דיניכס בונדט !

(וכל החיים) אַלזי לעבנדיגי ווען ווערדן דיר עוויג
דאכקן, דיין כאאן אין ווארהייט פֿרייזן,
אַלזאעכטיגער
כט (29) 1

שמונה-עשרה גבעט

אזאעלטאג! אונזר טון אונד היילי! גאזאבט זיאסט דוא,
עוויג! אזאגיאג, איזט דיין כאמי; דיר גביהרט אב
אונד פריי.

(ברכת כהנים זיא דער חידרהאלונג דער ט"ט, זיהי אבן
בלאט כ"ז.)

(איס אארגן-גבעט)

(שים שלום) שטענקי אונס אונד דייכט גאכלן פאזקי
ישראל, פרידן, גליקעליגקייט אונד
זעעגן; גוואגכהייט, גנאדי, אונד ערבאראונג. זעעגני
אונס, פאטר! אזאזאמאט, מיט דעם זיכטי דייכט אכטזילט.
דען מיט דעם זיכטי דייכט אכטזילט, האסט דוא אונס
לוגטהייט, עוויג, אונזר גאסט! גזעלי דעט לעבנס,
הודרייכזיבי, טוגנד, זעעגן, ערבאראן, וואהלזיין, אונד גליק-
זעליגקייט. א אזט עט דיר וואהלגעלויג זיין דיין פאזקישראל
זו און זייטן אונד סטוכדן, מיט גליקעליגקייט זו זעעגן.

(בספר) איס בוזי דעט לעבנס, דעט זעעגנס, דער
גליקעליגקייט, אונד דער רעדזיכן כאהרונג
אעגן וויר אונד דיין פאזקישראל גדאכט אונד פרייליכט
טטעהן, זו גליקליכט לעבן אונד פרידן. גאזאבט זיאסט
דוא, עוויג! טעפער דעט פרידנס.

(איס אכחה-אונד אבנד-גבעט)

(שלום רב) אזסי דייכט פאזקישראל גראסי גליקעליג-
קייט אכגדיהן דען דוא ביסט קעניג! הערר
דעט פרידנס. א אזט עט דיר וואהלגעלויג זיין דיין
פאזקישראל זו און זייטן אונד סטוכדן, מיט גליקעליג-
קייט זו זעעגן.

(בספר) איס בוזי () () זיא אבן.

אונד

פיר יום כיפור קיא

[אנא תבא לפניך]

אונזר אונד אונזרר פארפאזערן גאטט ! לאסט פאר דיר
קאמאן אונזר גבעט, אונד עכטליהי דיר אונזרם
פֿלעגן ניכט. דען וויר זינד ניכט אונפֿרעמטן אנגיכטט,
ניכט זאלר הארטנעקיג פֿרטאקקונג, אום פֿאר דיר
זו זאגן : ענויגער ! אונזר גאטט זונד גאטט אונזרר פֿאר-
פֿאחרן ! וויר האבן רעכט טאפֿן גהאנדלט אונד ניכט
גינדיגט ; זאכרן וויר בקעכן דאט וויר גינדיגט *

[אשמנו] וויר האבן פֿרסולדט . וויר האבן פֿררייאזא
גהאנדלט * וויר האבן גרויכט . וויר האבן
פֿרליידט . וויר האבן פֿאם רעכטן זעג אבגפֿיהרט .
וויר האבן אנדרי זו איטטיטהאטן פֿרלייטט . וויר האבן
גפֿרעפֿלט . וויר האבן גוזאלט=טהאט אויטגאיבט . וויר
האבן זיגן ערדיכטט * וויר האבן בעזי אנטלעגי גגעבן *
וויר האבן טריגליכי רעדן גפֿיהרט * וויר האבן זייכט=
זיכגי גהאנדלט * וויר האבן אונט עאפערט . וויר האבן
זועטערט * וויר האבן אונט זיידטפֿענסטיג בלייגט . וויר
זינד פֿאם רעכטן זעג אבגזויכן . וויר האבן איטטיטהאטן
בזאנגן . וויר האבן אונזרי כעכסטן גפֿלאגט * וויר זינד
הארטנעקיג זוארדן . וויר האבן בעזט פֿראיבט . וויר
האבן אונזרי זיטטן פֿרדערבט . וויר האבן טאנד=טהאטן
בזאנגן * וויר זינד פֿראיררט , אונד איררזיכגי
זוארדן * וויר זינד פֿאן דייכן זעלן אבגזויכן אונד פֿאן
דייכן גוטן פֿרארדכונגן . אך ! עט האט אונט קייכן פֿאר=
טהייל גבראכט ! דוא , ענויגער ! ביטט גרעכט אין אלזם
זאט אונט איברקאמאן ; דוא האטט כאך זוארהייט גהאכט=
דלט ; וויר אבר זינד גאטטלאז גזעגן *

[מה נאמר] זאט זאלן וויר כון פֿאר דיר בקעכנן ,
דער דוא אימ הימאל טהראכסט ! זאט
פֿאר דיר גסטעחן , דער דוא אין יעכן העהן רהסט !
אלזם פֿרבארגי אינט דיר יא ווייז דאט אפֿפֿארי בקאכט .

שמונה עשרה גבעט

דו קענטסט אזוי גהיימני דינר וועלט, דיא פֿרבארגנטן
גדאנקן יעדס לעבנדיגן * דווא אונטראוועלט יעדן ווינקל
דעט אינרן, פריפטט כירן אונד הערן. ניכטט אינט
דיר פֿרהוון, פֿרדייכן אזויטעהנדן אויגן ניכטט פֿרבארגן *
עוויגיר! אונזר גאטט אונד גאטט אונזרר פֿארעלטן! עט
זייא דיר וואהלגעלויג אונזרי זינדן לֹו פֿרגעבן, אזוי
אונזרי איברטרעטונגן לֹו פֿרלײהן, אונד אונט אזוי
איטטיטהאטן לֹו ערואטן *

- [על השא] דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, גלזאונגן
אדר פֿרייאזויליג *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דאט וויר דאט הערן
פֿרטטאקט *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, אויט אונגל אן איברלעגונג *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך ווארטי דיא דען
לימפן ענטפֿאהרן *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך בלוטטאונדי *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, עפֿנטליך אונד איכט גהייט *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך פֿאולט אכגוואנדטן
פֿרטטאנד, אונד דורך ליטטיגט כטראגן *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך רעדן אונזרט אונדט *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך איברפֿארטיילונג
דעט נעכטטן *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך איט הערלֹן גפֿאטטי
בעזי אכטלעגי *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך אונקיטיי לֹואאמאכט
קיכפֿטי *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דאדורך דאט וויר דיא
פֿעהלר זייט דעט אונדי בקעכנן [אונד אונט איט הערלֹן
ניכטט בעטרטן] *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, דורך פֿראכטונג געגן
לעהרר אונד פֿיהרר *
- דיא זינדן, דיא וויר בגאנגן, זייט פֿארזאטן, אדר
אויט *

קיב

פיר יום כפור

אויס אירטהואט .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , איט גוואלטהאר האנד .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן דורך עכטהייזיגונג דעט
 געטטליכן כאאכט .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך פראווארייגונג דער
 ליפטן [אונזליכטיג רעדן] .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך טהעריכטי רעדן .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך דיא גוואלט בער
 לייכטאפטן .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , אונ ערקעכנן , וויא
 אויך דיא זיכדן , דיא אונט אונבקאכט בלייבן .

אזוי דיא זיכדן , הערר דער פרגעבונג ! פֿרֿלייהי אונט ,
 פֿרגעבי אונט , אונד ערלאזטי אונט .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך לייגן אונד פריגליך
 רעדן .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך בטטעכונג .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך טפאטרעדן .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן דורך פֿרֿלייאדריטי רעדן .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , איט האנדל אונד וואנדל .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , איט עטן אונד טרינקן .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך לייכט אונד איברטוט

כעאן .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך האכאזהט .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך איבלט כאכֿרעדן .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך בואהריטי בלייקי .

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך טטאזלי בלייקי .
 דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך אונפֿרטעאטהייט .

אזוי דיא זיכדן , הערר דער פרגעבונג ! פֿרֿלייהי אונט ,
 פֿרגעבי אונט , אונד ערלאזטי אונט !

דיא זיכדן , דיא וויר בגאנגן , דורך אבווערפֿונג דעט
 יאכט [דאט אונט דיא געבלי אונפֿעגן] .

דיא

שמונה-עשרה גבעט

דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , אין ריכטר-עמטר
דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך בטטריקקונג אונארט
נעכטטן

דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך כיר .
דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך לייכטיגן .
דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך הארטנעקיגט בהאררן
איט בעגן

דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך איילפערטיגקייט דאט
לאטטרהאפטי לז טהון

דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך אכגעבונגן
דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך פרגעבליכי שוויירי
דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , דורך אונגריכטן האט
כאלטראגן

דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן דורך פראאטרייאונג דעט
אכפערטויאטן
דיא זיכרן , דיא וויר בגאכגן , אין דער בטטירלונג

אלוי דיא זיכרן , הערר דער פרגעבונג! פרייהי אונט ,
פרגעבני אונט , אונד ערלואטי אונט .

אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכר וויר טולדיג ווארן לז אפערן
איין גאנלס-אפער .

אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכר וויר טולדיג ווארן לז
אפערן איין זיכרן-אפער .
אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכר וויר טולדיג ווארן לז אפערן ,
איין אפער כאך פרהעלטניס דעט פראטעגנט .

אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכר וויר טולדיג ווארן לז אפערן
איין טולד-אפער (עס זיט פיר איין גוויסט אדר
לזווייפלהאפטט פרגעהן)

אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכר וויר טולדיג ווארן לז זיין
דיא טטרייכי דעט אונגהארזאמט
אויך דיא זיכרן וועגן וועלכר וויר טולדיג ווארן לז זיין
דיא פירליג גייטל-טטרייכי .

אויך

קיג

פיר יום כפור

אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכער וויר טולדיג ווארן לז זיידן
 דען טאד דורך דעס הימאליס האנד
 אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכער וויר טולדיג ווארן דער
 אויטראטטונג , אונד דער קיכרלאזיגקייט
 אויך דיא זיכרן , וועגן וועלכער וויר טולדיג ווארן דער
 פֿיר רעכטליכן טאדס=טטראםן .
 טטייניגן , פֿרברעכן , ענטהויפטן , אונד ווירגן . אויך
 ביאהנדי געזי אדר פֿרנייכענדי , [דאט הייטט] דיא
 יעניגי וועלכי דיא פֿארטריפט עכטהאלטן , עטמאט לז
 טהון , אדר וועלכי עטמאט לז אונטראסטן בפֿעהלן ; זיא
 אעגן אונס בקאכט גוזארן , אדר אונבקאכט גבליבן זיין .
 דיא אונס בקאכט זיכר , האבן וויר אויסגוזאגט , אונד
 אונזר פֿרגעהן דיר בקעכנט ; דיא אונס אונבקאכט גבליבן ,
 זיכר דיר אזוי אפֿעכבאר אונד בוזאוסט זא וויא עס בסריבן
 זייט : פֿרבארגי דיכגי

„ זיכר דעס עוויגן אונזרס גאטט פֿארבהאלטן ;
 „ וואס אבר אפֿעכבאר ווירד , געהט אונס אונד אונזרי
 „ קיכר אן , דאט וויר כעאליך טהון זאלן אזוי ווארטי
 „ דיא זיא געזי=בולכי עכטהאלטן זיכר . דען דוא פֿר=
 גיבסט יטראז , פֿרלייחסט דען טטמאזן יטרוון . אונד
 אויטר דיר זייט קיין פֿרגעבנדר אונד פֿרלייחסנדר קעניגי .

(אלהי) זיין גאטט! עהי זיך גבילדט וואורדי , האטטי
 זיך קיינן וועהרט ; יעלזא גבילדט , האבי זיך
 דעטן ניכט אעהר * טרדן בין זיך זעכנד , אונס וויא פֿיל
 אעהר כאך זיינס היכטיידן . זיך ערטייני פֿאר דיר ,
 זיין וועגן פֿאלר רייזי אונד טאזאט * עוויגר ! זיין גאטט
 אונד גאטט זייכר פֿארעלטן , עס זיין דיר וואהלגעלויג
 זיך פֿאר זיברטרעטונגן לז בוזאהרן , אונד זייני פֿרגע=
 הוכגן דורך זייני אזובארהערליגקייט זויס=לז=טילגן ,
 ניכט אבר דורך טאערלן אונד בעזי קראכקייטן

(אלהי נצור) זיין גאטט ! היטי זייני זוכגי פֿאר
 בעזק

שמונה-עשרה גבעט

בעוס, אייבי זיסטן פאר בטריגליך רעדן.
 זאט אייבי זעצלי זיך ברוהיגן, ווען און איך
 פלוצט, אונד גען יעדס גבייגט זיין איס טטויבי עפני
 אבר זיין הערן דייכס גזעלי, אונד זאט אייבי זעצלי
 דייכן גבאטעהן גערני פאלגן. לרטטערי באוד אזוי און
 פלוצלי דערר, דיא בעוט ווידר איך עררעכקן, אונד
 פרוויררי איהרי גראנקן. אונד דייכט כאאכט וויילן! אונד
 דייכר רעכטן וויילן! אונד דייכר הייליגקייט וויילן! אונד
 דייכר הייליגן טריפט וויילן! אונד דאט דייכי גליכטן אויס
 איהרס דראכגואל עררעטיט ווערדן, העלפי אונד דייכי
 רעכטי, אונד ערהערי דאז אונד!
 אמגן דיא ווארטי אייכט אונדס אונד דיא גראנקן אייכט הער-
 זכט דיר וואהלגפאלג זיין, ענויגר! זיין טעפער
 אונד ערלענד!
 ער, דער אייכטראכט אין יעכן העהן ערהעלט, בגכערדיגי
 אויך אונד אונד גאנץ ישראל איט פרידן; אונד זאטט
 אונד דארין זאגן: אמן.

[יהי רצון] עט זייא דיר וואהלגפאלג, ענויגר!
 אונד אונד אונד אונד פארפאהרן גאטט! דען
 הייליגן טעאל ווידר זון ערבויאן, באוד אונד אין אונד
 זאגן, אונד זאט אונד אכטהייל אין דייכס גזעלי זיין

[מוסף-גבעט פיר יום כפור]

נ מאן צעטט טאונד-עטרה בים יעזא זיבא וויא אכן בלאט קיז
 זיטי 2, אונד דען פלגנדס : (

[ומפני הטאיונו]

אבר אונד אונד זיכדן וויילן, זיכד זייר פרטריבן אויס
 אונד אונד אונד, עכטערקט פאן אונד עררדייך
 איך

פיר יום כפור

קיד

אך ! וויר קענכן ניכט מעהר היכוין געהן , פאר דיק
 ערטייכן , דא אנבעטן , אונד אונזרי פפליכט ערפליזן
 אין דער פאן דיר ערוועהלטן וואהנונג , אין דעם ערהאבן
 אונד הייליגן טעמפל , אויף וועלכן דאז דייכן כאאן כאנטסט ,
 דען פיינדט האנד איזט איבר דיין הייליגטהום אויט
 גטטרעקט . עוויגר ! אונד אונד אונד אונד פארעלטן גאטט !
 ערבאראונגספאלר רעגענט ! עט זייא דיר וואהלגעלויג
 דיק ווידר אונד דייכט הייליגטהום , מיט דייכר
 אולבארהערליגקייט , לז ערבארן . ערבויאי דייכן טעמפל
 באד ווידר , אונד פרגרעטרי זייני העררליכקייט . פאטר
 אונד הערר ! לאט דיא מאיעטעט דייכר רעגירונג באד
 איבר אונט אפפנבאר ווערדן ! ערטייכי , ערהעבי דיק
 פאר דען אויגן אולר לעבנדיגן , אונד לרטטרייט פאלק
 אויט דען פעלקרן לז פרוואהלן ; אונד פריאגטי כאליאן
 פאן דען ענדן דער וועלט לז פראייניגן ; אונט כאך דייכר
 טטאדט ליון מיט טריאומף גאונג לז ברינגן , אונד כאך
 ירוסלים , דען טעמפל דייכט הייליגטהום , מיט עוויגר
 פריידי . דאן ברינגן וויר דיר דיא אפער כאך אונד
 פפליכט ; דיא טעגליכן כאך איהרר ארדנונג , אונד דיא
 איברגוועהליכן כאך פארטריפט . אויך דיא איברגוועה-
 ליכן אפער [דינט רוהיטאגט אונד] דינט פרועהנונגס-
 טאגט , ברינגן אונד אפערן וויר דיר דאן מיט ליבי , כאך
 דייכט וואהלגעלויגן בפעהל , ווייא דאז עט אונט אין דייכט
 געזען בוכי , דאט דאז דייכט קעכט מטה , דורך דען אונד
 דייכר הייליגקייט מיטטהיילט , פארגטריבן האטט . כעמליך :
 [וביום השבת] אט טבת טאגי [אפערט איהר] לזוייא
 יעהרגי לעמאר אהני פעהל ; אונד
 לזט מטהאפער לזוייא לעהנטו פייכט מעהלט מיט עהל
 אייגריהרט , נעכטט דעם טראנק אפער דאלז דינט
 איזט דאט גאנל אפער פיר יעדן טבת ; אויטר
 דעם טעגליכן גאנל אפער נעכטט דעם וויין
 אפער דאלז דינט איזט דאט אפער פיר טבת ;

דיא

1 (30) 1

מוסקי-גבעט

דיא פארטריפט פאן דעם אפער דיזט טאגט אבר לויטט
[זאזא :]

[ובעשור לחודש] אט זעהנטן טאגי דיזט זיבנטן
אמאסט , זאזט איהר הייליגי
פרינדיגונג האלטן , אונד אייך קאסטיותן ; אויך קייכע
זייא קונסט-פרייטונג פארנעהאן ; אונד דעם עוויגן
זו עהרן , איין גאנלט-אפער זום אנגענהאן גרוך ברינגן,
כעאויך אייכן יונגן טטיר , אייכן ווידר , זיבן יעהריגי
זעאר , אהני זייבט פעהלר אזוי .

[ומנחתם] אונד איהרי טפייזי-אפער אונד טראכק
אפער , כאך פארטריפט : זוי יעדס טטירי
איין אנהל-אפער פאן דרייא זעהנטן , זוי יעדס ווידר
איין אנהל-אפער פאן זווייא זעהנטן , זוי יעדס זאמאי
איין אנהל-אפער פאן אייבט זעהנטן . פערנר וויין זום
טראכק-אפער ; איין זיגן-באק זום פרינעהן ; אונד זווייא
זוועהנליכי אפער כאך איהרר ארדנונג .

[ישמחו במלכותך] א זאט זיא פראה ווערדן דייכר
רעגירונג , זיא , דיא דען טבת
באבאכטן , אונד איהן טאג דער זענליגקייט כעכנן ; דאס
פאלק , דאס דען זיבנטן טאג דער רוהי הייליגט ;
זעטטיגי זיא אזוי איט וואכני פאן דייכר גיטי . דען דוא
פאכדסט וואהלג-פאלזן אן דען זיבנטן טאג , הייליגטסט
איהן אונד כאכטסט איהן דען פרינעהל-זענטן דער
טאגי , זום אנדענקן דער טעפפונג-טאגי . [

[אחו זענוותינו , זיס לו ענדי דער טאוכה-עטרה]
זיהי אכן זלאט ק"ע זייטי 2 .

אין

תפלה נעילה קטו

(אדר דאט טאזט=גבעט)

(וואן צעטט אַשרי אונד זכא לליון , זיהי אָבן צלאט מ'ד אונד
הערנאָך פּאָלנדי טמונה=עשרה)

הערר ! עפֿני מיני זיפּן , דאט איין אונד דיין זאב
פֿרקינדי !

[ברוך] גלאבט זייאטט דוא עוויגר , אונזר אונד אונזר
פֿארפּאָהרן גאטט ! גאטט אַבֿרהאַם , גאטט
זכּח'ס אונד גאטט יעקב'ס ! גראטר , מעכטיגר אונד
טהרפּורכֿטבארר ! אַוֿורהטעטט וועגן ! דוא ערווייזט
גאדי אונד גיטי * טעפּער אַוֿר וועגן ! דוא ביטט איינ=
גדענק דער גנאדן=פֿרויכֿרוגן , די דוא אונזרן פֿאַר=
טאָרן געבן האטט ; אונד ברינגטט איהרן כאַפּקאָמפּן
אויט זיבי , אום דיינט כאַאטט חילון , אייבן ערזעור *

גדענקי אונזר זונט זעבן , א קעניג , דער דוא וואהגפֿאַוֿן
האטט אום זעבן , אונד פֿרויגלי אונזרי כאַאן אינט בוך
דעט זעבנט , אום דיינטוויזן , הערר דעט זעבנט
עוויגר רעגירר ! דוא ביטט אונזר העלפֿער , אונזר
רעטער , אונד אונזר טיִד . גלאבט זייאטט דוא ,
עוויגר ! טיִד אַבֿרהאַם *

(אתה גבור) הערר ! אַוֿגוואַטיג ביטט דוא ,
איאורדאר ! דוא ערוועקטט די
טאדטן , אַוֿמעכטיגר בטיִלר ! דוא שפּייזטט אַוֿט זעבנדי
דורך דייני גאדי ; ערוועקטט די טאדטן אויט גראטס
ערבארן אונטער=טיִלטט די פֿאַוֿנדן ; היזטט די
קראַאן ; בפֿרייאטט גבוכנדי , אונד בטעטיגטט דייני
טרייאזי זונאגי דעבן די אום טטויבי עכטזאַפֿן . ווער
אינט וויא דוא , הערר דער טטערקי ? ווער דיר גלייך ,
א קעניג ! דער דוא טעדטטט , אונד ווירר זעבנטט ,
דאט

שלום=פעסט

דאס אונזר הייל אויפֿבליהי .

ווער אינט וויז דוא , פֿאטר דעט ערבארמט ! דוא
דענקסט דייכר גטעפֿי ערבארמטפֿאלז לזט לעבן ;
יא טרייז אינט דייכי לזאגי , דאס דוא איינט דיא
טאדטן ערוועקסט * גאבט זיאטט דוא , עוויגר ! דער
איינטט דיא טאדטן ערוועקט .

[אתה קדוש] דוא ביטט הייליג ; הייליג , אינט
דיין כאאן; הייליג לאבן דיק אויך
: אלוטעגליך

(ובכך תן פחדך)

עוויגר אונזר גאטט ! זאט דייכי אלוטעבארקייט
אלז דייכר גטעפֿן , דייכי אלוטעקליקייט אלזן ער=
טאפֿן ווען , געגנווערטיג זיין . דאס דיק דיא ווען
אלזי עהרפֿירכטן , דיא ערטאפֿן אלזי אכבעטן , דאס
זיא אלזי אין אייכן בוכד טרעטן , דייכן ווילזן מיט אויס=
ריכטיגס הערלן לז ערפֿילזן . אלזי זא איברלייגט וויז
ווי , עוויגר אונזר גאטט ! דאס דיין , דיא אלזין=
רעגירונג אינט , דאס מאכט אין דייכר האנד , אלז=
גוואלט אין דייכר רעכטן טטעהט , אונד דיין כאאי אלזן
ערטאפֿן ווען עהרפֿורכטבאר אינט .

(ובכך תן כבוד) עוויגר ! גיב אויך דייכר פֿאלקי
זייכי ווירדי וויר , גיב דעכן דיא
דיך פֿירכטן , זאבגענגי ; דעכן דיא דיק זוכן , פֿראהי
אויטיכט ; דעכן דיא דייכר הארן , פֿרייאודהט ; דייכר
לאנד פֿריידי ; דייכר טטאדט וואכני ; פֿרוזייה דאס דייכר
קנעכט דוד דאס הארן [דעט היילט] וויר עאפאר
וואכטי ; דאס דעס 'זאהן יטי'ט דייכן גאלבטן , העלז
זייכטי זייכי זאפֿי , בארד אונד אין אונזרן טאגן .
דיא

קטז

תפלת נעילה

(ובכך צדיקים) דיא גרעכטן זעהן עט אולטראן ,
 אונד פרייאן זיך ; דיא רעדליכן יויכלן ;
 אונד דיא פראמאן פראהלאקן אולטראן מיט גזאנג . אונד=
 גרעכטיגקייט פרטטוואט ; באטהייט פרגעהט , פֿר=
 טווינדט וויא רויך , ווען דוא דראייכטט דער גוואלט
 דעס פֿרעפֿלס איין ענדי מאכטט .

(ותמלוך) עוויגר ! דוא העררטט אולטראן אזיין איבר
 אזוי דיכי ווערקי , טהראכטט וויר אויף
 דעם בערגי זיין , דען וואהן-ארט דיכר העררליכקייט ,
 אונד אין ירוסלים דער טטאדט דיכר הייליגקייט , וויא
 עט אין דיכר הייליגן טריפט פֿרהייטן אינט : דער עוויגי
 רעגירט עוויגליך , דיין גאטט , זיין ! דורך אזוי זייטן
 הלוזיה !

(קדוש אתה) דוא ביטט הייליג , אונד דיין כאמי
 אינט , עהרפֿורכטבארר ! קיין געטטליך
 וועגן אינט אויטר דיר , וויא גטריבן טטעהט : דער
 גאטט דער העערטארן ווירד ערהעהט אים גריכט אונד
 דער הייליגי אולמעכטיגי , גהייליגט דורך גרעכטיגקייט .
 גזאבט זיאטט דוא , עוויגר ! הייליגר קעכיג !

(אתה בחרתנו) דוא האטט אונס ערוועהלט
 אויט אזון פֿעלקרן , זיבטטט
 אונס , פֿאכדטט וואהלגפֿאלן אן אונס , אונד ערהאבטט
 אונס איבר אזוי פֿעלקר , אינדעס דוא אונס דורך דיכי
 גזעטלי הייליגטט ; אלס אונזר קעכיג , אונס דיכט
 דיהכטטי כעהרטט , אונד דיכטן ערהאבן אונד הייליגן
 כאמן איבר אונס כאכטטט .

[ותתן לנו] אויך גאבטט דוא אונס , עוויגר ! אונזר
 גאטט ! מיט זיבי (דיין טבת-טאג אונד)
 דיין פֿרזעהכונגט-טאג , לֿור פֿרזייהונג אונד לֿור פֿרזעהונג ,
 אונס אן דעמזעלבן אזוי אונזרי זינדן לֿו פֿרגעבן .
 לֿור

שלום=גבעט

זור הייליגן פֿרקינדגונג, (איט זיבי) זום אנדענקן אזכרט
אויס=גאכגט אויט מזריט .

(יעלה ויבא)

נאשט , אונד גאטט אונזר פֿארפֿאהרן ! זאט פֿאר דיין
אנטוין אויפֿטייגן, אונזר אנדענקן, דאט אנדענקן
אונזר פֿארעטרן דאט אנדענקן דעט גאזבטן (מיטה)
דער פֿאן דיין קעכט דוד אבטטאמט , דאט אנדענקן
פֿאן ירושלים דיין הייליגן טטאדט , אונד דאט אנדענקן
דיינט גאכלן פֿאוקט יטראז * עט קאמאי , אונד גלאנגי
פֿאר דייך , ווערדי ערזויקט , אונד וואהגפֿעלויג פֿאן דיר
אנגאמאטן . אונזר אכליגן ווערדי ערהערט, ערוואגן ,
אונד אין עראיכרונג גבראכט , זור בפֿרייאונג אויט דעם
עלענד , זום גוטן , זור גאדי , זור גיטי , זור בארא=
הערליגקייט , זום זעבן אונד פֿרידן , אן דיין טאגי דער
פֿרעיהונג . עוויגער , אונזר גאטט ! דענקי אונזר זום גוטן
עראיכרדיך אונזר זום זעגן ; אונד הייליגן אונט זור
גליקזעלויגקייט ! אום דער פֿרהייטונג דעט טולט אונד
דעט ערבאראכט ווילן , טאכי , בגענדיגי , ער=
באראי דייך אונזר אונד טטעהי 'אונט ביא . זור דיר אויט
אונזר בליק גריכטט , אולאעכטיגער קעניג ! דוא ביטט
איין גנעדיגער אונד ערבאראונגטפֿאלור גאטט .

(מחל לעונותיכו) אונזר גאטט אונד גאט אונזר פֿאר=
עלטרן , פֿרגיב אונט אונזרי זינדן
(אן דיין טבה=טאג אונד) אן דיין טאג דער פֿרעיהונג ,
טילגי אונד ראטטי אונזרי איטטיטהאזן אונד פֿרגעהונגן
פֿאר דיין אויגן אויט , וויא עט פֿרהייטן אויט : זיך ,
איך אאזי פֿרטווינדן דיין איטטיטהאטן אום איינטוויילן ,
אונד גרענקי דיין איברטעטונגן ניכט * וויא אויך
פֿערר : איך אאזי פֿרטווינדן דיין איטטיטהאטן וויא
וואוקי , אונד דיין זינדן וויא כעבל=דואמלן ; קעהרי
ווייר זור איר , איך ערלעני דייך * אונד פֿערר : דען אן
דיין

דיין
זור
עוונ
דיין
גיטי
גאז
גפֿע
דיין
אונד
דע
יכו
פֿר
עוונ
זינד
אונד
דוא
דער
(ר)
דיה
אונד
גע
די
(רר)
קעה
ווייר
(מר)
כו

תפלת נעילה

קז

דינס טאג פֿרעגסט און אויף אייך, און אייך
 לֹו רייכניג; פֿאַן אַלן איירן זיכדן, זאָלט איהר פֿאַר דעם
 עוויגן ריין ווערדן. הייליג אונס דורך דיין געזי, אַזס
 דיין לעהרן אונזר אנטהייל זיין זעטטיג אונס אַיט דיין
 גיטי, ערפֿרייט אונס דורך דיין הייל [אַזס עוויג אונזר
 גאָסט! דיין הייליג רעהיטאַג אַיט ליבי אונד וואהל
 גפֿאַלן אונזר זעעליגט אַזאָס זיין, דאָאָיט יטראָל דיא
 דיין כאָאן הייליגן און איהם רעהי פֿיכדן] רייכניג אויך
 אונזרי הערלן, דאָס וויר דיק און ווארהייט אַכבעטן;
 דען דאָ פֿרגיבסט יטראָל, פֿרלייהסט דען טטעאָאן
 יטרוֹן און יעדס לייט־אַזער; אונד אויטר דיר אַיט קיין
 פֿרגעבנד אונד פֿרלייהנד קעכניג. גלאָבט זיאָסט דאָ,
 עוויג! רעגעכט! דאָ פֿרגיבסט אונד פֿרלייהסט אונזרי
 זיכדן אונד דיא זיכדן דייןט גאַכלן הויט יטראָל, טיִלגסט
 אונזרי פֿר טוֹדיגונגן יעדט יאהר, קעכניג דער גאַכלן ערדי
 דאָ הייליגסט (דען רעהיטאַג) יטראָל, אונד דען טאָג
 דער פֿרעגונג *

(רצה) עוויג, אונזר גאָסט! כּיָם דיין פֿאַלק יטראָל, וויא
 איהר גבעט וואהלגפֿעליג אויף; זעטלי דען
 דיהכטט ווירד אַיין, און דען פֿאַזאָסט דייןט הייליגטהאָט;
 אונד כּיָם אַזאָ, דיא אפֿער יטראָל אונד איהר פֿלעהן,
 אַכעדיג און. א דאָס דיא אַכבעטונג דייןט פֿאַלקט יטראָל
 דיר טטעט אַכנעהס זיאָ!

(רתחינה) א דאָס וויר עז אַיט אונזרן אויגן זעהן ווען
 דאָ לֹו לִיִן אַיט ערבאָראָן לֹוריק־
 קעהרטט. גלאָבט זיאָסט דאָ, עוויג! דאָ ווענדסט
 ווירד דיין געטטליכן אַבגאַכלן כאַך לִיִן *

(מודים) וויר בעטן דיק און דען דאָ ביסט, עוויג!
 אונזר אונד אונזר פֿאַרפֿאַרן גאָסט, פֿאַן
 כּוֹן און אונד און עוויגקייט. דאָ ביסט פֿעלן אונזרס לעכט,
 אונד

שלום=גבעט

אונד ס'ווד אונזער היילט, אין יעדעס לייטאזער. וויר דאנקן
דיר אונד פֿרֿיקנדן דיין זאב : פֿיר אונזר זעבן, וועלכט
אין דיין האנד טטעהט; פֿיר אונזרי זעען, וועלכט
דיר בפֿאהן זינד; פֿיר אזוי וואונדערטאטן אונד פֿעטר
זיכט פֿירזארגי דיר וויר אימארדאר, אבנד אונד אראגן
אונד מיטטאג, אינכי ווערדן. אזויגיטער! דיין ערבארטן
האט קיין ענדי; אזובארטהערליגער! דיין גנאדי קענכט
קינדי טראנקן. וויר האפן עוויגליך אויף דיר.

[אודיס דרבנן זיך דער ווידרהאלונג דער וואכן טאנכה=
עטרה. זיך אבן בלאט ל"א זיטי 2]

(ועלכלם) פֿיר דינט אזלט, ווערדיין כאאן,
הערר! גבעטעדייאט אונד האך גפרין,
אימארדאר, אין אזוי עוויגקייט.

[וחתום] פֿריגלי דיר כאאן אזור קינד דייכט בונדט
לום גליגעטעליגן זעבן!

[וכל החיים] אזוי זעבכדיגי וועגן ווערדן דיר עוויג
דאנקן, דיין כאאן אין ווערהייט פֿרייזן,
אזויטעכטיגער! אונזר טון אונד היילי! גלאבט זייאטט דור,
עוויגער! אזויגיטער, אונד דיין כאאי; דיר גביהרט זאב
אונד פֿרייז.

(ברכת כהנים זיך דער ווידרהאלונג דער ט"ע, זיך אבן
בלאט ל"ז :)

(שים שלום) טענקי אונט אונד דיין גאנלן פֿאלקי
ישראל, פֿרדן, גליקעטעליגקייט אונד
זעעגן; גוזאגכהייט, גנאדי, אונד ערבארטאונג. זעעגני
אונט, פֿאטר! אזויזאמאט, מיט דעם זיכטי דייכט אנטלילט.
דען מיט דעם זיכטי דייכט אנטלילט, האטט דור אונט
לוגטהייילט, עוויגער, אונד גאטט! גזעלי דעם זעבכט,
הולדרייכט זיב, טוגנד, זעעגן, ערבארטן, וועהלייזן, אונד גליק=
זעטעליגקייט

תפלת נעילה קיה.

זענליגקייט א זאט עט דיר וואהלגעוויג זיין דיין פאלק ישראל
 זו אזון לייטן אונד טטוכדן, איט גליקזענליגקייט זו זעעגן .

(בספר) איט בוכי דעט זעבנט, דעט זעעגנט, דער
 גליקזענליגקייט, אונד דער רעדליכן כאהרונג
 זעגן וויר אונד דיין פאלק ישראל גראכט אונד אונזרי כאאן
 פרייגוט ווערן, זו גליקליכט זעבן אונד פרידן. גראכט
 זייעט דא, עוויגער! טעפער דעט פרידנט *

[אנה תבא לפניך]

אונד אונד אונזר פארפאהרן גאטט! זאט פאר דיק
 קאאן אונד גבעט, אונד ענטליהי דיק אונד
 פלעהן ניכט. דען וויר זינד ניכט אונפערטעאטן אונזליכטט,
 ניכט זאלר הארטעקייג פרטטאקקונג, אומ פאר דיר
 זו זאגן: עוויגער! אונד גאטט אונד גאטט אונד פאר
 פאהרן! וויר האבן רעכט טאפן געהאלט אונד ניכט
 גינדיגט; זאכרן וויר בקען דאט וויר גינדיגט *

[אשמנו] וויר האבן פרטולדט. וויר האבן טרייאלאז
 געהאלט * וויר האבן גרויכט. וויר האבן
 פרויאדט. וויר האבן פאם רעכטן זעג אבגפיהרט.
 וויר האבן אכדרי זו איטטיטהאטן פרוייטט. וויר האבן
 גפרעפלט. וויר האבן גוואלט טהאט אויטגאיכט. וויר
 האבן זיגן ערדיכטט * וויר האבן בעזל אכטלעגי גגעבן.
 וויר האבן טריגליכי רעדן גפיהרט * וויר האבן זייכט
 זיכניג געהאלטט. וויר האבן אונט עאפערט. וויר האבן
 גזעטטרט * וויר האבן אונט ווידרעפנטטיג בלייגט. וויר
 זינד פאם רעכטן זעג אבגוויכן. וויר האבן איטטיטהאטן
 באאנגן. וויר האבן אונזרי כעכטטן גפלאגט * וויר זינד
 הארטעקייג ווארדן. וויר האבן בעזט פראיכט. וויר
 האבן אונזרי זיטטן פדרערבט. וויר האבן טאלד טהאטן
 באאנגן * וויר זינד פראיררט, אונד איררזיכניג
 ווארדן. וויר זינד פאן דיין גזעלן אבגוויכן אונד פאן
 זא [31] 1 דיין

שלום-געבעט

דייכן גוטן פֿארדנוכגן . אך ! עט האט אונט קיינן פֿאר-
טהייל גבראכט ! דוא , עוויגער ! ביסט גרעכט אין אלץ
וואס אונט איברקאמאן ; דוא האטט נאך ווארהייט גהאט-
דלף ; וויר אבר זינד גאטטלאז גווען .

[מה נאמר] וואס זאלן וויר כון פֿאר דיר בקעכנן ,
דער דוא איט היאול טהראכטט ! וואס
פֿאר דיר גטטעהן , דער דוא אין יעכן העהן רוהטט !
אלץ פֿרבארגני אינט דיר יא וויא דאט אפֿעכבארי בקאנט .

(אתה נותן)

דוא רייכטט דייכי האנד דען איטטיטהערן , דייכי
דעכטי אינט איאדאר גכייגט רייאנדי זיכדר אויפֿ-
צונעהאן . עוויגער ! אוכזר גאטט ! דוא זעהרטיטט אונט
אויך דיא זיכדן דיר בקעכנן , אוכד ווען וויר דאן פֿערנך
אוכזרי העכדי ריין ערהאלטן פֿאן אוכגרעכטט גוטי , דאן
כימאטט דוא אונט ווידר אויך . דיני פֿאלוקאמאבי רייאי אינט
דיר זא אכגעעהט וויא גאכליאפֿער לומ אכגעעהן גרוך
דארגבראכט ; זא פֿרהייטט עט דיין געטטליכר אויס טפרוך
אך ! דער זיכדןאפֿער מעכגי ווערי זאכטט אוכענדליך ;
דיא טולדאפֿער לור פֿרזעהכוכג לזאהלזא . אבר דוא
קעכנטט אוכר היכפֿעלליגט ווען , וויראר זאטטן לר-
טטיבן עט , דארום אינט אויך דיין פֿרלייהן גרעכנןאזא .
וואס זינד וויר ? וואס אוכזר זעבן ? וואס אוכזרי גיטי ?
וואס אוכזרי טוגנד ? וואס אוכזרי קראכט ? וואס אוכזרי
טטערקי ? וואס קעכנן וויר פֿאר דיר זאגן ? עוויגער ,
אוכזר גאטט אוכד גאטט אוכזר פֿארעלטערן ! געגן דיך
זינד וויא כיכטט לז אכטן , | אלזי הערדן ; דיא מעכנר
דעט רוהאט טוויכדן וועג , אלץ ווערן זיא כיא גווען ;
דיא קלוגן ערטייכן אהכי קעכטכיס ; דיא וויינן אהכי
אויכניכט ; דער גרעכטי טהיילן איהרר האכדלונגן וויא
כיכטיג ; דיא טאגי איהרט זעבכט וויא אייטל ; זעלבטט
דער פֿארלוג דעט מעכטן פֿאר דעט פֿיהי פֿרטוויכד ,
דען

קיט

תפלת נעילה

דען אלז אינט אייטל :

(אתה הברלת) אבר דוא האטט דען ערדן זאהן דעכ=
 נאך פארזיגליך אויטגלייכט , אונד
 האטט איהן אויטערזעהן פאר דיר לז טטעהן . דער
 מעכט קאן דיר כיכט פארטרייבן וואט דוא איט איהט
 טהון זאלטט ; אונד לעבט ער טוגנדהאפט , וואט פראמאט
 עט דיר ? אבר דוא גאבטט אונט , עוויגר אונד גאטט
 אויז פארלויבי , דיין (רוהיטאג אונד דיין) טאג דער
 פרזעהנונג , איין זייטסונקט דער פרזייהונג אונד דער
 פרגעבונג אלז אונזר זינדן ; ווען וויר נאכדעם וויר
 לז דיר לזריקקעהרט זינד , אונזרי הענדי ריין
 ערהאלטן פאן יעדע אונרעכט , אונד דייכי פארטריפטן
 איט אויפריכטיגט הערלן ערפילן . אך ! ערבאראי דיק
 אונד , ערבאראונגטפאלז ! דער דוא קיין וואהגפאלזן
 פיינדטט ווען דיזי וועלט לרטטעהרט ווירד * דען זא
 הייטט עט אין דייכר הייליגן טריפט : זוכט דען עוויגן ,
 ער איט זייכט לז פיינדן ; רופט איהן אן , ער איט נאחי .
 אונד פערקר : זאט נור דער גאטטלאזי זייכן וועג פרי
 זאטן ; דער מאן דעט אונרעכטט , זייכי גדאנקן ; זאט
 ער לזט עוויגן לזריקקעהרן ; ער ווירד זיך זיין ערבאראן ;
 לז גאטט , דען ער פרזייהט פיל . יא דוא ביטט ;
 הערר דער פרזייהונג ! גנעדיג , באראהערליג , זאנג=
 איטהיג , פאלז גנאדי אונד טריימי אונד אלזגיטיג . דוא
 האטט וואהגפאלזן אן דער ריימי דער גאטטלאזן , פרי=
 זאכגטט כיכט דאט זיא דאהין טטערבן . וויא עט הייטט :
 זא טפריך לז איהכן , זא וואהר איך לעבי , טפריכט
 גאטט דער הערר , איך האבי קיין גפאלזן אט טאדט דעט
 גאטטלאזן , זאנדרן דאראן , דאט ער פאן זייכט אבוועג
 לזריקקעהרי אונד לעבי . קאמאט דאך לזריק פאן איירן
 בען וועגן ! ווארום וואלט איהר טטערבן , איהר פאט
 הויזי יטראז' ! וויא אויך פערקר : האבי איך דען וואהל=
 גפאלזן אן דעם טאדט דעם גאטטלאזן ? ווען ער לזריק=
 קעהרט

שלוש=נבעט

קעהרט פֿאן זייכט וואנדל אאג ער זעבן. זא אויך אבר-
 אאהלט : איך האבי קיין וואהלגפאלזן און דעט טטערבנדן
 היכטריט, גפריכט גאטט דער הערר, קעהרט דאך
 ווידר לזריק אונד זעבט. יא דוא פֿרגיבסט יטראז, פֿר=
 לזייהסט דענטטעמאן יטורון אין יעדט לזייט=אזטר; אונד
 אויטר דיר אייט קיין פֿרגעבנדר אונד פֿרזייהנדר קעניג.

(אלהי) איין גאטט! עהי איך גבילדט וואורדי, האטטי
 איך קיינן וועהרט; יעלזא גבילדט, האבי איך
 דעטן ניכט מעהר * ערדן בין איך זעבנד, אום וויא פֿיל
 מעהר באך אייכט היכטיידן. איך ערטייכי פֿאר דיר,
 איין ווען פֿאלזר רייאי אונד טאמט * עוויגר! איין גאטט
 אונד גאטט אייכר פֿארעלטערן, עט זייא דיר וואהלגפאלזג
 איך פֿאר איברטרעטונגן לז בוואהרן, אונד אייכי פֿרגע=
 הונגן דורך דייכי אזובארעהערלזיקייט אויס=לז=טילגן,
 ניכט אבר דורך טאערלזן אונד בעזי קראנקהייטן

(אלהי נצור) איין גאטט! היטי אייכי לזוכי פֿאר
 בעט, אייכי לזפן לזפן פֿאר בטרילזיך רעדן. אי
 לזט אייכי זעעזי זיך ברוהיגן, ווען און איר
 פֿולכט, אונד געגן יעדט גבייגט זיין אימ טטויבי עפֿכי
 אבר איין הערן דייכט גזעלי, אונד לזט אייכי זעעזי
 דייכן גבאטהן גערני פֿאלגן * לזרטטערי באזד אזוי אכ=
 טלעגי דערר, דיא בעזט ווידר איך ערדעכקן, אונד
 פֿרוויררי אזיהרי גדאכקן. אום דייכט כאמכט ווילזן! אום
 דייכר רעכטן ווילזן! אום דייכר הייליגקייט ווילזן! אום
 דייכר הייליגן טריפט ווילזן! אום דאט דייכי גליבטן אויס
 אזיהרמ דראכגאז עררעטיט ווערדן, העלפי אונט דייכי
 רעכטי, אונד ערהערי דוא אונט!
 מעגן דיא ווארטי אייכט אונדט אונד דיא גדאכקן אייכט הער=
 לזכט דיר וואהלגפאלזג זיין, עוויגר! איין טעפֿער
 אונד ערזעור!
 ער, דער אייכטראכט אין יעכן העהן ערהעלט, בגלעדיגי
 אויך

קב

תפלת נעילה

אויך אונט אונד גאנץ יטראז מיט פֿרידן ; אונד אַטט
אונט דארויף זאגן : אמן .

[יהי רצון] עט זייט דיר וואהגפֿעלֿיג , עוויגער !
אונזר אונד אונזרר פֿארפֿאהרן גאטט ! דען
הייליגן טעמפל ווידר לֿו ערבויטן , באַלד אונד אין אונזרן
טאגן , אונד אַטט אונזר אכטהייל אין דייכט געזעלי זיין

ענדֿי

דער גבעמֿי

פֿירס גאנצי יאהר

י
ז
ב
1
ד
פ
ט

)
3)
2)

א

פרקי אבות

שפריכי דער פעטר

ערטטר אבטניט .

(כל ישראל)

יעדר יטראז האט אנטהייז אן דער לוקינפטיגן וועלט
 (א) . דען עט הייטט אין דער הייליגן טריפט :
 אונד דיין פאלק , לויטר גרעכטי , ווערדן עוויגליך זאנד
 ביזן . זיא זינד טפרעטליכגי אייכר פפלאכזונג , ווערק
 אייכר האנד , איר לזם פריי .

1 משה האט דאט געזען בוך אויף דעם בערג סיני
 עאפפאנגן , אונד עט דעם יהושע איברליפערט .
 דיגראב עט דען עולטסטן (3) דיא עולטסטן דען
 פראפעטן , אונד דיא פראפעטן איברגאבן עט דען מעכערן
 דער גראטן פרוזאמולונג (ג) . דיני טריבן דרייא רעגול
 פאר

אנמערקונגן אונד ערקלעהרונגן .

- (א) דאס הייטט : אין יעדר האט , כאך מואסאנאבי ערלאנגט
 פאלקאומנהייט , אנטהייל אן דער קינפטיגן עוויגן גליק
 זעעליגקייט .
- (3) דיא ריכטר דעם פאלקס כאך דעם יהושע'ט טאד , היסן דיא
 עלטסטן .
- (ג) וועגנד דער גראסן פרוזאמולונג , היסן דיאיעמיגן עלטסטן
 דיא 1 (1) א

שפריכי דער פעטער

פאר (ד) זייט בדאכטזאס אימ אורטהייל=טפרעכן ,
טטעזלט פילי טיזר דאר , אונד מאכט אייכן לזין אום דאס
גזען (ה)

שמעון דער גרעכטי , וואר איינר פאן דען לעלטן
מעכנרן דער גראטן פרוזאמאזונג . ער
פאלעגטי לז זאגן : דורך דרייז דינגי בטטעהט דיא
וועלט ; דורך לעהרי , גאטטס=דיהנטט , אונד ווערקי
דעס וואהל=וואלנט .

אנטיגנוס איין מאן פאן סוכו , עמפסינג דיא איבר=
ליפרונג פאן טאמען דעס גרעכטן * ער
זאגטי : גזייכט ניכט דען קנעכטן , דיא איהרן העררן
אויט זעהן=זוכט דיהען ; זאכדרן גזייכט זאלכן , דיא אהני
ריקזיכט אויף זעהן , טריימי דיהענטי לייטטן ; אונד זאסט
פורכט דעס הימאלט (ו) איבר אייך זיין .

יוסי דער זאהן יועזר'ס , איין מאן אויס לרידה ,
אונד יוטי דער זאהן יוחנ'ס , איין מאן אויס
ירושלים , עמפסינגן דיא איברליפרונג פאן דינס . דעס
ערטטן טפריכי ווארן : זאסט דיין הויז איין זאמאלפאלן
פיר זוייג מעכנר זיין ; טיימי דיא טטויב=וואלקי איהרר
פייטי

דיא ענרא פאן צבל נאך ירוסלים , לוס אויפבויל דעס
לוייטן טעמפלס פאלנטן .
(ד) אלס וועלכי נעטהיג ווערן , דאס גזען זייל דער נאליאן
זו ערהאלטן .
(ה) פארצוילאונס=גזעלי .
(ו) פורכט דעס הימאלט , זא וויל עהרי דעס הימאלט
הייסט איבראל , פורכט פארגאטט , עהרי גאטטס ,
אימ כאאן דעס הימאלט , הייסט , אויס ריינר אבזוכט .
דיא

ב

ערשטער אבשניט

פֿיטי ניכט (ז) , אונד נטריכקי מיט דורטט איהרי
 זעהרן (ח)

5 יוסי דער זאהן יוחנן'ס אויט ירוטלימ זאגטי : דיין
 הויז זייא אפֿען פֿאן אלזן זייטן (ט) , אונד
 זאט דיא אראן דייכי הויז גנאסן זיין ; טרייבי אויך ניכט
 איברפֿלזיטיגט גטווען מיט דייכ פֿרויא (ווען דאט פֿאן דער
 עהי פֿרויא גילט , אום וויא פֿילו מעהר פֿאן דעט
 נעכטטן פֿרויא) . דא הער זאגן אויך דיא וויין , ווער
 מיט דעם פֿרויעכלימאר אונכילע רעדן פֿיהרט , ליהט
 זיך בעזט לז , ווירד אבגעהאלטן פֿאן אונטראזוכנג דעט
 גזעלט , אונד האט דיא העלזי לזם ערבטהייל .

6 יהושע דער זאהן פֿרהיה'ס אונד כתאי דער ארם
 ביזטי , עאפֿפֿינגן דיא איברליפֿרונג פֿאן
 דיין . דער ערטטי זאגטי : פֿרטאפי דיר אייכן
 זעהרר , ערווירב דיר אייכן גזעלזטאפֿטר (י) ; אונד
 זעגי טטעטט דיא האנדלזוכנג אלזר מענטן אויף דיא
 גוטי זייטי אויט

7 נתאי דער ארביזטי זאגטי : ענטפֿערכי דיך פֿאן
 איינס בעזן כאכבאר , גזעלזי דיך ניכט לז
 דעם

(ז) דיא סילר זאסן גוועהנליך לז דען פֿיסן איהרר לעהרר
 אויף דער ערדי ; דיזי זאסן אויף פֿאלקטר אהר קלייני
 בענקי . דא הער דיזי רעדנס ארט .

(ח) זייא בגיריג , זיא לז הערן .
 (ט) אום פֿרענודי אויפֿטונעהמן , אונד גאקט פֿרייהייט
 אויסקלויבן .

(י) אום פֿאן אונד נייט איהס לז טוועלען .

ווען

(1)

א

שפריכי דער פעטער

דעם גאטטלאזן , גלויבי ניכט (כ) , דאס דיאטטראפֿי
אויטבאייבט .

8 יהודה דער זאהן טבאיט אונד טאענן דער זאהן
טטח'ס, עאספינגן פֿאן דיין דיא איבריפֿרונג *
דער ערשטי זעהרטי : אט ריכטר זיין קיין זאכואלטר
(ז) . ווען דיא פארטייען פֿאר דיר טטעהן, זיהי זיין און ,
אלט אב זיין בידי גלייך אונרעכט העטטן ; זינד זיין
אבר וועגגאנגן, אונד האבן דען אורטהיילט=טפֿרוך זאכ=
גכאמאן , דאן בטרעכטי זיין בידי אט אונטולדיג *

9 שמתון דער זאהן טטח'ס זאגטי : לייגן איטן גנויא
עקטאאיכירט ווערדן, זיין אבר פֿארזיכטיג
איט אויספֿראגן , דאס זיין ניכט עבן דאדורך זיגן זערכן .

10 שמעיה אונד אבטליון (מ) , ערהילטן דיא איבר=
זיפֿרונג פֿאן איהבן 'טאעיה זעהרטי, זיבי
דיא ארבייט (כ) , האטי דיא העררטזעכט , אונד דרעכגי
דיך ניכט לז דען גראטן .

11 אבטליון זעהרטי : איהר וויין ! זייר פֿארזיכטיג
אין

- (כ) ווען עס אויך דעם זעזן אייני לייטלאנג נאך וואונט געהט .
- (ג) אדר דעכטס=זייאשטאנד , דער דיא פארטייען זעהרט ,
וויא זיין גריכדי אונד געגן=גריכדי פארטראגן זאללן *
- (ח) איין זואממנגזעטר כאמן , פאן אב אונד טזיא זעלכס
קינד=פריינד זייטט .
- (ז) נאך דער ערקלעהרונג דעם תואוד : ווען עס זיין מוס ,
זיהי איינס אסי וויטען אויף דעם מארקטי דאס פעלל אב ,
אוס דיר לז=ערנעהרן . זאגי ניכט : איך זיין אויס דעם
פריכטר טטאומי ; איך זיין פאן פארנעהונן טטאנדי ; דאס
האנדווערק איזט מיר לז שזעהר *

דעם

ערשטער אבשניט

ג

אין איירן זעהרן, פֿילזײכט טריפט אייך דאס זאז איירי
הייאט זױ פֿרױזאטן, אונד מױהר קאזט נאך איינכ ארט,
זא דאס וזאטר גטריבט ווירד (ס); כון טרינקן דאפאן
טױר, דיא נאך אייך קאזאן (ע), אונד דער נאזי דעס
היאזט (פ), ווירד דארורך עכטהייליגט.

12 פאך דיין טאמפֿינגן דיא איברזיפֿרונג הױז אונד טאזי
דיא טפֿריכי הױס ווארן: זייא איין טױר
פֿאן אהרן (ז), זיבי דען פֿרירן, זוכי איינטראכט זױ
ערהאזטן, זיבי דיא מענטן, אונד כעהרי זיא דעס גזעלי.

13 ער פֿעלזעגטי אויך זױ זאגן: ווער דען ערווארבן
גוטן נאזאן איטברויכט, פֿרױהרט מיהן; ווער זייני
קעכטניטי ניכט פראעהרט, פראינדרט זיא; ווער אבר
רזא אונד אונזויסנד בױיבט, פֿרדיהנט ניכט זױ זעבן
זיא אויך, ווער דיא קראזי אלס איין ווערק־זייג ברויכט
(ק), פֿרגעהט.

14 פער־נר זאגטי ער: ווען איך ניכט פֿיר זיך זארגי
(ר), ווער זאלז עס דען טהון? זא
זיך עס טוהי, וואט בין איך (ס)? אונד ווען ניכט
זילט

-
- (ס) דאס הייסט: ווא מאלן דורך פאלטי דייטונגן אדר ערקלעהרונג
איירי לעהרן פדררעהט.
 - (ע) זיא זייגן דיא פאלטן לעהרן זיין.
 - (ז) נאטט. זיהי זען אנטערקונג (ו)
 - (ז) דאס הייסט: אהנוי מיהם נאך.
 - (ק) דיא געהרזאמקייט זלאס אויסגוויין־זוכט טרייבט.
 - (ר) ווען זיך ניכט זענעכט אן מייני פרפאלנקאמונג ארבייטי.
 - (ט) וויס ווייט האזי איכט גבראכט?

15

ב 2

שפריכי דער פעטער

אינ'ט (ח) , ווען דאן ?

15 ש'מאר זאגטי : מאלי דאט גענ'ן לור ס'עטטן רעגן
דיינט לעבנט ; ס'רטפריך ווענג אונד האלטי
פ'יל ; אונד בגענגי יעדראאן מיט פ'רי-דליכקייט .

26 דער זעהרר גאליאז זאגטי : ניס דיר איינן זעהרר
(א) , דוא פראיידיטט דאדורך דיא ל'וויפ'ל .
גיב אויך דיא זעהנטן ניכט ל'ו אפט כאך אונגפ'עהרט
איברטלאגי .

17 זיין זעהן טאענן זאגטי : איך בין אונטר וויין
מעכערן אויפג'וואכטן , אונד האבי פ'יר דען
מענטן ניכטט ל'וטרעגזיכ'ר גפ'וכדן אלס טווייגן (3)
זא אינט אויך דאס ערקלעהרן דעט גזעלט ניכט דאס
הויפט-ווערק , זאכרן דיא אויטאיבונג דעטזעל'בן . איבר
הויפט ווער פ'יל ווארטי מאכט , ברינגט כור זיכדי ל'ו וועגי .

18 דער זעהרר טאענן , גאליאז'ט זעהן (ג) ,
פ'עלעגטי ל'ו זאגן : דורך דריי דינגי בט'
בטטהט

- (ח) ל'ו יעדער שטונדי .
- (א) דעסן הויכשפריכן דוא , וואס דאס ערלויבטי אונד אונערלויבטי
אין עסן אונד טרינקן בטריפט , פאלגסט .
- (3) דעס ווארט-פ'רשטאנדי כאך , הייסט עס ל'וואר טווייגן ; דעס
זיכני כאך , זאלל עס וואהל ס'טיללי טהעטיגקייט אהני גרייט ,
בדייטן .
- (ג) א'יין ענקל דעס פארנדאכטן טאענן , אונד פאטר דעס
רבי יהודא הכטייא , דער פ'רפאכר דער אטבה וואר ,
אונד גמיינה'ן כור רבי הייסט .

ווייר

ד

ערשטער אבשניט

טעהט דיא זעלסט (ד) * דורך דאס גריכט (ה) ,
 דורך דיא זוארהייט , אונד דורך איין-טראכט *
 זא הייסט עס אויך : זוארהייט , רעכט , אונד פֿרירן ,
 ריכטט אין איירן טהארן *

צווייטער אבשניט

רבי אומר

ו רבי זאגט : זעלסט איזט דער רעכטי זענג , דען
 זיך דער מענטש ערוועהן זאל ? דעכטיעניגן
 דער איהן אין זייכן אייגן אויגן ערהעבט , אונד דער
 איהט אויך בייא זייכן כעבן-מעכטן עהרי בריגט * באב
 זכטי איין גריגט זען זא גכויא וויא איין קווערט , דען דוא
 קעכנטט דיא בואהכונג כיכט , דיא אויך איהרי באבאכ
 טונג זעלסט איזט * ברעכני אימאר דען פֿרוסט , דען
 דוא בייא דער אויסאיבונג אייכט זעלסט עטווא זיידט ,
 געגן איהרן זאחן (ו) ; וויא אויך דען פארטהייל , דען
 דוא דורך איברטרעטונג אייכט זעלסט עטווא גכיטעסט ,
 געגן איהרן טאדן (ז) * זייא אויפמערקזאט אויך דרייא
 דיכגי , אונד דוא קעמאסט כיא לור איברטרעטונג * ער-
 קעכני

- (ד) ווירד דיא מענטליכיגע זעללעשאפט ערהאלטן *
 (ה) גהערויגי דעכטס-פלעגי *
 (ו) דען דוא לו ערווארטן האסט *
 (ז) דיא טעראפי , דיא דיינר ווארטט *

דאס

שפריכי דער פעטער

4 פֿענכי וואס איבר דיר אינט! איין אלוועהנדס אויגי, איין
אלוועהנדס אהר; וויאזויך דאס אלוי דיביי האנדלונגן איין
איין בוך זייכגטריבן ווערן (ח).

5 2 דער זעהרר גאליחו, דעס פֿארגראכטן זאחן,
פפֿלעגטי לוי זאגן; עס אינט זעבליך, דאס
פראזערן דעס גזעלט איט וועלטגעשטן (ט) לוי פֿר-
בינדן. דען דיא בטעפֿטיגונג איט בידן אאכט, דאס
אין דאס אויסטשוויפֿן פֿרגיסט. אבר באזאטט טטודירן
איט גזעלן, אהכי ווייטרט גטעפֿט אונט ענדליך אויפהערן
אונד בריבגט זינדי לוי וועגי (י).

6 3 דיאיעניבן דיא זיך איט אכגלעגנהייטן דער גאיינדי
בטעפֿטיגן, איטן בטטענדיג דיא אביזכט
האבן, זיא איט כאאן דעס היאאלט לוי פֿרוואלטן (כ).
דאס פֿרדיהכסט איהרר פֿארעלטן ווירד זיא אין איהרר
זורבייט אונטרשטיבן, אונד איהרי וואהלטהאטן דוירן
פֿוויג. אויך ווערדי איד (ל) אייד [פֿיר דיא גוטי
אביזכט] זא באזאכן, אלט וועגן איהר ווירקליך האנד-
לונגן אויסגאיבט העטיט.

זייד

(ח) דאס הייסט: דוא ווירקט פאן אללס רעכנשאפט געבן וויססן.
(ט) האנדל אונד וואנדל, קינסטי אונד האנדל-ווערק.
(י) דא ער זעלבסט ככת פיר זיין אונטרהאלט זארגט, זא לינט
ער זיין געבן-מעסן לור לאסט, אונד דרויבט זיא. (ראב"ס
זין זיינס קאמענטאר איבר דיאשפריכי דער פעטער.)
(כ) דורך קייני געבן-אביזכטן דאס וואהל דער גמיינדי פרכאלעסיגן
אדר דאדורך גאר איהרן אייגנין כוון אויף יענר אונקאסטן
בפרידיגן.
(ל) גאטט ווירד רעדנד איינפיהרט.

גאטטס

4 זייד פֿאַרזיכטיג אין דעם אומגאַנג מיט גראַסן זיאַ פּפֿלעגן דעם אַטענטן כּור אױס אױגן־כּוץ דען לױטריט לױ פּרעגטענן; טײכן פּרײנדטאַפּטױך גײכט, װען עס אױהן פּאַרטעהױט, אונד טטעהן כױאַמאױט אין דער נאַהט בײאַ.

5 ער פּפֿלעגט אױך לױ זאַגן: ערפֿױל זײכן װױלן (מ)
אַלס װערט עס דײן װױלן, דאַן װירד עס אױהס
גפֿעלױג זײן דײכן װױלן לױ ערפֿױלן * האַבי קײכן װױלן,
װירד זײכן װױלן: זאַ װערדן אױך פֿרעאַדױ קײכן װױלן,
װירד דײכן װױלן האַבן דירסן (נ).

6 הלל זעהרט: זאַכרױ דױך כױאַ פֿאַן דער גאַױכרױ
אַב * טרױע דיר נײכטט לױ, בײט אן דען טאַג
דײכט טאַדט (ס). רױכטױ דײכן נעכטטן נײכט (ע)
בײט דזאַ אין זײכט טטעלױ גקאַמאן (ס). זאַגױ אױך נײכט
אױף דײכט דױז דזאַ אונפֿרעטעכדױך פֿאַרטרעגטט, אמן
װירד זײ אַם עכדױ דאַך פֿרעטעהן אדר אױך װערדױ אױך,
װען אױך לײט האַבי, דײטזײכר ערקלערן; דען פֿױלזײכט
פֿעהלט עס דיר דאַן אן אױס.

7 פֿערנר זאַגט דערזעלבי: דער אונגױטטי דאַה

(ז) גאַטטס װױלן.

(כ) פֿרעמדױ הײסן היר פֿײנדױ.

(ק) זאַגױ נײכט: דױז טוגנד האַבי אױך ברײטס גאַײכט, דױז לײדנשאַפט
פֿאַן בזוגט. װאַ אױזט עס מעגלױך, דאַס אױך דױז טוגנד
פֿרלײהרױ? אױאַ קאַן אױך אין דױז לײדנשאַפט לױרקפֿאַללן?
טרױע דיר נײכטט לױ, זאַכרדן זײאַ פֿעטעכדױג אױפֿמעקזאַס
אױף דױך.

(ע) װען ער אין פֿעהלר פֿרעפֿעללט.

(פ) אונד פֿעטאַכדן האַקט.

שפריכי דער פעטער

מעכט (ב) ווירד קייני זיכדי סייטן ; דער אזכאויס=
גקלעהרטי קאן קייני וואהרי פֿרעמאייגקייט בזיין ; דער
טיכטערני אונד פֿרעמאטי טויגט ניכט לזם טיור , אונד
דער אויפֿפאהרנדי ניכט לזם זעהרר . דער זיך אייכליג
אונד אזויין דעם האנדל וויראט , ווירד ניכט ווייני
ווערן יעמעהר עט אן דייכט ארטי , אן מעכערן
פֿעהלט (ק) , דעסטא מעהר רינגי דארנאך זיין אמן לז
ווערן .

8 עבן דערזעלבי , אזט ער איין הירן=טעדל אויף דעם
וואסטר טוויאמן זעה , זאגטי לז דעמאזעלובן :
ווייז דוז ערטערענקט האטט , ווארדסט דוז ווירד פֿאן
אנדרן ערטערענקט , אונד דיני ווערן אויך איהתם טיק=
זאלע ניכט עכטגהן (ר) .

9 ער פֿעלעגטי אויך לז זאגן (ט) : יעמעהר פֿלייט ,
יעמעהר וויראר . יעמעהר גיטר , יעמעהר
זארגן . יעמעהר ווייבר , יעמעהר אברגזויבן , יעמעהר
טקלאוויכען , יעמעהר אזכלזכט . יעמעהר קעכעכטי ,
יעמעהר דיבטטאהל . אבר יעמעהר קעכטניטי , יע
גזיקליכר זעבן . יעמעהר האהי=טוזן , יעמעהר ווייני
פֿייט . יעמעהר ראהט איינהאון , יע ווייר האנדלן .
יעמעהר

יעא
כאא
ניט
אין
10
פֿעל
דרוי
11
דען
טטי
זעה
אזיט
אין
זיהר
גבאז
ר
דער
קוט
12
אזיט
זא

(ב) בור הייטט פֿין מעגש אהני זיטען אונד אהני פֿרעטאנד
עם הארץ דער לואל זיטען אבר קייני קעכטניטי בזינט
(ק) דיע גייכט אונד הערן בזיין .
(ר) מיט דעם תאחסי , מיט וועלכס דוא תיסקיט , ווירסט דוא
ווירד גועעסען ווערן .
(ט) קויף דען גראבן זיכלייבן מענטשן .

גראסי

יעמעהר גרעכטיגקייט, יעמעהר איינטראכט' ווער גוטן
כאן ערווירבט, ערווירבט זיך פֿרדיהכטט; ווער קענט
ניטי זיך אנטאפט, ערווירבט זיך אויך גליקעלעזיקייט
אין דעם לוקינפֿטיגן לעבן.

10 דער לעהרר יוחנן, דער זעהן זכאיט, דער פֿאן
האז אונד טאמידיא איברויפֿרונג אמפֿינג,
פֿלעגטי לז זאגן: האטט דאז פֿילו גלעכט זא בילדידיר
דרוין כֿעטט איין; דימט וואר יא דיכי בטטיאונג.

11 דיוך לעהרר האטטי פֿיכן טילר. כעאויך: ר'
אזיער דען זעהן דעם הורקסט, ר' יהוטט
דען זעהן דעם חנניה, ר' יוסי אויט דעם פֿריטער-
טטאמי, ר' טאעון דען זעהן כֿהנאז'ס אונד ר' אזער דען
זעהן דעם ערך, וועלכן ער פֿאלגנדן אזב בייאזעגטי.
אזיער דער זעהן דעם הורקסט, זאגטי ער, אינט וויא
איין אט קאזך גטלזאגכר בארן, דער קייכן טראפֿען פֿר-
זיהרט. (פ) ר'יהוטט! הייל דער אונטער דיא זיהן
גבאהר! ר'יוסי דער פֿריטער, אינט איין פֿראמאר און.
ר' טאעון דער זעהן כֿהנאז'ס טייטט זיכדי. ר' אזער
דער זעהן דעם ערך גלייכט אייכר זיך אימאר פֿרגרעטרנדן
קוועל' (ח)

12 ער פֿלעגטי אויך לז זאגן: ווען אזוי וויינן אויט
יטראז אין דער אייכן וואגטאזי זיגן, אונד
אזיער דער זעהן דעם הורקסט זיגט אין דער אנדרן,
זא וויגט ער זיא אזוי אויך (צ)

טרוג

(ח) גראסיגדעכטנים פֿעהיגקייט.
(ה) גלעהרזאמקייט מיט טארף-זין פֿרזונדן.
(צ) ער אינדערפֿעט זיא אן פֿעהיגקייטן.

האס

2 (2) 2

שפריכי דער פעטר

13 אבא שאול טרוג דיין אויסטפרוך אנדרטט פאר :
ווען אלזי וויין אויט ישראז
אין איינער וואגטאלזי ליגן * יא זעלבסט ר'אליעזר דער
זאהן דעם הורקבט ביז איהכן , אונד ר' אלעזר דער
זאהן דעם ערך ליגט אלזיין אין דער אנדרן זא וויגט ער
אלזי און .

14 איינסט זאגטי ער זי איהכן : וואהלאן ! זאגט
איר , וועלכט אינט דער רעכטי וועג אן
וועלכט זיך דער מעכט האלטן זאל (ג)? ר' אליעזר זאגטי
איין פריינדליכט אויגי (ד) . ר' יהושע זאגטי , איין
וואהר פריינד . ר' יוסי זאגטי , איין גוטר כאכבאר .
ר' שאעון זאגטי , פארהער בדענקן וואס דיא פאלגן זיין
ווערדן . ר' אלעזר זאגטי , איין בידרט אונד ווייזט הערן
דא זאגטי דער זעהרר זי איהכן , איך וועהלי ר' אלעזר
בן ערך'ט אויסטפרוך , דען ער גרייפט אלזי יעני
טטיקיי אין זיך .

15 זא פרוג ער זיא אויך איינסט : וואהלאן ! זאגט
איר , וועלכט אינט דער בעזי וועגי פאן וועלכט
זיך דער מענטש זענטסערכן האט (ה)? ר' אליעזר זאגטי ,
איין בעזט אויג (ו) . ר' יהושע זאגטי , איין פאלטר
פריינד ר'יוסי זאגטי , איין בעזר כאכבאר . ר'שאעון זאגטי ,
ווער בארגט אונד ניכט בלאהלט (ז) . דען עס אינט
פעלזיג

- (ג) וואס ווירד פארזיגליך ערפארדרט אום גליקליך זי לעבן ?
- (ד) גניגזאמקייט אהבי נייד .
- (ה) וואס איזט דער סיזליכן גליקזעעליקקייט אס אונדוטרעגליכסטן?
- (ו) מיסנונסט . (ז) אונדאנקבארקייט .

דאס

צווייטער אכשנים

פֿעלזיג גלייך, ווער פֿאן מענטשן זעהכט זעהכט פֿאן גאטט (ח)
 גזאכט זיין ער ! זא הייסט עט אויך : דער באטהאפט
 זעהכט אונד זעהלט ניכט, אבר דער גרעכטי איזט איד-
 טהעטיג אונד זייהט. ר' אלעזר זאגטי, איין בעזט הערן.
 דא זאגטי דער זעהרר אבראמזל, ר' אלעזר בן ערד'ס
 אויטטערוד געבי איך דען פֿארלוג, דען ער טויסט אלז
 יעני טטיקקי אין זיך.

16 יעדער פֿאן דיין טילון פֿיהרטי דרייז טפריכי איז
 אונדי * ר' אלעזר : זאט דיר דייכט נעכטען
 עהרי זא וועהרט זיין, אלז דייני אייגני, דאן גרעטהסט
 דוא ניכט זייכט אין זארן (ט) . בעטרי דיק אייכן טאג
 פֿאר דייכט טאדי (י) . וועראי דיק אן דעם פֿיער דער
 וויין, היטי דיק אבר, דאט דוא דען גזיחכרן קאהלן ניכט
 זא כאהי קעאסט אונד דיק בטעדיגסט (כ) . דען איהר
 ביט איזט ווייז דער ביט אייכט פֿוכטן, איהר טטיך גלייך
 דעם טטיכי אייכט טקארפיההכט, איהר זייטן גלייך דעם
 זייטן אייכר פֿייריגן טזאכגי, אונד אלזי איהרי ווערטי
 זיכר

- (ח) דאס געטטליכי וועזן ווירד אין דער שפראכי דעם תלמוד אפט
 בלאס דורך מקום [ארט] בלייכט, ווייל עס אלנגעטווערטי
 איזט .
- (ט) אין העפטיגי אויסדריקקי
 (י) אונד דא דויר ניכט נו כשתימון, זא איזט קיין אנדרר דאהט
 אלס גלייך אנטפחנגן .
- (כ) דער זין איזט דויר : ווען דיק דיא ווייזן איהרס אומגאנגס ווירדיגן,
 זא זיין איהרן ניכט היברלעכטיג, אונד טוהי אויך ניכט שטאלץ
 דארויף, זאכרדן האלטי דיק אין דען גהערדיגן שראנאך דער
 עהרערביטונג געגן זיין, דאן קאן דיר איהר אומגאנג טונ
 ברענגן . זא ווערנט דאס פֿיאר אין איינר גוויסן ענטפערונג,
 אונד

שפריכי דער פעטער

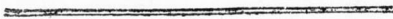
זינד וויא פֿייעריגי קאהן .

17 ר' יהושע זאגטי : כײד , אונגלעהאטי בגירדן ,
אונד מעכטן-האט , ברינגן דען מעכטן
מויט דער וועלט .

18 ר' יוסף זאגטי : זאט דיר זיינט כעכסטן עראטעגן
זא טהייער זיין , אױט דיין אייגנט ; ווילטט
דוא קענטכיטי ערווערבן , ברייטי דיק דאזו סאר , דען
דורך ערבטהיין ערזאכט אמן זיא ניכט , אונד טוהי
זאזי דיני האכדלונגן איק כאמן דעט הימאזט .

19 ר' שמעון זאגטי : גיב וואהז אכטונג אויף קריאה
טאע אונד תפלה (ל) , אונד ווען דוא
בעטטט , זעהי עט ניכט אױט אייני בטטימאטי ארבייט
אן (מ) , זאכדרן עט זייא , איין הערלזיכט פֿלעהן זאמ
בארהערלזיגקייט אונד גכאדי סאר גאטט , גזאבט זייא ער !
דען עט הייטט פֿאן איהט : ער איזט גבעדיג אונד בארא-
הערלזיג , זאכגאטיהיג אונד פֿאן גראטר גיטי , אונד גרענקט
זיך דעט בעזן . — אויך האזטי דיק זעלבסט פֿיר קיינן גאטט-
זאמן מעכטן (נ) .

20 ר' אליעזר זאגטי : זוזי ערטיגקייט אין זאזן קענט-
ניסין זױ ערזאכגן , וואמיט דוא דען גאטטט-
זייגכר

- (ב) אונד ברענט זייה איינד אללזונגראסן כעהי .
דיא גבעטי , וואריין וויר דיא איינהייט גאטטס אונד זייני
פארזעהונג אלזקעכנן .
- (ג) דיא מאן גערכי לאס זיין ווילל .
- (ד) זא דאס דוא אן די' בעסרונג פֿרלווייפלסט , אונד איממד
טופר איי'ס לאקטר פֿרזיקקסט .

נעמליך

ח צווייטער אכשניט

זייגער ווירלעגן קאכטס . בדענקי וועטן זאכ'י דוא פֿרֿ-
טהיידיגטט (ס) , אונד דאט דיר דיין אייטער גוויט דען
זעהן כיכט פֿארעכטהאלטן ווירד .

21 ר' טרפון פֿלעגטי לִו זאגן : קורן איזט דער
טאג (ע) , דער ארבייט (פ) פֿיל ,
דיא ארבייטער טרעגי, דער זעהן גראט , אונד דער הויז-
פֿאטער טרייבט איזט ערנטט אן *

22 ער זעלטי היכלו : און זעגט דיר כיכט אויף, דיא
גאכלי ארבייט לִו פֿאלזענדן , אבר דוא ביטט
אויך כיכט זא פֿרייז , דאט דוא דיק איהרר גאר כיכט
אונטר'ניהן דירפֿטט האטט דוא פֿילגזערנט , זא ווירד דיין
זעהן גראט זיין דיין אייטער ווירד דיר דיין פֿערדיהנטן
זעהן כיכט פֿארעכטהאלטן . אויך מערק'י דיר , דיא בלזעה-
נונג דער גרעכטן איזט ערטט אין דער לוקיכפֿטיגן וועלט .

דריטער אכשניט

[עקביא]

1 עקביא דער זעהן אהלזא'ס זאגטי : בטר אכטי דרייז
דיכגי, זא פֿעלזטט דוא כיכט אין זיכדן . ווא-
הער דוא קעמטט (ג) , וואהין דוא געהטט , אונד פֿאר
וועט

(ס) כעמליך גאטטס זאכ'י . [ע] דאס לעבן .
(פ) זאכ'י דער מענטש א זיכר פֿרעפֿאלקאממונג לִו טהון האב
(ג) דיין ענטשטעהונג .

דער

שפריכי דער פעטער

וועט דא דרייאנטט ווירטט רעכנטאפֿטגעבן איטן . דאז
ענטטעטהט פֿאן איינע פֿרטטינקנדן טראפֿפן ; דאז
געהטט נאך איינע ארטי, ווא ערדי, וויראר אונד אאטטן
זינד, אונד אַוטט' דראיינטט דעם קעניג אזור קעניגי,
דעם הייזיגן, גאזבט זייא ער ! רעכנטאפֿט געבן .

2 ר' חנינא, דער טגן (ק) דער פריטטר, זאגטי :
בעטי פֿיר דאט וואהז דער זאנדטאבריש
קייט * דען אהני עהרפורכט פֿאר דיזר . ווירדי איין מענט
דען אנדרן זעבנדיג פֿרטזינגן (ר) .

3 ר' הנינא דער זאהן תרדיןס זאגטי : ווען לזוייא
איטאיינאנדר זיזן, אונד זיך ניכט פֿאן
דען זעהרן דעם געזלט אונטרהאזטן, איזט עט איין זין
דער טפעטטר, פֿאן דענן עט הייטט : הייז דעם ! דער
ניכט זילט, ווא טפעטטר זיזן. אבר ווען לזוייא זיזן אונד
זיך פֿאן דען זעהרן דעם געזלט אונטרהאזטן, דיין איזט
דער אבגאזאן דער גאטטהייט געגנזווערטיג . זא הייטט
עט אין דער הייזיגן טריפֿט : דיא גאטטס פֿירכטיגן אונטער
רעדן זיך יעדער איט זיינע כעכטטן, אונד דער עוויגי
פֿרייאטט, אונד טרייבט עט איין אין דאט בוך דעם
גדעכטיסט, וועלכט דען גאטטס פֿירכטיגן אונד דעניע
כיגן דיא זיינט כאאנט גרענקן בטטיאמט אייט. היר איזט
דיא רעדי פֿאן לזוייאן . וואהער ערווייזי איך אבר, דאט
אויך דעאינטיגן, דער אזיין זילט, אונד זיך איט ער
זערכוכג דעם געזלט בטעפֿטיגט, עוויגר זאהן בטידן זייא ?
אויט

(ק) דער לזוייטי חים פריסטער ראנני, דער נאך דעם אפשטערב
דעם האהן כריסטום גמייניגליך דעסן סטעללי ערהינט .
(ר) ווערי אפשטענדיג טוונולט אונד לונדוהי .

זיין

אויס פֿאָגנרן אויסטפרוּכֿי: זינט ער אַזײַן אונד רוהיג.
זײַן זאַמז אײַנט גוואַרפֿן (ט)

4 ר' שמעון זאגטי: ווען דריי זונאמאן עסן, אונד
אונטרהאטן זיך ניכט דאביי פֿאק ווארט
דעס געזעט, איזט עט אַלס ווען זיז פֿאן טאדטן-אפּער
(ח) גגעטן העטטן. פֿאן איהנן הייטט עט: דען אַזײַ
זיהר טיטי זינד פֿאָל דעט אנטפֿייאכט-ווירדיגן אונד
פֿאַטט, זיז זינד אהני גאטט (ה). אבר ווען דריי אן
אייכט טיטי עסן, אונד זיך איז דעם געזעלי בטעפּטיגן,
איזט עט אַלס ווען זיז פֿאק טיטי דעט עוויגן עהטן.
פֿאן איהנן הייטט עט: אונד ער טפּראך לֹו איר, דיחט
איזט אײַן טיט פֿאַר גאטט.

5 ר' חנינא דער זאהן חכינאיט זאגטי: ווער בייז
נאכט ערוואכט איזט, אדר איזט אַזײַן
אויך רייזן, אונד דענקט אן ניכטט אַלס אײַטון דינגן,
איזט זעלבסט טולד אן-אײַכן אונטרגאנג.

6 ר' חנינא דער זאהן הקנה'ט זאגטי: ווער דיז זאסט
דער געזעלי איברינאט (ב), ווירד פֿאן
דער זאסט דער אבריגקייט (ג) אונד דער וועלט-גטעפֿטי
בפֿרייאט. ווער אבר יעני זאסט אבוורפֿט, אַזט דעטטא
טווער

-
- (ט) זײַן אנטהײל איזט איהם גוײם
(ח) הײדנישי גאכט-מעהלר.
(ה) אײַנגטליך אהני ארט (אקום). זיהי אכשניט (2)
אטכה (15), אנטערקונג (ח).
(ב) ווער זיך גאנץ דער גלעהרזאמקייט ווידמט
(ג) אכ-גאנן.

שפריכי דער פעטער

טווערר דיא זאסט דער אבריקייט אונד דער וועלט
געפעטי טראגן

7 ר' הלפתא דער זאהן דעס דוסא, איין און אויט
כפר חכמים, זאגטי: ווען לעהן מעכנר
זיך איט דען ווארטן דעס געזעט בטעפעטיגן, איינט אייחן
דיא גאטטהייט געגנווערטיג. דען עס הייסט: דיא גאטט
הייט טטעהט דא אין געטטליכר גאיינדי (ד) אויך גיזט
דאס פון פייכען. דען עס הייסט: ער האט זייכן בוכד
(ה) אויך ערדן פעסט גגריכדעט. אויך פאן דרייאן הייסט
עס: אייטען אונטר געטטליכען ריכערן (ו) ריכטעט גאטט
אונד פאן לזוייאן הייסט עס: דיא גאטט פירכטיגן
אונטרערדן זיך, יעדער איט זיינעם כעכסטן, אונד דער
עוויגי פרייאטט יא זעלבסט פאן איינעם הייסט עס:
אין אלזן ארטן ווא איין כאמי געכנט ווירט, ווילז איך לז
דיר קאמאן, אונד דיר זעגגן.

8 ר' אלעזר איין און אויט ברהוהא זאגטי: גיב
איהם (ז) פאן דעם דייכגן, דען דוא
אונד דאס דייכגי גהערט איהם. זא זאגטי אויך דוד (ח):
פאן דיר קאמט אלזס הער, אונד פאן דייכר האנד האבן וויר
דירט געבען.

9 ר' יעקב זעהרטי: ווער אויך רייין, אונד עבן
אויס לערנן דעס געזעט בגריפען אייט,
זבר

(ד) יעדי גמיינדי בטעעהט ווענינסטנס אויס לעהן פערזאהקן
(ה) איין בוכד בטעעהט ווענינסטנס אויס פינפי
(ו) יעדעם גריכט בטעעהט ווענינסטנס אויס דרייאן
(ז) דעם עוויגן
(ח) אלס ער זינעם זאהן טזאה דיא מאטריאליען לזם צויה
דעם

דריטער אבשניט

אבר אויפהערט אונד זאגט, וויא טען איינט דער בויק!
וויא טען דיאט בייאגאקרטוי פֿעלד! איינט זעלבסט טולד
אן דען זוכטראכג זייכר זעלוי.

10 ר' דוסתאי איין זאהן פֿאן ר' יכאי זאגטי אימ כאאן
פֿאן ר' מאיר: ווען ימאאנד וואסט פֿאן
דער אטנה פֿרגיטט (ט), דעם ווירד דיא טולד זייכט
פֿרדערבנט לוגרעכנט דען עט הייסט: זא היטי דיק דען,
אונד כימ דייכי זעלוי וואהל אין אכט דאט דוא דיא
דינגי ניכט פֿרגעסטט, דיא דייכי אויגן גזעהן האבן.
דאט מאן אבר כיכט גלויבי, דאט דיאט אויך אולטרען גילט,
ווען זיהק דיא אטנה לו טווער איינט, ווארד דינט
אוינטפרוך נאך אכגהעכט! אונד דאט זיא דיר דין
זעבלאכג כיכט אויט דעם הערלן קאאון * אזא איינט
ער כיכט עהער טטראן פֿעלזיג, אזט ביס ער זיא איינט
פֿארזאן אויט זייכט זייכטי וועגטאפן ווילז *

11 ר' הנינא דער זאהן דעט דוסא זאגטי, וועטן
פֿורכט פֿאר דער זיכדי זייכר ווייזיהייט
פֿארהערגעהט, דעטן ווייזיהייט בטטעהט; אבר וועטן
ווייזיהייט דער פֿורכט פֿאר דער זיכדי פֿארהערגעהט,
דעטן ווייזיהייט האט קייכן בטטאנד (י).

ער

דעם טעמפלס איזר נאכ.
(ט) אטנה, ליזט דיא מינדלייכי איזרליוורונג דער זערימאכילאל
זעטלי.
(י) פורכט פֿאר דער זיכדי הייסט באזאכטונג דער פֿרבאטי.
דער זין אייזט דויר: עס אייזט דעם מעכטן לוטרענליכר,
פֿערטיגקייט לו האבן זייכן בנירדן לו ווידרסטעהן, אונד
הרנאך פינדן, דאס עס אויך דיא פֿרופט זילליגט,
אלס אומגעקעהרט *

האכלונגן 1 [3] 2

שפריכי דער פעטער

16
גט
פֿר
17
זון
אין
אין
אין
אין
8

12 ער זעלטי היכלו : וועטן הכלונגן מעהר זינד אלס זייכי ווייזהייטס־רעגלן , דעטן ווייזהייט בטטעהט ; וועטן ווייזהייטס־רעגלן אבר מעהר זינד , אלס זייכי האכלונגן , דעטן ווייזהייט האט קיינן בטטאנד (כ) *

13 פערנר זאגטי ער : ווער בייא מעכטן בלייבט אייט אייט בייא גאטט בלייבט ; ווער אבר בייא מעכטן בייט וועהלגזיטטן אייט , אייט גוויט אויך גאטט ביכט גפעלויג .

14 ר' דוסא דער זאהן דעס הרכיכט זאגטי : דער אארגן־טלאן , דער וויין אין דער אייטאגט = טטונדי , דאס טענדלן איט קיכר , אונד דאס פרווילן אין דען פרוואונכטס־הייזן דער אונכויסכרן , ברינגן דען מעכטן אויט דער וועלט .

15 ר' אלעזר דער אודעאיטע זאגטי : ווער דאס גהייליגטי ענטהייליגט (ל) , ווער פייאר = טאגי פֿרזכטט , ווער זיינן נעכטטן עפֿכטליך בטעהאט , ווער דען בונד אונזרט ערלפֿארט אברהם לרטטעהרט (מ) , ווער דאס גזען פארטריפטט־ווידריג ערקלעהרט , דאס קיינן אנטהיילן אן דער לזקיכפֿטיגן וועלט (נ) , ווען ער אויך דעט גזעלט קונדיג אייט , אונד גוטי ווערקי אויטגאיבז האט .

זאגטי

- (כ) האכלונגן הייסן היר , אויסאייבונג דער גבאטי .
(זיהי דיא פֿארהערנעהנדי אנטעקונג .)
- (ג) דיא רעדי אייט פֿאס אפער .
- (ו) אונכשכייטטן בלייבט .
- (ז) ווען ער נעמליך קייני צוסי טהוט , אונד זייני פעהלר ביכט זייניאט , אייט דייס אבר גטעהן , זאגן דיא וויין , ווערדן איהם זייני

יא

דריטער אבישניט

16 ר' ישמעאל זאגטי : דעם גראסן אאכני קאאחי
 איט דיהנסט=פֿערטיגקייט לופאר ;
 געגן דען יינגלינג זיח גפעלליג ; אונד געגן יעדראחן
 פֿריינדליך .

17 ר' עקיבא זעהרטי : זאפֿן אונד זיכטיזיכניגט
 בטראגן גונטהען דען מעכטן לור אונט
 לזכט . ער פֿלעגטי אויך לו זאגן אטורת (ס) איז
 איין לזין אונד דאס געזען=בוך (ע) ; דאס לעהנטן איז
 איין לזין אונד דען רייכטהוס (פ) ; גליבדי זינד
 איין לזין אונד דיא ענטהאלטזאאקייט (ג) , איין לזין
 אונד דיא ווייזיהייט אבר איזט טווייגן .

18 ער זאגטי פֿערנר ; דער מעכט איזט דעם טווייגן
 גוויט זיב , דען ער ערטונף איהן אין זייכט
 עבן=בילדי * כאך אייני גרעטרי זיבי אבר איזט עט , דאס
 גאטט עט , איהם קונד גטהאן דאס ער איהן אין זייכט
 עבן=בילדי ערטאפֿן . דען זא הייטט עט אין דעם עבן=
 בילדי גאטטט ערטונף ער איהן . יטראל זינד דעם טווייגן
 זיב

זייני פֿרנעהונגן פֿרליהן * איברהויפט , הייכט עס , ניכטס
 קייני זיכדי , פיר וועלכי מאלן דורך וואהרי צוסי ניכט פֿרליהונג
 ערהאלטן קאן .

(ס) דאס לעהלן אונד צווערקן דער צוכטאבן אונד ווערטער און
 דער הייליגן שריפט .

(ע) דאס עס ניכט פֿרפעלטט ווערדן קאן .

(פ) דיא ווילדטהעטיגקייט תאכט ניכט ערמז , זאמדרן פֿילמעהר
 רייכר .

(ג) גליבדי , זיך גוויסי דיכני לו ענטזאגן , פֿיקרן לור ענטהאלט
 זאמקייט .

דאס

2 2

שפריכי דער פעטר

זיב, דען דער עוויגי כענט זיא זייכי קינדר . דיא זיבי
 אינט דעסטא גרעטר , דא ער'ט איהנן קונד גטאהן ,
 דאס ער זיא זא כענט * דען זא הייטט עט : קינדר זייד
 איהר דעם עוויגן , איירן גאטט ! יטראל זינד דעם עוויגן
 זיב, דען ער גאב איהנן איין קליינאר (ק) . דיני זיבי
 אינט אונס זא גרעטר , דא ער איהנן קונד גטאהן , דאס
 זיא דאס קליינאר ערהאלטן האבן דען עט הייטט : איך
 חאבי אייך אייכי גוטי זעהרי גגעבן , פֿרזאטט איין גוטן
 כיכט .

19 אללם [וואס גטיהט] אינט [דעם עוויגן]
 פֿארהער בקאנט; דענכאך בוייבט [דעם
 מענטשן] פֿריימי וואהל . דיא וועלט ווידר
 כאך גיטי גריכטט , אלזט אבר קעאט אויף
 ערזאנגטי פֿערטיגקייטן און .

20 ער זאגטי אויך : אלזט אינט אויף בירגטאפט גגעבן
 (ר) ; אונד איין כען דעם גאנלן מענטשן=
 גטועכט גלעגט (ס) * דער זאדן אינט אפֿן (ת) ; דער
 דער דעט זאדכט בארגט (א) ; דאס בוך אבר אינט געטפֿכט ,
 אונד דיא האנד טרייבט (ב) . ווער זעהנן ווילן , קאמאי
 אונד

-
- (ק) דאס גזען=בוך *
 (ר) דער מענטש מוס פֿאן אללס רעכנשאפט אכלענן ; ניכטס
 בלייבט אונגעמאהנדט .
 (ס) קראכקייט -אונד טאד .
 (ת) דיני וועלט .
 (א) סטראפי אונד בלאהטונג פֿאלגן כיכט אונקוויטטלנזאר אויף אויס=
 איצונג אונד איברטרעטונג דעם גזענס .
 (ב) כיכטס ווידר פֿרנעקן , וואן ערייבט גלייבזאס זעלכטט זייני
 שולד איין .

דעם

אונד ענטזעהני ; דאך דיא טולדפארדרר (ג) געהן
 בטטענדיג אואהער , אונד פארדרן דיא טולד איין ,
 באד איט וויסן , באד אונפֿרזעהנס . לֹו אלוס האבן
 זיא גוטן גרונד , אונד דאס גריכט איט איין גרעכטס
 גריכט . אזוי אבר זינד לֹור אהאלזייט בטטיאטס (ד) *

21 ר' אלעזר דער זאהן דעס ענריה זאגטי : אהני
 גועל קעכנן דיא וועלט=גטעפטי ניכט
 בטטעהן ; אהני וועלט=גטעפטי קיין גועלן . אהני ווייז
 הייט גיבטס קייני פֿורכט (ה) ; אהני פֿורכט קייני ווייז
 הייט . אהני טארפֿזין גיבט עס קייני וויסנטאפט ; אהני
 וויסנטאפט קיינן טארפֿזין . אהני כאהרוג הילפט דיא
 גועלן=קעכטניס ניכטס ; אונד אהני גועלן=קעכטניס איט
 דיא כאהרוג קיין גוט .

22 ער פֿלועגטי אויך לֹו זאגן דעריעכניג דעסן ווייז
 הייט גרעטר איט אלס זייני האנדלונגן (ו) ,
 גלייכט איינכ בויאי איט פֿילן לֹוויגן אונד וועניג וואורלֹון ;
 קעאט איין ווינד , זא רייטט ער איהן אויס , אונד
 טטירלט איהן לֹו באדן * פֿאן איהס הייטט עס : ער ווירד
 זיין וויא איין איינזאמאר בויס אין דער וויסטי גניטט
 ניכט דעס גוטן ווען עס קעאט , בלייבט אין דער דיררי
 אין וויסטס , אונפֿרזעבארן אונד אונבזואהעטן לאכדי .
 אבר וועסן האנדלונגן גרעטר זינד אלס זייני ווייגהייט ,
 גלייכט איינכ בויאי פֿאן וועניג לֹוויגן אונד פֿילן וואורלֹון .
 ווען

- (ג) דער טולד אונד דיא אונגליקספעללי
 (ד) לור פֿוויגן גליקזעליגקייט . (ה) פֿאר זינדי .
 (ו) דאס הייסט : ווער לֹוואר פֿרניפֿטיגי ערקענטניס פֿאס גוטן אונד
 צעזן האט , אבר ניכט דאנאך לעבט .

שפריכי רער פעטער

ווען אויך אזוי וויכדי דער וועלט קעגן, אונד אויף איהן
 זאסט טטיראטן, פֿריקטן זיא איהן כיכט אויס זייכט
 ארט פֿאן דינס הייטט עט: ער איזט וויא זיין אמ
 אק וואסטר גפֿולאכטער בויס, דער ווייט הין אין פֿייכטן
 בארן וואורזוט. ער פֿירכטט כיכט זענן היטלי וויסט,
 זיין בלאט בלייבט אימאר גרין, ער פֿירכטט כיכט דיא
 דיררי לייט, אונד הערט כיכט אויף פֿריכטי לז טראגן.

23 ד' אליעזר דער זאהן דעט חטאא זאגטי: דיא
 זעהרי פֿאן דען פֿאגל=כעסטערן, אונד
 דיא טיהרן איינר אבגזאכדרטן (ז) דיאס זינד הויסט=
 טטיקיי דער איברויפֿרוג דעט לעראכיאול=געזלט; ברעכ=
 כונג דעט פֿלאכעטן=אואלזויפט אונד בוכטטאבן=דייטוכגט
 קוכטט הינגעגן, זינד גלייכזאם דער כאכטיט בייא דעט
 ווייזהייטט=אזאהל.

פֿירטר אבשניט

(בן זומא)

ז דער זאהן פֿאן זומא (ח) זאגטי: זער איזט איין
 ווייזר

(ז) דיא פֿרויאכליאמר לור לייט דער רייכיגונג ווארן אבגזאכדרט

אונד היסן אויך אז גזאכדרטי.

(ח) ער זאזאהל, אלס דער פֿאלגנדי זאהן דעס ענאי היסן זענען.

ווייל זיא אבר יונג גשטארבן, אונד דען טיטול רבי כיכט ערלענגט

האבן, כענטי מאן זיא נאך טיהדר פעטער כאונן.

פֿראכטי

פירטר אכשניט

יג

ווייזר ? דער פֿאן יעדראמאן לערנט . זא הייטט עט אויך :
 דורך אזוי אייני זעהרר , בין איך ווייז
 ווארדן . ווער איינט טטארק ? דער זייכן בגירדן בלזוינגט .
 זא הייטט עט אויך : דער זאכגאייטהיגי איינט בעטר אױט
 דער העלד , אונד דעריעניגי דער זייני נייגוכגן בהערטט
 בעטר , אױט דער טטעדטעבזוינגר . ווער איינט רייך ?
 דער אייט דעם איהם בטידכן טהייל לזופרידן איינט . זא
 הייטט עט אויך . כעהרטט דוא דיק פֿאן דייכר העכדי
 ארבייט , וואהל דיר ! דוא האסט עט גוט ! וואהל דיר :
 אין דיני וועלט . דוא האסט עט גוט : אין דער קינפֿטיגן
 וועלט . ווער איינט געהרט ? דער זייני כעבנאעכטן
 עהרט . זא זאגט אויך גאטט איך ווערדי דיא עהרן דיא
 איך פֿרעהרן ; דיא איך אבר כיכט אכטן , ווערדן פֿר=
 טאעהט ווערדן .

2 דער זאהן פֿאן עזאי זאגטי : לזיפֿי כאך דער אויס=
 איבונג אייכט גריכגן גבאטהט , אונד עכט=
 לזיפֿי יעדרי איברטרעטונג . דען דיא אויסאיבונג אייכט
 גזעלט , ליהט אעהררי כאך זיך , זא וויא דיא איבר=
 טרעטונג אייכט פֿרבאטט , אעהררי זיכדן כאך זיך ליהט .
 אויך דאט איינט זאהן יעדט אויסגאייבטן גזעלט דיא גזעגט=
 הייט אעהררי לז ערפֿילזן ; אויך דאט איינט טאן טטראפֿי
 דער איברטרעטונג , דאט זיא לז כייאן זיכדן פֿראכזאסט .

3 ער פֿלעגטי אויך לז זאגן : האזטי קייכן מעכטן פֿיר
 לז גריכג (ט) , אונד האזטי כיכטט מעגליכט פֿיר
 אוכאעגזיך (י) . דען עט איינט קיין מעכט דער כיכט
 זייני טטוכדי האט (כ) , אונד קיין דיכג דאט כיכט זייכן
 ארט

(ט) פֿראכטי קיינס מעכטן האס . (י) זייא כיכט זארגלאס .
 (כ) זיא עס ליהט גליקן קאן דיר לז סאלן .

ווא

שפריכי דער פעטער

חרט האט (ל) .

4 ר' לויטס זיין זאן אויס יבכה זאגטי : זיין זעהר דעמיטהיג : בדענקי ערדן=זאהן ! אס ענדי זיירטט דוא וזירארן לז טהייל .

5 ר' יוחנן דער זאהן דעס ברוקה זעהרטי : זוער דען כאזן גאטטט , זוען אויך אינט גהייט ענטהייליגט . פאן דעם וזירד עס עפנטליך גפארדרט זוערדן . בייז דער ענטהייליגונג דעס געטטליכן כאאנט אזו דיא טטראפי [דיא ענטהייליגונג זיין פארזעלליך אדר אזוכזיטער גטעהן] עפנטליך זיין .

6 ר' ישמעאל , דעטן זאהן , זאגטי : דעריענדיג , דער אין דער אביזכט זערכט , אס זיירט לז זעהרן , דעם וזירד עס גליקן לז זעהרן . זוער אבר זערכט , אין דער אביזכט זיכי האנדלונגן כאך זיין זעהרן איינלזוריכטן , דעם גלינגט אזלט . ער וזירד זערכן , זעהרן , הזולטן אזנד אויסזיבן קעכנן .

7 ר' צדוק זאגטי : אזכי אויס זיין קענטכיסן קייני קראכי דא מיט לז פראגן , אויך קייני גראב=טויפל דאמיט לז גראבן (מ) . זא האטטי אויך טאהן הז

(ל) ווא דאס , וואס זאן אס זועניגסטן ערווארטט , גטעהן קאן .
(ז) דאס הייט : טרייבי דיא וויסנשאפטן ניכט אלס האנד זוערק , אס דיך דאפאן לז ערנעהרן . דיא וואהרן פראמזן אונד וויזין מעכנר דער אלטן לייטן האבן פרייאווילליג דיא חרענט ערועהלט . זיא האבן זיך זועדד פיר אונטעריכט אין וויסנשאפטן כאך אורטהיילס=גביהרן צנאהלן לחסן , זאנדערן אללס אזנענטגעלטליך גטהאן . זא ערנעהרטי זיך הלל , דער פילד פאן שמועה אונד אבטלין , איין צריהוטר לעהרר אונד

זיין
ער

אזוכ
זיין
זענ
ער
פער
פער
דאכ
דע
אזוכ
זאג
זענ
זענ
זיין
הע
ארז
זיין
זענ
דע
דיא
זא
ער
אזוכ
פרי
דע
אלל
זיך
ער
דע

פירטר אכשניט

דף

הלא גזאגט : ווער דיא קראני אלס איין ווערקלייג ברויכט ,
ברגעהט . דארויס פאגט : ווער אויס דער ערארנונג
דעט

אונד טונגדהאפטער מאן , פאס האלץ הויאן . זייני לייט גנאסן ווירדן
 גוויס זיין אונטעריכט טיאר בלאהלט האבן , ווען ער עס העטטי אכט
 בעהמן וואללן . איין גוויסער קראנא וואר ריכטר אים גלאזטן לאכדי , אונד
 ערנעהרטי זיך מיט וואסקער=שעפפן . ווען פארטייאן פאר קיהס קאמן ,
 פפלעגטי ער לואאגן : שאפט מיר ערשט יעמאנד , דער אן מיינר שטעללי
 דאס וואסקער שעפפט , דען וויל איך איירן פטרייט גזעלליך ענטטיידן .
 דער ראכזי יוקף טרונ שווערי הויסן האלץ פאן איינס ארט נוס אכרדן ,
 אונד ערנעהרטי זיך דאפאן . איך האזי אייני גליקליכי ארבייט ערוועהלט ,
 זאגטי ער , זיא ערנעהרט אונד ערווערמט מיך לוגלייך * אללי דיזי גראסי
 מענכר פאלדן אין דער צשעפטיגונג מיט דען וויסקנשאפטן איהרי גליק
 זעעליגקייט , אונד ווארן בייא איהרר גניגזאמקייט לופטריין אונד גליקליך .
 וויר פינדן כיכט , דאס זיא איהרי לייט=גנאסן גטאלט , איהנ הארט=
 הערליכקייט אדר מאנגל אן פערעממיגקייט פארגזארפן העטן , דאס זיא זיא
 ארבייטן לאסן , אונד כיכט מיט געלד אונטערשטיצט האבן אכר אין דען
 כייערן לייטן האבן לייט , דיא ווייטר כיכטס טהון , אלס מיט ערלערנונג דעס
 גזעלס צשעפטיגן , פיר גוט צפוכדן , זיך צואלדן נא לאסן , אונד דיא קאסטן
 דער צואלדונג , אלס ווערי עס פארשריפט דעס גזעלס , טהיילס אויף
 דיא גמיינדן , טהיילס אויף איינללני פערזאהנן גווארפן . דיאס איזט
 זא טהעריכט אלס ווידר=גזעלליך . ווער דאס טהוט , ווער זיך
 ערלויבט פיר דען אונטעריכט אין דען גזעלן געלד נא בעהמן ,
 אונד אלזא דיא געטטליכי לעהרי אלס אין האנדווערק צהאנדלט , דער
 פראכטט גאטטס ווארט . וועדר אין דער הייליגן שריפט , נאך אין
 דען ביכרן אונזער לעהרר איזט עס ערלויבט , גשוויגי גלעהרט ווארדן .
 אלנוואן איזט נור פיר קראנקי אונד אונפערמענדי צשטיימנט , דיא
 זיך כיכט אנדרשט אלס דורך דיא מילדטהעטיגקייט איהרר כעצן=מענטשן
 ערהאלטן קעננאן] ראבאט אין זיינס קאמנטאר איבר דיא שפריכי
 דער פעטער [

שפריכי דער פעטער

דעס גזעלט כוזן זיהן ווילן , דער פֿרױהרס פֿאן זיינע
וואהרן לעבן (כ) *

8 ר' יוסי זאגטי : ווער דאס גזען עהרט (ס) ,
דעטן פֿערזאן איזט בייז דען מענטן געהרט ;
ווער עס אבר ענטהייליגט , דעטן פֿערזאן איזט בייז
דען מענטן ענטעהרט *

9 זיין זאהרן ר' יסאעאל זאגטי : ווער זיך פֿאס ריכטר-זאט
ענט-ערכט , ענטפֿערנט זיך פֿאס האט (ע) ,
פֿאס רויב (פ) , אונד פֿאן סרגעבליכן טווירן (ז) ;
דעריעניגי אבר , דער איזט טטאלזק אוט לזס ריכטר-זיך
אויסווירפט , איזט איין טהאר , איין בעזויכט , אונד
איין אויפגבאזאכר מענט .

10 ער פֿלעגטי אויך לז זאגן : זייא כירגנדט אזויין
ריכטר-דען עט גיבט כור איינן אזויין-ריכטר (ק) *
זאגי אויך כיכט (ר) : כעהאט אייני אייכונג זון . דען
דאט

- (כ) וואהרס לעבן , היינט לעבן דער קינפטיגן וועלט .
- (ס) דאס גזען עהרן , היינט דיא גזעלי גערן אונד מיט
לוסט אויס איין , אויך אכטונג פיר לעהרר אונד איהרי
שריפטן האבן . עס ענטהייליגן היינט , דאס ענטגענגגעזענטי
פאן דזס טהון .
- (ע) דער ריכטר איזט גמיינליך דעס האסי דעסיעניגן אויס-
גזעלט , דעס ער איין אונגיכסטיגס אורטהייל גספראכן .
(פ) ווען ער אונגליקליך איזט אונד פאלט אורטהיילט , אונד
דאדורך דען גועכטן אוס דאס זייניגי ברינגט .
- (ז) ווען ער יעמאלדן אירדיג-ווייזי איינן שווארד לז ערקענטט .
- (ח) גאטט . (ר) לז דיין מיטריכטרן *

צ"א

פירטר אכשניט

טו

דאס טטיאמן שטעהט ביים איהן , ניכט ביים דיר .

11 ר' יונתן זאגטי : ווער דיא געזלי ערפילזט אין אראוט , ווירד זיא דראייכסט אויך אין רייכטהוק ערפילזן * ווער אבר אויס רייכטהוק דיא אויס* אייבונג דער געזלי אונטרעסט , ווירד זיא דראייכסט אויס אראוט אונטראסטן איטן *

12 ר' מאיר זאגטי : האבי זיבר וועניג גווערבי נור אונטרריכטי דיק אים געזל ; זייא אויך געגן יעדראמן דעמיטהיג * ווען דוא נור אייכאאל פאם ערלערן דעט געזלט דיק אבהאלטן זאסן : זא ווערדן דער אבהאלטונגן אימאר מעהר אונד מעהר ווערדן . ווען דוא דיר אבר איהי אום דאטגעלבי גיבט , האט ער [גאטט] גראסן זאהן דיר בטטיאמט .

13 ר' אליעזר דער זאהן יעקב'ס זאגטי : ווער איין געזל ערפילזט , ערווערט זיך גלייכ* זאם איינן פירטערעכר ; ווער אבר איין געזל איברטריט , איינן אנקלעגער . בוטי אונד גוטי ווערקי זינד וויא איין טילד ווירד דיא טטראן גריכטי .

14 ר' יוחנן דער סנדור זאגטי : יעדי פראמאונג דיא אים כאמן דעט הימאלט גטיהט , ווירד בטטעהן ; דיא אבר ניכט אויס רייכן אביזלטן גטיהט , ווירד ניכט בטטעהן *

15 ר' אלעזר דער זאהן טאווע'ס זאגטי : דיא עהרי דייכט טילרט , זאט דיר זא וועהרט זיין אלס דייכי אייגני , דיא עהרי דייכט געזאטפערט , גרעכלי אן דיא אכטונג , דיא דוא פיר דייכן זעהרר האסט ; אונד דיא אכטונג פיר דייכן זעהרר אן דיא עהרפורכט דעט הימאלט .

16 ר' יהודא זאגטי : זייא פארניכטיג אים אונטרריכט .

דען

ב 2

שפדיכי דער פעטער

דען איין פֿרעזעהן איט אונטעריכט , ווירד פֿארזעלזיכט
פֿרגעהן (ט) .

17 ר' שמעון זאגטי : עס גיבט דרייא קראכן (ת) .
דיא קראכי דעט גזעלט , דיא קראכי
דעט פריטטרהואט , אונד דיא קראכי דעט רייכט . אבר
דיא קראכי דעט גוטן רופט , איברטריכט זיא אזוי (א) .

18 ר' נהוראי זאגטי : וואנדרי אימאר נאך מייכט ארט
ווא גזעהרזאקייט אינט , אונד זאגי
ניכט זיא ווירד דיר נאכקאמאן , אדר דייכי קאלזעגן
ווערדן זיא דיר ערהאלטן , אונד פֿראמט דך אויך הירין ניכט
אויף דייכן מייגן טארפֿיין .

19 ר' ינאי זאגטי : אונד פֿרטאנד רייכט ניכט לז
דיא גזיקעטלזיקייט דער גאטטזאגן , נאך
דאס עלענד דער רעכטטאכען לז ערקלעהרן .

20 ר' מתתיה דער זאהן דעט חרט זאגטי : קאמאי יעדער
מעכניגליך איט דעם גרוטי דעט פֿרידנט
לזפֿאר * זיא אויך זיבר דער טוואכן דער לעוון , אלס
דאס

ביא דעס טילר * (ט)

דיא אן ישראל לור לירדי געזען ווארדן זינד . (ת)
מיט דעם גזען צוכי ערהילט דיא נאליאן דיזי דרייא (ח)
קראכן . אייני נקאס אהרן אונד זייני זעהני ; אייני דער
קעניג דוד אונד זייני נאכקאממן ; דיא קראכי דעם גזעלס ,
אדר דיא קענטנים דער גזעלי , קאן יעדער ערווערבן . אבר
דיא קראכי דעם גוטן רופס , דאס הייסט , דיא פראקטיטי
אויסאיבונד דער טונגד מיט טעארעטישר קענטנים דערזעלסן
זיארט דען מענטשן מעהר , אלס יעני דרייא .

זיא

דאס הויסט דער פֿיכסי (7) .

21 ר' יעקב פֿלעגט זי זאגן : דיזי וועלט איזט וויז
 איין פֿארהויז זי דער קיכפֿטיגן וועלט און
 זיז זעהן . טיקקי דיק אים פֿארהויז דאזי און , דאס דוא
 אין דען פֿאזאסט איט ווירדי איינגעהן קאכסט .

22 ער פֿלעגט אויך זי זאגן (ג) : אייני טטוכדי
 אויך דער וועלט אין בוסי אונד אויטאיבוכג
 גאטטזעעליגער ווערקי זוגבראכט , איזט בעטר אלס דאס
 זעבן אין איינר קיכפֿטיגן וועלט ; אונד אייני טטוכדי גויק
 זעעליגקייט אין יעכט זעבן , איזט בעטר אלס אלזט אירדיטי
 פֿר גיגן אויך דער וועלט .

23 ר' שמעון דער זאהן אלעזר'ס זאגטי : זוזי דייכן
 כעכסטן כיכט זיז בוענכפֿטיגן , אין דער
 טטוכדי זייכט זארכט ; זוזי כיכט איהן זיז טרעסטן ,
 זור זייט דא זיין טאדטר כאך פֿאר איהם זיגט ; זאס דיר
 קייכן אייד פֿאן איהם זען , עבן דא ער זעזבטט אייכן
 אבזעגט ; אונד דרעכגי דיק כיכט זיז איהם זיז דער
 טטוכדי דא ער גרעאיטהיגט איזט (7) .

24 שמואל הקטן זאגטי (ה) : פֿרייאי דיק כיכט ווען

- (ג) זיא ליבר דער גרינגסטי אונטר רעכטשאפן לייטן , אלס
 דער פֿארכעהמסטי אונטר סלויאי בטריונר .
- (ג) כאך דער לעהרי אייניגער וועלטווייזן : דאס דיזי וועלט זור
 ערלאנגונג דער פֿאללקאממהייט , יעני אבר זוס גנוסי
 בשטיממט זיא .
- (ד) איברהופט : זעזי דין פֿרהאלטן מיט דעם זייניגן אין קייכן
 אויפפאלנדן ווידרשפרוך .
- (ה) פֿפלעגטי דיזן שפרוך אפט אים וונדי זיז פֿיהרן , דער אין
 משלי

שפריכי דער פעטער

4
דאס
5
סא
דיא
6
וויא
דיא
7
ע
דאס
פלי
הא
כע
דע
ווע
אין
גא
דאס

פראגן, העטטי עס דען כיכט דורך איינן איינציגן אויס-
ספרוך גטעהן קענכן? דיא אכטווארט איזט דיני: אום
דיא גאטזאן לור רעכטאפט לז ליהן, דיא דורך איהרי
אוכטהאטן אייכי וועלט פראוכטאלוקאאכן, דיא דורך לעהן
אויסטפריכי ענטטאכדן; אוכד אום דיא רעכטאפטן
לז בלאהן, דיא דורך איהרי גוטי האנדלונגן אייכי וועלט
ערהאלטן, דיא דורך לעהן אויטפריכי ערטאפטן
ווארדן (ט).

2 צעהן גטועכטט=פאלגן ווארן פאן אדס ביט כח.
לערכי דארויס, וויא גראט דעס עוויגן זאכט
אזוט זייא. ערטט כאך לעהן אויפאייכאכד פאלגנדי
גטועכטער, דיא אזוי דען עוויגן ערלירנט, בראכטי ער
דיא זיכד=פלוט איבר זיא.

3 צעהן גטועכטט=פאלגן ווארן פאן כח ביט אברהם.
לערכי דארויס, וויא גראט דעס עוויגן זאכט
אזוט זייא, דען אזוי דיני גטועכטט=פאלגן ערלירנט דען
עוויגן, ביט אברהם קאט, אוכד דען זעהן אזור איבר
זיך כאהט.

לעהן

(ט) אין דער טעפטונגס=גשיכטי פינדן וויר כעמליך ניין מאהל
דאס ווארט: גאטט ספראך, עס ווערדי אדר עס ענט-
טעטי; דער לעהנטי אויסספרוך איזט אין דען ווארטן:
אויס אכטאכני שוף גאטט היממל אוכד ערדי ענטהאלטן.
פון העטטי דיא גאכני טעפטונגס=גשיכטי אין אייכס זאטני
ערנעהלט ווערדן קענכן, אלס כעמליך: גאטט ספראך,
עס ווערדי היממל אוכד ערדי, עס ווערד ליכט, עס ווערדי
אייכי אויסדעהנונג, אוכד זא ווייטר: אכד יעדס טוק
טעפטונג ווירד בזאכדדקס מיט דען ווארטן: גאטט ספראך,
אכנפאנגן

פינפטער אכשניט יח

4 צעהן פֿרױכונגן ערגינגן איבער אונזרן ערלפֿאטער אברהם, אונד אין און בטטאנד ער * לערני דארויס, ווי גראס זייני זיבי אונד זיין לזטרויאן גוזען *

5 צעהן וואונדער זינד אונזרן עלטרן אין אלריס גטעהן, אונד לעהן וואונדער אויף דעם מעערי לעהן סאגן בראכטי דער הייליגי, גלאבט זייער! אויף דיא דיא אלריס אין אלריס, אונד לעהן סאגן אויף דעם מעערי.

6 מיט לעהן פֿרױכונגן פֿרױכטן אונזרי פֿארעלטערן דען עוויגן, גלאבט זייער! אין דער וויסטי * זא וויא עט הייסט (י) : דיא איך טאהן לעהן אהלו אויף דיא פראבי גטטעלזט האבן, אונד איר ניכט גהארען וואון *

7 צעהן וואונדער זינד אונזרן עלטרן אין דעם הייליגן טעמפל גטעהן * קייני פֿרויא בראכטי אייני פֿעהלגבורט דורך דען גרוך דעם גהייליגטן פֿוייסט * דאס הייליגי פֿוייסט וואורדי ניא אהלוט טטיכקנד * קייני פֿויגי וואורדי איס טלאכטהויני גטעהן * דעם האהן פֿרייטער ווידרפֿוהר זיס פֿרױעהכונגס פֿעטטי קיין כעכטויכר לופאלו. דער רעגן פֿרױעטטי ניא דאס פֿייאר דעם טייטרהויפֿנס אויף דעם אלטאר. דער ווינד פֿרױעטטי ניא דיא פֿאס אלטאר אויפֿטטייגנדי רויך זיילי * זאן פֿאנד ניא וואס פֿעהלרהאפטט אן דען העבי גארבן, אן דען לזוייא בראטן אונד אן דען טויא ברארטן * דאס פֿאלק טטאנד [אין דעם פֿארהאן] ענגי, אונד האטטי

אכנפאנגן, אום דען מעשן אויף דיא היכטיגקייט אונד דיא פֿרױכונג דעם גראסן וועלט נביים אויפֿמערקזאס נו מאכן וויא היכטיג עס זייער, נו איהרר פֿאללקאממנהייט אדר לויי פֿאללקאממנהייט זיאלוטראגן *

באדבר 14 22 .)

ה [5] 1

אין

שפריכי דער פעטער

האטטי דאך רויס , ווען עט לום אנבעטן נידרעין . נישט
בטעדיגטי טאכגי זונד טקארפיון אין ירוסליס . נישט
אאלס נאגטי אויך יעאנדר לז זיינקי נאכבאר : עט איזט
איר לז ענג' אין ירוסליס לזאברכאפטן .

8 צעהן דינגי ווארדן דען ערטן פרייאטאג=אבנד
לזויטן דער אבנד=דעמרונג ערטאפן (כ) .
נעאלד : דער טאנד דער ערדי (ל); דיא אינדונג דעס
ברונכט (מ) ; דער אונד דער עזלין (נ) ; דער רעגן=
באגן (ס); דער אן (ע) ; דער טטאב (פ) ; דער
טאיר (ז); דיא בוכטטאבן=טריפט ; דיא טריפט [אויף
דען טאפן דעט בונדט] ; אונד דיא טטייכרן טאפן .
אייכיגי רעכטן נאך דאלז , דיא טעדיזיגן גייטער , דאס
גראב אטה'ט , אונד דען ווידער אונגרט ערלפאטרס
אבר'הם

אב
ווע
9
אא
איי
טר
איט
אע
ער
וואס
ניכ
דער
דאס
10

- (כ) אין דען זעכס טאגן דער טעפטונג נעמליך , ווארדי אלס
ערשאפן . זעלבסט וואס נאכהער אין פיל טעפטון זייטן ערשט
אינס דאזין איברגינג , וויא דיא צעהן דינגי , דיא היר גנעכט
ווערדן . זיא ווארן לאנהאלט טאן אין דעס וועגן דער דינגי
גגרינדט , נור נאך ניכט ווירקליך גווארדן ; אונד דאס נעכט
דען דיא אטה'ה , נויסן דער אבנד=דעמרונג ערשאפן ווארדן זיין
אז קרע לונד זייני ראטטי זי פרשלינגן .
- (ג) דער ברונגן מריו'ס , דער דיא ישראל אויף אללן איהרן זינגן
בנליטיטי .
- (ד) דיא נייט באעט טפראך .
- (ה) דאס נייטן דעס בונדט , דאס קייני זינד=פלוט מעהר זיין
ווירד .
- (ו) וואמיט דער עוויגי דיא ישראל אין דער וויסטי טפייזטי .
- (ז) מיט וועלכס אטה'ה דיא וואונדר טפריכטטי .
- (ח) איין ווארט , דער טטייני טכילט :

(ק)
(ר)

ער

פִּינְפֶטֶר אַבְשֵׁנִיט

יט

אברהם . נאך אנדרי רעכטן דאלן אייני לאנגי , איט
וועלכר דיא אנדרן גאזעט ווערדן .

9 מאן ערקעכט דען אונגלאגנאמעטן אן זיבן דינגן ,
וואסאן דאט געגנטהייז זיך בייא איינע ווייזן
אזאני פֿינדט . דער ווייני ביאט ניכט דאט ווארט פֿאר
איינע , דער איהן אן ווייזיהייט אדר אן יאהרן איבר
טריפט ; פֿעלזט זיינע כעכטען ניכט אין דיא רעדי ;
איט אין זיינן אנטווארטן ניכט איבר-אייזט ; פֿראגט
אעטהאדיט אונד אנטווארטט גהעריג ; זאגט אויך דאט
ערטי לזערטט , דאט לעלטי לזעלעט (ק) ; פֿאן דעם
וואס ער ניכט גהערט האט , זאגט ער , דאט ער'ט
ניכט גהערט ; אונד גטטעהט אימאר דיא ווארהייט איין .
דער אונגלאנגי אעכט הינגעגן , טהוט פֿאן אזון דעם
דאט געגנטהייז .

10 מיט זיבן פֿרטידן לאנד-פֿלאגן ווירד דיא וועלט
הייאגזעכט , אזט טטראסן פֿיר זיבן פֿרטידני
הויפטאיברטעטונגן דער גזעלי . ווען איין טהייז דעט
פֿאזקט פֿרלעהנדט , אונד איין טהייז ניכט פֿרלעהנדט ,
עכטטעהט הונגרטנאהט אויט דיררי י זא דאט איין
טהייז דארבט , אונד איין טהייז זאט האט . פֿרלעהנדט
אבר בימאנד , זא פֿאזגט הונגרטנאהט אויט קריגרישן
זייטלייפֿטן (ר) אונד אויט דיררי . ווירד דיא חלה לז
נעהאן אונד רזאטן , זא קאמט הונגרטנאהט אויט אזוגאייכר
טראקקהייט , דיא אזוט היכראמט דיא פעסט וויטהט ,
ווען

(ק) ער זאלאכטט אין זיינע פֿארטראני דיא ארדנונג , דאסיעניגי
וואס לוערשט לז וויסן עכטיג איזט , לוערשט לז זאגן , אונד
דאס אנדרי אלסדאן פֿאלגן לז לאסן .
(ר) וואלדוך דער הקק-צויה גאכן פֿרזיימט ווירד .

זאלדדן

2 ב

שפריכי דער פעטר

ווען זאזי פֿרברעכֿן איברהאנד כעהאן , ווארויף טאדט=
 טראפֿן טטעהן, דיא אבר כיכֿט דען הענדן אענטזיכֿר ריכטר
 איברגעבן זינד (ס) ; וויא אויך אום דער פֿריכֿטי דעס
 זיבנטן יאהרט וויזן (ת) . דער קריג פֿרהעערט ,
 וועגן אונטראטאכר רעכֿטס=פֿלעגי, וועגן גבייגט רעכֿט
 אונד וועגן געזעץ=וידריגי אויטלעגונג דער טריפט *
 רייסנדי טהיריכעהאן איברהאנד, וועגן פֿרגעבליכֿי טוהרי,
 אונד וועגן עכֿטהייזיגונג דעס געטטליכֿן כאאנס . פֿר=
 טרייבונג אין פֿרעאדי לענדער איזט טטראפֿי, פֿיר געלן=
 דיהכסט, פֿיר בוזטאכדי, פֿיר אארדטהאטן אונד פֿיר
 אונטראטונג דעס פֿיאר=יאהרט (א) .

11 צו פֿיר זייטן ניאאט דיא פעטט איברהאנד . איס
 פֿירטן אונד זיבנטן יאהר (ב) ; איס אויטגאנג
 דעס זיבנטן יאהרט ; אונד אט טנדי דעס פֿעטטט (ג)
 אין אזון אנדרן יאהרן . איס פֿירטן יאהר : אום דער
 אונטראטאכן גאבי דעס אראן=לעהנדן וויזן , דאט איס
 דריטן

- (ט) זאנדן דיא זיך דער עוויגי זעלצסט נו צעטראפֿן פֿארבאלטו
 האט .
- (ת) ווען מיט איהען האנדל גטריבן ווארדן .] זיהי איברינגק
 פֿאלננדי אכונערקונג)
- (ה) דאס זיבנטי יאהר, וועלכס אויך דאס ענטלאס יאהר היס
 נוסטן אללי פעלדער צראך ליגן, אונד דורפטן כיכט גאקקרט
 אונד כיכט צזעעט ווערדן .
- (ז) דיא קלינרי יידישי זייטרעכונג, נור זייט דעס טענפֿל=
 דיהכסטס, וואר פֿאן זיבן יאהרן צו זיבן יאהרן, אלס פֿאן
 איינס ענטלאס יאהר צום אנדרן . זא וויא דיא גרעסרי,
 פֿאן איינס יובל יאהר צום אנדרן, אויס פונפֿניג יאהר צעטאנד .
- (ג) אס ענדי דעס לויברהייטטן=פעסט, דאס צוגלייך דאס ענדט=
 פעסט וואר .

אין

דייטטן יאהר ענטריכטט ווערדן אום ; אימ זיבנטן יאהר ;
 אום דער אונטערזאטן גאבי דעס אראן-לעהנדן וויילן ,
 דאס אימ זעכטטן יאהר ענטריכטט ווערדן אום ; אימ
 אויטגאנג דעס זיבנטן יאהרס ; אום דער פריכטי דעס
 זיבנטן יאהרס וויילן ; אונד אין אנדרן יאהרן, אס ענדי
 דעס זעלטן פעטטט : אום דער ברויבונג דער אנדרן אראן-
 גאבן וויילן .

12 פיר אייגטאפטן בפיכדן זיך בייה דעם מענטשן
 אייכר זאגט : וואס איין אינט , אינט איין ;
 וואס דיין אינט , אינט דיין (7) . דאס אינט אייני
 איטלזאטטונג * כאך אנדרר אייכונג , דיא ווייני סדוא'ס
 איין אנדרר זאגט : איין אינט דיין , אונד דיין אינט איין
 (8) ; זא דענקט דער אונזיסכדי . דאס אייניגי גהערט
 דיר , אונד דאס דייניגי גהערט אויך דיר , דאס אינט
 דיא ווייני דער פראמן (1) איין אינט איין , אונד דאס
 דייניגי גהערט אויך איר , דאס אינט דיא ווייני דער
 גאטלזאן .

13 פירערלייא גאיהטט=ארטן גיבט עט . זייכט לזער=
 לירכן , אונד זייכט לז בועכפטיגן ;
 דאס גוטי דער זעלטן אייגנטאפט , ווירד דורך דאס בעני
 דער ערטטן אויסגוזאן . טווער לז ערלירכן אונד טווער
 לז בועכפטיגן ; דאס גוטי דער ערטטן אייגנטאפט ווירד
 דורך

- (7) איך פרלאנגי ניאמאנדס דיהנסטי , ווילל אבר אויך קיינס
 אנדרן דיהנן .
 (8) ער קענט דיא אייגנטהומס=רעכטי כיכט ! אהני וועלכי
 דאך דיא גזעלנטאפט כיכט בעטעהן קאן .
 (1) דיא דאס אייהריגי לוס בעקטן איהרר נעצן=מענטשן היינעבן .
 אום

שפריכי דער פעטער

דורך דאס בעני דער לויטן אויפגואגן סווער לז
ערלירן אונד זייכט לז בענכפטיגן איזט דיא גאיהטס=
ארט דעס פראמאן זייכט לז ערלירן אונד סווער לז
בענכפטיגן, איזט דיא גאיהטס=ארט דעס גאטטלאזן .

14 פירערלייא אייגנטאפטן פֿיכדן זיך ביא טיור .
זייכט פֿאטן אונד זייכט פֿרגעטן דאס
פֿרדיהנטליכי דער ערטטן ווירד דורך דאס פֿעהור=
דאפטי דער לויטן אויפגואגן . טווער פֿאטן אונד סווער
פֿרגעטן : דאס פֿעהוראפטי דעס ערטטן ווירד דורך
דאס פֿרדיהנטליכי דער לויטן ערזעלט זייכט פֿאטן
אונד סווער פֿרגעטן איזט דיא אייגנטאפט דעס ווייזן
טווער פֿאטן אונד זייכט פֿרגעטן איזט איין בעניס לאזן *

15 פירערלייא גאיהטס=ארטן גיבט עט אונטר דען
לאזאזן=טפעכדר * אאככר גיבט גערני
זעלבסט , וויזן אבר כיכט דאס אנדרי געבן : דיור איזט
אויטיגכטיג . איין אנדרר וויזן , דאס אנדרי געבן , ער
זעלבסט אבר גיבט כיכט : דיור געכט זיך זעלבר כיכט
גוטט * איין דריטר גיבט , אונד וויכטט אויך דאס אנדרי
געבן : דיאס איזט דעס פֿראמאן ארט . איין פֿירטר ענד=
זיך גיבט זעלבר כיכט אונד וויזן אויך כיכט דאס אנדרי
געבן . דיאס טהוט דער גאטטלאזן *

16 איך אבזיכט אויף דאס געהן אין דיא זעהרסווי
גיבט עט אויך פֿירערלייא ארטן . אאככר געהט
הין , הערט האנדלט אבר כיכט כאך דען זעהרן : דיור
האט וועניגסטנס דאס פֿרדיהנטט , דאס ער אין דיא
זעהר=טווי גאכגן . אאככר האנדלט כאך דען זעהרן ,
געהט אבר כיכט אין דיא זעהר=טווי , דיור האט דאס
פֿרדיהנטט זייכר האנדלונגן . דער יעניגי דער דיא זעהר=טווי
בזכט אונד כאך איהרן עהרן האנדלט , איזט איין פֿראמאר ;
זא וויא דעריעניגי , דער דיא זעהר=טווי ווערר בזכט , כאך
כאך

כ
7
ד
ט
ז
ז
ד
ד
פ
8
ז
א
ע
ז
י
19
(ז)
(ח)
(ט)
(כ)
(ל)
(מ)
(נ)

פינפט ר אבישניט כא

כאך איהרן זעהרן האנדוט , זיין גאטטזאזר מענט אינט .

17 אונטר דעכעניגן , דיא פאר דען וויין זיטלן (ז) גיבט עט זויך פיר ארטן : אאכער גזייכט דעם טוזאמאי , אאכער דעם טריכטר , אאכער דעם דורכ טאג , אאכער דעם זיב . דער דעם טוזאמאי גזייכט זויגט אלזט זיין (ח) ; דער דעם טריכטר גזייכט , פרא זיהרט אלזט זונגטן וואס זיהט אבן זיינגאטן ווארדן (ט) דער דעם דורכטאג גזייכט , זעסט דען וויין אויטזויפן (') אונד בהעלט כור דיא העפן ; אבר דעריעניגי דער דעם זיב גזייכט , זעסט וויא דיזט דאט טטויב=מעהל פרוועהן , אונד בהעלט דאט קראפט מעהל לוריק *

18 יעדרי זיבי דיא איהרן גרונד זיין זייגן=כיליגן אב= זיכטן האט , הערט זויך זא באזד דיר גרונד זויפהערט לו ווירקן . יעדרי זיבי הינגעגן , דיא זיכט פאן זייגן=כיליגן אביזכטן אבהענגט , דווארט עוויג * וויא דיא פארטיי ארט פאן זיבי , וואר דיא זיבי דעם זאכונן לור תאר (כ) , וויא דיא לווייטי ארט , דיא זיבי דוד'ס אונד יחזקת'ס (ל) .

19 יעדרי סטרייט , דער אימ כאאן דעם זיאמלזט גפיהרט ווירד (מ) , אום פיר דיא טטרייטכדי בטטעהן (נ) ;

- (ז) אום לו לערנן *
- (ח) אהני אויסזאהל , האט יעדאך גלעכטניס=פעהיגקייט .
- (ט) דער פרגעסליכי . (י) דאס כיליכי .
- (כ) ער ליכטי זיא נעמליך בלאס דעם גוטס האלבר .
- (ל) דיא זיך אויף ביידרזייטיגס פרודיהנסט גרינדטי , אונד אלזא זיא אויפהערן קאנטי .
- (מ) אויס ריין אביזכטן , בלאס אום דיא וואהרהייט לו ערפאהרן .
- (נ) דאס היישט , נאן ברינגן .

גכיגזאננקייט

שפריכי דער פעטער

דער טטרייט הינגעגן דער כיכט איס כאאן דעט היאחוס
גפיהרט ווירד , קאן כיכט בטטעהן . פאן דער ערטטן
ארט וואר דער טטרייט דער סוון פאן הול אונד טאאי
פאן דער לוויטן ארט , דער לאנק דעט קרה
אונד זייכט אנהאגט .

20 ווער דיא גאיינדי לוס גוטן אנפיהרט , ווירד פיר
זינדן בוואהרט ; ווער אבר דיא גאיינדי לו
פרגעהונג פרוייטט דעק ווירד עט ניא גזינגן
בוטי לו טהון . אטה וואר טוגנדהאפט , אונד פיהרטי
אעהרי לור טוגנד אן ; דארט ווארד איהס אויך דיא
טוגנד אנדרר לוגרעכנט * דען עט הייטט פאן איהס .
גרעכטיגקייט גאטט האט ער אויסגאביט אונד זייכי
רעכטי מיט יסראל . ירבעם הינגעגן וואר איין זינד
אונד פרוייטיטי יסראל לו זינדן , דיא זינדן אנדרר ווארדן
איהס דאהער לוגטריבן . דען עט הייטט פאן איהס :
אזס דער זינדן ווילן , דיא ירבעם בגאנגן , אונד דיא
ער יסראל בגעהן זאטן .

21 ווער פאלגנדי דריי אייגנטאפטן ביזט , גהערט
לו דען טירן אונזרט ערלפארט אברהס ;
ווער אבר דיא אנדרן דריי אייגנטאפטן האט , גהערט
לו דען טירן דעט באעס דען גאטטזאן איין פריינדליכט
אויג (ס) , בטיידנהייט אונד ענטהאלטזאקייט , זינד
קענלייכן , דער טיר אונזרט ערלפארט אברהס * איין
בעזס אויג (ע) , איין טטאלר גייטט , אונד אייכי וואל
זיסטיגי זעעלי זינד אייגנטאפטן דער טיר דעט באעס
דען גאטטזאן . וואט איזט כון דער אונזרטיד לוויטן דען
טירן

(ס) גכינזאמקייט , דיא ניא בכידע .
(ע) מיסקונסט .

דיא

טילרן בייזר ? דער ; דיא טילר אונזרט ערלפאטרט
 אברהם , גניטן דיני וועלט אונד ערבן קינפטגי גוק=
 זעעליגקייט . דען עט הייטט פאן איהכן ; איינן פריינדן
 זאטי איך וועזנטליכט ערבן , אונד פילזי איהרי פאר=
 ראטהע=קאמארן . דיא טילר בלעג'ט דעט גאטטזאנן היכ=
 געגן , ערבן דיא העלזי , אונד פאהרן לזר גרובי דעט
 פֿרדערבנט . פֿאן איהכן הייטט עט : דוא גאטט ווירטט
 זיא היכאבטטירלן אין טיפֿי גרופט ; בלוטגיריגי אונד
 פֿאלטי מענטן עררייכן ניכט דיא העלפֿטי מיהרר טאגי ,
 דיאט פֿרטרויאן האבי איך לז דיר .

22 יהודא דער זאהן דעט תיאא זאגטי : זיא מוטהיג
 וויא איין לעאפארד , זייכט וויא איין אדלר ,
 טכעלז וויא איין הירט , אונד טטארק וויא איין לעמי ,
 דען ווילן דייכט היאולטן פֿאטרט לז טהון * ער זאגטי
 אויך : דער אונפֿרטעמטי פֿעהרט לזר העלזי , אונד דער
 טאהאפֿטי געהט איין אין דאט פֿאראדי . עט זיא דיר
 וואהלגעלזיג , עוויגר אונד גאטט ! דייכ טטאדט באזד
 אונד אין אונזרן טאגן ווירר לז ערבניאן אונד זאט דיין
 געזן אונד אכטהייל זיין .

23 דער זאהן בג בג זאגטי : קעהרי אונד ווענדי (פ)
 פֿאן אלזן זייטן , דען אלזט אינט דארין ענטט
 האלטן , אונד דוא ווירטט אלזט דארין ערבליקן (ג) ;
 ווערדי זלט אונד גרייט דאבייא אונד ווענדי ריך ניכט
 דאפֿאן . דיאט אינט דיא בעטטי פֿארטריפט , דיא איך
 דיר דאריבר געבן קאן .

24 דער זאהן דעט הא הא זאגטי : כאך דעם פֿר
 העלזטיכט "דער" מיהי , דיא דוא דיר גגעבן ,

(פ) דיא לעהרן אונד גענלי
 (ג) דוא וויכט דיא וואהרהייט מיט דען אויגן דעם פֿרטטאלנדם
 דארין I (6) I

שפריכי דער פעטער

1 ווירד אויך דיין זאהן זיין * פֿערנר זאגטי ער : איס
 פֿיכטן יאהר [איזט און פֿעהיג] דיא הייליגי טריסט
 זױ זען, איס לעהנטן דיא אטכה (ק), איס דרייט
 לעהנטן דיא געבלי אויט=זױ=איבן, איס פֿוכפלעהנטן דען
 תואוד זױ זערכן . איס אכטלעהנטן [איזט דיא זייט]
 זומ האיראטן, איס זױאכליגסטן גווערבי זױ טרייבן *
 איס דרייסיגסטן [ערזאכט דער אעט] זייני
 גרעסטי קערסרזיכי קראפט, איס פֿירליגסטן זייכן
 גרעסטן סארפזין, איס פֿוכפליגסטן דיא פֿעהיגקייט ראהט
 זױ ערטהיילן . איס זעכליגסטן פענגט דאט אױטר אן, איס
 זיבנליגסטן דאט גרויאי אױטר, איס אכטליגסטן דאט
 האהי אױטר, איס ניינליגסטן דאט כידרגבייגטי אױטר .
 ווער הונדרט יאהר אױט איזט, איזט זאגוט אױט גסטארבן,
 וועג=גזאנגן, אונד דער וועלט ענטפלאהן .

ועכסטער אכשניט

(שנו חכמים)

דיא פֿאזגנדן ווייזן זעהרטן אויך אין דער פֿעראכטי דער
 אטכה (ר) . וואהו דעס, דער אן זיז אונד איהרן
 זעהרן וואהלגפלאזן פֿינדט !

ר

דארין ערקענן *

(ק) דיא מינדליכי איברליפרונג דעס לערימאכיל=גזעלס .

(ר) דיא פֿינף פֿארהער=גנאנגן סטיקקי הייסן מוסכה, אדר

דיאיעניגן מינדליכן איברליפרונגן דיא, רבי יהודא הכטיא;

זעלכר אויך רבי הייט, אויסגעזעלט האט . דאס זעכסטן

פֿטיק

1 ר' מאיר זאגט: ווער זיך איט דען גועלן אויט
 רייכן אביזלען בטעפטיגט, ערלאנגט פילי
 דיכגי. יא, ער אולין איט אייני גאכלי וועלט וועהרט;
 ער ווירד דער פריינד, דער גליבטי גנענט; ער ליבט גאט
 ליבט דיא מענטן; ער ערפרייחט דיא גאטטהייט, ער פרייחט
 אוליי ערטאפני; דיא לעהרי בקליידט איהן איט דעאנט
 אונד גאטטטפורכט; זיא אאלט איהן פעהיג, גרעכט,
 פראס, גראדי אונד אויפריכטיג לוי זיין; ענטפערנט
 איהן פאן זיכדי; כעהרט איהן דער אויטאיבונג גוטר
 האנדלונגן; אאלט איהן ראהט אונד טהאט פעהיג; דען
 עס הייטט (ט): זיין איט ראהט אונד טהאט, זיך
 ווינהייט! זיין איט דיא אאלט * — זיא פרטאפט איהמ
 קעניגליכי גוואלט; גיבט איהמ טארפזין, דיא גועלי לוי
 ערגרינדן; דיא געהיאמיטי דעט גועלן-בולט ווערדן איהמ
 אפכארט; ער ווירד איינר זיך איאאר פרטטערקנדן
 קוועלן גלייך, גלייך, איינע אונדפריינדן טטראמי; זיא
 לעהרט איהן זיכטיג, פראס אונד לאנגזיטהיג זיין; ער
 לערנט אויך בליידגונגן פרגעבן, זא דאט ער איבר אוליי
 אנדרי גטעפטיג ערהאבן ווירד.

2 ר' יהושע דער זאהן זויט זאגט: פאן דעם בערגי
 חורב (ח) געהט טעגליך אייני טאלטר-
 טטיאמי (א) אויט, אונד רוסט: וועה דען גטעפפן דיא
 דאט גועלן פראכטן! דען ווער זיך זיכט איט דען גועלן
 בטעפטיגט,

הייטט

- עטיק איזט פאן טפעטוררנייט אונד הייטט ברייחא (ט)
- פאן דער ווייזהייט, אדר פאן ווייזן גועלן (ח)
- דער בערג, ווא אמה דיא גועלן-טאלפן ענטפטיב (ח)
- דער ווידרהאלל דער געטטליכן טטינומי (ח)

שפריכי דער פעטער

הייסט איין כּוּץ [פֿראַכטער] זא וויא עס הייסט (3) וויא איין
 גאָרדער כאַזן=באנד אין דער כאַזי דער זויא , זא אייני טעכי
 פֿרויא אהניל־כֿטֿי־איך הייסט עט:דיא טאַפֿן ווארן איין ווערק
 גאטט , אונד דיא טריפֿט גאטט , איינגראבן [חרות]
 אין דיא טאַפֿן ; זעני ניכֿט חרות [איינגראבן] זאנדרן
 חרות [פֿרייהייט] , דען עס גיבט קיין פֿרייאן און ,
 "אַלט דעניעניגן דער זיך איט דעם גועלי בטעפֿטיגט"
 ווער אבר זיך דאמיט בטעפֿטיגט , ווירד ערהעהט דען
 עט הייסט : פֿאַן אהנה כאך כּחֿי־אֿ , אונד פֿאַן כּחֿי־אֿ
 כאך באוה (1) .

3 ווער פֿאַן זיינע כּעכטען איינן טרק [אבטיט]
 אדר אייכה הֿלֿכה [אבהאנדלונג] , אדר איינן
 פֿערז אדר אויך כּור איינן אייכליגן בוכטטאבן זערכט ,
 איזט טולדיג איהם איט אכטונג לֿו בגעגן . זא פֿיכּון וויר
 עט בייא דוד קעניג פֿאַן יטראל , דער פֿאַם אהיחופֿל
 כּור לֿוויא דיכּגי זערכטי אונד איהן דאך זיינן זעהר ,
 ראהט אונד בונן=פֿרייכּר נאכטי * דען עט הייסט : דוא
 ביסט איין און . גטעלט וויא איך * איין ראהט ! איין
 בונן=פֿרייכּר ! כּון זעסט זיך כאך דעם טולט דעם קל=
 וחוזר (7) פֿאַלגן . ווען דוד , דער קעניג אין יטראל ,

(3) כּזם זהב באַץ חזיר , אטשה יפֿה וטרת טעם .
 אייני אַנפֿילונג אויף דיא ווערטער כּזם אונד אַץ וואדורך
 כּוּץ ענטשטעהט .

(2) עבנפֿאַלס אייני אַנפֿילונג אויף דען דאַפֿפֿלין דער ווערטער
 אהנה , כּחֿי־אֿ אונד באוה . אהנה (גשענק) ,
 דאַרונטער ווירד דאַם נזען=כּוּך פֿרשטאַנדן ; ווער זיזם וועהרט
 העלט , כּחֿי־אֿ [כּיחֿוֿ אֿ] האטט נאטט זיך לֿוס
 ערבעהיל ערוועהלט ; אונד דיאַס פֿיהרט כאך באוה
 [ערהעהונג] .

(7) דער שלום דעם קל וחוזר , איזט דער טלוס פֿאַן דען
 מיכּדוויכטיגן

זעכסטער אבישניט כר

דער פֿאָם אחיתופֿלוֹ ניכט אעהר אולט לווּיא דינגי לערנטי
 איהן דאך זייכן לעהרר, ראהט אונד בונן-פֿריינד כאנטי;
 אום וויא פֿילו אעהר אום איין יעדער אנדרי, דער אייכן
 פרק [אבטניט], אדר אייני הלכה [אבהאנלונג],
 אדר אייכן פֿערז, אדר אויך נור אייכן בוכטטאבן פֿאָן
 זייכט נעכטסטן לערבט, איהם עהרי ערלויגן. עהרי גביהרט
 אויך נור דעם גזען-קונדיגן; דען עט הייסט: עהרי
 אינט דאס ערבטהייל דער וויין. פֿערנר: דיו פֿראמאן
 ווערדן גוטט ערבן * גוטט אבר הייסט דיו לעהרי, כאך
 דעם אויסטפֿרוכֿי: אויך האבי אייך אייני גוטי לעהרי
 גגעבן, פֿרואטט איין גזען ניכט.

4 ריזם אינט דיו ווייני, וויא אמן דיו זיבי לום גזען
 לייגן אום. ווען אמן אויך נור בראד איט
 זאלן עטן, זעלבטט דאס וואטר אבגאעטן טריקן, אויך
 דער ערדי טלאסן אונד איין איהזעעליגט לעבן פֿיהרן קאן,
 אום אמן דענכאך זיך אום קעכטניטי איהיגעבן. טהוטט
 דוא דינט, דאן וואהל דיר! דוא האטט עט גוט * וואהל
 דיר: אויך דער וועלט; דוא האטט עט גוט: אין דער
 קינפֿטיגן. טטרעבי ניכט כאך האהייט, לאט אויך עהר
 זוכט דייני לעהר-בגירדי ניכט אונטרדריקן, אונד גליטטי
 ניכט כאך קעביגליכן טאפֿאָן. דען דיין אעטיגר טיט אינט
 גרעטר, אולט יעבר טאפֿאָן, דייני קראני גרעטר, אולט
 דיו איהריגי, אונד דיין אייסטר ווירד דען פֿרדיהנטן
 זאחן דיר ניכט פֿארענטהאלטן.

5 דיא קעכטניט דער גזעלי האט גרעטרן וועהרט,
 אולט דאס פֿריטטרטהוק אונד אולט דיו קעניג-
 לייני

מינדערוויכטיגן אויף דאס וויכטיגרי, אדר אומגעקערט, וויא
 היר: ווען דאס פֿאס דוד גילט, אום וויא פֿיל וועהר פֿאָן
 יעדס אנדערן.

פֿאָן

שפריכי דער פעטער

זינדי ווירדי . דער קעניגליכן ווירדי וואהן דרייסיג ,
 דעם פריסטרטהומי פיר אונד לזאכליג אייגנטאפטן בייא ;
 לזר קענטניס דער גזעלי אבר , ווערדן אכט אונד פיר=
 זיג דיכגי אונד אייגנטאפטן ערפארדרטן . דאט לערנן
 (ה) , אויפערקזאמט לזעהרן , זויטט ווירד=האלן, טארפזין
 עהר=ערביטונג (ו) , עהרפֿורכט (ז) , גזאטכהייט ,
 פֿרעליכקייט , אואגאכג איט וויין , אויט=וואהן דער
 קאלגען , דיטפוטירן דער טיזר , קענטניס דער וועלט ,
 קענטניס דער הייליגן טריפט , קענטניס דער איברליפרונג ,
 וועניג טריב לז האנדלונגט=גטעפטן, מעטיגר סאלן, מעטיגר
 גכוס דער וואלזיטטי , וועניג לזטטבארקייטן ! וועניג
 וועלטעהנדל , זאכגאיטהיגקייט . איין גוטס הערן , לז
 טרויאן לז דען וויין , ערגעבונג לזר לזיט דער זיידן
 גפיהן זייכט אייגן וועהרטט , גכיגזאקייט , זייכן רעדן
 איין לזיהן זעלן , זיך אויף זייני פֿרדיהנטטי כיכטט לז
 גוט טהון , זיך בויבט אכען, גאט זיבן , דיא מעכטן זיבן
 דיא טונגד זיבן דיא, איברלייגונג (ה) זיבן , גראדן וועג
 אין אלזן דיכגן זיבן , ענטפֿערונג סאן עהרן טטעלזן ,
 אויף זייני קענטניסי כיכטטטאלן זיין , זיך דעט ריכטר
 אאטט כיכט פֿרייאן , דיא זאטט זייכט כעכטטן גערני איט=
 טראגן העלפֿן , זייכט כעכטטן האנדלונגן אויף דיא גוטי
 זייטי אויטלעגן , איהן דיא וואהרהייט פֿיכדן לעהרן ,
 איהן לזר אייכייגקייט אנפֿיהרן , איט לערנן ארדונג באב=
 אכטן , רעגל=מעטיג פֿראגן אונד אנטווארטן , אנדרי
 הערן

(ה) פאן אייכט לעהרר . (ו) פיר דען לעהרר .

(ז) פיר דיא גזעלי .

(ח) בערן פאן דער וואהרהייט איברלייגט זיין וועללן , ווען זיא

אויף ווירד לזכורי אנגלאמני גרוכד=זעטני סטרייטיטי .

זיך

זעכסטער אבשניט כה

הערן אונד דאדורך זייני קעכטניסי פֿראעהרן, לערנן
אום אנדרי לױ לעהרן, לערנן אום דאנאך לױ האנדלן,
זעלבסט: זייכן לעהרר גטיקטר אהען, זייני לעהרי אנדרן לעהרן
איבראייכטטיאמאך אהען, דען כאאן דעטיעניגן כעכנן
דער אייני זאכי גלעהרט (ט). לערני אויס דעם פֿער: :
אונד אסתר זאגטי עט דעם קעניגי אימ כאאן דעס
ארדכי—דאס ווען און דען כאאן דעטיעניגן, דער
עטוואס וויכטיגט עכטדעקט, כיכט פֿרטווייגט, עט
דער וועלט גראסט הייל ברינגט (י).

6 גראם איזט דער וועהרט דעם געזען: בוכט * עט גיבט
לעבן דעניעניגן, דיא עט אויטאיבן, אין
דייר אונד יענר וועלט. דען עט הייטט: זיא (כ) זינד
לעבן דעכן דיא זיא פֿינדן, אונד הייליקראפט דעם גאנלן
קערסר פֿערנר: היילונג ווירד עט זיין דייכס כאבל,
אונד ערקוויקונג דייכן קכאען. אויך הייטט עט: זיא (ל)
איזט איין בויס דעם לעבנט אלן דיא זיך אן איהר האלטן,
דיא זיא אונטרעטיילן זינד גליקזעליג. פֿערנר: זיא זינד
זיא איין רייכלדער טאוק דייכס הויפטי, וויא קעטטן
גטאיידי דייכס האלזי * כאך הייטט עט: זיא ווירד דייכס
הויפטי זיין איין רייכלדער טאוק, דיא קראכי דער העררליכ=
קייט ווירד דיך טיילן * פֿערנר: זאגט לעבן איזט אין
איהרר רעכטן, אין איהרר זיכן רייכטהום אונד עהרי
אונד ווירדום: דען זאגט לעבן אונד יאהרי דער גליק
זעעליקייט

(ט) זיך דיא ערפינדונג איינס אנדרן כיכט לואיינגן .
(י) העטטי זיא זיין כאמן כיכט גנענט, זא ווערי ארדכי
כיכט בקאנט, אונד זיינס פֿאלקי כיכט כילליך גווארדן .
(כ) דיא לעהרן (ל) דיא ווייזהייט .

פֿאן

שפריכי דער פעמר

זעטליגקייט אונד דער איינטראכט ווערדן זיך דיר פֿראעהרן .

7 ר' שמעון דער זעהן יהודה'ס זאגטי אים כאאן דעס ר' טאמען זעהן יוחאי'ס : טענהייט , אאכט , רייכטחום , ווייזיהייט , עהרן=פֿאלזט אולט , גרויאט אולט , אונד קינד , פֿראזאאן דען גרעכטן אונד פֿראזאאן דער וועלט , ווייט עס הייסט : דיא הערליכי קראכי , דאס גרויאט אולט , ווירד אויף דעם וועגי דער גרעכטיגקייט גפֿונדן . פֿערנר : דער פֿרייז דער יינגלינגי איזט איהרי טטערקי , דער טאוק דער בטאגטן דאס גרויאט אולט . ווייט זיך : דיא קראכי דער אולטן זינד קינדט=קינד , אונד דיא הערליכקייט דער עלטרן זינד דיא קינד . פֿערנר הייסט עס : בטעאט ווירד דער אאכד זיין , בטעאט דיא זאכני , דען דער עוויגי , גאטט דער העער=טארן , ווירד רעגירן אויף דעס בערג ליון אונד אין ירוסלים . ר' טאמען זעהן דעס אכטיא זאגטי : דיני זיבן אייגנטאפטן דיא דיא ווייטן דען גרעכטן לזאגן , פֿאכרן זיך אולז בייא רבי אונד זיין קינדן .

8 ר' יוסי דער זעהן קטאא'ס ערלעהזטי איך גינג אייכטט אונטרוועגט , דא בגעגנטי איך יענאאנד , דער איך גרייטי , אונד אולט איך דען גרוט ערווירט , איך פֿרוג , רבי ; פֿאן וועלכֿם ארט ביטט דוא ? איך אכטווארטי איהם , פֿאן אייכר טטאדט דיא פֿאלזר ווייטן אונד גלעהרטן איזט . דא זאגטי ער , רבי ! ווערי עס דיר חאהו גפֿעלזיג בייא אונט לז וואהכן , איך וויל דיר טויזנד אאל טויזנד גאלדני דיכרן געבן אונד ערלוגטטיין , אונד פֿערלזן . א , איין זעהן ! ערווירטי איך , ווען דוא איר אולט זילבר' אונד גאלד , דאס אין דער וועלט איזט געבן וואלטטט , זא וואהכי איך כירגנדט , אולט אן אייכס ארט , ווא עס קעכטכטי גיבט דען זיה ! ווען דער מעכטט טטירבט בגלייטן איהן , וועדר גאלד כלך זילבר , וועדר ערלוגטטיין כאך פֿערלזן , זאכרן קעכטכטי אונד וואהלטהעטיגי

וואהלטהעטיגי האנדלונגן און זיין: זא הייסט עט (נ) :
 ווען דאס געהטט, ווירד זיך דורך זיין; ווען דאס טלעפסט,
 דורך בהיטן; אונד ווען דאס ערוואכטט, דייכי טון רעד-
 כרין זיין. ווען דאס געהטט, ווירד זיך דורך זיין: אין
 דער וועלט; ווען דאס טלעפסט דורך בהיטן: איס גראבי;
 אונד ווען דאס ערוואכטט, דייכי טון רעדכרין זיין אין
 דער קינפטען וועלט. זא הייסט עט אונד איס בוכי
 דער פטאלאן, דורך דען אונד דוד'ס, דעט קעניגט אין
 ישראל: זיכר איזט איר דייכט אונדט לעהרי, אונד
 טויכדי פון גאנד אונד זיכר. פערנר הייסט עט: איין
 יונט דאס גאנד, אונד איין דאס זיכר, טפריכט דער
 ז דער הערטארן!

פאלגנדן פיינך דינגן הייסט עט, זא זיין פאק
 הייליגן, גלאבט זיך ער! ערווארבן דאס גוטע
 אייני ערווערבונג, הימל אונד ערד, אייני
 אונד; אונד, אייני ערווערבונג; ישראל, אייני
 אונד; אונד דער הייליגי טעמאל, אייני ערווערבונג.
 זאס גוטע בוך אייני ערווערבונג געכנט ווירד
 ינט פאלגנד פער: (נ): דער עוויגי היט איך ער-
 ארבן; איס אכעמג זיכר וועגי, פאר און זיכר ער-
 טאפטן דינגן, וואר איך דא. פאן הימל אונד ערדי
 הייסט עט: זא טפריכט דער עוויגי! דער הימל איזט
 איין מהראן, אונד דיז ערדי איין פוט-טעמאל, וועט
 איזט עט פאר איין הויז, דאס איהר איר ערבוין וואלט?
 אדר ווא איזט איין ארט, ווא איך רעהן זאל? פערנר
 הייסט עט: עוויגר! וויז זיכר דייכר ווערקי זא פיל
 דאס האסט זא און איזט ווייהייט אכגארדנט; דיז ערד

(ו) פאן דער וויזיהייט
 (ז) דער פאן דער וויזיהייט האנדלט
 1 (7) 2

איז

שפריכי דער פעטר

אינט פאלץ פאן דיינן ערווארבן גיטערן. אויך בייא אברהם
 הייטט עט : אונד ער זעענכטי איהן אונד טפראך ,
 גזעגנט זיך אברהם דעם העכטטן גאטטי , דער היאול
 אונד ערדי ערווארבן . פאן ישראז הייטט עט : ביט דין
 פאלק הינדורף זייהט , עוויגר ! ביט דזיס פאלק הינדורף
 זייהט , דאס דוז דיר ערווארבסט . פערנר . איינן היי
 זיגן דיא אויף ערדן זינד , אעכטיג אינט אן איהן אייני
 לזוט . דאס דער הייליגי טעאסל אייני ערווערבונג געענט
 ווירד , בווייט פאלגנדר פערז : דאס הייליגטהוס , א
 עוויגר ! דאס דייני הענדי ברייטט . פערנר הייטט עט :
 ער ברעכטי זיך אן אייני הייליגי גרעכלי ; לזס בערג ,
 דען זייני רעכטי ערווארבן איברהמיסט , וואס דער הי
 זיגי , גזאבט זיך ער ! אן זיכר וועלט ערטאפן , ד
 ער לזר פרהעררליכונג זיינט כאאנט ערטאפן ד
 הייטט : אלס וואס איט אייכט כאאן געענט וויר
 אויך לז אייכר פרהעררליכונג ערטאפן , גבילדט א
 ברייטט . אויך הייטט עט : דער עוויגי ווירד
 אונד עוויג רעגירן .

10 ר' הנביא דער זאהן עקטיא'ס זאגטי : דער עוויג
 וואלטי ישראז בגלייכעזיגן , דארום
 גאב ער איהן פיליזי געזלי אונד פארטריפטן . זא ווי
 עט הייטט : דער עוויגי פאנד וואהלגפאלזן אן איהם ,
 וועגן זיכר גרעכטיגקייט , דארום אעכטי ער זיין געזן
 גראס אונד העררליך .

ענדי

דער

שפריכי דער פעטר

3413/15

